

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელო

საქართველოს მიკრო, მცირე და
საშუალო ზომის საწარმოების
დახმარება და აღდგენა (P173975)

აწარმოე საქართველოში
(საქართველოს ეკონომიკისა და
მდგრადი განვითარების სამინისტრო)

2021 წლის 9 ნოემბერი

შემოკლებები და აკრონიმები

CO	კონტრაქტორი ორგანიზაცია
DA	სპეციალური ანგარიში
EAC	საქართველოს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი
ECPCGC	აღმოსავლეთ კარიბის ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიის კორპორაცია
EG	აწარმოე საქართველოში
EIA	გარემოზე ზემოქმედების შეფასება
E&S	გარემოსდაცვითი და სოციალური
ESCP	ეკოლოგიური და სოციალური ვალდებულების გეგმა
ESF	გარემოსდაცვითი და სოციალური ჩარჩო
ESMF	გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩო
ESS	ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტი
EU	ევროპის კავშირი
EUR	ევრო
FX	უცხოური ვალუტა
GHG	სათბურის გაზი
GOG	საქართველოს მთავრობა
HR	ადამიანური რესურსები
ID	იდენტიფიკაცია
ID4D	იდენტიფიკაცია განვითარებისთვის
IDP	იმულებით გადაადგილებული პირი
IPS	მომენტალური გადახდის სისტემა
KCFG	კოსოვოს საკრედიტო საგარანტიო ფონდი
KYC	გაიცანი შენი მომხმარებელი
LA	სასესხო ხელშეკრულება
LEPL	საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
M&E	მონიტორინგი და შეფასება
MEPA	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
MFI	მიკროსაფინანსო დაწესებულება
MOESD	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
MOF	ფინანსთა სამინისტრო
MOJ	იუსტიციის სამინისტრო
MSMEs	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები

NAPR	საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
NBG	საქართველოს ეროვნული ბანკი
NPL	უმოქმედო სესხი
PAD	პროექტის შეფასების დოკუმენტი
PBC	შესრულებაზე დაფუძნებული პირობა
PIE	პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაცია
PIU	პროექტის განმახორციელებელი გუნდი
PFI	მონაწილე ფინანსური დაწესებულება
POS	გაყიდვის პუნქტები
PSDA	საჯარო სამსახურის განვითარების სააგენტო
RTGS	რეალურ დროში მთლიანი ანგარიშსწორების სისტემა
SEP	დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა
SOE	ხარჯების ანგარიში
SMEs	მცირე და საშუალო საწარმოები
TA	ტექნიკური დახმარება
UK	გაერთიანებული სამეფო
VAT	დამატებითი ღირებულების გადასახადი
WBG	მსოფლიო ბანკის ჯგუფი

სარჩევი

შესავალი.....	1
პროექტის აღწერა	2
1.2. როლები და პასუხისმგებლობები პროექტის განხორციელებისთვის.....	6
შედეგების ჩარჩო.....	7
2. ქვეკომპონენტი 1.1 – გრანტები მიკრო და მცირე საწარმოებისთვის	11
2.1. პროგრამის მახასიათებლები.....	11
2.2. განხორციელების სქემა და კონტრაქტორების შერჩევა	12
2.4. პროცესები: გრანტის მიღება და საგრანტო განაცხადების განხილვა.....	18
3. ქვეკომპონენტი 1.2 – პროცენტის გადახდის თანადაფინანსება.....	29
3.2. პროგრამის მახასიათებლები.....	29
3.3. განხორციელების სქემა და კერძო საფინანსო ინსტიტუტის შერჩევა.....	30
3.4. ბენეფიციარების დასაშვებობის კრიტერიუმები	36
3.5. პროცესები: საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების მიღება.....	37
3.6. განხორციელების სხვა ასპექტები.....	41
4. ქვეკომპონენტი 1.3 – ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიები	43
4.2. პროგრამის მიმოხილვა - საკრედიტო - საგრანტო პირობები.....	43
4.3. პროგრამის მიმოხილვა - სახსრების მოძრაობა	45
4.4. ორგანიზება და PFI-ების შერჩევა	47
4.5. ბენეფიციარისთვის განსაზღვრული კრიტერიუმები	52
4.6. პროცესები: ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიების მიღება	54
4.7. განხორციელების სხვა ასპექტები.....	58
5. ქვეკომპონენტი 1.4 - COVID-ის ნეგატიური გავლენის შემცირება და გაციფრულების მხარდაჭერა	63
6. ქვეკომპონენტი 2.2 - e-KYC და სტანდარტის „იკნობდე შენს მომხმარებლებს“ რეესტრი	66
7. ქვეკომპონენტი 2.3 - დაცული ტრანზაქციების რეფორმა.....	66
8. კომპონენტი 3 - პროექტის მენეჯმენტი და მონიტორინგი	67
9. კომპონენტი 4 - გადაუდებელ სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი (CERC)....	67
10. გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტი	68
10.1. შესავალი.....	68
10.2. პროექტთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები (ESS)	69
10.3. მოქმედი ეროვნული გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა.....	72
10.4. გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ინსტიტუციური მოწყობა.....	72
10.6. ეკოლოგიური და სოციალური პროცედურები, რომლებიც გამოიყენება 1.1 ქვეკომპონენტზე.....	75
10.7. გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურები, რომლებიც გამოიყენება 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებზე.....	79
10.8. პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური შესრულების შესახებ მოხსენება...	81

10.9.	საჩივრების განხილვის მექანიზმი	81
11.	შესრულებაზე დამოკიდებული პირობები (PBCs)	82
11.1.	PBC-ები საგრანტო პროგრამის გასაძლიერებლად (PBC 1).....	83
11.2.	PBC-ები პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის გასაძლიერებლად (PBC 2)	85
11.3.	PBC-ები საკრედიტო საგრანტო სქემის გასაძლიერებლად (PBC 3).....	88
12.	მონიტორინგი და შეფასება	91
12.1.	პროექტის ანგარიშები	91
12.2.	პერსონალური მონაცემების შეგროვება, დამუშავება და შენახვა	91
12.3.	მოქალაქეების ჩართულობა.....	94
12.4.	მონიტორინგისა და შეფასების გეგმა.....	94
13.	შესყიდვა.....	107
13.1.	მიმოხილვა.....	107
14.	ფინანსური მენეჯმენტი და თანხების გაცემა.....	113
დანართი 1.	შესყიდვის გეგმა (2021 წლის 2 ნოემბრის მდგომარეობით).....	123
დანართი 2.	ვალდებულებები ეტაპობრივი შესყიდვის შესახებ.....	125
დანართი 3.	დეკლარაცია მიუკერძოებლობისა და კონფიდენციალურობის შესახებ..	147
თარიღი:		147
დანართი 4.	მოკლე ინფორმაცია პროფესიონალთათვის გარემოსდაცვითი და სოციალურ საკითხებში	148
დანართი 5.	მსოფლიო ბანკის ჯგუფის არაჩართული საქმიანობების სია (Exclusion List) 161	
დანართი 6. 1.1.	ქვეკომპონენტის სკრინინგის შაბლონი.....	163
დანართი 7. 1.2. და 1.3.	ქვეკომპონენტების სკრინინგის შაბლონი	165

შესავალი

2021 წლის 11 მაისს მსოფლიო ბანკის დირექტორთა საბჭომ დაამტკიცა 'საქართველოს მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დახმარება და აღდგენის' პროექტი. ეს არის 85 მილიონი ევროს ღირებულების ხუთწლიანი პროექტი, რომელიც დაფინანსებულია რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკის (IBRD) მიერ, 2025 წლის 31 დეკემბრის დასრულების თარიღით. პროექტის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებს (MSMEs) დახმარება მათთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ხელსაყრელი გარემოს გაძლიერებით. პროექტის განხორციელებაზე პასუხისმგებელია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (MOESD), ხოლო განმახორციელებელი ორგანიზაციები (PIE) არიან სსიპ "აწარმოე საქართველოში"(EG) და საქართველოს ეროვნული ბანკი (NBG).

პროექტის ოპერაციულ სახელმძღვანელოში (POM) მოცემულია პროექტის მიწოდების მექანიზმები, რათა უზრუნველყოს პროექტის მიზნების ეფექტური მიღწევა მსოფლიო ბანკის მოქმედი პოლიტიკისა და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად. ეს სახელმძღვანელო მოიცავს ყველა აქტივობას პროექტის ფარგლებში, გარდა ქვეკომპონენტის 2.1-ისა, რომლისთვისაც არსებობს ეროვნული ბანკის მიერ მომზადებული გადახდის სისტემების სახელმძღვანელო და კომპონენტი 4-ისა, რომლისთვისაც იქნება ცალკე შემუშავებული CERC სახელმძღვანელო, რომელიც დაემატება ამ POM-ს. ამ POM-ის მთავარი მიზანია საჯარო მოხელეებს, პროექტის მენეჯმენტის გუნდს და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს მიაწოდოს მკაფიო სახელმძღვანელო პრინციპები პროექტის ყოველდღიური ადმინისტრირების შესახებ და აღწეროს პასუხისმგებლობათა განაწილება ჩართულ მხარეებს შორის, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს კოორდინაცია და პროექტის ეფექტური, სწრაფი და დროული შესრულება. POM-ი არის ცოცხალი დოკუმენტი, რომელიც მუდმივად განახლდება. POM-ში შეიძლება განხორციელდეს ცვლილებები და დამატებები, რათა აისახოს ახალი მოვლენები და უზრუნველყოფილი იქნეს პროექტის ეფექტური და ხარისხიანი განხორციელება. ცვლილებები ამ POM-ში შეიძლება ინიცირებული იყოს ფინანსთა სამინისტროს (MOF), MOESD-ის და/ან „აწარმოე საქართველოში“-ის მიერ და არ იწვევს წინააღმდეგობას მსოფლიო ბანკისგან.

ამ POM-ში განსაზღვრული სახელმძღვანელო მითითებები და პროცედურები შეესაბამება სასესხო ხელშეკრულებას (LA), პროექტის შეფასების დოკუმენტს (PAD), შესყიდვების სახელმძღვანელო პრინციპებს და მსოფლიო ბანკის შესაბამის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს (ESS). ამ POM-ის სამართლებრივი საფუძველია 2021 წლის 17 მაისის LA No. 9239-G საქართველოსა და IBRD-ს შორის, პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს რომელიმე დებულებასა და წინამდებარე შეთანხმების დებულებებს შორის რაიმე შეუსაბამობის შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება წინამდებარე შეთანხმების დებულებებს. POM-ი იძლევა დეტალურ

მითითებებს ფინანსური მენეჯმენტის, შესყიდვების და კონტრაქტების მართვის, E&S მენეჯმენტის, მონიტორინგის, შეფასების და ანგარიშგების შესახებ.

1.1. პროექტის აღწერა

1.1.1. პროექტის მიზანი

პროექტის მიზანი (PDO) არის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დახმარება და მათი ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისათვის . ხელსაყრელი გარემოს გაძლიერება

შემოთავაზებული PDO დონის მაჩვენებლებია:

ა. COVID-19 პანდემიით დაზარალებული მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის გაცემული ფინანსური მხარდაჭერის ოდენობა

ბ. „გადარჩენის კოეფიციენტი“: არააქტიური ბიზნესების თანაფარდობა „აწარმოე საქართველოში“-ს ბენეფიციარების საერთო რაოდენობასთან გაყოფილი არააქტიური ბიზნესების თანაფარდობაზე ეკონომიკაში მოქმედი ბიზნესების საერთო რაოდენობასთან.

გ. შემოსავლის მულტიპლიკატორი: პროექტის ბენეფიციართა შემოსავლების საშუალო შეწონილი წლიური ცვლილების თანაფარდობა მათ შესაბამის სექტორში შემოსავლის საშუალო ცვლილებასთან.

დ. ახალი მომენტალური გადახდის სისტემის გამოყენებით განხორციელებული ციფრული ტრანზაქციების რაოდენობა (* ეხება ეროვნული ბანკის მიერ დანერგილი 2.1 ქვეკომპონენტს)

ე) მოძრავი უზრუნველყოფის განახლებული რეესტრის შექმნა.

1.1.2. პროექტის კომპონენტები

კომპონენტი 1: მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსური დახმარება და აღდგენა (68 მილიონი ევრო) - კომპონენტი ხელს შეუწყობს „აწარმოე საქართველოში“-ს მიერ განხორციელებული შემდეგი პროგრამების გაფართოებას: (ა) მიკრო გრანტები „აწარმოე საქართველოში“-ს მიკრო და მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, (ბ) სესხის პროცენტის თანადაფინანსება „აწარმოე საქართველოში“-ს პროგრამის ფარგლებში და (გ) საკრედიტო-საგარანტიო სქემა. კომპონენტი ასევე

უზრუნველყოფს ტრენინგებსა და ტექნიკურ დახმარებას, კომპანიების ბიზნეს უნარებისა და მდგრადობის გაუმჯობესების მიზნით.

- **ქვეკომპონენტი 1.1: გრანტები მიკრო და მცირე ფირმებისთვის (25.2 მილიონი ევრო)** - ეს ქვეკომპონენტი დააფინანსებს გრანტებს რომელიც განკუთვნილია COVID-19 პანდემიით დაზარალებული მიკრო და მცირე ბიზნესებისთვის დაასევე იმ მეწარმეებისათვის, რომლებიც ეძებენ ახალ ბიზნეს შესაძლებლობებს.

- **ქვეკომპონენტი 1.2: სესხის პროცენტის თანადაფინანსება (12.8 მლნ ევრო)** - ეს ქვეკომპონენტი დააფინანსებს “აწარმოე საქართველოში“-ს სესხის პროცენტის თანადაფინანსების მექანიზმს.

- **ქვეკომპონენტი 1.3: საკრედიტო საგარანტიო სქემა (25 მილიონი ევრო)** - ქვეკომპონენტი დააფინანსებს საკრედიტო საგარანტიო სქემას და გაუწევს სააგენტოს ტექნიკურ დახმარებას შემოთავაზებული საკრედიტო საგარანტიო სქემის გაძლიერების მიზნით

- **ქვეკომპონენტი 1.4: COVID-ისგან დაცვისა და გაციფრულების მხარდაჭერა (5 მილიონი ევრო)** - ეს ქვეკომპონენტი მოიცავს ტექნიკური დახმარების ფარგლებში ტრენინგის მოდულების შემუშავებას და კომპანიების ბიზნესის მართვის უნარების და ციფრული შესაძლებლობების განვითარების მიმართულებით.

კომპონენტი 2: ციფრული გადახდები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია (12 მილიონი ევრო) - პროექტი დააფინანსებს ინვესტიციებს ფინანსური ინფრასტრუქტურის გასაძლიერებლად და ციფრული ფინანსური სერვისების გამოყენების გაზრდის მიზნით.

- **ქვეკომპონენტი 2.1: გადახდის ინფრასტრუქტურის განახლება (6 მილიონი ევრო)** - ქვეკომპონენტი დააფინანსებს ინვესტიციებს, საოპერაციო ხარჯებს და ტექნიკურ დახმარებას მომენტალური გადახდის სისტემის (IPS) დანერგვისთვის, ასევე ტექნიკურ დახმარებას გაცნობისა და მომხმარებლის დაკავშირების მხარდასაჭერად. ქვეკომპონენტი ასევე ხელს შეუწყობს რეალურ დროში მთლიანი ანგარიშსწორების შესაძლო განახლებებს და დაეხმარება ეროვნულ ბანკს გახდეს კვალიფიციური სერტიფიცირების ორგანო ციფრული სერტიფიკატების უსაფრთხო გამოყენების უზრუნველსაყოფად.

- **ქვეკომპონენტი 2.2: e-KYC და იცოდე შენი კლიენტების რეესტრი (4,3 მილიონი ევრო)**
- ეს ქვეკომპონენტი დააფინანსებს ინვესტიციებს e-KYC ინფრასტრუქტურისთვის, იცოდე შენი კლიენტის (KYC) რეესტრისთვის და e-KYC ინფრასტრუქტურისთვის.

- **ქვეკომპონენტი 2.3: დაცული ტრანზაქციების რეფორმა (1.7 მილიონი ევრო)** - ქვეკომპონენტი დააფინანსებს ტექნიკურ დახმარებას და ინვესტიციებს, რომლებიც საჭიროა (ა) უზრუნველყოფილი სესხების მარეგულირებელი ჩარჩოს გასაუმჯობესებლად, მათ შორის საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტების შემუშავების ჩათვლით (0.7 მილიონი ევრო); ბ) უზრუნველყოფის რეესტრის მოდერნიზაცია, ონლაინ რეესტრის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება და სპეციალიზებული პროგრამული გადაწყვეტის შეძენა (0,8 მილიონი ევრო); და (გ) მომხმარებლის შესაძლებლობების გაზრდა (0.3 მილიონი ევრო).

კომპონენტი 3. პროექტის მენეჯმენტი და მონიტორინგი (4.8 მილიონი ევრო) - კომპონენტი 3 დააფინანსებს პროექტის მენეჯმენტს, განხორციელებას და მონიტორინგის საჭიროებებს.

კომპონენტი 4 - საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი (CERC) (თავდაპირველად 0 მილიონი ევრო) - არის არადაფინანსებული საგანგებო კომპონენტი, რომელიც შეიძლება გააქტიურდეს შესაბამისი საგანგებო მოვლენის შემთხვევაში.

პროექტის კომპონენტები და მათი ხარჯები ნაჩვენებია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

კომპონენტები (მლნ ევროში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)	PIE	არსებული	PBC	IBRD
კომპონენტი 1 - MSME-ების ფინანსური დახმარება და აღდგენა				68.0
ქვეკომპონენტი 1.1 – გრანტები მიკრო და მცირე ფირმებისთვის	EG (ბენეფიციარი)	☐	☐	25.2
ქვეკომპონენტი 1.2 – პროცენტის გადახდის თანადაფინანსება	EG (ბენეფიციარი)	☐	☐	12.8
ქვეკომპონენტი 1.3 – ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიები	EG (ბენეფიციარი)	☐	☐	25.0
ქვეკომპონენტი 1.4 – მხარდაჭერა COVID-ის საწინააღმდეგოდ და დიგიტალიზაციისთვის	EG (ბენეფიციარი)	☐	☐	5.0
კომპონენტი 2 - ციფრული გადახდები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის განახლება				12.0
ქვეკომპონენტი 2.1 – გადახდების ინფრასტრუქტურის განახლება	NBG	☐	☐	6.0
ქვეკომპონენტი 2.2 – e-KYC და Know-Your-Customer Registry	EG (აგენტი)	☐	☐	4.3
ქვეკომპონენტი 2.3 – უზრუნველყოფილი ტრანზაქციების რეფორმა	EG (აგენტი)	☐	☐	1.7
კომპონენტი 3 - პროექტის მართვა და მონიტორინგი	EG	ა/გ	☐	4.8
კომპონენტი 4 - საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი	ა/გ	ა/გ.	☐	0.0
ფრონტის საკომისიო	ა/გ	ა/გ	☐	0.2
პროექტის მთლიანი ღირებულება				85.0

პროექტი ითვალისწინებს, რომ 28 მილიონი ევროს გაცემა იქნება პირობითი და დამოკიდებული იქნება შესრულებაზე დაფუძნებული პირობების (PBCs) მიღწევაზე. PBC-ის ინდიკატორები სტრუქტურირებული იყო ამ მიზნების მისაღწევად სამფაზიანი ლოგიკის გარშემო: (i) მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩოების გაუმჯობესება იმ მონაცემების უკეთესი შეგროვების, მონიტორინგისა და გამოყენებისთვის, რომლებიც ასახავს EG-ს საერთო სტრატეგიულ მიზნებს; (ii) მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების ჩართვა უკეთესი პროგრამის დიზაინისა და განხორციელების ღონისძიებებისთვის; და (iii) სტრატეგიულ და მდგრად შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების გაფართოების საფუძველი.

ცხრილი. შედეგებზე დაფუძნებული პირობების ლოგიკური ჩარჩო(PBCs)

1) მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო	2) მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პროგრამირება	3) სტრატეგიული ზრდა და მდგრადობა
მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოებისა და მონიტორინგის სისტემების შემუშავება, მათ შორის	პროგრამების დიზაინის კორექტირება, რათა ასახავდეს ახალ	წინადადებები და ინსტრუმენტები უკეთესი და უფრო მდგრადი

ძირითადი შესრულების ინდიკატორების, ზომებისა და ინსტრუმენტების დანერგვა, მონაცემთა სისტემების გაუმჯობესება, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის მექანიზმები, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაცემების ჩართვის პროცესი.	მტკიცებულებებს, აქცენტი მიზნობრივი (ბენეფიციარები და სექტორები, ეროვნული პრიორიტეტები), დასაშვებობის კრიტერიუმები და განხორციელების ღონისძიებები.	შედეგების უზრუნველსაყოფად
---	---	---------------------------

სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, 1.1 ქვეკომპონენტისთვის, 1.2 ქვეკომპონენტისთვის და 1.3 ქვეკომპონენტისთვის PBC-ებთან დაუკავშირებელი ასიგნებები არ უნდა აღემატებოდეს თითოეულს 18 მილიონ ევროს.

1.2. როლები და პასუხისმგებლობები პროექტის განხორციელებისთვის

პროექტის განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება MOESD-ს. პროექტის განხორციელების (PIU) სუბიექტებია EG და NBG.

EG ითამაშებს ორმაგ როლს პროექტში: (i) განახორციელებს აქტივობებს 1 კომპონენტის ფარგლებში, როგორც ბენეფიციარი; და (ii) შეასრულოს ქვეკომპონენტების 2.2 (e-KYC და KYC რეესტრი) და 2.3 (უზრუნველყოფილი ტრანზაქციები) ფიდუციარული ფუნქციები, როგორც MOESD-ის აგენტი.

პროექტის განსახორციელებლად EG ითანამშრომლებს კონტრაქტორებთან, მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებთან (PFIs) და ძირითად დაინტერესებულ მხარეებთან. ქვეკომპონენტისთვის 1.1 (მიკრო გრანტები), EG შეისყიდის და მოაწერს ხელს შერჩევის კონტრაქტებს კონტრაქტორ ორგანიზაციებთან, რომლებიც დაეხმარება EG-ს ბენეფიციართა შერჩევაში კანდიდატების შერჩევით, ტრენინგებისა და ინტერვიუების ორგანიზებით და ბენეფიციარების მიერ განხორციელებული ქვეპროექტების მონიტორინგით. 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებისთვის (პროცენტები და PCG თანადაფინანსება), EG გააფორმებს მონაწილეობის ხელშეკრულებებს კომერციულ ბანკებთან, მიკროსაფინანსო ინსტიტუტებთან (MFI) და სალიზინგო კომპანიებთან, რომლებიც დაეხმარებიან EG-ს ბენეფიციარების იდენტიფიცირებაში სესხის შეფასების და სესხის გაცემის გზით, ასევე სესხების მონიტორინგითა და თანხების ამოღებით. 1.4 ქვეკომპონენტის განხორციელების მექანიზმები უნდა განისაზღვროს EG-ის მიერ დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ მცირე და საშუალო ბიზნესის პოტენციური ბენეფიციარებით, ბიზნეს ასოციაციებით, კონტრაქტორებით, დიგიტალიზაციისა და მენეჯმენტის პრაქტიკის სერვისის მომწოდებლებთან და PFI-ებთან. ეს დეტალურად იქნება აღწერილი ამ POM-ის მომავალ ვერსიებში.

იუსტიციის სამინისტროსთან (MOJ) კოორდინაციით, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (MOESD) იქნება ტექნიკური წამყვანი ქვეკომპონენტი 2.2 -

ფარგლებში KYC-ის რეგისტრაციისთვის და ქვეკომპონენტისთვის 2.3 დაცული ტრანზაქციებისთვის, ხოლო EG უზრუნველყოფს ფიდუციურ მხარდაჭერას. MOESD იქნება ტექნიკური ლიდერი ამ ორი ქვეკომპონენტისთვის, იუსტიციის სამინისტროსთან კოორდინირებულად, რომელსაც აქვს ძირითადი პასუხისმგებლობა სამუშაო ჯგუფების მეშვეობით შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების მოწვევაზე შემოთავაზებული რეფორმების წინსვლისთვის. EG შეასრულებს ფიდუციურ მოვალეობებს (შესყიდვები და ფინანსური მართვა). უფრო დეტალური ინფორმაცია იუსტიციის სამინისტროსთან და მის უწყებებთან თანამშრომლობის შესახებ (საჯარო სერვისების განვითარების სააგენტო KYC და საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო დაცული ტრანზაქციების) და სამუშაო ჯგუფების სტრუქტურის/ფუნქციონირების შესახებ დეტალურად იქნება აღწერილი ამ POM-ის მომავალ ვერსიებში.

ვინაიდან პროექტის საქმიანობა ეფუძნება არსებულ პროგრამებსა და აქტივობებს, იმპლემენტაცია განხორციელდება EG-ში არსებული სისტემებისა და სტრუქტურების მეშვეობით, ისევე როგორც პროექტის მიერ მხარდაჭერილი გაძლიერებული შესაძლებლობების მეშვეობით. კომპონენტ 1-ს განხორციელებს მეწარმეობის დეპარტამენტი სხვა შესაბამის დეპარტამენტებთან (ანალიზის და მონიტორინგისა და შეფასების დეპარტამენტი, ადმინისტრაციის დეპარტამენტი, სტრატეგიული განვითარებისა და კომუნიკაციების დეპარტამენტი) კოორდინაციით. პროექტი ხელს შეუწყობს პერსონალის და კონსულტანტების დაქირავებას პროექტის განხორციელების მხარდასაჭერად და პროექტის კონკრეტული სფეროების კოორდინაციას. EG დაიქირავებს ერთ გარემოსდაცვით სპეციალისტს, ერთ სოციალურ მუშაკს და დამატებით პერსონალს ფიდუციურ, საკომუნიკაციო/გარეშე აქტივობების, დიგიტალიზაციისა და სხვა პასუხისმგებლობების მხარდასაჭერად. 2021 წლის 2 ივლისიდან EG-მ დააფუძნა პროექტის მენეჯმენტის გუნდი 12 ადამიანისგან, მათ შორის პროექტის მართვის გუნდის ხელმძღვანელი და პროექტის მენეჯერი. გუნდის ლიდერი აკონტროლებს პროექტის მთლიან განხორციელებას, ხოლო პროექტის მენეჯერი პასუხისმგებელია პროექტის ფარგლებში ყოველდღიური აქტივობებისა და ამოცანების მართვაზე. გუნდის წევრები უზრუნველყოფენ მხარდაჭერას, როგორც მათი დეპარტამენტის ფუნქციების ნაწილი.

1.3. შედეგების ჩარჩო

შედეგების ჩარჩო, მათ შორის შესრულების მიზნები ინდიკატორების მიხედვით, აღწერილია ქვემოთ. POM-ის მომავალი ვერსიები უფრო დეტალურად აღწერს ინდიკატორების განსაზღვრას ზოგადი EG მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს შესაბამისად.

ინდიკატორის დასახელება	PBC	საბაზისო	საბოლოო მიზანი
დახმარება MSMEs-თვის			
პანდემიით დაზარალებული MSME-ების ფინანსური მხარდაჭერა (მილიონი ლარი) (ტექსტი)		0.00	450.00
გადარჩენის კოეფიციენტი: არააქტიური საწარმოების თანაფარდობა Enterprise Georgia-ს ბენეფიციარების საერთო რაოდენობასთან გაყოფილი არააქტიური საწარმოების თანაფარდობაზე ეკონომიკაში მოქმედი საწარმოების საერთო რაოდენობასთან (ტექსტი).		ა/გ	<1
MSME-ების მდგრადი აღდგენა			
შემოსავლის მულტიპლიკატორი: პროექტის ბენეფიციარების MSME შემოსავლის საშუალო შეწონილი წლიური ცვლილების თანაფარდობა მათ შესაბამის სექტორში შემოსავლის საშუალო ცვლილებასთან (ტექსტი)		ა/გ	>1
ციფრული ტრანზაქციების რაოდენობა, რომელსაც ხელს უწყობს ახალი მომენტალური გადახდის სისტემა (მილიონი) (ნომერ		0.00	17.00
მცირე და საშუალო ბიზნესის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობი გარემოს გაძლიერება			
მომრავი გირაოს განახლებული რეესტრის შექმნა (დიახ/არა)		არა	დიახ

ინდიკატორის დასახელება	PBC	საბაზისო	საბოლოო მიზანი
კომპონენტი 1: გრანტები MSME საწარმოებისთვის			
MSME-ების რაოდენობა, რომლებმაც მიიღეს გრანტები პროექტის ფარგლებში (რიცხვი)	0.00		5,000.00
პროექტის ფარგლებში MSME-ებისთვის გაცემული გრანტების ოდენობა (მლნ ლარი) (ტექსტი)	0.00		70.00
საწარმოების რაოდენობა, რომლებმაც მიიღეს საპროცენტო გადასახდელების თანადაფინანსება პროექტის ფარგლებში (რიცხვი)	0.00		200.00
პროექტის ფარგლებში თანადაფინანსებით მხარდაჭერილი სესხების მოცულობა (მლნ ლარი) (ტექსტი)	0.00		83.00
პროექტის ფარგლებში გაცემული გარანტიების რაოდენობა (რიცხვი)	0.00		200.00
პროექტის მხარდაჭერით გარანტირებული სესხების მოცულობა (მლნ ლარი) (ტექსტი)	0.00		420.00
პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის NPL კოეფიციენტი (%) (ტექსტი)		ისტორიული NPL-ის კოეფიციენტი EG პროგრამებისთვის არის 0.6%.	თანადაფინანსების სასესხო პორტფელში NPL კოეფიციენტი უნდა იყოს 8%-ზე დაბალი.
სესხის ნაწილობრივი საგარანტიო პროგრამის NPL თანაფარდობა (%) (ტექსტი)		ისტორიული NPL-ის კოეფიციენტი EG პროგრამებისთვის არის 0.6%.	PCG პროგრამის NPL კოეფიციენტი უნდა იყოს 8%-ზე დაბალი
MSME-ების რაოდენობა, რომლებიც იღებენ ტრენინგს და/ან ტექნიკურ დახმარებას ციფრული ტრანსფორმაციისა და/ან COVID-ისგან დაცვის შესახებ (რიცხვი)	0.00		300.00

ინდიკატორის დასახელება	PBC	საბაზისო	საბოლოო მიზანი
პროექტის ფინანსური მხარდაჭერის წილი, რომელიც მიმართულია მწვანე ეკონომიკისა და კლიმატის დაფინანსების ინვესტიციებზე (%) (პროცენტი)		0.00	15.00
EG მოქალაქეების ჩართულობა: MSME-ების წილი, რომლებიც აცხადებენ, რომ პროგრამები ასახავს მათ საჭიროებებს (%) (პროცენტი)		0.00	60.00
ინსტიტუციური ქმედებები საგრანტო პროგრამის გასაძლიერებლად (ტექსტი)	PBC 1	EG-ს არ გააჩნია მონიტორინგისა და შეფასების ეფექტური სისტემა, რომელიც საშუალებას მისცემს მისი საგრანტო პროგრამის ეფექტურობისა და შედეგების ხშირი ანალიზის საშუალებას, რამაც შეიძლება უზრუნველყოს პროგრამის გაუმჯობესების მტკიცებულება და ტექნიკური დასაბუთება.	EG-მა მიიღო მონიტორინგისა და შეფასების მყარი ჩარჩო და გამოიყენა მტკიცებულება საგრანტო პროგრამის დიზაინის გასაუმჯობესებლად და მისი განვითარების მდგრადი ვარიანტების შემუშავებისთვის.
ინსტიტუციური ქმედებები პროცენტების თანადაფინანსების პროგრამის გასაძლიერებლად (ტექსტი)	PBC 2	EG-ს არ გააჩნია ქულების შეფასების სისტემები და ღონისძიებები პროცენტის თანადაფინანსების მექანიზმის ეფექტურობის სისტემატიურად შესაფასებლად და სტრატეგიულ სექტორებზე და/ან თემატურ სფეროებზე მისი ფოკუსის უკეთ გათანაბრებისთვის.	EG-მა დანერგა მონიტორინგისა და შეფასების მყარი ჩარჩო და შეაფასა მისი თანადაფინანსების პროგრამა მტკიცებულებების გამოყენებით, რათა შესთავაზოს კორექტირება მიზნობრივი მიზნების, შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროგრამის სხვა ასპექტების გასაუმჯობესებლად.
ინსტიტუციური ქმედებები ნაწილობრივი სესხის გარანტიის პროგრამის გასაძლიერებლად (ტექსტი)	PBC 3	ამჟამად EG-ს არ გააჩნია მონიტორინგის სისტემა, რისკების მართვის სტრუქტურა და დაფარვის სტრატეგია, რათა შეაფასოს პროგრამის ეფექტურობა და რისკები და	EG-მ გააძლიერა პროგრამის დიზაინისა და განხორციელების მექანიზმები, მათ შორის უფრო ძლიერი რისკების მონიტორინგი, ცნობიერების ამაღლების კამპანიები, უფრო

ინდიკატორის დასახელება	PBC	საბაზისო	საბოლოო მიზანი
		შესთავაზოს მისი სტრუქტურის გაუმჯობესება.	მკაცრი მონაწილეობის შეთანხმებები PFI-ებთან და ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტი.
მენეჯმენტის უნარების პროგრამის განხორციელება (დიახ/არა)		არა	დიახ
ფინანსური რესურსების წილი (გრანტები, თანადაფინანსება, გარანტიები) პროექტის ფარგლებში, რომელიც მიმართულია ქალებთან მომუშავე კომპანიებზე (პროცენტი)		24.00	35.00
კომპონენტი2: ციფრული გადახდები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია			
IPS-ში რეგისტრირებული საცალო ტრანზაქციების მოცულობა (მლრდ ლარი) (რიცხვი)		0.00	10.00
მომენტალური გადახდების ტრანზაქციების წილი (%) (რიცხვი)		0.00	15.00
ფუნქციური KYC რეესტრის შექმნა (დიახ / არა)		არა	დიახ
დაცული ტრანზაქციების მარეგულირებელ ბაზაში ცვლილებების დამტკიცება (დიახ/არა)		არა	დიახ
KYC რეესტრის სამუშაო ჯგუფის შექმნა (დიახ / არა)		არა	დიახ
დაგირავებული ქონების რეესტრის მოდერნიზაციის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება (კი/არა)		არა	დიახ

DRAFT

2. ქვეკომპონენტი 1.1 – გრანტები მიკრო და მცირე საწარმოებისთვის

სააგენტო აწარმოე საქართველოში, სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში, მიკრო და მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამას 2015 წლიდან ახორციელებს. პროგრამის მიზანს წარმოადგენს ქვეყნის მასშტაბით მიკრო და მცირე ბიზნესების ფინანსური მხარდაჭერა გრანტების სახით, ასევე ტრენინგებისა და ტექნიკური დახმარების უზრუნველყოფა.

POM ასახავს პროგრამის ფუნქციებს, პირობებსა და პროცედურებს, რომლებიც აღწერილია საქართველოს მთავრობის No 365 დადგენილების შესაბამის თავში (თავი I1 - სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე ბიზნესის განყოფილება) დათარიღებული 2014 წლის 30 მაისით, და სხვა შიდა დამხმარე დოკუმენტებში, მათ შორის რეგიონების მიხედვით ბიუჯეტის კორექტირების და პროგრამის განხორციელების ვადის გახანგრძლივების შესახებ სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ აღმასრულებელი დირექტორის განკარგულებებში. მომავალში ნებისმიერი ცვლილება პროგრამის ძირითად მახასიათებლებში აისახება POM-ში პერიოდული განახლებების მეშვეობით, იმ პირობით, რომ არ იქნება წინააღმდეგობაში მსოფლიო ბანკთან. ეს მოიცავს ცვლილებებს განხორციელების მექანიზმებში, დასაშვებობის კრიტერიუმებში და შერჩევის პროცედურებში რომ განისაზღვროს კონტრაქტორი ორგანიზაციები, დასაშვებობის კრიტერიუმები და შერჩევის პროცედურები იმისთვის, რომ იდენტიფიცირდეს ბენეფიციარები, EG-სა და კონტრაქტორებს შორის კონტრაქტის პირობები, ESS-თან დაკავშირებულ განხორციელების მექანიზმები, განხორციელება და სხვა მექანიზმები გრანტებისა და ტექნიკური დახმარების უზრუნველსაყოფად.

2.1. პროგრამის მახასიათებლები

ზოგადად, ფინანსური დახმარება მოიცავს 30 000 ლარამდე გრანტებს სტარტაპებისთვის ან საწარმოების გაფართოებისთვის, ხოლო ტექნიკური მხარდაჭერა მოიცავს ინდივიდუალურ და ჯგუფურ კონსულტაციებს, სადაც მეწარმეებს აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ შესაბამისი ბიზნეს ცოდნა/ტრენინგები. სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ პილოტირებას უკეთებს 40 000 ლარამდე გრანტებს ოთხ რეგიონში (იმერეთი, კახეთი, გურია, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი), რომელიც დაფინანსდება: (i) ევროკავშირის 16 მილიონი ლარის გრანტით; და (ii) პროექტის მიერ მიღებული შემოსავლით

გრანტების ოდენობის კორექტირება შესაძლებელია პროექტის განხორციელების პროცესში. ნებისმიერი ცვლილება აისახება POM-ში. სასესხო ხელშეკრულების თანახმად, პროექტის მოქმედების მანძილზე გრანტის ოდენობა თითოეული ბენეფიციარისთვის არ უნდა აღემატებოდეს 14 000 ევროს, თუ სხვა რამ არ არის შეთანხმებული ბანკისა და მსესხებლის მიერ.

ბენეფიციარებს მოეთხოვებათ განახორციელონ ფულადი შენატანი („თანადაფინანსება“) საკუთარი საბანკო ანგარიშების მეშვეობით და გამოიყენონ ეს შენატანი დასახული მიზნის მისაღწევად, მითითებული მიზნობრივებით სანამ სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ გასცემს გრანტს. თანადაფინანსების მოთხოვნები ჩამოთვლილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

გრანტების გამოყენება შესაძლებელია ძირითადი საშუალებების და საბრუნავი კაპიტალის შესაძენად. გრანტის გამოყენებით საბრუნავი კაპიტალის სუბსიდირება დასაშვებია ქვემოთ მოცემული ცხრილის მიხედვით:

ცხრილი. მიკრო და მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის აქტუალური მახასიათებლები

მიმღების ტიპი	თანადაფინანსების მოთხოვნა (ფულადი შენატანი) (ინვესტიციის თანხის %) (არანაკლებ)	საბრუნავი კაპიტალის რეზერვი (გრანტის თანხის %) (არაუმეტეს)	ძირითადი საშუალებები (გრანტის თანხის %) (არანაკლებ)
პირველი მონაწილე (ახალი)	10	10	90
მთიან რეგიონებში ¹	5	10	90
წინა მონაწილენი	25	10	90
მთიან რეგიონებში	15	10	90

2.2. განხორციელების სქემა და კონტრაქტორების შერჩევა

სააგენტო მიერ პროგრამა განხორციელდება კონტრაქტორი ორგანიზაციების მეშვეობით, მათ შორის არაკომერციული არასამთავრობო ორგანიზაციების ან სხვა კერძო იურიდიული პირების.

კონტრაქტორი ორგანიზაციები ანგარიშს გაუწევენ უშუალოდ სააგენტო მიკრო მეწარმეობის განვითარების დეპარტამენტს, რომელიც მონიტორინგს გაუწევს კონტრაქტორი ორგანიზაციების და მათი თანამშრომლების საქმიანობას და შეაფასებს

¹ მთიანი რეგიონების შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 30 დეკემბრის №671 დადგენილებით დამტკიცებულ მაღალმთიან დასახლებულ პუნქტთა ნუსხაში შემავალ დასახლებებში.

მათი შედეგების ხარისხს. გარდა ამისა, სააგენტო მიკრო მეწარმეობის გუნდი განახორციელებს შემთხვევითობის პრინციპით კონტრაქტორი ორგანიზაციების შედეგების შეფასებას (ბიზნეს იდეის, ბიზნეს გეგმებისა და ინტერვიუების შეფასების ფორმები) და დააკვირდება ინტერვიუებს შერჩევის გზით. გარდა ამისა, მიკრო მეწარმეობის გუნდი შეამოწმებს და გააანალიზებს კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ შეგროვებულ ინფორმაციას, ინსპექტირებისა და მონიტორინგის ვიზიტების დროს.

კონტრაქტორი ორგანიზაციების როლი და შერჩევა

სააგენტო გამოაცხადებს ტენდერს ორ ლოტისთვის, აღმოსავლეთ საქართველოსა და დასავლეთ საქართველოსთვის, და შეარჩევს ორ კონტრაქტორ ორგანიზაციას, რათა მართონ პროგრამის განხორციელება შესაბამის რეგიონში. სატენდერო წესების მიხედვით ერთ კონტრაქტორ ორგანიზაციას არ აქვს შესაძლებლობა ერთდროულად მიიღოს მონაწილეობა ორივე ტენდერში.

კონტრაქტორი ორგანიზაციები პასუხისმგებელნი იქნებიან შემდეგზე:

1. გრანტის მიმომხილველების, ტრენერების და მონიტორინგის ინსპექტორების დაქირავება.
2. ბიზნეს იდეების შეფასება.
3. ტრენინგები
4. ბიზნეს გეგმების შეფასება.
5. ინტერვიუები
6. ინსპექტირება
7. გამარჯვებულთა დადგენა (სააგენტოსთან თანამშრომლობით)
8. მონიტორინგის მისიები

დაქირავების პროცესში კონტრაქტორი ორგანიზაციები გამოაცხადებენ ღია კონკურსს სამ თემატურად განსხვავებულ ToR-ზე იმისთვის, რომ გამოიკვეთოს მიმომხილველების, ტრენერების და მონიტორინგის ინსპექტორების მოკლე სია. ToR-ები მოიცავენ მოკლე სიის შესადგენ კრიტერიუმებსა და მინიმალურ მოთხოვნებს, რომლებიც დადგენილი იქნება სააგენტოს მიერ. გარდა აკადემიური/ტექნიკური კვალიფიკაციისა, კანდიდატების შერჩევის პროცესში გათვალისწინებული იქნება MSME-ს მხარდაჭერის პრაქტიკული გამოცდილება. საბოლოო შერჩევისთვის, შერჩეული კანდიდატები გაივლიან გასაუბრებას კომიტეტთან, რომელიც შედგება

სააგენტოს სამი წარმომადგენლისა და ორი შესაბამისი კონტრაქტორი ორგანიზაციის წარმომადგენლისგან. კონტრაქტორი ორგანიზაცია გააფორმებს კონტრაქტს შერჩეულ კანდიდატებთან.

გრანტის მიმომხილველები პასუხისმგებელი არიან: (i) განაცხადებების („ბიზნეს იდეების“) შეფასებაზე სააგენტოს მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების საფუძველზე; (ii) ბიზნეს გეგმების შეფასებაზე სააგენტოს მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების საფუძველზე; და (iii) გასაუბრებებზე პოტენციურ ბენეფიციარებთან სააგენტოს მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიის მიხედვით წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების საფუძველზე. მიმომხილველები გამოიყენებენ სააგენტოს მიერ შემუშავებულ შეფასების ფორმას, რათა დაასაბუთონ შეფასებები შესაბამისი განმარტებებითა და კომენტარებით.

ტრენერები შეიმუშავებენ სასწავლო მასალებს (ექვემდებარება სააგენტოს მიერ დამტკიცებას), მათ შორის ზოგადი მეწარმეობის თემები, ბიზნეს გეგმის სახელმძღვანელო პრინციპები და ზოგადი გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნები (მოგვიანებით მოწოდებული საატენტოს მიერ). შემუშავებულ მასალებზე დაყრდნობით ტრენერები ასევე ჩაატარებენ ტრენინგებს პოტენციურ ბენეფიციარებთან. ბენეფიციარებს ექნებათ უფლება მოითხოვონ დამატებითი ტრენინგი გაყიდვებისა და მარკეტინგის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და საგადასახადო მენეჯმენტის, ბიზნესის ადმინისტრირების, სასტუმროს მართვისა და ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების პროცედურებში.

ინსპექტორები გადაამოწმებენ განმცხადებლების მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას და დოკუმენტაციას და დაადასტურებენ მათ სიზუსტეს, მათ შორის, თავად განმცხადებლების მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის შესახებ. შემდგომში ინსპექტორები განახორციელებენ მინიმუმ სამ მონიტორინგის მისიას პროგრამის სხვადასხვა ეტაპზე, რათა დაადასტურონ, რომ შესრულებულია ბენეფიციარის ვალდებულებები, მათ შორის გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებები.

სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ და კონტრაქტორი ორგანიზაციები ხელს მოაწერენ შერჩევის კონტრაქტებს, რომლებიც მოიცავს ქვემოთ მოცემულ წესებსა და

პირობებს. სააგენტოს წარუდგენს შერჩევის კონტრაქტებს მსოფლიო ბანკს ამ წესების და პირობების მიზანმიმართული მიმოხილვისათვის:

1. ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რომლითაც თანხები გადაეცემა კონტრაქტორ ორგანიზაციას მათი მომსახურებისთვის.

2. სააგენტო „წარმოე საქართველოში“ იღებს ვალდებულებას:

ა. შეაჩეროს ან შეწყვიტოს კონტრაქტორი ორგანიზაციის უფლება გამოიყენოს სესხის შემოსავალი, ან დაიბრუნოს თანხა მთლიანად ან ნაწილობრივ, რომელიც ამოღებულია იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაქტორი ორგანიზაცია არ შეასრულებს შერჩევის ხელშეკრულებებით ნაკისრ ნებისმიერ ვალდებულებებს;

ბ. განახორციელონ თავიანთი უფლებები და შეასრულონ თავიანთი ვალდებულებები თითოეული შერჩევის ხელშეკრულებით ისე, რომ დაიცვან სააგენტოს, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიაღწიონ სესხის / პროექტის A.1 მიზნებს;

გ. ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ დანიშნოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან განიცადოს მარცხი იმისთვის რომ აღასრულოს შერჩევის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ საკონტროლო სიას;

3. კონტრაქტორები იღებენ ვალდებულებას:

ა. განახორციელონ მათი საქმიანობა პროექტის და შერჩევის კონტრაქტების ფაგლებში: (i) სათანადო გულმოდგინებითა და ეფექტურობით და შესაფერისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად; (ii) შერჩევის კონტრაქტებით განსაზღვრული წესების და პირობების, სასესხო ხელშეკრულების, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (ESS) და ინსტრუმენტების, მათ შორის პროექტის ESMS და ESMF, პროექტის ოპერაციების სახელმძღვანელოს, მათ შორის ანტიკორუფციული სახელმძღვანელოს, რომელიც ვრცელდება სესხის შემოსავლის მიმღებებზე გარდა მსესხებლისა, შესაბამისად; და (iii) საჭიროებისამებრ სწრაფად უზრუნველყოს ამ მიზნით საჭირო რესურსები;

ბ. ანგარიშგება და FM მოთხოვნები: უზრუნველყონ ფინანსური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, რომელიც შეიძლება დროდადრო მოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ; უზრუნველყონ შესაძლებლობა, რომ სააგენტომ და ბანკმა მიმოიხილონ ნებისმიერი შესაბამისი ჩანაწერი და დოკუმენტი; შეინარჩუნონ ფინანსური მენეჯმენტის სისტემა და მოამზადონ ფინანსური ანგარიშგებები შერჩეული

სააღრიცხვო სტანდარტების შესაბამისად, რომელიც მისაღებია EG-ისა და ბანკისთვის, და დროულად მიაწოდონ აუდიტირებული ანგარიშები სააგენტოსა და ბანკს;

გ. შესყიდვის მოთხოვნები: მოიცავს კონტრაქტორი ორგანიზაციების შესყიდვის ვალდებულებების შესაბამისად;

დ. მოამზადოს და მიაწოდოს სააგენტოს და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც სააგენტო ან ბანკი გონივრულად ითხოვს ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით;

ე. სააგენტოსა „აწარმოე საქართველოში“ და ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ მიანიჭოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან ვერ შეძლოს ადასრულოს სუბგრანტის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ საკონტროლო სიას;

ვ. განახორციელონ თავიანთი უფლებები და შეასრულონ შერჩევის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები ისე, რომ დაიცვან სააგენტოს, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები, ასევე მიაღწიონ სესხის მიზნებს;

4. ორივე მხარის ვალდებულებები მონაცემთა დაცვის შესახებ, როგორც დეტალურადაა აღწერილი POM-ში.

5. დებულებები იმისთვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სააგენტოს მიერ სასწავლო მასალების შემუშავებისას ხარისხის კონტროლი.

2.3. ბენეფიციარების დასაშვებობის კრიტერიუმები

დასაშვებობის ძირითადი კრიტერიუმები მოიცავს:

(i) პროგრამაში მონაწილეობა შეუძლია ნებისმიერ ფიზიკურ პირს, რომელიც არის საქართველოს მოქალაქე და მიღწეულია 18 წელს;

(ii) (ii) რეგისტრაცია გადასახადის გადამხდელად;

(iii) (iii) მოვალეთა რეესტრში რეგისტრაციის არარსებობა.

პროგრამა ხორციელდება საქართველოს ყველა რეგიონში, მათ შორის თბილისშიც, გეოგრაფიული ლოტების მიხედვით. პროგრამა მხარს უჭერს 300-ზე მეტ ეკონომიკურ აქტივობას. პროგრამით ნებადართული ეკონომიკური აქტივობების სრული სია მოცემულია №365 განკარგულებაში. ძირითადი დასაშვები სექტორებია საკვების

წარმოება, კვებითი მომსახურება, ვეტერინარული მომსახურება, ფიტნეს მომსახურება, რეკლამა და დიზაინის მომსახურება, ღვინისა და სასმლის წარმოება, მცირე და საოჯახო სასტუმროები, ტუროპერატორები, მთარგმნელობითი მომსახურება, ბუღალტერია და აუდიტი, საცალო ვაჭრობა, ავტომობილების შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება, განათლება, სილამაზის სალონები და ფეხსაცმლის/ტყავის პროდუქტის შეკეთება.

პრიორიტეტული სფეროებია ცოდნაზე დაფუძნებული მომსახურება, განსახლების და ტურისტული მომსახურება, მეტად ინკლუზიური სექტორები, ახალი ბიზნესები, ქალთა მეწარმეობა, ბიზნესები სოფლის/მთის სოფლებში და იძულებით გადაადგილებული პირებისთვის (დევნოილები). პრიორიტეტულ სფეროებში მოქმედი ბიზნესები შერჩევის პროცესში დამატებით ქულას მიიღებენ.

პროექტი მიზნად ისახავს უზრუნველყოს, რომ ბენეფიციართა მინიმუმ 50 პროცენტი იყოს ქალთა ინკლუზიური ფირმები, რომლებიც განისაზღვრება, როგორც: (i) ქალების მფლობელობაში (მინიმუმ ერთი ქალი აქციონერი სათანადოდ დოკუმენტირებული წარმომადგენლობითი და მენეჯერული უფლებამოსილებით); ან (ii) მართავენ ქალები (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი აღმასრულებელი, C-დონის მენეჯერი ან მინიმუმ 25 პროცენტი ქალი წარმომადგენელი საშუალო დონის მენეჯმენტში); ან (iii) დასაქმებულ ქალთა თანაფარდობა აღემატება საშუალო ფარდობით მაჩვენებელს შესაბამის სექტორში; ან (iv) წინა წელს გაზარდა დასაქმებული ქალების წილი მინიმუმ 5 პროცენტით.

კლიმატის ცვლილებისა და მწვანე აღდგენის დღის წესრიგის მნიშვნელობიდან გამომდინარე, პროექტი მიზნად ისახავს, რომ მინიმუმ 15 პროცენტი MSME-სთვის გაცემული გრანტებისა მხარს დაუჭერს ინვესტიციებს მწვანე ეკონომიკაში და კლიმატის დაფინანსების ღონისძიებებს. ადაპტაციის ღონისძიებები მოიცავს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებენ MSME-ების ზემოქმედებას კლიმატის ცვლილებაზე და ზრდის მათ მდგრადობას. შემარბილებელი ღონისძიებები მოიცავს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებს, აფერხებს ან აკავებს სათბურის გაზების (GHG) გამოყოფას (განახლებადი ენერგიის წარმოება/გამოყენება, გაზრდილი ენერგოეფექტურობა, ტყის მდგრადი მართვა, კლიმატისადმი ჰკვიანი სოფლის მეურნეობა, გაუმჯობესებული ნარჩენების მართვა). 2020 წლის ივნისში გამოქვეყნებული ევროკავშირის მდგრადი ეფექტურობის ტაქსონომიის მე-10 და მე-11 მუხლები, ისევე როგორც ევროკავშირის შესაბამისი ტაქსონომიის კომპასი (კონკრეტული NACE კოდებით) გამოყენებული იქნება საცნობარო ინფორმაციად (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

პროგრამის მიხედვით დაუშვებელ აქტივობებს მიეკუთვნება: (i) რელიგიური, პოლიტიკური, სამხედრო და სხვა მსგავსი აქტივობები; (ii) ბიოლოგიური აქტივების

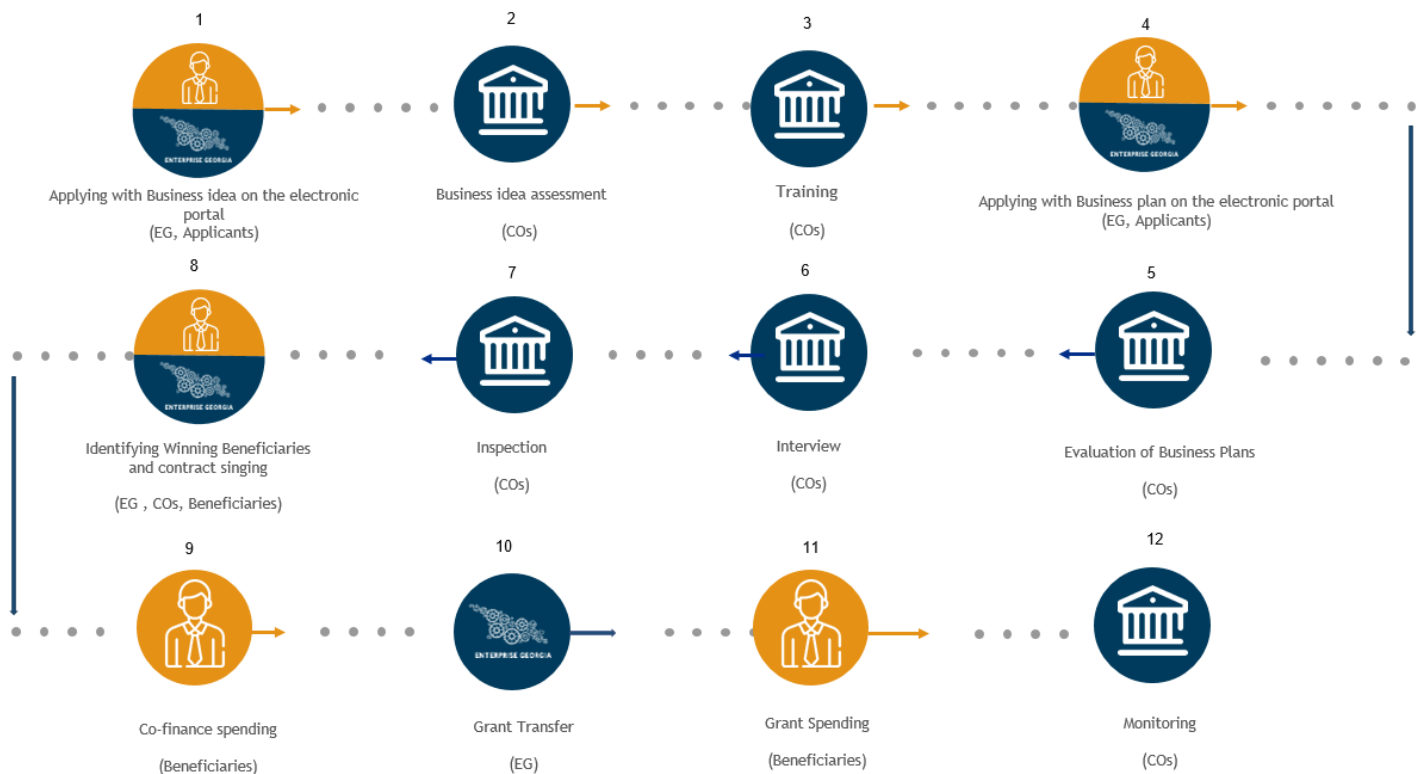
შეძენა: მარცვლეული, სიმინდი, ხორბალი, თევზი და ა.შ.; (iii) მანქანების შეძენა ადამიანების ტრანსპორტირებისთვის; და (iv) სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების პირველადი წარმოება და მომსახურება, რომელიც განკუთვნილია შემდეგისთვის: მეზღვაობა, მიწათმოქმედება, მეთევზეობა, სათბურის დაფინანსება და ა.შ.

განაცხადები უნდა აკმაყოფილებდეს მსოფლიო ბანკის შესაბამის ESS მოთხოვნებს, რომლებიც განსაზღვრულია ამ პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტის ჩარჩოთი (ESMF), იმისთვის რომ იყოს დასაშვები ისარგებლონ მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით. ზემოაღნიშნული დაუშვებელი აქტივობები შესაძლოა დაფინანსდეს ალტერნატიული წყაროებიდან EG-ის შეხედულებისამებრ.

2.4. პროცესები: გრანტის მიღება და საგრანტო განაცხადების განხილვა

2.4.1. პროცესის მოკლე აღწერა

განაცხადის წარმოდგენისა და განცილხვის პროცესი ილუსტრირებული და აღწერილია ქვემოთ. გრანტის მიმღებთა შერჩევის პროცესი ეფუძნება ბიზნეს გეგმის კონკურსს, რომელსაც მართავს კონტრაქტორი ორგანიზაცია და „აწარმოე საქართველოში“ თითოეული გეოგრაფიული ლოტისთვის.

2.4.2. საგრანტო განაცხადის პროცესი

საგრანტო განაცხად უნდა მოიცავდეს შემდეგი პუნქტებს:

ა) **ბიზნესიდეა** - ბიზნეს იდეის მოკლე აღწერა უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას ბიზნესის საწყისი კაპიტალის შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ინფორმაციას წარმოების ტიპისა და/ან მომსახურების შესახებ, მიუთითეთ თქვენი ბიზნესის უპირატესობებსა და ინოვაციებზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;

ბ) **აქტივები/საბრუნავი კაპიტალი რომელის შეძენა მოხდება საგრანტო ბიუჯეტიდან** - ბიზნესის წარმართვისთვის აუცილებელი ყველა აქტივისა და პუნქტის აღწერა, რომლის შეძენაც იგეგმება საგრანტო ბიუჯეტიდან;

გ) **თანადაფინანსებისთვის მოთხოვნილი თანხა** - ინვესტიციის/პროექტისთვის საჭირო თანხა;

დ) **დრო** - მიუთითეთ მიღებული თანხის გახარჯვის სავარაუდო პერიოდი (კვირებში);

ე) **თანადაფინანსების ბიუჯეტით შესაძენი აქტივები/საბრუნავი კაპიტალი** - ბიზნესის ფუნქციონირებისთვის საჭირო ყველა აქტივის/ნივთის/სერვისის აღწერა, რომლის შეძენა/შესრულება იგეგმება თანადაფინანსებით მიღებული თანხით;

ვ) **თანადაფინანსების თანხა** – ბენეფიციარის მხრიდან ფულადი

თანამონაწილეობის ოდენობა.

ზ) **სამიზნე ბაზარი** - დეტალური აღწერა, თუ სად უნდა გაიყიდოს პროდუქცია ან/და მომსახურება, გაყიდვების სავარაუდო მოცულობა და პოტენციური სამიზნე ჯგუფი;

თ) **სავარაუდო შემოსავალი** – ბიზნეს იდეიდან გამომდინარე საქმიანობის განხორციელების დაწყების შემდეგ თანადაფინანსებიდან პირველი შემოსავლის მიღების თარიღი; საქმიანობიდან მოსალოდნელი შემოსავლის ოდენობა ლარში, (წლიური) სეზონურობის გათვალისწინებით. პროექტისთვის დაგეგმილი თითოეული პროდუქტიდან ან/და სერვისიდან მიღებული შემოსავლის აღწერა;

ი) **კანდიდატის გამოცდილება, ფუნქციები და მოვალეობები პროექტში**- კანდიდატის უნარების (კვალიფიკაციის, პრაქტიკული გამოცდილების) აღწერა და მისი ფუნქციები ბიზნესში. მეწარმისა და თანამშრომლების სქესი, თუ რელევანტურია.

2.4.3. საგრანტო განაცხადების განხილვა

საგრანტო განაცხადების განხილვისა და შერჩევის პროცესი, რომელიც დადგენილია დებულებით No. 365 შეჯამებულია ქვემოთ:

ა) **ნაბიჯი 1: სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ მიერ ცხადდება ბიზნეს იდეების კონკურსი** - პროგრამა იწყება მთავრობის დადგენილებით, რის შემდეგაც სააგენტო იწყებს ბიზნეს იდეების მიღებას ონლაინ პლატფორმის საშუალებით.

ბ) **ნაბიჯი 2: განაცხადების შეფასება (ბიზნეს იდეები)** - ბიზნეს იდეებს აფასებენ გრანტის შემფასებლები, რომლებიც კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ არიან დაქირავებული. შეფასება ხდება სააგენტოს მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიის მიხედვით, რომელიც კონკრეტული კრიტერიუმების მიხედვით ქულების მინიჭებას გულისხმობს. საერთო ქულა წარმოადგენს „ავტომატურ კრიტერიუმებს“ (16 ქულამდე ჯამიდან) და „შინაარსის კრიტერიუმებს“ (მთლიანი ქულებიდან 84 ქულამდე) მინიჭებული ქულების ჯამს. დიახ/არა კითხვებზე ქულები (დიახ = 2; არა = 0) ენიჭება ავტომატურად, იმის მიხედვით, აკმაყოფილებს თუ არა განაცხადი კრიტერიუმებს. ქულები იწერება ნულიდან სამამდე, რაც დამოკიდებულია მოწოდებული ინფორმაციის სისრულეზე, სიცხადეზე, რეალისტურობაზე, ხარისხზე და შესაბამისობაზე. ამ ეტაპზე კანდიდატები ასევე ავსებენ 5 კითხვიან გარემოსდაცვითი და სოციალური საკონტროლო სიას, როგორც ეს აღწერილია პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩოში.

შეფასების ფორმა - ბიზნესიდეები		
ავტომატური კრიტერიუმები	რეიტინგი	ქულა
ბიზნესი დაიწყო ან გაფართოვდა ქალი მეწარმეების მიერ	1	2
ბიზნესი დაიწყო ან გაფართოვდა შშმ პირების მიერ	1	2
ბიზნესი დაიწყო ან გაფართოვდა დევნილთა მიერ	1	2
სტარტაპ ბიზნესი	1	2
ბიზნესი დაიწყო ან გაფართოვდა სოფლად	1	2
ბიზნესი დაიწყო ან გაფართოვდა საქართველოს მთიან რეგიონებში	1	2
ახალგაზრდების მიერ (18-დან 29 წლამდე ასაკის პირები)	1	2
პროექტები, რომლებიც ორიენტირებულია ცოდნაზე დაფუძნებული სერვისებისა და ინკლუზიური სექტორების განვითარებაზე ან და ტურისტული პროექტების განვითარებაზე	1	2
ჯამი		16

შეფასების ფორმა - ბიზნესიდეები		
შინაარსის კრიტერიუმები	რეიტინგი	ქულა
ძირითადი იდეა	3	33.0
საგრანტო ბიუჯეტიდან შესაძენი აქტივები	2	6.0
თანადაფინანსებით შესაძენი აქტივები	2	6.0
სამიზნე ბაზარი	2	12.0
სავარაუდო შემოსავალი	2	12.0
განმცხადებლის გამოცდილება, ფუნქციები და მოვალეობები პროექტის ფარგლებში	3	15.0
ჯამი		84.0

ქულა	განმარტება
0 - 0.00 1 - 11.0 2 - 22.0 3 - 33.0	0 = ინფორმაცია არ არის მოწოდებული, ან ბიზნეს იდეა არ აზუსტებს პროექტის არსს. 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არ არის სრული და პროექტის განხორციელება ნაკლებად რეალისტურია. 2 = მოწოდებულია ინფორმაციის უმეტესი ნაწილი, თუმცა საჭიროებს დაზუსტებას; 3 = ინფორმაცია ყველა საჭირო საკითხზე სრულად არის წარმოდგენილი და ბიზნეს იდეის განხორციელება რეალისტურია.
0 - 0.0 1 - 3.0 2 - 6.0	0 = დაგეგმილია არარელევანტური და/ან აქტივების შეძენა, რომლებიც არ არის ნებადართული პროგრამის პირობებით 1 = დაგეგმილია ბიზნესთან ნაკლებად რელევანტური აქტივების შეძენა ან აქტივების ღირებულება მითითებულია მცირე უზუსტობით. 2 = დაგეგმილია მხოლოდ ბიზნესისთვის საჭირო აქტივების შეძენა საბაზრო ფასად
0 - 0.0 1 - 3.0 2 - 6.0	0 = დაგეგმილია არარელევანტური და/ან აქტივების შეძენა, რომლებიც არ არის ნებადართული პროგრამის პირობებით 1 = დაგეგმილია ბიზნესთან ნაკლებად რელევანტური აქტივებისა/ მომსახურების შეძენა ან ღირებულება მითითებულია მცირე უზუსტობით. 2 = დაგეგმილია მხოლოდ ბიზნესისთვის საჭირო აქტივების შეძენა საბაზრო ფასად
0 - 0.00 1 - 6.00 2 - 12.0	0 = არ არის მოწოდებული სამიზნე ბაზრის შესახებ ინფორმაცია და/ან მოწოდებული მაგალითები არარეალისტურია; 1 = მოწოდებულია ზოგადი ინფორმაცია, მაგრამ პროდუქტის/მომსახურების გაყიდვების არეალი არ არის დეტალურად ახსნილი 2 = სამიზნე ბაზრის კომპონენტები დეტალურადაა წარმოდგენილი / გათვლილია და წარმოდგენილი ინფორმაცია რეალისტურია
0 - 0.00 1 - 6.00 2 - 12.0	0 = სავარაუდო შემოსავლის შესახებ ინფორმაცია არ არის მოწოდებული ან/და მოწოდებული ინფორმაცია არარეალისტურია; 1 = წარმოდგენილი გამოთვლები ნაკლებად რეალისტურია. მოთხოვნილი ინფორმაცია არ არის სრული. 2 = წარმოდგენილია სავარაუდო შემოსავალი ყველა დაგეგმილი პროდუქტიდან ან სერვისიდან. შემოსავალი ასახავს სეზონურობას. სავარაუდო შემოსავლის ვადა და ოდენობა რეალისტურია;
0 - 0.00 1 - 5.00 2 - 10.0 3 - 15.0	0 = განმცხადებელს არ აქვს კონკრეტული გამოცდილება და კვალიფიკაცია, რომელიც საჭიროა პროდუქტის წარმოებისთვის/მომსახურების მიწოდებისთვის. 1 = კანდიდატის კვალიფიკაცია ნაკლებად რელევანტურია, თუმცა აქვს გარკვეული პრაქტიკული გამოცდილება. 2 = მოწოდებული გამოცდილებისა და კვალიფიკაციის შესახებ ინფორმაცია ზოგადია და საჭიროებს დაზუსტებას. 3 = განმცხადებლის კვალიფიკაცია, განათლება და პრაქტიკული გამოცდილება სრულად არის აღწერილი და რელევანტურია ბიზნესისთვის.

გ) **ნაბიჯი 3: ტრენინგი** - კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ დაქირავებული ტრენერები ამზადებენ და ატარებენ ტრენინგებს, რომლებიც კანდიდატებს მეწარმეობაზე საბაზისო ცოდნას აწვდიან და ხელს უწყობენ ბიზნეს გეგმის შემუშავებაში. ტრენინგნი ასევე მოიცავს ინფორმაციის ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების და რეკომენდაციების შესახებ და რჩევებს აუცილებელი მაკორექტირებელ ქმედებებზე, სააგენტოს თანამშრომლებთან კოორდინაციით.

დ) **ნაბიჯი 4: სააგენტოს მიერ ცხადდება ბიზნეს გეგმების კონკურსი** - ბიზნეს გეგმებზე განაცხადები მიიღება ხორციელდება ონლაინ პლატფორმის მეშვეობით.

ე) **ნაბიჯი 5: ბიზნეს გეგმებისა შეფასება და გასაუბრება** - ბიზნეს გეგმებს ხელახლა აფასებენ გრანტის შემფასებლები, რომლებიც კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ არიან დაქირავებული. შეფასება ხდება სააგენტოს მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგიით, წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების საფუძველზე. იდენტური მეთოდოლოგია და კრიტერიუმები გამოიყენება ბიზნეს გეგმებისა და გასაუბრებების შესაფასებლად (შემდეგი ნაბიჯი იხილეთ ქვემოთ). ბიზნეს გეგმის შეფასების წილი საბოლოო შეფასებაში შეიძლება იყოს 35 ქულამდე. გრანტის შემფასებელს შეაქვს რელევანტური ინფორმაცია და შეფასებები პროგრამის ონლაინ პლატფორმაში.

შეფასების ფორმა - ბიზნეს გეგმა და გასაუბრება					
შინაარსის კრიტერიუმები		რეიტინგი (ბიზნესგეგმა)	ქულა	რეიტინგი (გასაუბრება)	ქულა
1	ძირითადი აზრი	3	2.80	3	5.20
2	პროდუქტი / სერვისი	2	3.80	2	7.05
3	კანდიდატის გამოცდილება, ფუნქციები და მოვალეობები	3	3.85	3	7.15
4	ქონება, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას ბიზნესისთვის	2	3.15	2	5.85
5	პროდუქციის/მომსახურების აღწერა	2	4.20	2	7.80
6	სეზონური გაყიდვები	2	2.29	2	4.25
7	საქონლის/მომსახურების გაყიდვის გეოგრაფია	2	2.29	2	4.25
8	სამიზნე ბაზარი / ჯგუფი	2	2.29	2	4.25
9	კონკურენტების ანალიზი	2	2.29	2	4.25

10	პროექტის ბიუჯეტი	2	3.50	2	6.50
11	შემოსავლებისა და ხარჯების ცხრილი	2	4.55	2	8.45
		ბიზნესგეგმა	35.00	გასაუბრება	65.00
ჯულა (ბიზნესგეგმა + გასაუბრება)		100.00			

ქულა (ბიზნესგეგმა)	ქულა (გასაუბრება)	შინაარსის კრიტერიუმები
0 - 0.00 1 - 0.93 2 - 1.87 3 - 2.80	0 - 0.00 1 - 1.73 2 - 3.47 3 - 5.20	0 = ინფორმაცია არ არის მოწოდებული, ან ბიზნეს იდეა არ აზუსტებს პროექტის არსს; 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არ არის სრული და პროექტის განხორციელება ნაკლებად რეალისტურია; 2 = მოწოდებულია ინფორმაციის უმეტესი ნაწილი, თუმცა საჭიროებს დაზუსტებას; 3 = ინფორმაცია ყველა საჭირო საკითხზე სრულად არის წარმოდგენილი და ბიზნეს იდეის განხორციელება რეალისტურია.
0 - 0.00 1 - 1.90 2 - 3.80	0 - 0.00 1 - 3.53 2 - 7.05	0 = პროდუქტის სერვისის აღწერა არ არის ცხადი და გაურკვეველია რა არის კონკურენტული უპირატესობა 1 = წარმოდგენილი ინფორმაცია არასრულია, მაგრამ პროდუქტის/სერვისის არსი ნათელია 2 = თითოეული პროდუქტი/მომსახურება აღწერილია სრულად. აღწერილია პროდუქტის ან სერვისის მახასიათებლები (მათ შორის: შეფუთვა, ფასი, ხარისხი) და ნათელია მათი უნიკალურობა.
0 - 0.00 1 - 1.28 2 - 2.57 3 - 3.85	0 - 0.00 1 - 2.38 2 - 4.77 3 - 7.15	0 = განმცხადებელს არ აქვს კონკრეტული გამოცდილება და კვალიფიკაცია, რომელიც საჭიროა პროდუქტის/მომსახურების წარმოებისთვის; 1 = ბიზნესის წარმართვის კანდიდატის კვალიფიკაცია ნაკლებად აქტუალურია, თუმცა მას აქვს გარკვეული პრაქტიკული გამოცდილება; 2 = მოწოდებული გამოცდილებისა და კვალიფიკაციის შესახებ ინფორმაცია ზოგადია და საჭიროებს დაზუსტებას; 3 = განმცხადებლის კვალიფიკაცია, განათლება და პრაქტიკული გამოცდილება სრულად არის აღწერილი და რელევანტურია ბიზნესისთვის.
0 - 0.00 1 - 1.58 2 - 3.15	0 - 0.00 1 - 2.93 2 - 5.85	0 = თუ უძრავი ქონება გადამწყვეტია საქმიანობის განსახორციელებლად, მაგრამ განმცხადებელს არ აქვს ქონება და არ უპოვნია დასაქირავებელი ფართი. 1 = თუ უძრავი ქონების ფლობა გადამწყვეტია საქმიანობის განსახორციელებლად და ქონება ნაქირავებია და ნაქირავები ფართის შესახებ დეტალები მითითებულია ბიზნეს გეგმაში 2 = თუ ქონება ეკუთვნის განმცხადებელს ან ქონების საკუთრება არ არის გადამწყვეტი საქმიანობის განსახორციელებლად და ფართი ნაქირავებია, ხოლო ბიზნეს გეგმაში დეტალურად არის აღწერილი დაქირავებული ფართის შესახებ ინფორმაცია
0 - 0.00 1 - 2.10 2 - 4.20	0 - 0.00 1 - 3.90 2 - 7.80	0 = თუ ბიზნეს პროცესი სრულად არ არის აღწერილი, არის რამდენიმე შეცდომა 1 = თუ ინფორმაცია და წარმოების პროცესის აღწერა არასრულია, მაგრამ აზრი ნათელია და შეესაბამება მიღებულ პრაქტიკას. 2 = წარმოების/მომსახურების პროცესი სრულად არის აღწერილი, ნედლეულის შესყიდვიდან მზა პროდუქციის/ სერვისის მომხმარებლებამდე მიწოდებამდე.

		გარდა ამისა, აღწერილია წარმოების პროცესისთვის საჭირო ძირითადი საშუალებები (შენობები, სხვადასხვა ტიპის აღჭურვილობა და ა.შ. და ნედლეული). წარმოდგენილია ინფორმაცია ნედლეულის/საბრუნავი კაპიტალის შესახებ.
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = ინფორმაცია ბიზნესის სეზონურობის შესახებ არ არის მოწოდებული; 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არასაკმარისია და/ან საჭიროა გარკვეული საკითხების დაზუსტება. 2 = წარმოდგენილია სრული ინფორმაცია (არგუმენტირებული) ბიზნესის სეზონურობის შესახებ.
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = ინფორმაცია პროდუქტის/მომსახურების დაგეგმილი გაყიდვების ზონის შესახებ არ არის მოწოდებული; 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არასაკმარისია და/ან საჭიროა გარკვეული საკითხების გარკვევა; 2 = გთავაზობთ დეტალურ ინფორმაციას პროდუქტის/მომსახურების დაგეგმილი გაყიდვების არეალის შესახებ;
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = ინფორმაცია სამიზნე ბაზრის/წარმოებული პროდუქტის/მომსახურების მყიდველების შესახებ არ არის მოწოდებული; 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არასაკმარისია და/ან საჭიროა გარკვეული საკითხების დაზუსტებას. 2 = წარმოდგენილია დეტალური ინფორმაცია წარმოებული პროდუქტის/მომსახურების სამიზნე ბაზრის/მყიდველების შესახებ.
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = არ არის წარმოდგენილი კონკურენტების ანალიზი; 1 = მოწოდებული ინფორმაცია არასაკმარისია და/ან საჭიროა გარკვეული საკითხების დაზუსტებას 2 = წარმოგენილია დეტალური ინფორმაცია კონკურენტების შესახებ, პროდუქტის/მომსახურების ფასი და ხარისხი შედარებულია კონკურენტების ფასთან/ხარისხთან. წარმოდგენილია პროდუქტის/მომსახურების კონკურენტული უპირატესობები.
0 - 0.00 1 - 1.75 2 - 3.50	0 - 0.00 1 - 3.25 2 - 6.50	0 = საჭიროების შემთხვევაში, ძირითადი საშუალებები 1500 ლარზე მეტი ოდენობით ან საბრუნავი კაპიტალი მიუწვდომელია ან დაგეგმილია შეუსაბამო ან ძვირადღირებული ძირითადი საშუალებების შეძენა. 1 = საჭიროების შემთხვევაში, მაგრამ დაბალი ღირებულების ძირითადი საშუალებები მიუწვდომელია (აქტივები 1500 ლარამდე ან ხარჯები, მაგალითად, ტრანსპორტირების ხარჯები, მცირე საყოფაცხოვრებო ტექნიკა, ტექსტილის პროდუქცია სასტუმროსთვის და ა.შ.). 2 = დაგეგმილია მხოლოდ საჭირო ძირითადი საშუალებების შეძენა საბაზრო ფასით. ბიზნეს პროექტი გვაწვდის ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ ყველა ძირითადი აქტივი, საბრუნავი კაპიტალი და ბიზნესისთვის საჭირო სხვა ხარჯები ან არსებული საკუთრებაშია ან გათვალისწინებულია ბიუჯეტში.
1 - 0.00 1 - 2.28 2 - 4.55	1 - 0.00 1 - 4.23 2 - 8.45	0 = თუ მინიმუმ ერთი შემოსავალი/ხარჯის ველი არ არის შევსებული; ბიზნესიდან შემოსავლის მიღებისთვის საჭირო ყველა მნიშვნელოვანი ხარჯი არ არის განსაზღვრული; მითითებული მოგების მიღება შეუძლებელია, რადგან მითითებული შემოსავალი ძალიან მაღალია ან ხარჯები ძალიან დაბალია; 1 = განსაზღვრულია დაგეგმილი პროდუქტის ან მომსახურების შემოსავალი და ხარჯები; მათი რაოდენობა დიდწილად ასახავს ბიზნეს შესაძლებლობებს და ბაზრის მოთხოვნებს.

		2 = განსაზღვრულია დაგეგმილი პროდუქტის ან მომსახურების შემოსავალი და ხარჯები; მათი ოდენობა სრულად ასახავს ბიზნეს შესაძლებლობებს და ბაზრის მოთხოვნებს. სეზონურობა აისახება მითითებულ შემოსავალში.
--	--	---

ვ) **ნაბიჯი 6: ინტერვიუები** - განმცხადებლებთან გასაუბრება ტარდება კონტრაქტორი ორგანიზაციების ორგანიზებით და გრანტის შემფასებლების მიერ, ბიზნეს გეგმების შეფასების პარალელურად რათა შეფასება მაქსიმალურად ობიექტური იყოს. იდენტური მეთოდოლოგია და კრიტერიუმები გამოიყენება ბიზნეს გეგმებისა და გასაუბრების შესაფასებლად (როგორც აღწერილი ზემოთ). გასაუბრების წილი საბოლოო შეფასებაში იყოს 65 ქულამდე. გრანტის შემფასებელს შეაქვს რელევანტური ინფორმაცია და შეფასებები პროგრამის ონლაინ პლატფორმაში.

ზ) **ნაბიჯი 7: ინსპექტირება** - ინსპექტირება ძირითადად მოიცავს საქმიანობის განხორციელების ადგილის დათვალიერებას და შერჩევის პროცესში პოტენციური ბენეფიციარის მოწოდებული ინფორმაციის შესაბამისი აქტივების არსებობის დადასტურებას. ასევე, განმცხადებულს მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის შედეგების შესახებ მოწოდებულ ინფორმაციას. შემოწმებას ახორციელებენ კონტრაქტორი ორგანიზაციის მიერ დაქირავებული ინსპექტორები.

თ) **ნაბიჯი 8: ხელშეკრულების გაფორმება** - ხელშეკრულება ბენეფიციარსა და სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ შორის (სუბგრანტის ხელშეკრულება) იდება კონტრაქტორი ორგანიზაციის ლოგისტიკური მხარდაჭერით. სუბგრანტის ხელშეკრულებები მოიცავს ქვემოთ მოცემულ პირობებს. სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ კონტრაქტებს წარუდგენს მსოფლიო ბანკს, ხელშეკრულების შემდეგ პირობებთან შესაბამისობის შესამოწმებლად:

ა) ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რომლის მიხედვითაც თანხები გადაირიცხება კვალიფიციურ საწარმოებზე (გრანტების პირობები, თანხების ჩათვლით და თანადაფინანსების მოთხოვნები);

ბ) EG იღებს ვალდებულებას:

1. შეაჩეროს ან შეწყვიტოს კვალიფიციური საწარმოების უფლება გამოიყენონ სესხის სარგებელი ან მიიღონ თანხის სრული ან ნაწილის დაბრუნება, რომელიც შემდგომში იქნა ამოღებული, იმ შემთხვევაში, თუ კვალიფიციური საწარმოები ვერ

შეასრულებენ საბგრანტის ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს.

2. გამოიყენოს საკუთარი უფლებები და შეასრულონ საკუთარი ვალდებულებები თითოეული სუბგრანტის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ისე, რომ დაიცვან სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიაღწიონ სესხის მიზნებს / პროექტის ნაწილი A.1.

3. ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ მიაწიოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან ვერ შეძლოს აღასრულოს სუბგრანტის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ საკონტროლო სიას;

გ) კვალიფიციური საწარმოები იღებენ ვალდებულებას:

1. განახორციელოს თავისი საქმიანობა პროექტისა და საბგრანტის ხელშეკრულებით: (i) სათანადო გულმოდგინებით და ეფექტურობით და შესაბამისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად; (ii) საბგრანტის ხელშეკრულების შესაბამისად, სასესხო ხელშეკრულებით, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებით და ინსტრუმენტებით, მათ შორის პროექტის ESMS და ESMF, პროექტის ოპერაციების სახელმძღვანელოს, ანტიკორუფციული სახელმძღვანელოს მიხედვით, რომელიც ეხება მსესხებელსა და და (iii) სასწრაფოდ, საჭიროებისამებრ, უზრუნველყოს ამ მიზნის მისაღწევად საჭირო რესურსები;

2. დანერგონ ანგარიშგებისა და ფინანსური მენეჯმენტის სტანდარტები: გაამზადოს და საჭიროების შემთხვევაში წარმოადგინოს ისეთი ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც შეიძლება მოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ „აწარმოე საქართველოში“. ასევე მიეცით უფლება სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ და ბანკს განიხილონ ნებისმიერი შესაბამისი ინფორმაცია და დოკუმენტი;

3. შესყიდვების მოთხოვნები და პროცედურები: მოიცავდეს კვალიფიციური საწარმოების შესყიდვის ვალდებულებებს.

4. მოამზადოს და მიაწოდოს სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც სააგენტო და/ან ბანკი გონივრულ ფარგლებში ითხოვს ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით.

5. არ მიანიჭოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან ვერ შეძლოს აღასრულოს სუბგრანტის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ საკონტროლო სიას სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ და ბანკთან კონსულტაციის გარეშე;

6. განახორციელოს საკუთარი უფლებები და შეასრულოს სუბგრანტის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები ისე, რომ დაიცვან სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიაღწიონ სესხის მიზნებს;

დ) ორივე მხარის მონაცემთა დაცვის ვალდებულებები, როგორც აღწერილია POM-ში,

ე) სხვა პირობები, მათ შორის: ხელშეკრულების პირობები მოიცავს: ბენეფიციარის ვალდებულებას გამოიყენოს საგრანტო სახსრები ხარჯების დასაფარად, როგორც სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ წარდგენილ ბიზნეს გეგმაშია მითითებული; განახორციელოს პროექტი ბიზნეს გეგმის მიხედვით და დროულად წარმოადგინოს ხარჯების გაწევის დამადასტურებელი საბუთები და ხელი შეუწყოს სააგენტოსა და კონტრაქტორ ორგანიზაციას მონიტორინგის განხორციელებაში.

ი) **ნაბიჯი 9: თანადაფინანსების გახარჯვა** - ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ ბენეფიციარმა უნდა დახარჯოს თანადაფინანსების თანხის ოდენობა ბიზნეს გეგმის შესაბამისად და განახორციელოს შესაბამისი აქტივობები.

კ) **ნაბიჯი 10: გრანტის გადარიცხვა** - დოკუმენტაცია მოწმდება სააგენტოს მიერ და გრანტის თანხა ირიცხება მიმღების საბანკო ანგარიშზე;

ლ) **ნაბიჯი 11: გრანტის გაცემა** – გრანტის თანხის გადარიცხვის შემდეგ ბენეფიციარმა უნდა დახარჯოს გრანტის თანხა ბიზნეს გეგმის შესაბამისად შესაბამისი საქმიანობის განსახორციელებლად.

ნაბიჯი 12: მონიტორინგი - კონტრაქტორი ორგანიზაციის მიერ დაქირავებული ინსპექტორები განახორციელებენ მინიმუმ სამ მონიტორინგს ერთი წლის განმავლობაში. პირველი ორი მონიტორინგის მიზანია შეამოწმოს ბენეფიციარების მიერ თანადაფინანსებისა და საგრანტო თანხების ათვისება და ბიზნეს პროექტის განხორციელების პროცესი, მათ შორის გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების შესრულების კუთხით. მესამე მონიტორინგის მიზანია შეამოწმებს, დაიწყო თუ არა ბენეფიციარმა საქმიანობა და აკმაყოფილებს თუ არა გარემოს დაცვითა და სოციალურ მოთხოვნებს. ინსპექტორები ატვირთავენ შესაბამის ინფორმაციას ონლაინ პლატფორმაში.

3. ექვეკომპონენტი 1.2 – პროცენტის გადახდის თანადაფინანსება

3.1. შესავალი

ამ პროგრამის ფარგლებში სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ სთავაზობს კერძო სექტორს საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსებას მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის სესხების და ლიზინგის ხარჯების შემცირების მიზნით. პროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს ახალი საწარმოების შექმნას და არსებული საწარმოების გაფართოებას/გადაიარაღებას, რათა დაეხმაროს მცირე და საშუალო ბიზნესს ახალი კორონავირუსული (COVID 19) პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური სირთულეების დაძლევაში.

POM ასახავს პროგრამის თავისებურებებს, პირობებსა და პროცედურებს, რომლებიც აღწერილია საქართველოს მთავრობის 365-ე დადგენილების შესაბამის თავში (თავი I5 - სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილი, აქცენტით 1235, 1236, 1237 და 1237-ე მუხლებზე. 1240) თარიღდება 2014 წლის 30 მაისით. პროგრამაში ცვლილებები აისახება POM-ში პერიოდული განახლებების საშუალებით, იმ პირობით, რომ მსოფლიო ბანკი არ იქნება ამ ცვლილების წინააღმდეგი.

3.2. პროგრამის მახასიათებლები

2021 წლის 1 სექტემბრიდან, უნივერსალური ინდუსტრიული პროგრამა ითვალისწინებს ორი სახის სარგებელს დამტკიცებული სესხის/ლიზინგის სრულ ვადაზე:

ა) თანადაფინანსების საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ექვივალენტია ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთისა, 500 საბაზისო ქულის გამოკლებით კომერციული ბანკის მიერ სესხზე დაწესებული წლიური საპროცენტო განაკვეთითან; და

ბ) თანადაფინანსების საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ექვივალენტია ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთისა, 300 საბაზისო ქულის გამოკლებით ფინანსური ინსტიტუტის მიერ ლიზინგის ღირებულებაზე დარიცხული წლიური საპროცენტო განაკვეთიდან.

პროგრამა რესტრუქტურისა და რეფინანსირების საშუალებას იძლევა, თუმცა პროგრამა და თანადაფინანსების ოდენობა გავრცელდება მხოლოდ სასესხო ხელშეკრულებაში მითითებულ თავდაპირველ პირობებზე, თანხასა და ვადაზე.

სესხის შემოსავალი შეიძლება გამოყენებულ იქნას კაპიტალური დანახარჯებისთვის (გარდა ქონების, მიწის, მანქანების, რემონტის/მშენებლობის ხარჯების, მხოლოდ ოფისის/ადმინისტრაციული შენობისთვის). სესხის თანხის 50 პროცენტამდე შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბრუნავი კაპიტალის სახით.

სესხის მინიმალური და მაქსიმალური თანხა, შესაბამისად, 50 000 და 10 000 000 ლარია. ლიზინგის მინიმალური და მაქსიმალური ღირებულება შესაბამისად შეადგენს, 50 000 და 10 000 000 ლარს.

სესხები მტკიცდება და გაიცემა მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში (ლარში).

სესხის მინიმალური და მაქსიმალური ოდენობის კორექტირება შესაძლებელია პროექტის განხორციელების დროს. ნებისმიერი ცვლილება აისახება POM-ში. სასესხო ხელშეკრულების თანახმად, პროექტის განხორციელების მანძილზე, თითოეული ბენეფიციარისთვის სესხის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს 2.8 მილიონ ევროს, იმ შემთხვევაში თუ სხვა შეთანხმება არ არსებობს ბანკსა და მსესხებლს შორის.

3.3. განხორციელების სქემა და კერძო საფინანსო ინსტიტუტის შერჩევა

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ზედამხედველობით, პროგრამას სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ და კერძო საფინანსო ინსტიტუტები ახორციელებენ. კომერციულ ბანკებს და სალიზინგო კომპანიებს შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ პროგრამაში, როგორც კერძო საფინანსო ინსტიტუტებს. მათი როლები და პასუხისმგებლობები აღწერილია 365 რეზოლუციაში, საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულებაში და ESMF-ში. მსოფლიო ბანკი არ ეწინააღმდეგება ხელშეკრულებებში ცვლილებების შეტანას. ანალოგიურად, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ და ბენეფიციარების როლები და პასუხისმგებლობები აღწერილია დებულებაში #365, სესხის/ლიზინგის ხელშეკრულებებსა და ESMF-ში.

პროგრამა არ ადგენს კერძო საფინანსო ინსტიტუტების დასაშვებობის კრიტერიუმებს, რაც უფლებას აძლევს ყველა რეგულირებულ და ლიცენზირებულ კომერციულ ბანკს, რომელიც შესაბამისობაშია ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან, ჩართოს ამ პროგრამაში; ასევე სალიზინგო კომპანიებს, რომლებიც ამჟამად არ რეგულირდებიან ან კონტროლდებიან ეროვნული ბანკის მიერ.

სააგენტომ „აწარმოე საქართველოში“ ამ პროგრამის ფარგლებში ხელი მოაწერა ხელშეკრულებებს თითოეულ კერძო საფინანსო ინსტიტუტთან. კონტრაქტის მიხედვით, კერძო საფინანსო ინსტიტუტებმა უნდა გადაამოწმონ პროგრამის ბენეფიციართა დასაშვებობის კრიტერიუმები და პროგრამის მოთხოვნები უნდა აისახოს სესხის/ლიზინგის ხელშეკრულებებში, რომლებსაც კერძო საფინანსო ინსტიტუტები ხელს აწერენ პროგრამის ბენეფიციარებთან.

3.3.1. სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“-კერძო საფინანსო ინსტიტუტების ხელშეკრულებების ვადები და პირობები (პროცენტის თანადაფინანსების შეთანხმებაში მონაწილეობა)

პროცენტის თანადაფინანსების ხელშეკრულებები მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილ პირობებს. ხელშეკრულებები გადაიხდება ქვეკომპონენტის განხორციელებამდე, იმისთვის რომ აისახოს პროექტის მოთხოვნები. EG წარუდგენს EG-PFI ხელშეკრულებებს მსოფლიო ბანკს ამ პირობების განხილვისთვის:

1. ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რის საფუძველზეც თანადაფინანსების თანხა გადარიცხება შერჩეულ კერძო საფინანსო ინსტიტუტში (მაგალითად, პროცენტის თანადაფინანსების პირობები, მათ შორის თანხა, ხანგრძლივობა და სხვა ფინანსური მაჩვენებლები).

2. სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ იღებს ვალდებულებას:

ა. შეაჩეროს ან შეწყვიტოს არჩეული კერძო საფინანსო ინსტიტუტის უფლება გამოიყენოს სესხით მიღებული შემოსავალი ან გამოიყენოს ამოღებული თანხის სრული ან ნაწილობრივი ოდენობა, თუ არჩეული კერძო საფინანსო ინსტიტუტი არ უზრუნველყოფს პროცენტის თანადაფინანსების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას;

ბ. დაიცვას თავისი უფლებები და შეასრულოს თავისი ვალდებულებები ყველა საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულებაში, ისე, რომ დაიცვას სააგენტოს, ბენეფიციარისა და ბანკის ინტერესები, ასევე შეასრულოს პროექტის A.2. ნაწილში დასახული მიზნები;

გ. ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ შეცვლის, გააუქმებს ან უარს იტყვის აღასრულოს საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულებით ნაკისრი ნებისმიერი პირობის, რომელიც არ შეესაბამება ამ სიას.

3. შერჩეული კერძო საფინანსო ინსტიტუტები იღებენ ვალდებულებას:

ა) წარმართონ თავიანთი საქმიანობა საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულების ფარგლებში შემდეგი პირობებით:

(i) პროექტის კომპლექსული ანალიზით და ეფექტურობით, შესაბამისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად;

(ii) საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულებით, სესხის ხელშეკრულებით, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებით, მათ შორის პროექტის ESMS და PFI ESMS, პროექტის ოპერაციების მანუალში, ანტიკორუფციულ სახელმძღვანელოს მსესხებელთათვის მითითებების შესაბამისად; და

(iii) დროულად, საჭიროებისამებრ, უზრუნველყოს ამ მიზნით საჭირო რესურსები;

ბ) რეპორტიინგი და ფინანსური ანგარიშგების მოთხოვნები: ხელმისაწვდომი იყოს ისეთი ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც შეიძლება პერიოდულად მოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ; მისცეს უფლება EG-ს და ბანკს განიხილონ ნებისმიერი შესაბამისი ჩანაწერი და დოკუმენტი; ფინანსური მართვის სისტემის წარმოდგენა და ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, რომელიც შეესაბამება სააგენტოსა და ბანკისთვის მისაღები აუდიტის სტანდარტებს, ასევე დროულად მიაწოდოს აუდიტირებული ანგარიშები აწარმოე საქართველოს და ბანკს;

გ) საქართველოს ეროვნულ ბანკის მიერ დაწესებული ვალდებულებების შესაბამისად ოპერირება, მათ შორის ადეკვატური ფინანსური მაჩვენებლების შენარჩუნება;

დ) შესყიდვის მოთხოვნები: შესაბამისობაშია შერჩეული კერძო საფინანსო ინსტიტუტის შესყიდვის ვალდებულებებთან;

ე) მოამზადოს და მიაწოდოს აწარმოე საწარტველოში სააგენტოს და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც სააგენტომ ან ბანკმა მოითხოვა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით;

ვ) არ დანიშნოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან აღასრულოს საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ საკონტროლო სიას სააგენტოსა და ბანკთან კონსულტაციის გარეშე;

ზ) დაიცვას თავისი უფლებები და შეასრულოს პროცენტის თანადაფინანსების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები ისე, რომ დაიცვას სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“, ბენეფიციარი და ბანკის ინტერესები, შეასრულოს სესხის მიზნები.

4. ორივე მხარის ვალდებულებები მონაცემთა დაცვის შესახებ, შემდგომში დეტალურარის აღწერის შესაბამისად POM-ში.

5. სხვა დადგენილებები და პირობები:

კომერციული ბანკები

- პროგრამის ფარგლებში კომერციული ბანკების მიერ სესხის რეფინანსირების შემთხვევაში კომერციული ბანკები არ აგრძელებენ სესხზე საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების საწყის ვადას;
- კომერციული ბანკები პროგრამაში მონაწილეობით დაინტერესებული კომპანიის შემოსავალს ამოწმებენ ვებგვერდზე www.reportal.ge და არ მიიჩნევენ ბიზნეს სუბიექტს პროგრამისთვის კვალიფიკურ სუბიექტად, თუ ბიზნეს სუბიექტი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ კანონით არ კვალიფიცირდება მე-3 ან მე-4 კატეგორიის საწარმოდ;
- კომერციული ბანკები პროგრამის ბენეფიციარებს არ აკისრებენ საკომისიოს/ჯარიმას სესხის ვადამდე დაფარვის შემტხვევაში. ამასთან, კომერციული ბანკების მიერ დაწესებული საკომისიო EBRD-ის მიერ რისკის განაწილების სისტემის ფარგლებში გაცემული სესხის სრულად ან ნაწილობრივ ვადამდე დაფარვისთვის არ ითვლება სესხის ვადამდე დაფარვის საკომისიოდ;
- სესხის გაცემის პირობების დარღვევის, მათ შორის პროგრამის 1231-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულებით განსაზღვრულ დებულებებს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში (მთავრობის დადგენილება No365). სესხის გაცემის დროს, კომერციულმა ბანკებმა უნდა გადაიხადონ ზემოაღნიშნული ხელშეკრულებით განსაზღვრული ჯარიმა;
- კომერციულმა ბანკებმა კომერციულ ბანკებსა და ბენეფიციარებს შორის დადებულ სასესხო ხელშეკრულებებში უნდა ჩართონ პროგრამის 1233-ე მუხლის მე-2 პუნქტის (მთავრობის დადგენილება No365) შესაბამისად ჩამოყალიბებული ბენეფიციარების ვალდებულებები და მათი დარღვევისთვის სანქციები;
- უარი უთხრას მეწარმე სუბიექტს პროგრამაში მონაწილეობაზე, თუ ის არის პროგრამის ბენეფიციარის შვილობილი/დამფუძნებელი კომპანია და თუ ისინი მოქმედებენ საქართველოს ეროვნული კლასიფიკატორის საქმიანობის იმავე სფეროში (საქმიანობის სფეროში) - სექ 006-2016 (NACE). -Rev-2) და თუ მათი სესხები ერთად ან ცალ-ცალკე აღემატება პროგრამის სესხის მაქსიმალურ ოდენობას (10,000,000 ლარს).

სალიზინგო კომპანიები

- ლიზინგის გაცემის საკომისიო არ უნდა აღემატებოდეს ლიზინგის პროექტის ჯამური ღირებულების 0,1 (ნული ქულა მეათედი) პროცენტს;
- შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმებიდან 6 (ექვსი) თვის განმავლობაში ლიზინგის სრულად ან ნაწილობრივ ვადაზე ადრე გადახდის შემთხვევაში, წინასწარი გადახდის საკომისიო ან/და ჯარიმა არ შეიძლება აღემატებოდეს წინასწარი გადახდის თანხის 2 (ორი) პროცენტს; შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმებიდან 6 (ექვსი) თვის შემდეგ, ლიზინგის სრული ან ნაწილობრივი გადახდის ვადაზე ადრე, საკომისიო ან/და წინასწარ გადახდაზე ჯარიმა არ შეიძლება აღემატებოდეს წინასწარი გადახდის თანხის 1 (ერთ) პროცენტს;
- სალიზინგო კომპანიებმა უნდა შეამოწმონ პროგრამაში მონაწილეობით დაინტერესებული ბიზნეს სუბიექტების წლიური შემოსავალი ვებ-გვერდზე www.reportal.ge და არ უნდა ჩართონ ბიზნეს სუბიექტი პროგრამაში, თუ ბიზნეს სუბიექტი, საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების, და აუდიტის კანონის შესაბამისად არ კვალიფიცირდება როგორც მე-3 ან მე-4 კატეგორიის საწარმო;
- ლიზინგის პროექტის პროგრამული დებულებების დარღვევით ან/და პროგრამის 1231-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულების დებულებების დარღვევის შემთხვევაში (საქართველოს მთავრობის დადგენილება №365) ლიზინგის კომპანიებმა უნდა გადაიხადონ ზემოაღნიშნული ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირგასამტეხლო;
- სახელმწიფო პროგრამით ლიზინგის პროექტის რეფინანსირების შემთხვევაში სალიზინგო კომპანიები არ აგრძელებენ სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ მიერ თანადაფინანსებისთვის დადგენილ საწყის ვადას;
- სალიზინგო კომპანიებმა უნდა შეიტანონ ბენეფიციარების ვალდებულებები და მათი დარღვევისთვის სანქციები, რომლებიც განსაზღვრულია პროგრამის 1233-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად (მთავრობის დადგენილება №365) ლიზინგის ხელშეკრულებებში, რომელიც უნდა გაფორმდეს ლიზინგის კომპანიებსა და ბენეფიციარებს შორის;
- უარი თქვას ბიზნეს სუბიექტის პროგრამაში მონაწილეობაზე, თუ მეწარმე არის პროგრამის ბენეფიციარის შვილობილი/დამფუძნებელი კომპანია და თუ ისინი მოქმედებენ საქართველოს ეროვნული კლასიფიკატორის საქმიანობის იმავე სფეროში (საქმიანობის სფეროში) - სექ 006-2016 (NACE). -Rev-2) და თუ მათი სესხები ერთად ან ცალ-ცალკე აღემატება პროგრამის სესხის მაქსიმალურ ოდენობას (10,000,000 ლარს).

სანქციები კომერციული ბანკებისთვის:

- მონიტორინგის შემთხვევაში, თუ სააგენტო დაადგენს, რომ კომერციულმა ბანკებმა სესხი გასცეს დადგენილებით განსაზღვრული სესხის მიზნების ან/და კომერციული ბანკების ვალდებულებების დარღვევით, სააგენტო წყვეტს ბენეფიციართა თანადაფინანსებას და კომერციული ბანკები აბრუნებენ ბენეფიციარებისთვის გადახდილ მთლიან თანხას პროგრამის ფარგლებში;
- კომერციული ბანკების მიერ მონაწილეობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ არასწორი/არასრული ინფორმაციის, აგრეთვე სააგენტოს მიერ მოთხოვნილი და მონაწილეობის ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ინფორმაციის მიწოდების შემთხვევაში, სააგენტოს უფლება აქვს დააკისროს კომერციულ ბანკებს ჯარიმა ყოველ დარღვევაზე 200 (ორასი) ლარის ოდენობით ;
- სესხის რეფინანსირებისას მონაწილეობის ხელშეკრულებებში აღნიშნული დებულებების დარღვევის ან/და სესხის განრიგის ისე შეცვლის შემთხვევაში, რომელიც გამოიწვევს სააგენტოს მიერ დადგენილი სუბსიდირების საწყისი ვადის გაგრძელებას, სააგენტომ შეწყვეტს ბენეფიციართა სუბსიდირებას;
- იმ შემთხვევაში, თუ სააგენტო დაადგენს, რომ კომერციულმა ბანკებმა სესხის გრაფიკის დარღვევით დააკისრეს ბრალი ან კომერციულმა ბანკებმა მიაწოდეს არასწორი ინფორმაცია კომერციულ ბანკებში დარიცხული სუბსიდიის თანხის თაობაზე, კომერციული ბანკები გადაუხდიან სააგენტოს ჯარიმას ყოველი დარღვევისთვის 200 ლარის ოდენობით. (ორასი).

სანქციები სალიზინგო კომპანიებისთვის:

- მონიტორინგის შემთხვევაში, თუ სააგენტო დაადგენს, რომ სალიზინგო კომპანიებმა გასცეს სალიზინგო პროექტები მონაწილეობის ხელშეკრულებებში დადგენილი პირობების ან/და დადგენილებით განსაზღვრული სალიზინგო კომპანიების ვალდებულებების დარღვევით (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N:365), სააგენტომ უნდა შეწყვიტოს თანადაფინანსება და სალიზინგო კომპანიებმა უნდა დააბრუნონ პროგრამის ფარგლებში ბენეფიციარებისთვის გადახდილი მთლიანი თანხა;
- სალიზინგო კომპანიების მიერ მონაწილეობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ არასწორი/არასრული ინფორმაციის, აგრეთვე სააგენტოს მიერ მოთხოვნილი და მონაწილეობის ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ინფორმაციის მიწოდების შემთხვევაში, სააგენტოს უფლება აქვს დააკისროს სალიზინგო ჯარიმა ყოველ დარღვევაზე 200 (ორასი) ლარის ოდენობით ;
- თუ სალიზინგო პროექტის რეფინანსირება ხდება მონაწილეობის ხელშეკრულებებში მითითებული დებულებების დარღვევით ან/და იჯარის გადახდის გრაფიკი ისე იცვლება, რომ სააგენტო აგრძელებს საწყისი სუბსიდირების პერიოდს, სააგენტო წყვეტს ბენეფიციართა სუბსიდირებას;

- იმ შემთხვევაში, თუ სააგენტო დაადასტურებს ფაქტს, რომ სალიზინგო კომპანიებმა გადაიხადეს საკომისიო იჯარის გადახდის გრაფიკის დარღვევით ან სალიზინგო კომპანიებმა მიაწოდეს არასწორი ინფორმაცია სალიზინგო კომპანიებზე გადასაცემი დარიცხული სუბსიდიის ოდენობის შესახებ, სალიზინგო კომპანიები ვალდებული არიან გადაუხადონ ჯარიმა სააგენტოს თითოეულ დარღვევაზე 200 (ორასი) ლარის ოდენობით.

3.4. ბენეფიციარების დასაშვებობის კრიტერიუმები

პროგრამა ორიენტირებულია ბიზნეს სუბიექტებზე. შერჩევის კრიტერიუმებია: (i) იურიდიული პირი, სახელმწიფოსა და მუნიციპალიტეტის გამოკლებით, აგრეთვე იურიდიული პირები, რომლებიც შექმნილია სს საპარტნიორო ფონდის პირდაპირი ან ირიბი მონაწილეობით; (ii) ორგანიზაციას არ აქვს ვადაგადაცდილებული საგადასახადო ვალდებულებები სახელმწიფოს წინაშე ან/და არ არის რეგისტრირებული მოვალეთა რეესტრში; (iii) დედა/შვილობილი კომპანიები, რომლებიც მუშაობენ იმავე NACE-Rev-2 დეპარტამენტში, პროგრამის ფარგლებში დამტკიცებული სესხის/იჯარის მთლიანი ოდენობით 10 მლნ. ლარზე ნაკლები; (iv) სამეწარმეო სუბიექტი, რომელიც „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად კვალიფიცირდება მე-3 ან მე-4 კატეგორიის საწარმოდ მხოლოდ კომპანიის შემოსავლით².

პროგრამა საქართველოს ყველა რეგიონში, მათ შორის თბილისშიც ხორციელდება. პროგრამას შეუძლია 200-ზე მეტი სახის ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა, რომელთაგან პრიორიტეტულია: ქაღალდი და მუყაო, ხის დამუშავება, ლითონის ნაწარმი, ქიმიური წარმოება, მანქანათმშენებლობა, ტექსტილის წარმოება, ელექტრომოწყობილობა, რეზინა და პლასტმასი. პროგრამით ნებადართული ეკონომიკური საქმიანობის სახეების სრული ჩამონათვალი მოცემულია N:365 დადგენილების 1-ელ დანართში.

პროექტი მიზნად ისახავს, რომ ბენეფიციართა მინიმუმ 40 პროცენტი იყოს ინკლუზიურად ქალების საკუთრებაში არსებული ან ქალების მიერ მართული, ასევე კომპანიები რომლებიც აქტიურად ხელს უწყობენ ქალთა დასაქმებას. ქალთა ინკლუზიური ფირმები განიმარტება შემდეგნაირად: (i) ქალების საკუთრებაში არსებული კომპანიები (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი აქციონერი სათანადოდ დამტკიცებული წარმომადგენლისა და მართვის უფლებამოსილებით); ან (ii) კომპანიები, რომელსაც მართავენ ქალები (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი მმართველი დონის მენეჯერი ან მინიმუმ 25 პროცენტი ქალი საშუალო მენეჯმენტში დასაქმებული); ან (iii) ქალების თანაფარდობის დასაქმება, რომელიც აღემატება შესაბამის სექტორში

² ამჟამად ეს არის 20 მილიონ ლარამდე წლიური ბრუნვის ექვივალენტი.

დაფიქსირებულ საშუალო თანაფარდობას; ან (iv) კომპანიამ გაზარდა ქალთა დასაქმების წილი მინიმუმ 5 პროცენტით წინა წელთან შედარებით.

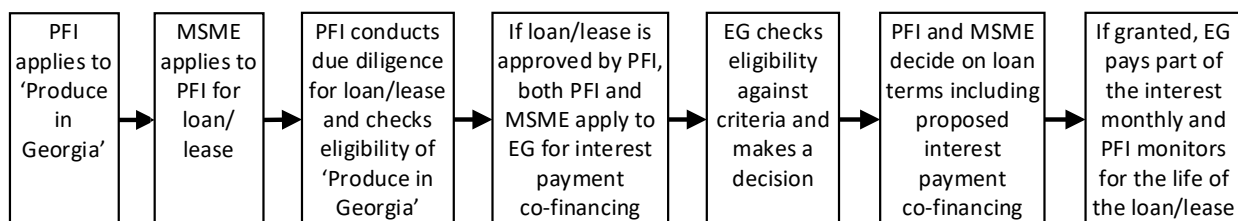
კლიმატის ცვლილებისა და მწვანე აღდგენის დღის წესრიგის მნიშვნელობიდან გამომდინარე, პროექტი მიზნად ისახავს მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეებისათვის გაცემული გრანტების მინიმუმ 15 პროცენტი იყოს გაცემული მწვანე ეკონომიკაში ინვესტიციებისა და კლიმატის დაფინანსების ღონისძიებების მხარდასაჭერად. ადაპტაციის ღონისძიებები მოიცავს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებენ მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესებზე კლიმატის ცვლილების ზემოქმედებას და ზრდის მათ მდგრადობას. შემარბილებელი ღონისძიებები მოიცავს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებს სათბურის აირების ემისიას (განახლებადი ენერგიის წარმოება/გამოყენება, ენერგოეფექტურობა, ტყის მდგრადი მართვა, მდგრადი სოფლის მეურნეობა, ნარჩენების მართვა). 2020 წლის ივნისში გამოქვეყნებული ევროკავშირის მდგრადი ეფექტურობის კლასიფიკაციის მე-10 და მე-11 მუხლები, ისევე როგორც ევროკავშირის შესაბამისი კლასიფიკაციის კომპასი (კონკრეტული NACE კოდებით) გამოყენებული იქნება, როგორც წყარო (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

პროგრამით დაუფინანსებელი აქტივობები მოიცავს: (i) კომპანიის რეპუტაციის ამაღლებას; (ii) სატრანსპორტო საშუალებების შეძენას და შეკეთებას (გარდა ზოგიერთი გამონაკლისი სპა ინდუსტრიისა და ტურისტული სერვისებისა, ან თუ მანქანა წარმოადგენს წარმოების/მომსახურების განუყოფელ ნაწილს); (iii) უძრავი ქონების შეძენას, რომელიც საჯარო ან კერძო საკუთრებაშია; (iv) იურიდიული პირის წილების ან წილის შეძენას; და (v) მხოლოდ სამუშაო ადგილის/ოფისის მშენებლობა, განახლება და აღჭურვა.

იმისათვის, რომ ბენეფიციარებმა მიიღონ დაფინანსება მსოფლიო ბანკის პროგრამის ნაწილიდან, სესხის განაცხადები უნდა აკმაყოფილებდეს მსოფლიო ბანკის შესაბამის ESS მოთხოვნებს, რომლებიც განსაზღვრულია [ESMF of this Project](#)-ში. არასათანადო საქმიანობა შეიძლება დაფინანსდეს ალტერნატიული წყაროებიდან სააგენტოს შეხედულებისამებრ.

3.5. პროცესები: საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების მიღება

3.5.1 პროცესის მოკლე აღწერა

3.5.2. სესხისა და ლიზინგის თანადაფინანსების განაცხადის პროცესი

მცირე და საშუალო ბიზნესს შეუძლიათ მიიღონ ინფორმაცია თანადაფინანსების პროგრამის შესახებ Enterprise Georgia Service Center-დან (info@enterprise.gov.ge), მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტიდან (PFI), სააგენტოს ვებგვერდიდან ან სხვა წყაროებიდან. შემდეგ მცირე და საშუალო ბიზნესი პროგრამის ფარგლებში ლიზინგზე/სესხზე განაცხადს აკეთებს მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტში.

3.5.3. სესხისა და ლიზინგის თანადაფინანსებაზე განაცხადის განხილვა

PFI ჩაატარებს თავდაპირველ მოკვლევას აკმაყოფილებს თუ არა პროექტი პროგრამის მოთხოვნებს, ჩაატარებს E&S სკრინინგს, დაამტკიცებს სესხის/ლიზინგის პროექტს და თანხის გაცემამდე განაცხადს გამოაგზავნის სპეციალურად ამ მიზნით შექმნილი პროგრამული უზრუნველყოფის საშუალებით სააგენტოსთვის(EG) განსახილველად.

სააგენტოს თანამშრომელი განიხილავს განაცხადს და ამოწმებს აკმაყოფილებს თუ არა კრიტერიუმებს.

კრიტერიუმებთან შესაბამისობის შემოწმების შემდეგ სააგენტო პროექტს პროგრამული უზრუნველყოფის საშუალებით ამტკიცებს 7 კალენდარული დღის ვადაში. როდესაც დადასტურება მიიღება სააგენტოსგან, სესხი ჩაითვლება დამტკიცებულად პროგრამის ფარგლებში.

PFI აფორმებს ხელშეკრულებას (PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებები) კომპანიასთან და კომპანიას ენიჭება ბენეფიციარის სტატუსი თანადაფინანსების მისაღებად. თუ განაცხადი უარყოფილია, PFI ეცნობება.

PFI და MSME ბენეფიციართა ხელშეკრულებები მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილ პირობებსა და წესებს:

1. ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რომლითაც სესხი გაიცემა მცირე და საშუალო ბიზნესის ბენეფიციართან (მაგალითად: სესხის პირობები და პროცენტის გადახდების თანადაფინანსება, თანხების, საპროცენტო განაკვეთების, თანადაფინანსების წილის, ხანგრძლივობისა და სხვა ფინანსური ასპექტების ჩათვლით).

2. სააგენტო იღებს ვალდებულებას:

ა) შეაჩეროს ან გააუქმოს მცირე და საშუალო ბიზნესის ბენეფიციარის უფლება გამოიყენოს სესხის შემოსავალი ან მიიღოს თანხის მთელი ან ნაწილის დაბრუნება, რომელიც შემდგომში იქნა ამოღებული იმ შემთხვევაში, თუ არჩეული PFI ვერ შეასრულებს თავის PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებების გათვალისწინებულ რომელიმე ვალდებულებას

ბ) ისარგებლოს თავისი უფლებითა და შეასრულოს თავისი ვალდებულებები, რომლებიც გათვალისწინებულია PFI-MSME ბენეფიციარის თითოეული ხელშეკრულებებით, ისე რომ დაიცვას სააგენტოს, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები, ასევე მიღწეულ იქნას პროექტისთვის გაცემული სესხის მიზნები/ ნაწილი A.2;

გ) ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ ჩაამატოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან არ აღასრულოს PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ სიას.

3. MSME-ის ბენეფიციარი იღებს ვალდებულებას:

ა) განახორციელოს თავისი საქმიანობა პროექტის და PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებების შესაბამისად: (i) სათანადო გულმოდგინებითა და ეფექტურობით და შესაბამისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად; (ii) PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებებში, სესხის ხელშეკრულებაში, გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებში, პროექტის ოპერაციების სახელმძღვანელოში მოცემული პირობებისა შესაბამისად, მათ შორის ანტიკორუფციული სახელმძღვანელო მითითებების გათვალისწინებით, რომლებიც გამოიყენება სესხის თანხის საბოლოო მიმღებებისთვის, გარდა მსესხებლისა; და (iii) სასწრაფოდ, საჭიროებისამებრ, უზრუნველყოს ამ მიზნით საჭირო რესურსები;

ბ) ანგარიშგება და FM მოთხოვნები: [მოაწოდოს ისეთი ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც შეიძლება დროდადრო მოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ; მისცეს უფლება სააგენტოსა და ბანკს გადახედოს ნებისმიერი შესაბამისი ჩანაწერსა და დოკუმენტს;

გ) შესყიდვის მოთხოვნები: მოიცავს MSME-ის ბენეფიციარის შესყიდვის ვალდებულებებს;

დ) მონაწილეობის უფლების შენარჩუნება საჭირო საკვალიფიკაციო კრიტერიუმების შესაბამისად;

ე) მოამზადოს და მიაწოდოს EG-სა და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც EG ან ბანკი გონივრულად ითხოვს ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით;

ვ) ბანკთან და სააგენტოსთან კონსულტაციის გარეშე არ ჩაამატოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან არ აღასრულოს PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებების ნებისმიერი დებულება, რომელიც ეწინააღმდეგება ამ სიას.

ზ) ისარგებლოს თავისი უფლებითა და შეასრულოს თავისი ვალდებულებები, რომლებიც გათვალისწინებულია PFI-MSME ბენეფიციარის ხელშეკრულებებით, ისე რომ დაიცვას სააგენტოს, მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები, ასევე მიღწეულ იქნას სესხის გაცემის მიზნები.

4. მონაცემთა დაცვის ვალდებულებები ორივე მხარისთვის, როგორც შემდგომი განვითარება POM-ში.

5. სააგენტო არ დებს ხელშეკრულებას ბენეფიციართან. ბენეფიციარის ყველა ვალდებულება სააგენტოს მიმართ გაწერილია სესხის/ლიზინგის ხელშეკრულებაში, რომლებიც გაფორმებულია ფინანსურ ინსტიტუტებსა და ბენეფიციარებს შორის.

3.5.4. თანხის გაცემა

მას შემდეგ რაც კომპანია მოიპოვებს ბენეფიციარის სტატუსს და PFI სესხს გაცემს, EG იწყებს თანადაფინანსებას. ყოველი თვის დასაწყისში PFI უგზავნის ოფიციალურ მოთხოვნას სააგენტოს წინა თვის სესხების თანადაფინანსების გადარიცხვის შესახებ. თანადაფინანსების განაკვეთი გამოითვლება დღიურად სესხის დაფარვის გრაფიკის მიხედვით და ბენეფიციარი იღებს პროცენტის სუბსიდიას PFI-ის ოფიციალური მოთხოვნის შემდეგ.

თუ ბენეფიციარი ჩამორჩება დაფარვის გრაფიკს და სესხი ვადაგადაცილებულია, EG წყვეტს თანადაფინანსებას მანამ, სანამ ბენეფიციარი არ გადაიხდის ვადაგადაცილებულ თანხას. ბენეფიციარს 120 დღე ეძლევა დავალიანების დასაფარად, ხოლო დაფარვის შემდეგ EG გადაურიცხავს დაგროვილი სუბსიდიის თანხას.

3.6. განხორციელების სხვა ასპექტები

EG მონიტორინგს გაუწევს ბენეფიციარების მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას, ასევე პროექტში მითითებული პირობების შესრულებას. ეს განხორციელება გამსესხებლის/ლიზინგის გამცემის ყოველთვიური ანგარიშის წარმოდგენით, სადაც მითითებულია რომელმა მსესხებლებმა გადაიხადეს სესხი და რომელმა ლიზინგის მიმღებებმა გადაიხადეს ლიზინგი. ანგარიში გამსესხებლებისგან უნდა შეიცავდეს მსესხებლის სახელს, გადახდილ თანხას, ვადაგადაცილებულ თანხებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), დღემდე გადახდილ პროცენტს და ნაშთს. ლიზინგის გამცემისთვის ანგარიში უნდა შეიცავდეს ლიზინგის მიმღების სახელს, ლიზინგის მიმდინარე თვის გადახდის ფაქტს, ვადაგადაცილებულ თანხებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და დარჩენილი გადახდების რაოდენობას. კრედიტორები და გამსესხებლები და ლიზინგის გამცემები ასევე ყოველთვიურად ანგარიშს წარადგენენ პროექტის მიერ მხარდაჭერილ პორტფელში პრობლემური სესხების რაოდენობის შესახებ.

3.6.1. სანქციების რეჟიმი და შეწყვეტა

ამჟამად, EG-სა და PFI-ს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება მოიცავს გარკვეულ სანქციებსა და შეწყვეტის პუნქტებს, რომლებიც ეხება სესხის მიზნის დარღვევას, არასწორ ან არასრულ ინფორმაციის მოწოდებას და სხვა პროგრამის მოთხოვნებს. უფრო მკაცრი სანქციებისა და დარღვევების რეჟიმი მოიცავს ახალ დებულებებს, რომლებიც დაფუძნებულია PFI ფინანსური მაჩვენებლებით, როგორცაა კონკრეტული PFI აქტივების ხარისხისა და ბიზნეს პრაქტიკის შესახებ. რეჟიმი, რომელიც იქნება იზოლირებული და გამოყენებული იქნება მხოლოდ EG პორტფოლიოზე, განსაზღვრავს სპეციფიკურ ზედაზღვრებს აქტივების ხარისხის მაჩვენებლებისთვის, რომლებიც აისახება სანქციების რამდენიმე დონიან სისტემაში, დაწყებული საწყისი გაფრთხილებიდან და EG პორტფოლიოში მაკორექტირებელი გეგმის მოთხოვნამდე, დასრულებული EG პროგრამის დროებითი შეჩერებითა და საბოლოოდ EG პროგრამიდან გარიცხვით. განახლებული სანქციებისა და დარღვევების რეჟიმის აღწერა იქნება ასახული POM-ის მომავალ ვერსიებში.

სესხისა და ლიზინგის პროგრამის თანადაფინანსება წყდება შემდეგ შემთხვევებში:

1. EG-მ, PFI-მ და ბენეფიციარმა კომპანიამ შეასრულეს პროგრამით ნაკისრი ვალდებულებები;
2. ბენეფიციარმა არ შეასრულა ვალდებულებები და მისი სესხი ვადაგადაცილებულია 120 დღით გადახდის გრაფიკის შესაბამისად;
3. აღძრულია სააღსრულებო წარმოება ბანკის/სალიზინგო ორგანიზაციის სასარგებლოდ ან ბენეფიციარზე გაცემულია სააღსრულებო ფურცელი;

4. რეფინანსირებისა და რესტრუქტურისაციის შემთხვევაში ამ პროგრამით აღებული სესხები/ლიზინგი არ აკმაყოფილებს დადგენილ პირობებს;
5. ბენეფიციარმა დაარღვია პროგრამის მიზნები (იგულისხმება ძირითადი ან საბრუნავი კაპიტალის გამოყენების დარღვევა) - ეხება მხოლოდ სესხის კომპონენტს;
6. კომერციულმა ბანკმა/სალიზინგო კომპანიამ გასცეს სესხი/ლიზინგი პროგრამის პირობების დარღვევით;
7. სხვა შესაძლო გარემოებები, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

სანქციები

იმ შემთხვევაში თუ PFI-ის მიერ მოხდა ვალდებულებების დარღვევა, რომელიც დაკავშირებულია სესხის/ლიზინგის დამტკიცებასთან ან/და თანხის გაცემასთან პროგრამის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, PFI ვალდებული იქნება აანაზღაუროს მთლიანი თანხა, რომელი სააგენტოს მიერ იქნება გადახდილი თანადაფინანსების სახით.

3.6.2. მსოფლიო ბანკის გზამკვლევი ფინანსური შუამავლების დაფინანსების პროექტებისთვის

EG და მსოფლიო ბანკი მონიტორინგს გაუწევენ ქვეკომპონენტის შესაბამისობას მსოფლიო ბანკის ფინანსური შუამავლების დაფინანსების პროექტების სახელმძღვანელო პრინციპებთან მიმართებით. სახელმძღვანელო მიზნად ისახავს უზრუნველყოს PFI-ს კარგი მმართველობა, ადეკვატური კორპორატიული მმართველობა, ადეკვატური ფინანსური შესრულების მაჩვენებლები, ადეკვატური ტექნიკური და ინსტიტუციური შესაძლებლობები კონკურენტულ ბაზარზე ოპერირების მიზნით. სახელმძღვანელო ასევე განიხილავს სხვა საკითხებს, მათ შორის ფასს, სესხის გაცემის პროცენტულ განაკვეთებს, სავალუტო რისკებს და სუბსიდიებს. საერთო ჯამში, გაიდლაინები მიზნად ისახავს იმის უზრუნველყოფას, რომ შედეგები იყოს მდგრადი დროთა განმავლობაში, რომ აქტივობები არ ქმნიდეს ახალ ან არ ამწვავებდეს არსებულ მახინჯ სისტემებს ფინანსურ სექტორში და რომ პროექტი არ აყენებდეს ზედმეტ ფისკალურ ტვირთს ქვეყანას.

სახელმძღვანელოს შესაბამისად, საბაზრო პირობების მონიტორინგი განხორციელდება საპროცენტო განაკვეთის სუბსიდიების მუდმივი გაგრძელების საჭიროების შესაფასებლად. პროექტი შეიმუშავებს ჩარჩოს სექტორის დახმარების ფაზის დასრულების დასადგენად, ყოველწლიური მონიტორინგის მისიების საფუძველზე. შემუშავებული ჩარჩო მოიცავს რაოდენობრივი მაჩვენებლების შეფასების პროცესს (ეკონომიკური აქტივობა, ექსპორტიდან და ტურიზმიდან

მიღებული შემოსავლები, ასევე მომხმარებელთა და ბიზნესის ნდობის ინდიკატორები), მაგრამ ის ასევე დაეყრდნობა ხარისხობრივ შეფასებებსა და ბაზრის მონაწილეთა უკუკავშირს. ამ შეფასებაში ასევე იქნება გათვალისწინებული პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი მიგნებები, რომლებიც შეფასების კვლევაში იქნება გამოვლენილი. ეს ჩარჩო განვითარდება POM-ის მომავალ ვერსიებში.

4. ქვეკომპონენტი 1.3 – ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიები

4.1. შესავალი

სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებს თავაზობს მონაწილე კომერციული ბანკების/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მიერ გაცემულ სესხებზე ნაწილობრივ უზრუნველყოფას. საკრედიტო-საგარანტიო მექანიზმი გულისხმობს ისეთი მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის საკრედიტო გარანტიის გაცემას, რომელთაც არ აქვთ შესაძლებლობა დააკმაყოფილონ სესხის უზრუნველყოფაზე არსებული მოთხოვნები (მთლიანად ან ნაწილობრივ), ასევე ხელს უწყობს ეკონომიკის დაფინანსებასა და უზრუნველყოფს ინკლუზიურ ეკონომიკურ ზრდას. ამჟამინდელი მდგომარეობის გათვალისწინებით, აღნიშნული ასევე მიზნად ისახავს COVID-19 პანდემიის ნეგატიური ზემოქმედების შერბილებას და ეკონომიკური აღდგენის მხარდაჭერას.

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელო ასახავს პროგრამის სპეციფიკას, პირობებსა და პროცედურებს, რომლებიც აღწერილია მთავრობის 2019 წლის 29 მარტის სესხის გარანტიის სქემით სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ მთავრობის No163 დადგენილებაში და ითვალისწინებს 2014 წლის 30 მაისის საქართველოს მთავრობის მიერ No365 დადგენილებით გათვალისწინებულ გამონაკლისებს (თავი I5 - სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილის“ 12³⁹-ე მუხლი). ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც შეიძლება განიცადოს პროგრამამ მომავალში, აისახება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში, იმ პირობით, რომ მსოფლიო ბანკის მხრიდან არანაირი წინააღმდეგობა არ იქნება.

4.2. პროგრამის მიმოხილვა - საკრედიტო - საგარანტიოს პირობები

საკრედიტო - საგარანტიო სქემა ითვალისწინებს პროგრამის თითოეული მონაწილისთვის საკრედიტო გარანტიის გაცემას, 2022 წლის 1 იანვრიდან გაცემულ ახალ სესხებზე შემდეგი ლიმიტების გათვალისწინებით:

- ინდივიდუალური გარანტიის გაცემა = სესხის თანხის 80%-მდე
- პორტფელის ზედა ზღვარი = მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების რეალური სასესხო პორტფელის 35%-მდე
- საკრედიტო გარანტიით სარგებლობის საკომისიო = საგარანტიო თანხის წლიური 0.3%³.
- გარანტიის ანაზრის თანხა = სესხის თანხა * მოთხოვნილი გარანტია (მაქს. 80%) * 35%
- დაფარვის თანხა = სესხის დაფარვის თანხა * მოთხოვნილი გარანტია (მაქს. 80%) * 35%
- გადახდილი თანხა: სესხის ბალანსი * მოთხოვნილი გარანტია (მაქს. 80%) - პროცენტების და საკომისიოს გამოკლებით.

2022 წლის 1 იანვრიდან, რეფინანსირება/რესტრუქტურისაცია დაუშვებელია.

პროგრამის ფარგლებში სესხები გაიცემა მხოლოდ ადგილობრივ ვალუტაში.

150%-ზე მეტი გირაოს სესხები არ არის მხარდაჭერილი პროგრამის მიერ.

სესხის თანხის 20 პროცენტამდე შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბრუნავი კაპიტალის სახით.

სესხის გაცემიდან/რესტრუქტურისაციიდან გარანტიის მაქსიმალური ვადა არის 10 წელი.

სესხის მინიმალური და მაქსიმალური ლიმიტები ნაწილდება შემდეგნაირად:

ლარში	მინიმუმი	მაქსიმუმი
კომერციული ბანკი	50,000	5 მილიონი
მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია	20,000	5 მილიონი

პროგრამის ფარგლებში ბენეფიციარი უფლებამოსილია ისარგებლოს რამდენიმე სესხით, თუ მათი ჯამური თანხა არ აღემატება 5 მილიონ ლარს. თანასესხების შემთხვევაში, თანამსესხებლების მიერ (ცალკე და ერთობლივად) აღებული სესხების ჯამური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 5 მილიონ ლარს.

³ ბენეფიციარები, რომლებიც დაასაქმებენ შპმ პირებს, გადასახადისგან გათავისუფლებიან.

სესხის მინიმალური და მაქსიმალური ოდენობა შესაძლებელია დაკორექტირდეს პროექტის განხორციელებისას. ნებისმიერი ცვლილება აისახება POM-ში. სასესხო ხელშეკრულების თანახმად, პროექტის განხორციელების მთელი პერიოდის განმავლობაში, თითოეული ბენეფიციარისთვის სესხის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს 1.4 მილიონ ევროს, თუ ბანკი და მსესხებელი სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ.

უნივერსალური ინდუსტრიული პროგრამის საკრედიტო - საგარანტიო სქემის პირობების დეტალური აღწერა წარმოდგენილია ქვევით.

უნივერსალური ინდუსტრიული პროგრამის ფარგლებში, საკრედიტო - საგარანტიო სქემის პირობები

საქართველოს მთავრობის No365-ე დადგენილებაში აღწერილი უნივერსალური ინდუსტრიული პროგრამის ფარგლებში, ბენეფიციარს, პროგრამებში მონაწილე ბანკების მიერ დამტკიცებულ სესხზე, შესაძლებლობა აქვს სესხის სუბსიდირებასთან ერთად, ამავე სესხზე, ისარგებლოს 60%-მდე გარანტიით.

უნივერსალური ინდუსტრიული პროგრამის ფარგლებში საკრედიტო - საგარანტიო სქემის პირობები:

- პროგრამის თითოეულ მონაწილესთვის გარანტია გაიცემა შემდეგი პირობებით:
 - პროგრამის ფარგლებში დროის ნებისმიერი მომენტისთვის არსებული ფაქტობრივი პორტფელის არაუმეტეს 35 პროცენტის ოდენობაზე;
 - მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტის მიერ გაცემულ თითოეულ სესხზე, სესხის ძირითადი თანხის არაუმეტეს 60 პროცენტის ოდენობაზე.
- სესხის მინიმალური და მაქსიმალური მოცულობა შეადგენს 50 000 - 10 000 000 ლარს. ბანკის დაფინანსება გავრცელდება მხოლოდ მაქსიმუმ 5 000 000 ლარის მქონე სესხებზე;
- პროგრამის გარეთ დამტკიცებული სესხების რეფინანსირება ან/და რესტრუქტურირება დაუშვებელია.

4.3. პროგრამის მიმოხილვა - სახსრების მოძრაობა

სესხებს ამტკიცებენ მხოლოდ მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები (კომერციული ბანკები და მიკროსაფინანსო ინსტიტუტები). მას შემდეგ, რაც მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტის დაამტკიცებს სესხს და სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ დაადასტურებს პროგრამის კრიტერიუმებთან მის თავსებადობას, აღნიშნული საგარანტიო თანხა გადარიცხება სააგენტოს სახაზინო ანგარიშიდან სააგენტოს მიერ შესაბამისი მიზნით მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტში გახსნილ სადეპოზიტო ანგარიშზე.

თუ სესხი გაცემულია კომერციული ბანკის მიერ, საგარანტიო თანხა გადაირიცხება შესაბამის ბანკში სააგენტოს მიერ გახსნილ სადეპოზიტო ანგარიშზე. კომერციული ბანკი ყოველთვიურად უზრუნველყოფს სესხის გარანტირებული ნაწილის წლიური 0.3%-ის ოდენობის ჩარიცხვას ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, საკრედიტო გარანტიის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

თუ სესხი გაიცემა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ, გარანტიის თანხა განთავსდება მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ შერჩეულ ბანკში გახსნილ სააგენტოს სადეპოზიტო ანგარიშზე. კომერციული ბანკი ყოველთვიურად უზრუნველყოფს სესხის გარანტირებული ნაწილის წლიური 0.3%-ის ოდენობის ჩარიცხვას ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, საკრედიტო გარანტიის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მსესხებლების მიერ სესხების დაფარვის შემდეგ, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები გადარიცხავენ გადახდის თანხას სააგენტოს ხაზინის ანგარიშზე (კოლექტიური სახსრები). დეფოლტის შემთხვევაში, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი უფლებამოსილია სააგენტოს სადეპოზიტო ანგარიშიდან ასათვისებელი თანხა ჩამოჭრას. No163 დადგენილებით, დეფოლტი დგემა მაშინ, როდესაც მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ბენეფიციარს შეტყობინებას უგზავნის სესხის თანხის სრულად დაბრუნების შესახებ საკრედიტო ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის საფუძველზე. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ასევე უფლებამოსილია სესხის ამოღების მიზნით, შესაბამისი ქმედებები განახორციელოს, მათ შორის და არამხოლოდ, სასამართლოსთვის ან/და არბიტრაჟისთვის მიმართვა ან/და კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადახდევინების მიქცევის სხვა პროცედურებზე მიმართვა.

მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი და სააგენტო გადამწიგნობებენ ამოღებულ პარტიტის საფუძველზე ინდივიდუალური სესხის გარანტირებული და არაგარანტირებული ნაწილის პროპორციულად.

2021 წლის 1 სექტემბრიდან სააგენტომ შექმნა ბიუჯეტის მართვის ახალი მექანიზმი საკრედიტო - საგარანტიო სქემისთვის, სახელწოდებით კოლექტიური ფონდები, რომელიც შედგება ხაზინაში სააგენტოს ანგარიშისგან, რომელიც იბრუნებს/იკავებს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ თანხებს, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებიდან დაბრუნებულ თანხებს (ე.ი. დაფარვის თანხები) და არსებულ, წინა წლების აუთვისებელ თანხებს. საგარანტიო დეპოზიტებზე დარიცხული პროცენტი და გარანტიის საკომისიო გადაირიცხება პირდაპირ ხაზინაში და შესაბამისად არ დაკავდება კოლექტიურ ფონდებში.

სახსრების ნაწილს, რომელიც შედგება სახელმწიფო ბიუჯეტისა და გამოუყენებელი გამოყოფილი ბიუჯეტისგან, სესხის დამტკიცებამდე, განთავსდება ხაზინის ანგარიშზე. პროგრამის ფარგლებში, სესხის დამტკიცებისთანავე, გარანტიის პროპორციული მოცულობა ხაზინიდან გადაირიცხება სააგენტოს ანგარიშზე. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებიდან დაბრუნებული თანხები განთავსდება სააგენტოს ხაზინის ანგარიშზე. საგარანტიო თანხის მოთხოვნა ხდება პრინციპით: „დროში პირველი, უფლებაში პირველი“ და მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებს ყოველ ჯერზე მიეწოდებათ ინფორმაცია კოლექტიურ ფონდებში თანხის მოცულობის ცვლილებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის განაწილების ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს საკრედიტო - საგარანტიო სქემის მექანიზმის ფუნქციონირებას, მუდმივად მზარდი მიუჯეტით და გააუმჯობესებს სახსრებზე ხელმისაწვდომობას თითოეული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტისთვის, მიუხედავად ზომისა.

4.4. ორგანიზება და PFI-ების შერჩევა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ზედამხედველობით, პროგრამას ახორციელებენ სსიპ „აწარმოე საქართველო“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები. კომერციულ ბანკებს და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ პროგრამაში, როგორც მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს. მათი როლები და ვალდებულებები გაწერილია №163 დადგენილებით, საკრედიტო-საგარანტიო სქემის და გარემოს დაცვისა და სოციალური მენეჯმენტის ჩარჩო დოკუმენტით. მსოფლიო ბანკი არ აპროტესტებს მონაწილეობის ხელშეკრულებების მიღებას ან შესწორებას. ანალოგიურად, სააგენტოსა და ბენეფიციარის როლები და ვალდებულებები გაწერილია №163 დადგენილებაში, საკრედიტო-საგარანტიო სქემის და გარემოს დაცვისა და სოციალური მენეჯმენტის ჩარჩო დოკუმენტით.

პროგრამა არ ადგენს დასაშვებობის კრიტერიუმებს მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, რაც საშუალებას აძლევს ყველა რეგულირებულ და ლიცენზირებულ კომერციულ ბანკს, რომელსაც აქვს კარგი რეპუტაცია სებ-ში, ასევე მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს, რომელთა 2020 წლის 31 მარტის მდგომარეობით, რომლის საერთო სესხის პორტფელი აღემატება 2 მილიონ ლარს.

4.4.1. EG-PFI (PCG წევრობის ხელშეკრულება) ვადები და პირობები:

PCG წევრობის ხელშეკრულებები მოიცავს შემდეგ პირობებს. შეთანხმებები გადაიხდება ქვეკომპონენტის განხორციელებამდე, რათა აისახოს პროექტის მოთხოვნები. სააგენტო წარუდგენს საკრედიტო-საგარანტიო პროგრამაში

მონაწილეობის ხელშეკრულებებს მსოფლიო ბანკს, რათა ყურადღება გაამახვილოს შემდეგ პირობებზე:

ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რომლითაც სახსრები მიეწოდება შერჩეულ მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებს (ანუ გარანტიების პირობები, თანხების, საპროცენტო განაკვეთების, ვადის გასვლის, გარანტირებული ოდენობის, გარანტიის საკომისიოების და სხვა ფინანსური ასპექტების ჩათვლით).

1. სააგენტო უფლებამოსილია:

ა) შეუჩეროს ან შეუწყვიტოს კონკრეტულ მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს პროგრამაში მონაწილეობის უფლება, შეწყვიტოს გარანტია და მოითხოვოს საგარანტიო თანხის უკან დაბრუნება, თუ აღნიშნული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი არ შეასრულებს საკრედიტო-საგარანტიო სქემით გათვალისწინებულ და ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს;

ბ) გამოიყენოს თავისი უფლებები და შეასრულოს საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები, ისე რომ დაცული იყოს როგორც სააგენტოს, ასევე მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიღწეულ იყოს სესხის მიზნები/პროექტის A.3 ნაწილი;

გ) ბანკთან კონსულტაციის გარეშე არ დანიშნოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას საკრედიტო-საგარანტიო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დადგენილებები, რომელიც ჭინააღმდეგობაში მოვა აღნიშნულ ჩამონათვალთან.

2. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი უფლებამოსილია:

ა) განახორციელოს თავისი საქმიანობა პროექტისა და საკრედიტო-საგარანტიო სქემით გათვალისწინებული ხელშეკრულების შესაბამისად: (i) სათანადო გულმოდგინებითა და ეფექტურობით და შესაბამისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად; (ii) საკრედიტო-საგარანტიო სქემაში მონაწილეობის ხელშეკრულებით, სესხის ხელშეკრულებით, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებით, მათ შორის პროექტის ESMS და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ESMS, პროექტის ოპერაციების სახელმძღვანელოში, ანტიკორუფციული სახელმძღვანელოს ჩათვლით, რომელიც გამოიყენება სესხის შემოსავლების მიმღებებისთვის, გარდა მსესხებლისა. ; და (iii) საჭიროებისამებრ, უზრუნველყოს შესაბამისი რესურსების გამოყოფა;

ბ) ანგარიშგება და ფინანსური მოთხოვნები: მიაწოდოს ისეთი ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც შეიძლება დროდადრო მოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ; მისცეს უფლება სააგენტოს და ბანკს განიხილონ ნებისმიერი რელევანტური ჩანაწერი და დოკუმენტი; ფინანსური მართვის სისტემის შენარჩუნება და ფინანსური ანგარიშგების მომზადება სააგენტოს და ბანკისთვის მისაღები

აუდიტის თანმიმდევრულად გამოყენებული სტანდარტების შესაბამისად, და დროულად მიაწოდოს აუდიტირებული ანგარიშები სააგენტოს და ბანკს;

გ) საქართველოს ეროვნულ ბანკში კარგი რეპუტაციის შენარჩუნება, ადეკვატური ფინანსური მაჩვენებლების ჩათვლით;

დ) შესყიდვის მოთხოვნები: მოიცავს შერჩეული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების შესყიდვის ვალდებულებების შესაბამისად;

ე) მოამზადოს და მიაწოდოს სააგენტოს და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც სააგენტო ან ბანკი გონივრულად ითხოვს ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით;

ვ) სააგენტოს და ბანკთან კონსულტაციის გარეშე, არ დანიშნოს, შეცვალოს, გააუქმოს, უარი თქვას ან აღასრულოს საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დადგენილებები, რომელიც ეწინააღმდეგება აღნიშნულ ჩამონათვალს;

ზ) გამოიყენოს თავისი უფლებები და შეასრულოს საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები, ისე რომ დაცული იყოს როგორც სააგენტოს, ასევე მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიღწეულ იყოს სესხის მიზნები.

3. ორივე მხარის ვალდებულებები მონაცემთა დაცვის შესახებ, როგორც აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში;

4. სხვა ვადები და პირობები, მათ შორის შემდეგი:

მოვალეობები:

- პროგრამით გაცემული/რესტრუქტურირებული/რეფინანსირებული სესხების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, ასევე სააგენტოსთან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ინფორმაციის მიწოდება.
- ყოველი თვის პირველ სამუშაო დღეს, საკრედიტო-საგარანტიო სქემის პროგრამულ უზრუნველყოფაში უნდა აიტვირთოს წინა თვის სესხების დაფარვის გრაფიკი და პროგრამის რეალური პორტფელი, წინა თვის ბოლო სამუშაო დღის მდგომარეობით დაფარვის, ვადაგადაცილების და ახლად გაცემული სესხების გათვალისწინებით. ამავდროულად, დეფოლტის შემთხვევაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ვალდებულია ერთი სამუშაო დღის ვადაში აცნობოს სააგენტოს.

No163 დადგენილებით, დეფოლტი დგება მაშინ, როდესაც მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ბენეფიციარს შეტყობინებას უგზავნის სესხის თანხის სრულად

დაბრუნების შესახებ საკრედიტო ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის საფუძველზე. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ასევე უფლებამოსილია სესხის ამოღების მიზნით, შესაბამისი ქმედებები განახორციელოს, მათ შორის და არამხოლოდ, სასამართლოსთვის ან/და არბიტრაჟისთვის მიმართვა ან/და კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადახდევინების მიქცევის სხვა პროცედურებზე მიმართვა.

- სრულად აცნობოს ბენეფიციარს სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული პროგრამის პირობებსა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესახებ.
- სესხის გაცემამდე მოიპოვოს და მიაწოდოს სააგენტოს ბენეფიციარის თანხმობა, რომ სააგენტომ მიიღოს ინფორმაცია ბენეფიციარის სესხის შესახებ და ასევე ის ინფორმაცია, რომელიც ბენეფიციარს მიეწოდა აღნიშნულის შესახებ.
- უზრუნველყოს საგარანტიო თანხაზე პროცენტის დარიცხვა სადეპოზიტო ანგარიშზე დღიური რეფინანსირების განაკვეთის შესაბამისად. პროცენტი ირიცხება თანხის სახელმწიფოს სახაზინო ანგარიშზე გადარიცხვამდე. რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილების შემთხვევაში უზრუნველყოს სადეპოზიტო ანგარიშზე პროცენტის ცვლილება რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილების მომდევნო სამუშაო დღეს.
- მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტების მიერ, გარანტიის თანხის განთავსების მიზნით, გახსნილ სადეპოზიტო აგრაშზე არ დაერიცხოს მომსახურების საკომისიო (ბანკების შემთხვევაში).
- პროგრამის ფარგლებში სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ სადეპოზიტო ანგარიშიდან გადარიცხვებისას არ დაეკისროს მომსახურების საკომისიო (ბანკის შემთხვევაში).
- ვინაიდან სააგენტო აღარ აფორმებს ხელშეკრულებებს ბენეფიციარებთან, მონაწილე ფინანსურმა ინსტიტუტებმა უნდა ასახონ სააგენტოს ყველა სავალდებულო პირობა მათსა და ბენეფიციარს შორის გაფორმებულ ხელშეკრულებაში, No163 დადგენილებისა და სააგენტოსა და მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად.
- პროგრამაში მონაწილეობაზე უარი ეთქვას შვილობილ/მშობელ კომპანიას, თუ ისინი საქმიანობას ახორციელებენ საქართველოს ეროვნული კლასიფიკატორის - სექ 006-2016 (NACE-Rev-2) ერთსა და იმავე განყოფილებაში და მათ მიერ აღებული/რეფინანსირებული/რესტრუქტურირებული სესხის მოცულობა როგორც ცალ-ცალკე, ასევე ჯამურად აღემატება დადგენილების მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ სესხის მაქსიმალურ მოცულობას (საქართველოს მთავრობის No 163 დადგენილება).
- ბენეფიციარისთვის სესხზე მოთხოვნილი უზრუნველყოფის ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს სესხის ძირითადი თანხის მთლიანი მოცულობის 150% პროცენტს. სესხის უზრუნველყოფის შეფასებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს სააგენტოს მხრიდან განსაზღვრული გარანტია. აღნიშნული

ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში, სააგენტო არ დაამტკიცებს სესხს.

სანქციები:

- თუ მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი, N163 დადგენილებით განსაზღვრული პირობების დარღვევისთვის შეაფერხებს ბენეფიციარის დაჯარიმებას, მას, ყოველ გადაცილებულ დღეზე დაეკისრება პირგასამტეხლოს 0.1%-ის ოდენობით. (სავალდებულო წესების შეჯამება აღწერილია ქვემოთ).
- თუ აღმოჩნდება, რომ ბანკის/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ სესხის გაცემა ეწინააღმდეგება დადგენილების და სახელმწიფო პროგრამის მიზნებს, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ვალდებულია გარანტიის თანხა დააბრუნოს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე და გადაიხადოს ჯარიმა, გარანტირებული თანხის 10%. იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსურ ინსტიტუტთან შეუთანხმებლად, ბენეფიციარი დაარღვევს პირობებს, ფინანსურ ინსტიტუტს არ დაეკისრება აღნიშნულზე პასუხისმგებლობა.
- თუ მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი არღვევს სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებულ გარანტიის თანხაზე საპროცენტო სარგებლის დარიცხვის პირობებს, მას დაეკისრება ჯარიმა ყოველი ვადაგადაცილებული დღისთვის, გადაუხდელი თანხის 0.1%-ის ოდენობით.
- მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ვალდებულია გადარიცხოს სანქციის/ჯარიმის თანხა სახაზინო ანგარიშზე ვალდებულების დარღვევის აღმოჩენიდან 30 დღის ვადაში.

ძირითადი სავალდებულო წესები ბენეფიციარებისთვის:

ა) ბენეფიციარის მიერ წარმოების/მომსახურების მიწოდების დაწყების ვალდებულება:

ა) ახალი საწარმოს გახსნის შემთხვევაში – სესხის პირველი ტრანშიდან არაუგვიანეს 24 თვის განმავლობაში.

ბ) არსებული საწარმოს შემთხვევაში სესხის პირველი ტრანშის გაცემიდან არაუგვიანეს 12 თვისა.

გ) No163 დადგენილებით გათვალისწინებული გამონაკლისების შემთხვევაში პროგრამაში ჩართვის მომენტიდან არა უგვიანეს 60 თვის განმავლობაში.

ბ) ბენეფიციარი ვალდებულია პროგნოზირებული შეინარჩუნოს წარმოების/მომსახურების მიწოდების დაწყებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში, თუმცა არანაკლებ პროგრამის ფარგლებში გაცემული საკრედიტო გარანტიის ვადისა. ამასთან, N163 დადგენილების N1 დანართით განსაზღვრული ეკონომიკური საქმიანობის სახეების ჩამონათვალში

შეტანილი საქმიანობის პროფილის ცვლილება ამ ქვეპუნქტის დარღვევად არ ითვლება.

გ) სესხის/სესხის პირველი ტრანშის ათვისება უნდა განხორციელდეს სააგენტოს მიერ სესხის დადასტურებიდან არა უგვიანეს 6 თვის ვადაში. ამ ვადის დარღვევით სესხის/სესხის ტრანშის გაცემის შემთხვევაში სააგენტო არ განახორციელებს ამ სესხზე საკრედიტო გარანტიის გაცემას. აღნიშნულ შემთხვევაში მეწარმე სუბიექტი უფლებამოსილია, პროგრამით სარგებლობის თაობაზე ხელახლა მიმართოს მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს N163 დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

დ) ბენეფიციარი ვალდებულია სრულად აითვისოს სესხი სააგენტოს მიერ სესხის დადასტურებიდან არა უგვიანეს 2 წლის ვადაში (გარდა N 163 დადგენილების დანართი N1-ით განსაზღვრული კოდებისა, ამ შემთხვევაში სესხის სრული ათვისების ვადად განისაზღვრება სააგენტოს მიერ სესხის დადასტურებიდან არა უგვიანეს 3 წლისა).

ე) ბენეფიციარი ვალდებულია უზრუნველყოს სამეურნეო/ადმინისტრაციულ შენობა-ნაგებობების შშმ პირებისთვის ადაპტირება.

ვ) ბენეფიციარი ვალდებულია, ბენეფიციარის სტატუსით სარგებლობის პერიოდში, სააგენტოს მოთხოვნის შემთხვევაში, მოთხოვნიდან არაუგვიანეს 10 სამუშაო დღისა, სააგენტოს მიაწოდოს ფინანსური და სხვა გამოთხოვილი ინფორმაცია სააგენტოს მიერ შემუშავებული ფორმის შესაბამისად.

4.5. ბენეფიციარისთვის განსაზღვრული კრიტერიუმები

პროგრამა ორიენტირებულია ბიზნეს სუბიექტებზე. დასაკმაყოფილებელი კრიტერიუმები მოიცავს: (i) მეწარმე სუბიექტი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად უნდა აკმაყოფილებდეს III ან IV კატეგორიის საწარმოსთვის დადგენილ მოთხოვნებს მხოლოდ შემოსავლის კომპონენტში⁴; (ii) მეწარმე სუბიექტის სასესხო ვალდებულებები არ უნდა აღემატებოდეს 12 000 000 ლარს. პროგრამა დანერგილია საქართველოს ყველა რეგიონში, მათ შორის თბილისში. პროგრამა მხარს უჭერს 200-ზე

⁴ ამჟამად ეს არის 20 მილიონ ლარამდე წლიური ბრუნვის ექვივალენტი.

მეტ ეკონომიკურ საქმიანობას, რომელთაგან მთავარია: წარმოება და გადამამუშავება, სასტუმრო ინდუსტრია, ელექტროენერგიის წარმოება, საგანმანათლებლო საქმიანობები, ტრეინინგის ცენტრები, მომსახურების ექსპორტი და მაღალტექნოლოგიური სამედიცინო ლაბორატორიები. პროგრამით ნებადართული ეკონომიკური აქტივობების სრული სია მოცემულია 163 დადგენილებაში. ბენეფიციარებს შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამაში "აწარმოე საქართველოში" (დადგენილება 365), როგორც ეს აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში „პროგრამის მიმოხილვაში - გარანტიის პირობები“.

პროექტი მიზნად ისახავს უზრუნველყოს ისეთი კომპანიების 30% მხარდაჭერა, რომლების მფლობელები ქალები არიან, ან აქტიურად ეწევიან ქალთა დასაქმების ხელშეწყობას. ქალთა ინკლუზიური კომპანიები განისაზღვრება შემდეგნაირად: (i) მფლობელი ქალია (ანუ, მინიმუმ ერთ ქალ აქციონერს აქვს სათანადოდ დოკუმენტირებული წარმომადგენლობითი და მენეჯერული უფლებამოსილებები); ან (ii) მართავენ ქალები (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი C- დონის მენეჯერი ან მინიმუმ 25 პროცენტი ქალი საშუალო მენეჯმენტში); ან (iii) სამუშაო ადგილზე საშუალოზე მეტი დასაქმებული ქალია, ვიდრე დაფიქსირდა შესაბამისი სექტორში; ან (iv) გაზარდა დასაქმებული ქალების წილი მინიმუმ 5 პროცენტით წინა წელთან შედარებით.

კლიმატის ცვლილებისა და მწვანე ეკონომიკის აღდგენის დღის წესრიგის მნიშვნელობიდან გამომდინარე, პროექტი მხარს დაუჭერს ისეთი მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეების 15%-ს, რომლებიც თავის მხრივ, მხარს უჭერენ მწვანე ეკონომიკის ინვესტიციების და კლიმატის ღონისძიებების დაფინანსების. ადაპტაციის ღონისძიებები ასევე მოიცავენ ისეთი ტიპის ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებენ მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესების ზემოქმედებას კლიმატის ცვლილებაზე და გაზრდის მათ მდგრადობას. შემარბილებელი ღონისძიებები მოიცავს ისეთი ტიპის ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებენ სათბურის გაზების ემისიას (განახლებადი ენერგიის წარმოება/გამოყენება, ენერგოეფექტურობა, ტყის მდგრადი მართვა, მდგრადი სოფლის მეურნეობა, ნარჩენების მართვა). 2020 წლის ივნისში გამოქვეყნებული ევროკავშირის მდგრადი ეფექტურობის ტაქსონომიის მე-10 და მე-11 მუხლები, ისევე როგორც ევროკავშირის შესაბამისი ტაქსონომიის კომპასი (კონკრეტული NACE კოდებით) გამოყენებული იქნება საცნობარო ინფორმაციად (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

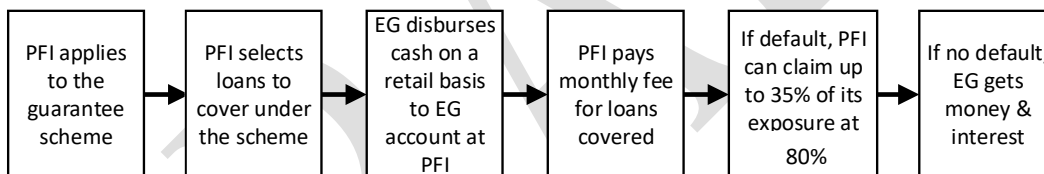
აღნიშნული არ გავრცელდება შემდეგზე: (i) მსესხებელი არის კომპანია, რომელშიც სახელმწიფო ან სსიპ პირდაპირ ან ირიბად ფლობს აქციების 10 პროცენტს ან პირდაპირ ან ირიბად მონაწილეობს კომპანიის მართვაში; (ii) მეწარმეები, რომლებიც უკვე გადეფოლტდნენ აღნიშნული სქემის ფარგლებში ან დაარღვიეს ხელშეკრულებით

გათვალისწინებული ვალდებულებები ან 2014 წლის 30 მაისის 365 დადგენილებით გაფორმებული ხელშეკრულება და/ან აქვთ დავალიანება სახელმწიფოს მიმართ ან რეგისტრირებული არიან სიაში. მოვალეები; და (iii) სესხები, რომლებიც დაფინანსდა 2020 წლის 19 მარტის No177 დადგენილების „თანადაფინანსების მექანიზმი მცირე, საშუალო და საოჯახო სასტუმრო ინდუსტრიის ხელშეწყობისთვის“ შესაბამისად.

იმისათვის, რომ ბენეფიციარებმა მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული პროგრამის ფარგლებში, მიიღონ გარანტიები, სესხის განაცხადები უნდა შეესაბამებოდეს მსოფლიო ბანკის გარემოს დაცვის და სოციალური სტანდარტებს როგორც ეს ასახულია გარემოს დაცვისა და სოციალური მართვის პროექტში. შეუსაბამო საქმიანობები შესაძლებელია დაფინანსდეს სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ შეხედულებისამებრ, ალტერნატიული წყაროებიდან.

4.6. პროცესები: ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიების მიღება

4.6.1. პროცესის შეჯამება

4.6.2. გარანტიის მოთხოვნის პროცესი

მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებს შეუძლიათ მიიღონ ინფორმაცია სესხის გარანტიის პროგრამის შესახებ სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ სერვის ცენტრიდან (info@enterprise.gov.ge) ან ვებგვერდიდან, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტიდან, ან სხვა წყაროებიდან.

შემდეგ მცირე და საშუალო მეწარმე განაცხადით მიმართავს პროგრამაში მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს. აღნიშნული, თავის მხრივ, განსაზღვრავს პროექტის პროგრამის პირობებთან თავსებადობას, განახორციელებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მიმართულებების სკრინინგს, დაამტკიცებს სესხს და სესხის გაცემამდე გადააგზავნის განაცხადს, დამტკიცებული სესხისა და მოთხოვნილი გარანტიის მოცულობის მონაცემით სპეციალურად ამ მიზნით შექმნილი პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით მეწარმეობის დეპარტამენტში შემდგომი განხილვის მიზნით.

სააგენტო უზრუნველყოფს მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტის მიერ მოწოდებული განაცხადის პროგრამის პირობებთან და კრიტერიუმებთან თავსებადობის დადგენას.

კომერციული ბანკის/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ სესხის ძირითადი მახასიათებლების შესახებ ინფორმაციის სააგენტოსთვის მიწოდებიდან 2 სამუშაო დღის განმავლობაში სააგენტო ადასტურებს ან უარყოფს სესხის ძირითადი მახასიათებლების შესაბამისობას პროგრამის კრიტერიუმებსა და პირობებთან. სააგენტოს დასტურის შემთხვევაში, სესხი ითვლება პროგრამის ფარგლებში დამტკიცებულად.

თუ განაცხადი უარყოფილია, მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს აღნიშნულის შესახებ ეცნობება.

მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტისა და ბენეფიციარს შორის გაფორმდება ხელშეკრულება (მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტის და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესის შორის გაფორმებული ხელშეკრულება), რომელიც მოიცავს შემდეგ პირობებს:

1. ტრანზაქციის ფინანსური პირობები, რომლითაც სახსრები მიეწოდება მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს, როგორცაა სესხებისა და გარანტიების პირობები, მათ შორის თანხის მოცულობა, საპროცენტო განაკვეთი, ვადა, გარანტირებული თანხა, გარანტიის საკომისიო და სხვა ფინანსური მახასიათებლები).

2. სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ ვალდებულებები:

ა) შეუჩეროს ან შეუწყვიტოს მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეებს სესხის ათვისება, ან მოითხოვოს თანხის სრულად ან ნაწილობრივ დაბრუნება, თუ მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი ვერ შეასრულებს მასზე ხელშეკრულებით დაკისრებულ მოვალეობებს, რომელიც გათვალისწინებულია მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებულ ხელშეკრულებაში;

ბ) გამოიყენოს თავისი უფლებები და შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულებები მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად, ისე რომ დაცული იყოს როგორც სააგენტოს, ასევე მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიღწეულ იყოს სესხის მიზნები/პროექტის ნაწილი A.3;

გ) ბანკთან კონსულტაციის გარეშე, არ დაინიშნოს, არ შეიცვალოს, არ გაუქმდეს და არ განხირციელდეს რაიმე ცვლილებები მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების დებულებაში, რომელიც წინაღმდეგობაში მოვა აღნიშნულ ჩამონათვალთან.

3. მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმე ვალდებულია:

- ა) განახორციელოს თავისი საქმიანობა პროექტისა და მასსა და მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად: (i) სათანადო გულმოდგინებითა და ეფექტურობით და შესაბამისი ტექნიკური, ეკონომიკური, ფინანსური, მენეჯერული, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტებისა და პრაქტიკის შესაბამისად; (ii) მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების, სასესხო ხელშეკრულების, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების, პროექტის სახელმძღვანელოს, მათ შორის ანტიკორუფციული სახელმძღვანელოს შესაბამისად, და (iii) საჭიროებისამებრ, გამოიყენოს ყველა რესურსი აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად;
- ბ) ანგარიშგება და ფინანსური მოთხოვნები: წარმოადგინოს ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც შესაძლოა გამოითხოვოს ბანკმა ან სააგენტომ; სააგენტოს და ბანკს მიეცეს უფლება განიხილონ ნებისმიერი რელევანტური ჩანაწერი და დოკუმენტი;
- გ) შესყიდვების მოთხოვნები: მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესების შესყიდვების ვალდებულებების გათვალისწინებით;
- დ) მონაწილეობის უფლების შენარჩუნება საჭირო საკვალიფიკაციო კრიტერიუმების შესაბამისად;
- ე) მოამზადოს და მიაწოდოს სააგენტოსა და ბანკს ყველა ის ინფორმაცია, რომელსაც სააგენტო ან ბანკი მოითხოვს ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით;
- ვ) ბანკთან და სააგენტოსთან კონსულტაციის გარეშე, არ დაინიშნოს, არ შეიცვალოს, არ გაუქმდეს და არ განხირციელდეს რაიმე ცვლილებები მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების დებულებაში, რომელიც წინაღმდეგობაში მოვა აღნიშნულ ჩამონათვალთან;
- ზ) გამოიყენოს თავისი უფლებები და შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულებები მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტსა და მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად, ისე რომ დაცული იყოს როგორც სააგენტოს, ასევე მსესხებლისა და ბანკის ინტერესები და მიღწეულ იყოს სესხის მიზნები.

4. ორივე მხარის მონაცემთა დაცვის ვალდებულებები, შემდგომში შემუშავებული პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში.

4.6.3. სადეპოზიტო ანგარიშის ყოველთვიური ანალიზი

ყოველი თვის 10 რიცხვამდე მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტი უზრუნველყოფს თანხის დაბრუნებას სააგენტოს სახელმწიფო ხაზინაში (სადეპოზიტო ანგარიშზე არსებული თანხა სრულად არ არის ამოწურული გადეფოლტებული სესხების გარანტირებული ნაწილის ჩამოჭრების შედეგად). დასაფარი თანხა ანგარიშდება წინა

თვის ბოლო დღის მდგომარეობით არსებული ფაქტობრივი პორტფელის შემადგენელი სესხების ძირი თანხების ჯამით.

თუ საგარანტიო ლიმიტები ამოიწურება და საგარანტიო სახსრები სრულად იქნება ათვისებული, სააგენტო უზრუნველყოფს დამატებით საგარანტიო სახსრების გამოყოფას, თუ კომერციული ბანკი/მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია გასცემს ახალ სესხებს. მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებმა უნდა განაგრძონ გამოუყენებელი საგარანტიო თანხების (გადახდის თანხების) დაბრუნება სააგენტოს ხაზინის ანგარიშზე, ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით.

4.6.4. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ გარანტიის დაფარვა

სააგენტო ამოწმებს მის ანგარიშზე მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტის მიერ გადმორიცხული თანხის სისწორეს. ნებისმიერი შეცდომა დაუყოვნებლივ გასწორდება კომერციულ ბანკს/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციასა და სააგენტოს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

4.6.5. ტრანშებად გადახდა

სესხის ტრანშებად დაფარვის შემთხვევაში, გარანტიის თანხა, ტრანშების პროპორციულად, უნდა განთავსდეს კომერციულ ბანკში სააგენტოს მიერ გახსნილ სადეპოზიტო ანგარიშზე.

4.6.6. ბენეფიციარის გადახდები გადეფოლტების შემთხვევაში

კომერციული ბანკის მიერ გაცემული სესხის დეფოლტის შემთხვევაში, სააგენტოსთვის შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენის შემდეგ, კომერციული ბანკი მოახდენს სააგენტოს სადეპოზიტო ანგარიშიდან ასათვისებელი თანხის ჩამოჭრას.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ გაცემული სესხის დეფოლტის შემთხვევაში, კომერციული ბანკი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ მისთვის მიცემული საგადახდო დავალების საფუძველზე მოახდენს სააგენტოს სადეპოზიტო ანგარიშიდან ასათვისებელი თანხის ჩამოჭრას.

მონაწილე ფინანსურმა ინსტიტუტებმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობონ სააგენტოს დეფოლტის შესახებ და მიაწოდონ ინფორმაცია საკრედიტო გარანტიის სადეპოზიტო ანგარიშიდან ჩამოსაჭრელი თანხის შესახებ.

კომერციულ ბანკში არსებულ სადეპოზიტო ანგარიშზე რიცხული ნაშთი არ ექვემდებარება ფისკალური წლის ბოლოს სახელმწიფო ბიუჯეტში უკან დაბრუნებას.

კომერციული ბანკი ყოველი თვის 15 რიცხვამდე უზრუნველყოფს შესაბამისად გახსნილ სადეპოზიტო ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში გამოხატული დეპოზიტის საპროცენტო სარგებლის ჩარიცხვას ხაზინის ერთიან ანგარიშზე. ამასთან,

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ყოველი თვის 15 რიცხვამდე უზრუნველყოფს მის მიერ გაცემულ სესხებზე საკრედიტო გარანტიით სარგებლობის საკომისიოს თანხის ჩარიცხვას ხაზინის ერთიან ანგარიშზე.

4.6.7. კომერციული ბანკების/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ანგარიშგება

სააგენტოსთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, მონაწილე ფინანსურმა ინსტიტუტმა სააგენტოს უნდა მიაწოდოს განახლებული ინფორმაცია სასესხო პორტფელის შესახებ, სესხის დაფარვების, ვადაგადაცილებების, დეფოლტისა და რესტრუქტურირებული სესხების შესახებ სააგენტოს საკრედიტო - საგარანტიო სქემის პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით.

ყოველთვიურ ანგარიშებში, თითოეულ სესხზე, მონაწილე ფინანსურმა ინსტიტუტმა უნდა წარმოადგინოს შემდეგი სახის ინფორმაცია: გადახდის მიღების თარიღი, პროცენტის გადახდის თარიღი⁵, ძირითადი თანხის ნაშთი გადახდის მიღების შემდეგ და სესხის სტატუსი (მიმდინარე, ვადაგადაცილებული, უმოქმედო, ლიკვიდაცია/თანხის ამოღება). მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებმა ანგარიშში უნდა განიხილონ თითოეული ვადაგადაცილებული სესხი, მათ შორის ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობაც. კომენტარში მოკლედ უნდა იყოს აღწერილი მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ განსახორციელებელი შემდგომი ქმედებები ან გირაოს დასაცავად გადადგმული ნებისმიერი ნაბიჯი.

4.6.8. სექტორული შეზღუდვები

სააგენტო უფლებამოსილია, ეკონომიკის გარკვეულ სექტორში (მათ შორის, სექტორში შემავალ ცალკეულ საქმიანობის სახეებში) ან/და რეგიონში სესხების მაღალი კონცენტრაციის შემთხვევაში, შესაბამისი ანალიზის საფუძველზე, აცნობოს კომერციულ ბანკებს/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს სამომავლოდ კონკრეტულ სექტორში (მათ შორის, სექტორში შემავალ ცალკეულ საქმიანობის სახეებში) ან/და კონკრეტულ რეგიონში საკრედიტო გარანტიის გაცემის შეწყვეტის შესახებ. შესაძლებელია გარკვეულ სექტორებში საქმიანობების შეწყვეტა, თუმცა აღნიშნული არ გამოიწვევს უკვე გაცემული საკრედიტო გარანტიების გაუქმებას.

4.7. განხორციელების სხვა ასპექტები

სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ ანალიზებს მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების (PFI) მიერ გაცემულ საკრედიტო პორტფელს. სააგენტო ამოწმებს პორტფელის ხარისხს და ადგენს

⁵ ზოგიერთი კრედიტორი იყენებს ფრაზას „დღევანდელი თარიღით გადახდილი პროცენტი“. ამ შემთხვევაში, ჩვენ ვეძებთ პროცენტის ბოლო სრულ დღეს, რომელიც იფარება ბოლო მიღებული გადახდით.

ინდუსტრიულ და გეოგრაფიულ შესაბამისობას. გარდა ამისა, უფლებამოსილების ფარგლებში, აგროვებს და ინახავს დეფოლტის სტატისტიკურ მონაცემებს სექტორებისა და ბენეფიციარების კატეგორიების ჭრილში (იმ შემთხვევაში თუ მსგავსი ტიპის ინფორმაცია ხელმისაწვდომია). სააგენტოს უფლება აქვს მოითხოვოს დამატებითი ინფორმაცია/დოკუმენტაცია, როგორც ფინანსური ინსტიტუტებისგან, ასევე, ბენეფიციარებისგან. პროგრამის დაწყების შემდგომ, პროგრამის შედეგების მონიტორინგისთვის, სააგენტოს უფლებამოსილია ყოველწლიურად ჩაატაროს გარე აუდიტი.

4.7.1. კომერციული ბანკები

იმ შემთხვევაში, როდესაც სესხი გარანტირებულია სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ მიერ, ის უზრუნველყოფს კომერციული ბანკების მიერ გაცემული სესხის გარანტიის უზრუნველსაყოფად თანხას (საგარანტიო დეპოზიტის ოდენობა). პროცესი გულისხმობს შემდეგს:

1. სააგენტო უფლებამოსილია ანგარიში გახსნას კომერციულ ბანკში;
2. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, პროგრამით განსაზღვრული ასიგნების ფარგლებში, საკრედიტო გარანტიის უზრუნველსაყოფად ახდენს სააგენტოში ფულადი სახსრების გადარიცხვას, სახელმწიფო ხაზინაში დაშვებული სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ სხვა (არასაბიუჯეტო) შემოსავლების ანგარიშზე არსებული პროცედურების შესაბამისად;
3. „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-8(ა) პუნქტის საფუძველზე, სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“, დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად, უფლებამოსილია გადარიცხოს საგარანტიო დეპოზიტი კომერციული ბანკის ანგარიშზე. ანგარიშზე დარიცხული პროცენტები წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის საკუთრებას და, დადგენილებით განსაზღვრულ ვადაში, ირიცხება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე და მიმართულია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებზე. პროგრამის ფარგლებში არსებული აუთვისებელი ხარჯები განთავსდება ფონდის საერთო ანგარიშზე.

4.7.2. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მიერ გაცემულ სესხებზე საკრედიტო გარანტიის დეპოზიტის უზრუნველსაყოფად, სააგენტო იყენებს შემდეგ პროცედურებს :

1. სააგენტო უფლებამოსილია გახსნას ანგარიში კომერციულ ბანკში
2. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, პროგრამით განსაზღვრული ასიგნების ფარგლებში, საკრედიტო გარანტიის უზრუნველსაყოფად, ახდენს სააგენტოში ფულადი სახსრების გადარიცხვას, სახელმწიფო ხაზინაში

დაშვებული სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ სხვა (არასაბიუჯეტო) შემოსავლების ანგარიშზე არსებული პროცედურებისა და პროგრამით გათვალისწინებული ბიუჯეტის შესაბამისად.

3. მიკრო საფინანსო ორგანიზაციასა და სსიპ-ს „აწარმოე საქართველოში“ შორის დადებული ხელშეკრულების თანახმად, სააგენტო უფლებამოსილია პროგრამის ფარგლებში გახსნილი კომერციული ბანკის ანგარიშზე გადარიცხოს საგარანტიო დეპოზიტი საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მე-7 მუხლის მე-8 (ა) და ამავე პუნქტის პირველი ქვეპუნქტის საფუძველზე, რის შედეგადაც კომერციული ბანკი ვალდებულია განათავსოს გარკვეული თანხა შესაბამის ანგარიშზე. ანგარიშზე დარიცხული პროცენტები წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტის საკუთრებას და ამ დადგენილებით განსაზღვრულ ვადაში ირიცხება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, რომელიც მიმართულია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებზე. პროგრამის ფარგლებში არსებული აუთვისებელი ხარჯები უნდა განთავსდეს ფონდის საერთო ანგარიშზე.

4.7.3. პროცენტის გადახდა

კომერციული ბანკი ან მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია, შესაბამისი ინსტრუქციების საფუძველზე, უზრუნველყოფენ საკრედიტო საგარანტიო სქემის დეპოზიტის პროცენტის გადახდას. პროცენტი, რეფინანსირების განაკვეთის ექვივალენტურად, დაირიცხება ყოველდღიურად. იმ შემთხვევაში თუ რეფინანსირების განაკვეთი შეიცვლება, ახალი განაკვეთი ამოქმედდება მომდევნო სამუშაო დღეს.

4.7.4. ფინანსური ინსტიტუტის (PFI) მიერ სასესხო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ბანკის მიერ სესხის გარანტირებული ნაწილის ჩამოსაჭრელი ოდენობა

ფინანსური რისკების დაზღვევის მიზნით, რომელიც წარმოიქმნება პროგრამის ფარგლებში ნაკისრი სასესხო ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო, კომერციული ბანკი ან მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია (მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას შეუძლია თანხა ამოიღოს კომერციული ბანკის დახმარებით, რომელიც ავტორიზებულია გაუწიოს აღნიშნული მომსახურება მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას) უზრუნველყოფენ თანხის გარკვეული ოდენობის ჩამოჭრას სესხის გარანტირებული ნაწილის სადეპოზიტო ანგარიშიდან.

ჩამოსაჭრელი თანხის ოდენობა გამოითვლება, როგორც მოთხოვნილი გარანტია სესხის ბალანსზე. არსებული პროგრამის პირობების შესაბამისად, გადაუხდელი სესხი შეიძლება დაკომპენსირდეს მანამ სანამ გადაუხდელი სესხის მთლიანი მოცულობა არ მიაღწევს თითოეული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტისა და სააგენტოს შეთანხმებით დადგენილი სასესხო პორტფელის 35 პროცენტს.

კომერციულ ბანკსა და სსიპ-ს „აწარმოე საქართველოში“ შორის არსებული შეთანხმების თანახმად და სააგენტოს მიერ ჩამოსაჭრელი კუთვნილი თანხის სისწორის დადასტურების შესაბამისად, კომერციული ბანკი უფლებამოსილია მოახდინოს დეპოზიტზე არსებული გარკვეული თანხის ჩამოჭრა.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ გაცემული სესხის შეუსრულებლობის შემდეგ, სესხის აუთვისებელი ნაწილის ავთენტურობის დადასტურებისა და ბანკისთვის შესაბამისი უფლებამოსილების მინიჭების შემდეგ, ეს უკანასკნელი ვალდებულია აუთვისებელი თანხა გადაიხადოს სადეპოზიტო ანგარიშიდან და გადარიცხოს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას შესაბამის ანგარიშზე.

სასესხო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, კომერციული ბანკი/მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია უზრუნველყოფს შესაბამისი ქმედების განხორციელებას დეფოლტირებული ვალის აღდგენის მიზნით.

4.7.5. დავალიანების ამოღება აღსრულებით: სქემაზე გადარიცხული და საფინანსო ინსტიტუტის მიერ შენარჩუნებული თანხა

არსებული ფულადი ვალდებულების აღდგენის შედეგად შეგროვებული სახსრები ნაწილდება გაცემული სესხის გარანტირებული და არაგარანტირებული ნაწილის პროპორციულად. შეგროვებული სახსრების არაუმეტეს 80 პროცენტი ირიცხება ხაზინის ანგარიშზე, ხოლო დანარჩენი გადარიცხება კომერციული ბანკის/მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ანგარიშზე. რაც შეეხება საპროცენტო ანგარიშსწორების პროგრამის თანადაფინანსების ბენეფიციარებს, ამ შემთხვევაში, შეგროვებული თანხის არაუმეტეს 60 პროცენტი ირიცხება სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშზე.

სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშზე გადარიცხული თანხა, ამ ნაწილის მოთხოვნების შესაბამისად შეგროვებული თანხის გადანაწილების საფუძველზე, არ უნდა აღემატებოდეს კომერციული ბანკის მიერ სადეპოზიტო ანგარიშზე შეგროვებულ თანხას.

მაშინ, როდესაც სესხის უზრუნველყოფად გამოყენებული აქტივები ვერ გაიყიდება, ფინანსური ინსტიტუტის მიერ მოხდება ბენეფიციარის აქტივების დაყადაღება და ისინი კომერციული ბანკის მიერ გაიყიდება სასესხო შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულების დღიდან არაუგვიანეს ორი წლისა. აღნიშნულის შემთხვევაში, კომერციული ბანკი, ხაზინის ერთიანი ანგარიშის მეშვეობით, სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ კუთვნილ ანგარიშზე გადარიცხავს სააგენტოსთვის გათვალისწინებული შესაბამისი თანხის ოდენობას.

ჩამორთმეული აქტივები როდესაც ვერ იყიდება, მათი შეფასება მოხდება ხელახლა და კომერციული ბანკი სააგენტოს გადასცემს თავის კუთვნილ თანხას ხაზინის ერთიანი ანგარიშის საშუალებით, აღნიშნული აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულების ხელახალი შეფასების მოტივით. კომერციული ბანკი, საკუთარი პოლიტიკის ფარგლებში, ეროვნული ბანკის რეგულაციების შესაბამისად, აკეთებს შეფასებას.

თუ, პროგრამის ფარგლებში, სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე არსებული აქტივები უკვე რეგისტრირებულია სხვა ვალდებულების უზრუნველსაყოფად (იპოთეკა/გირაო), უპირატესობა მიენიჭება კრედიტორების მოთხოვნებს და მათი მოთხოვნები განისაზღვრება კანონით - “საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესახებ”(1997 წ.).

4.7.6. სანქციების რეჟიმი და დასრულება

სსიპ „აწარმოე საქართველოში“, რისკების შეფასების საფუძველზე, უფლებამოსილია პროგრამაში შეზღუდოს ფინანსური ინსტიტუტის ჩართულობა და ამ გადაწყვეტილების თაობაზე, ამავე გადაწყვეტილების აღსრულებამდე მინიმუმ 14 კალენდარული დღით ადრე, აცნობოს შესაბამის პასუხისმგებელ უწყებას. პროგრამის შეწყვეტა ან შეჩერება არ იქონიებს გავლენას არსებულ საკრედიტო გარანტიებზე.

პროგრამა შეიძლება შეწყდეს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში. აღნიშნული ვითარებისას, არსებული საკრედიტო გარანტიები ანაზღაურდება საკრედიტო გარანტიის გაცემისთანავე, პროგრამის პირობების შესაბამისად. წინამდებარე პროგრამის განხორციელებით წარმოშობილ ნებისმიერი სახის დავას, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, განიხილავს საქართველოს საერთო სასამართლოები.

მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულება მოიცავს გარკვეულ დებულებებს, როგორებიცაა: სესხის მიზნის დარღვევა, არასრული ან არასწორი ინფორმაცია და პროგრამით გათვალისწინებული სხვა ვალდებულებები. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ფინანსური ქცევის საფუძველზე, ხელშეკრულების ახალი პირობები მოიცავს სანქციებისა და დარღვევების წინააღმდეგ გამოყენებულ უფრო მკაცრ მექანიზმებს. აღნიშნული რეჟიმი სააგენტოს პორტფოლიოს შესაბამისობაში უნდა იყოს და თვისობრივად უნდა განსაზღვროს აქტივების ხარისხის ინდიკატორისათვის სპეციფიკური საზღვრები. აღნიშნული უნდა აისახოს კომპლექსური სანქციების სისტემაზე და უნდა მოიცავდეს როგორც პირველად მაფრთხილებელ მექანიზმს, ასევე სააგენტოს პლატფორმაზე არსებული მაკორექტირებელი გეგმის მოთხოვნას.

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს (POM) სამომავლო ვერსიებში არსებული სტრუქტურა, საჭიროებისამებრ, შეიძლება დაექვემდებაროს კონკრეტულ ცვლილებებს. ზემოთაღნიშნული ფორმატი, სააგენტოს უტოვებს უფლებამოსილებას უარი თქვას აღნიშნული დოკუმენტი ნაკისრ ვალდებულებებზე, შემდეგი მიზეზების გამო:

1. დეფოლტის მაღალი მაჩვენებელი/უმოქმედო სესხის მაჩვენებელი;
2. დანაკარგების მაღალი დონე;
3. არასრული განაცხადების პაკეტი;
4. არასრული საგარანტიო მოთხოვნების დოკუმენტაცია;

5. კვალიფიციური კადრების სიმცირე;

6. გადაჭარბებული კონცენტრაცია ერთ სექტორში ან რეგიონში;

7. გარანტიის გამოყენება აღემატება სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ მთლიანი საქმიანობის XX%-ს, რაც იწვევს გარანტიის სქემისთვის ერთ დაწესებულებაში კონცენტრაციას.

აგრეთვე, სხვა საკითხები, რომლებიც პერიოდულად შესაძლოა დადგეს სააგენტოს დღის წესრიგში.

5. ქვეკომპონენტი 1.4 - COVID-ის ნეგატიური გავლენის შემცირება და გაციფრულების მხარდაჭერა

მოცემული ქვეკომპონენტის ფარგლებში, კონკრეტული აქტივობების დახვეწა და განხორციელება მოხდება პროექტის მიმდინარეობის განმავლობაში, შესაბამისად, პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელო (POM) გადაიხედება სათანადოდ.

ხსენებული ქვეკომპონენტი მხარს დაუჭერს კომპანიებისათვის ტექნიკური დახმარების პროგრამის ჩამოყალიბებასა და უზრუნველყოფას, რათა ხელი შეუწყოს ახალ რეგულაციებთან ადაპტირებას, შესაბამისი მმართველობის, ციფრული და სხვა COVID-ის საპასუხო ქმედებების დანერგვასა და მსგავსი სერვისებისთვის სათანადო ბაზრის შექმნის წახალისებას. აღნიშნულის მიზანია სხვა ქვეკომპონენტებით გათვალისწინებულ ფინანსურ მხარდაჭერასთან ერთად ტექნიკური დახმარების უზრუნველყოფა, რომელიც მორგებული იქნება კომპანიების საჭიროებებზე ძირითად სექტორებში, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის საფუძველზე. ბოლოდროინდელი გლობალური კვლევები აჩვენებს, რომ კომპანიები პანდემიით გამოწვეული პრობლემების საპასუხოდ ზრდიან მედეგობას ციფრული ტექნოლოგიების დანერგვითა და შესაბამისი პლატფორმების გამოყენებით. მოცემული კომპონენტი ფოკუსირებული იქნება ძირითადი უნარ-ჩვევების იდენტიფიცირებაზე, რომელიც საჭიროა გაციფრულების გასაადვილებლად და პანდემიის საპასუხო ზომების მისაღებად საკვანძო სექტორებში, მათ შორის ქალი მეწარმეების საჭიროებების გათვალისწინებით. ქვეკომპონენტი, ასევე, მიზნად ისახავს საქართველოს კონტექსტში შეაფასოს რელევანტური მენეჯერული შესაძლებლობებისა და დიגיტალიზაციის პროგრამების ჩამოყალიბებისა და მასშტაბის განსაზღვრის მიზანშეწონილობა. ქვეკომპონენტი ხელს შეუწყობს საპილოტე აქტივობებს, რომელიც გულისხმობს საკონსულტაციო მომსახურებებისათვის ადგილობრივი ბაზრის ჩამოყალიბებას. ქვეკომპონენტი მოახდენს აქტივობების საპილოტე სამი მიმართულების დანერგვას, რომელიც გამოკვეთს და ვალიდურს გახდის პროდუქტიულობის გასაუმჯობესებლად კონკრეტული ინტერვენციების საჭიროებას. ხსენებულის გათვალისწინებით, სახელმძღვანელო განახლდება და მასში მოცემული იქნება კომპონენტის საბოლოო დიზაინი, ასევე, განხორციელების დეტალების აღწერილობა.

მოდული 1: გაციფრულება 101. აქტივობების პირველი ნაკრები/ნაწილი 1.1 ქვეკომპონენტის ფარგლებში გულისხმობს მიკრო საწარმოების ციფრული შესაძლებლობების გაძლიერებას სასწავლო მოდულების შემუშავების გზით, რომლის თემატიკაც გულისხმობს გაციფრულებისა და COVID-ის საპასუხო ქმედებების მიმართულებებს. ხსენებული გაცნობითი ხასიათის მოდულები (რამდენიმე საათიანი) შინაარსობრივად გაამდიდრებს და შეავსებს უკვე არსებული ბიზნესგეგმის წერის ტრენინგებს, რომელიც ხორციელდება მიკრო გრანტების პროგრამის ფარგლებში. აღნიშნული ტრენინგები შესაძლოა შემუშავდეს და მორგებული იყოს კონკრეტულ სექტორზე, ამასთანავე, მეტი მოქნილობის მიზნით, გათვალისწინებულია ტრენინგები წარიმართოს ონლაინ ფორმატში და ბენეფიციარებს შესაძლებლობა მიეცეთ სასწავლო კურსები გაიარონ დისტანციურ რეჟიმში. მოცემული ტრენინგკურსები შესაძლებელია ხელმისაწვდომი იყოს კონტრაქტორი ორგანიზაციების გავლით, რომლებიც ადმინისტრირებას უწევენ გრანტებს, მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებსა და ინდუსტრიულ ასოციაციებთან პარტნიორობით, ამასთანავე, იმავე მიზნის მიღწევა შესაძლებელია სააგენტოს სოციალური მედიის საშუალებით, რათა დროულად მოხდეს ახალი პრაქტიკის მიკროსექტორის მასშტაბით გავრცელება და დანერგვა.

მიკრო ბენეფიციარებს არ გააჩნიათ ან მხოლოდ მწირი გამოცდილება აქვთ ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენებით მუშაობის კუთხით, შესაბამისად, მსგავსი მიდგომა ხელს შეუწყობს კომპანიებს გახდნენ უფრო ეფექტური და პროდუქტიული, მათ შორის ციფრული გადახდების პროცესების, ონლაინ წარმომადგენლობის, ელექტრონულ კომერციაში ჩართულობის, უსაფრთხოების სისტემების გამოყენებისა და სხვა მიმართულებებით. კომპანიები, რომლებიც წარმატებით გაივლიან მოდულებს და გამოხატავენ ინტერესს კონკრეტული ტექნოლოგიების კუთხით შესაძლებელია ჩაერთონ საპილოტე პროგრამაში, რომელიც მხარს დაუჭერს მიკრო მეწარმეებში გაციფრულების სწრაფ დანერგვას.

მოდული 2: გაციფრულება და მართვის შესაძლებლობები მცირე და საშუალო ბიზნესისა და ექსპორტიორი კომპანიებისათვის. აქტივობების მეორე ნაკრები ფოკუსირებული იქნება მენეჯმენტსა და ციფრულ უნარებზე მცირე, საშუალო, ადგილობრივ და ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიებისთვის. მოცემული ბიზნესები გაიზიარებენ კომპანიების პროფილს, 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების ფარგლებში. ნაგულისხმევია, რომ აღნიშნული მცირე და საშუალო ბიზნესები ფლობენ ციფრული ტექნოლოგიებისა და მენეჯმენტის პრაქტიკის საბაზისო დონეს, შესაბამისად, საშუალო ციფრული ტექნოლოგიებისა და მართვის პრაქტიკის შემუშავება კომპანიების საერთო პროდუქტიულობაზე დადებითად აისახება და მათთვის სარგებლის მომტანი იქნება. კონკრეტული სფეროები, რომელიც შესაძლოა მხედველობაში იქნას მიღებული, მოიცავს ბიზნეს მოდელის ძირითად პუნქტებს, როგორებიცაა: პერსონალისა და მენეჯმენტის პრაქტიკები, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა, ოპერაციული და მიწოდების მენეჯმენტი, ტექნოლოგიური წინსვლა, მომხმარებელთან ურთიერთობის მართვის (CRM) ან საწარმოს რესურსების დაგეგმვის (ERP) სისტემები, პროგრამული უზრუნველყოფა ციფრული აღრიცხვისთვის, პროექტების მენეჯმენტი, ადამიანური რესურსების მართვა, ბიზნეს ანალიტიკა, ელექტრონული კომერციის პლატფორმა, მარკეტინგული ავტომატიზაცია, მიწოდების ჯაჭვის მენეჯმენტი, ექსპორტი და ა.შ.. მსგავსი პროგრამა ხორციელდება დიდ

ბრიტანეთში მთავრობის პროდუქტიულობის გაძლიერების ფონდის - bethebusiness.com-ის მიერ, რომელიც, ასევე, თავს უყრის მნიშვნელოვან ინფორმაციას პროგრამის ეფექტურობის თაობაზე.

პროგრამის ადაპტირება მოითხოვს მნიშვნელოვან ძალისხმევას სააგენტოს მხრიდან კომპანიებთან კომუნიკაციის კუთხით, უმეტესწილად, კომერციულ ბანკებთან, ინდუსტრიულ ასოციაციებთან, საექსპორტო პარტნიორების გაყიდვების წარმომადგენლებთან და ა.შ. პარტნიორობით. პროგრამები მსგავსი ტიპის ბენეფიციართათვის აქტიურ ჩართულობას გულისხმობს და ორსაფეხურიან პროგრამას მოიცავს, რომელიც მოიაზრებს ინდივიდუალური კომპანიებისათვის საკონსულტაციო მომსახურების გაწევასა და განსაზღვრული აქტივობებისა თუ საკვანძო მიზნების წარმატებულად განხორციელებას. მასპინძლობის სექტორზე პანდემიის უარყოფითი გავლენის გათვალისწინებით, ტურიზმის სექტორის წარმომადგენელი კომპანიები შეიძლება განისაზღვრონ საპილოტე ობიექტებად, საპილოტე ან მომდევნო ფაზაში შესაძლებელია ჩაერთოს ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიებიც/სექტორი.

მოდული 3: ბაზრის განვითარება. აქტივობების მესამე ნაკრები ხელს შეუწყობს დინამიური ბაზრის განვითარებას სხვადასხვა აქტივობის მეშვეობით, მათ შორის, ადგილობრივი ტრენინგის პრაქტიკებისა და ადგილობრივი კონსულტანტების გაძლიერებას. განვითარებად ეკონომიკაში ინფორმაციის ასიმეტრია - სერვისის მიმწოდებლის შეთავაზების, მომსახურების ხარისხისა და მცირე და საშუალო ბიზნესის სპეციფიკური საჭიროებების შესახებ - ხშირად ხელს უშლის მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის მომსახურების მიწოდებას გაციფრულებისა და მმართველობასთან დაკავშირებული სერვისების კუთხით. მოცემული აქტივობა შეიძლება დაფუძნებული იყოს მსოფლიო ბანკის მიერ შემუშავებულ ექსპორტიორთა ბაზრის საპილოტე კონკურსისა და შრი-ლანკის ექსპორტის განვითარების საბჭოს პოზიტიურ გამოცდილებაზე. პროგრამის საპილოტე ვერსია გულისხმობდა კონკურენტუნარიან ფიზიკურ ბაზარზე ოპერირებას, რომლის ფარგლებშიც 30-ზე მეტი საექსპორტო სერვისის მიმწოდებელმა ექსპორტიორმა კომპანიამ და კომპანიებმა სასმელი და საკვები პროდუქტების სექტორიდან გამოიყენეს ვაუჩერების სიტემა შესაბამისი სერვისების ტრანზაქციისთვის. ბაზრის სიმულაცია შემუშავდა ინფორმაციის ასიმეტრიის შესამცირებლად და სერვისის მიმწოდებლებისთვის ხელშესაწყობად, მორგებულებიყვნენ ექსპორტიორი მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლების სამომავლო საჭიროებებს. ყველა კომპანიამ ბანკებს, ინვესტორებს, მსხვილ ექსპორტიორებს, სავაჭრო ატაშეებს წარუდგინა განახლებული ბიზნეს გეგმები, შესყიდული სერვისების რაციონალიზაცია მოახდინა და შესაძლებლობა მიეცა მიეღო ინფორმაციული და საჭირო უკუკავშირი. წახალისებისა და ხელშეწყობის მიზნით, აღნიშნული კომპანიებიდან ხუთმა მიიღო სათანადო ფინანსური რესურსი საკუთარი ბიზნესმოდელების გასაუმჯობესებლად. აღნიშნული პროგრამა, ასევე, გავრცელდა სხვა სექტორებზეც. საქართველოს მაგალითზე, შესაძლებელია, ხსენებული ბაზარი მოერგოს და ადაპტირდეს საერთაშორისო და ადგილობრივ კომპანიებს შორის პარტნიორული ხასიათის ურთიერთობების ჩამოსაყალიბებლად, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან ციფრული სერვისებისა და მენეჯერული შესაძლებლობების მიწოდებით ექსპორტზე ორიენტირებული

მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის, და/ან მიმწოდებელი კომპანიებისთვის ეკონომიკისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვან სექტორებში.

6. ქვეკომპონენტი 2.2 - e-KYC და სტანდარტის „იცნობდე შენს მომხმარებლებს“ რეესტრი

ქვეკომპონენტი გამოყოფს ფინანსურ რესურსს ინვესტიციისთვის ჩამოყალიბდეს ელექტრონული ინფრასტრუქტურა და რეესტრი სტანდარტისთვის „იცნობდე შენს მომხმარებლებს“ (KYC), რომელიც დაეფუძნება არსებულ უნიკალურ საიდენტიფიკაციო სისტემას - MyGov.GE სერვისს და იუსტიციის სამინისტროს სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს (PSDA) მიერ მართულ ცენტრალიზებულ ავტორიზაციის სისტემას.

აღნიშნული კომპონენტის ტექნიკურ ნაწილზე პასუხისმგებელი ორგანოა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო იუსტიციის სამინისტროსთან კოორდინაციით და მის მიზანს წარმოადგენს აღნიშნული რეფორმის ხელშეწყობა, ამასთანავე, სამუშაო ჯგუფის შეხვედრის ორგანიზება სათანადო დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით. სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ შეითავსებს ფიდუციურ ფუნქციებს, მათ შორის შესყიდვებისა და ფინანსური მენეჯმენტის თვალსაზრისით. აქტივობების განხორციელება და სრულყოფა მოხდება მიმდინარე ტექნიკური დახმარების ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება ევროკავშირის ფინანსური ჩართულობისა და ანგარიშვალდებულების პროექტის ფარგლებში, დაფინანსებულია ევროკავშირის სატრასტო ფონდის მიერ და შეესაბამება მსოფლიო ბანკის ID4D (იდენტიფიცირება განვითარებისთვის) ინიციატივას. ყველა შესაბამისი სატენდერო დოკუმენტაცია მომზადდება ეკონომიკის განვითარების სამინისტროს მიერ სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით, ხოლო სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ განახორციელებს შესყიდვებს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახელით. მოცემული ქვეკომპონენტის ფარგლებში, სააგენტოს გააჩნია ფიდუციური ვალდებულება (შესყიდვები და ფინანსური მენეჯმენტი).

7. ქვეკომპონენტი 2.3 - დაცული ტრანზაქციების რეფორმა

ქვეკომპონენტის ფარგლებში მოხდება ტექნიკური დახმარებისა და ინვესტიციების დაფინანსება შემდეგი მიზნებისთვის: (i) კრედიტის უზრუნველყოფის კუთხით საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ჩარჩოს გაუმჯობესება, მათ შორის საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავების მიმართულებით (0.6 მილიონი ევრო); (ii) უზრუნველყოფის რეესტრის მოდერნიზაცია, მათ შორის ონლაინ რეესტრის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება და სპეციალიზებული პროგრამული უზრუნველყოფის შესყიდვა (0.8 მილიონი ევრო); და (iii) მომხმარებლის შესაძლებლობების გაძლიერება (0.3 მილიონი ევრო).

აღნიშნული კომპონენტის ტექნიკურ ნაწილზე პასუხისმგებელი ორგანოა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და მის მიზანს წარმოადგენს რეფორმის ხელშეწყობა, ამასთანავე, სამუშაო ჯგუფის შეხვედრის ორგანიზება სათანადო დაინტერესებული ისეთი მხარეების ჩართულობით, როგორებიცაა: იუსტიციის სამინისტრო, საქართველოს ეროვნული ბანკი, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო, რელევანტური ექსპერტები. ქვეკომპონენტის ფარგლებში, სააგენტოს ეკისრება ფიდუციური ვალდებულებები, შესყიდვებისა და ფინანსური მენეჯმენტის ჩათვლით, როგორც ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარმომადგენელს. ყველა შესაბამისი სატენდერო დოკუმენტაცია მომზადდება ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობით, ხოლო სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ განახორციელებს შესყიდვებს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახელით. მოცემული ქვეკომპონენტის ფარგლებში, სააგენტოს გააჩნია ფიდუციური ვალდებულება (შესყიდვები და ფინანსური მენეჯმენტი).

8. კომპონენტი 3 - პროექტის მენეჯმენტი და მონიტორინგი

მე-3 კომპონენტი გულისხმობს პროექტის მართვის, განხორციელებისა და მონიტორინგის საჭიროებების დაფინანსებას. დაფინანსება განხორციელდება შემდეგი დანახარჯების ასანაზღაურებლად: (ა) პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული სააგენტოს ხარჯები, მათ შორის საოპერაციო და დამატებითი პერსონალის დაქირავების საჭიროებასთან დაკავშირებული ხარჯები, რაც აუცილებელია პროექტის იმპლემენტაციისათვის და ეხმარება სააგენტოს ფიდუციურ ვალდებულებებს, ასევე, ითვალისწინებს გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) მართვის პასუხისმგებლობებს; (ბ) მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) აქტივობები, მათ შორის სამეწარმეო კვლევები და ხარჯები, რომელიც დაკავშირებული იქნება გავლენის შეფასებასთან და (გ) სხვა, ინსტიტუციური გაძლიერების მიზნით დაგეგმილი ღონისძიებების შესრულების მხარდასაჭერად.

9. კომპონენტი 4 - გადაუდებელ სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი (CERC)

მოცემული კომპონენტი საგანგებო ხასიათისაა, რომლის დაფინანსებაც არაა გათვალისწინებული და გულისხმობს მხოლოდ სათანადო გადაუდებელი ვითარების პერიოდში ამოქმედებას. შესაბამისი კრიზისული ან საგანგებო მდგომარეობის პირობებში, მსესხებელმა შესაძლოა თხოვნით მიმართოს მსოფლიო ბანკს მოახდინოს პროექტის თანხების გადაჯგუფება/გადანაწილება საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების მხარდასაჭერად. საჭიროების დადგომის შემთხვევაში, სათანადო ღონისძიებების გასატარებლად, კომპონენტის ფარგლებში ათვისებული იქნება გამოუყენებელი სასესხო რესურსი. კომპონენტი შესაძლოა გამოყენებულ იქნას შეჭირვებული და მოწყვლადი ოჯახების დროებითი მხარდაჭერისთვის.

ამასთანავე, კომპონენტ 1-ში ჩამოთვლილი პროგრამების გარდა, მოცემული კომპონენტი შესაძლოა გამოყენებულ იქნას მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დახმარებისათვის, იმ შემთხვევაში თუ დადგა ლიკვიდობის გადანაწილების სწრაფი საჭიროება. გარდა ამისა, კომპონენტი შეიძლება აერთიანებდეს ისეთ მექანიზმებს, როგორიცაა კომუნალური სუბსიდიების გაცემა და სხვა მოკლევადიანი მატერიალური მხარდაჭერა, როგორც ღარიბი და მოწყვლადი ოჯახებისთვის, ასევე, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის. კომპონენტი არ შემოიფარგლება კონკრეტული სექტორით, რეგიონით ან საქმიანობით. გადაუდებელი სიტუაციების განსაზღვრება, ასევე, აქტივობების სია მოცემული იქნება კომპონენტის სახელმძღვანელოში, რომელიც თან დაერთვება მოცემულ დოკუმენტს.

10. გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტი

10.1. შესავალი

მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული ყველა პროექტი უნდა შეესაბამებოდეს ბანკის გარემოსდაცვით და სოციალურ ჩარჩოს (ESF) და კონკრეტულ საპროექტო ინსტრუმენტებს. მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დახმარებისა და რეაბილიტაციის პროექტის შემთხვევაში, აღნიშნული ინსტრუმენტები მოიცავს პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულების გეგმას (ESCP)⁶, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩოს (ESMF)⁷, სამუშაო ძალის მართვის პროცედურებს (LMP) და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმას (SEP)⁸. ხსენებული სახელმძღვანელოების მიზანია ჩამოაყალიბოს გარემოსდაცვითი და სოციალური განხილვის პროცესი, რათა უზრუნველყოფილი იქნას მსოფლიო ბანკის სესხის მეშვეობით დაფინანსებული პროექტების თავსებადობა ბანკის მოქმედ რეგულაციებსა და მოთხოვნებთან და არ წარმოიშვას მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი სოციალური, ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული თუ უსაფრთხოების რისკები.

გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტის თავი/ნაწილი სააგენტოსთვის „აწარმოე საქართველოში“ განსაზღვრავს პროცედურებსა და განხორციელების მექანიზმებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური ჩარჩოს (ESF) და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. აღნიშნული აღწერს მსოფლიო ბანკის სათანადო გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს (ESS) და გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების პროცედურებს,

6 <https://documents1.worldbank.org/curated/en/554881620937082865/pdf/Environmental-and-Social-Commitment-Plan-ESCP-Georgia-Relief-and-Recovery-for-Micro-Small-and-Medium-Enterprises-P173975.pdf>

7 <https://documents1.worldbank.org/curated/en/799061615893026696/pdf/Environmental-and-Social-Management-Framework-ESMF-Georgia-Relief-and-Recovery-for-MSMEs-P173975.pdf>

8 <https://documents1.worldbank.org/curated/en/560061616073664249/pdf/Stakeholder-Engagement-Plan-SEP-Georgia-Relief-and-Recovery-for-MSMEs-P173975.pdf>

რომელიც საგენტოს საშუალებას მისცემს ჩაატაროს გარემოსდაცვითი და სოციალური მოკვლევა, შეფასება, მონიტორინგი და ანგარიშგების პროცედურების განხორციელება.

10.2. პროექტთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები (ESS)

მსოფლიო ბანკი აფინანსებს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერისა და აღდგენის პროექტს. ამდენად, მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების მიზნები და მოთხოვნები უნდა ვრცელდებოდეს პროექტის ფარგლებში დაფინანსებულ ყველა ქვეკომპონენტზე.

მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური 10 სტანდარტიდან პროექტისთვის რელევანტურია შემდეგი სტანდარტები: ESS1, ESS2, ESS3, ESS4, ESS9 და ESS10:

ESS1. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის შეფასება და მართვა.

ზემოთ ხსენებული სტანდარტი ვრცელდება პროექტის ყველა ქვეკომპონენტზე, რომელმაც შესაძლოა გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენა იქონიოს. მოცემული ქვეკომპონენტები წარმოადგენს სააგენტოს, კონტრაქტორი ორგანიზაციების და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების მხრიდან ინსპექტირების, მოკვლევის/შესწავლისა და მონიტორინგის საგანს, რათა უზრუნველყოფილი იქნას საქართველოს ეროვნულ გარემოსდაცვით და სოციალურ კანონმდებლობასთან, ასევე, ESF-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობა. ეროვნულ კანონმდებლობასთან ან ESMF-თან შეუსაბამობის ან გარემოსთვის, ადამიანებისა თუ თემებისთვის რისკის დადგომის შემთხვევაში, გამოვლენილი იქნება სათანადო ქმედებები და მათი განხორციელების მონიტორინგი მოხდება სააგენტოს მიერ კონტრაქტორებისა და ფინანსური ინსტიტუტების ჩართულობით, საჭიროების შემთხვევაში კი სხვა რელევანტური ეროვნული ორგანოების მონაწილეობით.

ESS2. სამუშაო ძალა და სამუშაო პირობები.

სტანდარტი ვრცელდება პროექტის ფარგლებში ყველა პირდაპირ/უშუალოდ დასაქმებულ და კონტრაქტით დაქირავებულ მუშაკზე. აღნიშნული აერთიანებს პროექტის განამხორციელებელ გუნდს, რომლებიც დასაქმებული არიან სააგენტოსა და ეროვნულ ბანკში, კონტრაქტორ ორგანიზაციებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში. ამასთანავე, ნაგულისხმევია ყველა კონსულტანტი, რომელიც დაქირავებულია პროექტის სათანადოდ განხორციელების მიზნით. პროექტის ბენეფიციარები (MSME), ასევე, ვალდებულნი არიან დაიცვან შრომის ეროვნული კანონმდებლობა. იმ შემთხვევაში, როდესაც ქვეკომპონენტის რისკები არსებითი ხასიათისაა, სამუშაო ძალის მართვის პროცედურები (LMPs) შეავსებს ეროვნულ კანონმდებლობას და გარემოსდაცვით და სოციალურ ჩარჩოს, რათა

გათვალისწინებული იყოს საუკეთესო საერთაშორისო ინდუსტრიაზე ორიენტირებული პრაქტიკა სამუშაო პირობების, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხებზე, რომლებიც სპეციფიკურია სამუშაო სექტორისთვის.

ESS3. რესურსების ეფექტურობა, დაბინძურების პრევენცია და მართვა.

დაბინძურების პრევენციასა და რესურსების ეფექტურად გამოყენებასთან დაკავშირებული სტანდარტი პოტენციურად რელევანტურია მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეების საქმიანობისთვის 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების ფარგლებში. რისკის იდენტიფიცირებისა და შემამსუბუქებელი ღონისძიებები ინტეგრირებული იქნება ბენეფიციართა სკრინინგისა და შესწავლის პროცესში.

ESS4. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების ფარგლებში იდენტიფიცირებული და მართვადი იქნება სათანადო მოკვლევისა და განხილვის/აუდიტის პროცედურების მეშვეობით. პროექტის ბენეფიციარები სააგენტოსა და ფინანსურ ინსტიტუტებთან გაფორმებული საკონტრაქტო შეთანხმების საფუძველზე იღებენ ვალდებულებას, მიიღონ ზომები საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დასაცავად ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად და გამოიჩინონ ნულოვანი ტოლერანტობა სექსუალური ექსპლუატაციის, ძალადობის და სექსუალური შევიწროების მიმართ მათი საქმიანობის ფარგლებში. სათანადო ქცევის კოდექსი და საჩივრების მექანიზმი შემუშავებული იქნება სააგენტოს, მისი კონტრაქტორებისა და ფინანსური ინსტიტუტების მიერ.

ESS9. ფინანსური შუამავლები.

1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტები აერთიანებს ფინანსურ შუამავლებს. პროექტის ფარგლებში ფინანსური ინსტიტუტები შეინარჩუნებენ გარემოსდაცვით და სოციალური მართვის სისტემას, რომელიც მინიმუმ მოიცავს: (i) გარემოსდაცვით და სოციალურ პოლიტიკას; (ii) მკაფიოდ განსაზღვრულ პროცედურებს ქვეპროექტების გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების იდენტიფიცირების, შეფასების და მართვისთვის; (iii) ორგანიზაციულ შესაძლებლობებსა და კომპეტენციებს; ქვეპროექტებისა და პორტფელის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მონიტორინგსა და ანალიზს; და (iv) გარე კომუნიკაციის მექანიზმს.

ESS10. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა და ინფორმაციის გამჟღავნება.

პროექტის განმახორციელებელი სუბიექტები, კონტრაქტორი ორგანიზაციები და ფინანსური ინსტიტუტები, რომლებიც ჩართულები არიან ბენეფიციარებისთვის თანხების გადაცემაში, უზრუნველყოფენ ინფორმაციის გამჭვირვალებას და სისტემატურად მიიღებენ მონაწილეობას დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციაში, პროექტით დადგენილ აქტივობებში მათი ეფექტურად ჩართულობის მიზნით. აღნიშნული მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ შესაბამისი ინფორმაცია გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და გავლენების შესახებ დაინტერესებულ მხარეებს დროულად, მკაფიოდ, შეუზღუდავად და სათანადო ფორმით მიეწოდებათ. დაინტერესებულ მხარეებში შესაძლოა იგულისხმებოდეს პროექტზე გავლენის მომხდენი პირები ან სხვა რელევანტური მხარეები.

10.3. შესაბამისი გარემოსდაცვითი ეროვნული კანონმდებლობა

საქართველოში გარემოსდაცვითი შეფასების პროცესი უმეტესწილად რეგულირდება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით (EAC). კოდექსი მიღებულ იქნა 2017 წელს და ძალაში შევიდა 2018 წელს.

გარემოსდაცვითი შეფასება გულისხმობს პროცედურას, რომელიც მიზნად ისახავს შემოთავაზებული საქმიანობის პოტენციური უარყოფითი ზეგავლენის იდენტიფიცირებას და შეფასებას გარემოზე, ადამიანის ჯანმრთელობაზე, კულტურულ მემკვიდრეობასა და მატერიალურ აქტივებზე და დაფუძნებული იქნება შესაბამის კვლევაზე. კოდექსი მოიცავს ორ დანართს, სადაც ჩამოთვლილია კონკრეტული საქმიანობები. კოდექსის პირველ დანართში ჩამოთვლილი აქტივობები წარმოადგენს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა (EIA) და საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (MEPA) მიერ გამოცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების⁹ საგანს. აღნიშნულისგან განსხვავებით, დანართ II-ში ჩამოთვლილი კოდექსის საქმიანობები ექვემდებარება ე.წ სკრინინგს. მოცემული პროცედურა მიზნად ისახავს განსაზღვროს, კონკრეტულმა აქტივობამ უნდა გაიაროს თუ არა გარემოზე ზემოქმედების შეფასება, თუ გათავისუფლებულ იქნას ხსენებული პროცედურის გავლისგან (დეტალებისთვის გადადით შემდეგ ბმულზე: <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/3691981?publication=7>). საქმიანობა, რომელიც არ ექვემდებარება გარემოსდაცვით შეფასებას, უნდა შეესაბამებოდეს სათანადო ეროვნულ გარემოსდაცვით ტექნიკურ რეგულაციებს.

გარემოსდაცვითი შეფასების ძირითადი საფეხურები მოიცავს:

- სკრინინგს;
- სამუშაოს მოცულობის განსაზღვრას;
- დევლოპერის ან კონსულტანტის მიერ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მომზადებას;

⁹ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება არის EAC-ის მე-13 მუხლის შესაბამისად გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი, რომელიც წარმოადგენს EIA-ს დაქვემდებარებული აქტივობების/პროექტების განხორციელების წინაპირობას (დანართი I, EAC-ის აქტივობები/პროექტები).

- საზოგადოების ჩართულობას;
- საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის განხილვას;

საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ დადებითი ან უარყოფითი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას და უარყოფითი დასკვნის შემთხვევაში საქმიანობის განხორციელების ნებართვის შეჩერებას.

10.3. მოქმედი ეროვნული გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა

საქართველოში გარემოსდაცვითი შეფასების პროცესი ძირითადად რეგულირდება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით (EAC). EAC 2017 წელს მიიღეს და ძალაში 2018 წელს შევიდა.

გარემოსდაცვითი შეფასება არის პროცედურა, რომელიც მიზნად ისახავს შემოთავაზებული საქმიანობის პოტენციური უარყოფითი ზემოქმედების იდენტიფიცირებას და შეფასებას გარემოზე, ადამიანის ჯანმრთელობაზე, კულტურულ მემკვიდრეობასა და მატერიალურ აქტივებზე შესაბამისი კვლევის საფუძველზე. კოდექსი მოიცავს ორ დანართს საქმიანობის ჩამონათვალით. EAC-ის I დანართში ჩამოთვლილი ქმედებები ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას (EIA) და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებას,¹⁰ რომელიც გაცემულია საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (MEPA) მიერ. პირიქით, დანართ II-ში ჩამოთვლილი EAC-ის საქმიანობა ექვემდებარება განხილვას. ეს პროცედურა მიზნად ისახავს განსაზღვროს, გაივლის თუ არა აქტივობა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, თუ გათავისუფლდება ამ პროცედურისგან (დეტალებისთვის იხილეთ EAC of Georgia <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/3691981?publication=7>). საქმიანობა, რომელიც არ ექვემდებარება გარემოსდაცვით შეფასებას, უნდა შეესაბამებოდეს შესაბამის ეროვნულ გარემოსდაცვითი ინჟინერიის რეგულაციებს.

10.4. გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ინსტიტუციური მოწყობა

პროექტის ქვეკომპონენტებზე მოქმედი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სრული ანგარიშვალდებულებისა და მართვის უზრუნველსაყოფად, სააგენტო პასუხისმგებელია პროექტის ფარგლებში დაფინანსებული აქტივობების კუთხით გარემოსდაცვითი და

¹⁰ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება არის EAC-ის მე-13 მუხლის შესაბამისად გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი, რომელიც წარმოადგენს EIA-ს დაქვემდებარებული აქტივობების/პროექტების განხორციელების წინაპირობას (დანართი I, EAC-ის აქტივობები/პროექტები).

სოციალური რისკების მართვაზე (ქვეკომპონენტები 1.1., 1.2. და 1.3.). სააგენტო მეთვალყურეობას უწევს კონტრაქტორ ორგანიზაციებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებს, რომლებიც თავის მხრივ აუდიტს და მონიტორინგს გაუწევენ ქვეკომპონენტის სათანადოდ შესრულებას გარემოსდაცვითი და სოციალური მიმართულებით. სააგენტო უზრუნველყოფს პროექტში ჩართულ მხარეებს ჰქონდეთ სათანადო ინსტიტუციური მექანიზმები და პროცედურები საქართველოს ეროვნული კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნების შესასრულებლად.

- სააგენტო შეიმუშავებს და შეინარჩუნებს პროექტის შესაბამის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩო დოკუმენტს (ESMF) და გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემას (ESMS).
- სააგენტომ დაიქირავა ერთი გარემოსდაცვითი და ერთი სოციალური სპეციალისტი (ე.წ. ToR სპეციალისტებისთვის მოცემულია დანართ 4-ში). სააგენტოს ხსენებული პერსონალი განიხილავს კონტრაქტორებისა და ფინანსური ინსტიტუტების მიერ წამოჭრილ საკითხებს მოთხოვნილი თანხების დამტკიცებამდე და მონიტორინგს გაუწევს აქტივობებს, მათ შორის დამტკიცების შემდგომ, რათა დაადასტუროს რომ სკრინინგისა და რისკის მართვის მექანიზმები შეესაბამება პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩოსა და გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემას.

სააგენტო 1.1 ქვეკომპონენტის ადმინისტრირებისთვის გამოიყენებს გარე რესურსს კონტრაქტორი ორგანიზაციების სახით. კონტრაქტორი ორგანიზაციები ვალდებულია შესაბამისად განახორციელებენ პოტენციური ბენეფიციარების გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასებას, რომელიც მოიცავს საგრანტო განაცხადების რისკის შემოწმებას ბენეფიციარების მიერ შევსებული თვითშეფასების კითხვარის საფუძველზე და სპეციალისტების საქმიანობის მონიტორინგს.

ქვეკომპონენტები 1.2 და 1.3 განხორციელდება ფინანსური ინსტიტუტების ჩართულობით. აღნიშნულ ქვეკომპონენტებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების აუდიტის და მართვის უზრუნველსაყოფად, მსოფლიო ბანკის ESS9-ის მოთხოვნების შესაბამისად, მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ შექმნან და/ან შეინარჩუნონ ფუნქციური გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა. მოთხოვნები იქნება ფინანსური ინსტიტუტების პორტფელის ზომის შესაბამისი.

პროცედურები მსოფლიო ბანკის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დახმარებისა და აღდგენის პროექტის მიერ დაფინანსებული ქვეკომპონენტის ოპერაციებისთვის:

ქვეკომპონენტების გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების პროცედურული ასპექტები მოიცავს შემდეგ საფეხურებს:

- სკრინინგი
- შეფასება

- მონიტორინგი და ანგარიშგება

10.5. სკრინინგი

შემდეგი ქმედებები განიხილება, დამოწმებული და შესაბამისად უარყოფილი იქნება:

- მსოფლიო ბანკის ჯგუფის გამონაკლისებში ჩამოთვლილი აქტივობები: მე-5 დანართში ჩამოთვლილი ეს აქტივობები, როგორც წესი, არ არის დასაშვები მსოფლიო ბანკის დაფინანსებისთვის;
- ქმედებები, რომლებიც მოჰყვება არანებაყოფლობით განსახლების ზემოქმედებას: იძულებითი განსახლების ზემოქმედება შეიძლება მოიცავდეს მუდმივ ან დროებით შეზღუდვებს მიწაზე, აქტივებსა და საარსებო წყაროებზე ნებისმიერი დაზარალებული პირისთვის (მფლობელი ან არაფორმალური მომხმარებელი). ამის შესამოწმებლად, გადამოწმებამ უნდა უზრუნველყოს, რომ მთელი მიწა და უძრავი ქონება, რომელზედაც განხორციელდება ბიზნესი, ეკუთვნის ბენეფიციარს და არ არის გამოყენებული ფორმალურად ან არაფორმალურად მესამე მხარის მიერ, რომელზეც შეიძლება პირდაპირ და უარყოფითად იმოქმედოს ბენეფიციარის საქმიანობის ფიზიკურმა კვალმა;
- კომპანიის საქმიანობა, რომელიც სანქცირებულია ეროვნული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური კანონმდებლობის შეუსაბამობის გამო: კონტრაქტორ ორგანიზაციებს დასჭირდებათ ხელმოწერილი დადასტურება პოტენციური ბენეფიციარებისგან, რომ მათ არ აქვთ წინანდელი შეუსრულებლობის ან სანქციების ისტორია სახელმწიფო გარემოსდაცვითი ან სოციალური ორგანოების მიერ;
- საქმიანობა, რომლისთვისაც გრანტის განმცხადებელს არ აქვს ნებართვები ან ლიცენზიები, როგორც ამას მოითხოვს ეროვნული კანონმდებლობა: თუ განაცხადს აკლავს საჭირო ნებართვების მტკიცებულება, განმცხადებელმა უნდა მიაწოდოს ისინი ან, თუ მათ არ შეუძლიათ ამის გაკეთება, განაცხადს იყოს უარყოფილი;
- მნიშვნელოვანი რისკებისა და ზემოქმედების მქონე აქტივობები მუშაკებსა და საზოგადოებაზე, ასევე ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე: ეს მოიცავს აქტივობებს, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ მუშაკთა სამუშაო პირობებსა და ჯანმრთელობაზე და თავიდან აიცილონ ბავშვების უკანონო ან იძულებითი შრომა. ის ასევე მოიცავს საქმიანობას, რომელიც შეიძლება იყოს სახიფათო და საზიანო მუშაკებისა და მიმდებარე საზოგადოების წევრების ჯანმრთელობისთვის;
- დანიშნულ დაცულ ტერიტორიაზე ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტზე განსახორციელებელი აქტივობები: ეს მოიცავს აქტივობებს დაცული ტერიტორიების რომელიმე კატეგორიაში, რომელიც მიეკუთვნება „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის, ზურმუხტის ქსელის დანიშნულ ობიექტებს, აგრეთვე საქმიანობას. შიგნით ან მის სიახლოვეს. „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“

საქართველოს კანონით განსაზღვრული საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მატერიალურ ძეგლთან სიახლოვე.

EAC Georgia-ს I დანართში ჩამოთვლილი აქტივობები იქნება კატეგორიზებული, როგორც მაღალი რისკის ქვეშ და გამოირიცხება მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებისა და მცირე და საშუალო ბიზნესის დახმარების პროექტის ფარგლებში.

საქართველოს EAC-ის დანართ II-ში ჩამოთვლილი აქტივობები, სავარაუდოდ, ჩაითვლება მნიშვნელოვან რისკებად და დასაშვებია პროექტის მხარდასაჭერად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი არ არის განსაზღვრული, როგორც მაღალი რისკის აქტივობები MEPA-ს განხილვის გადაწყვეტილების მიხედვით, რომელიც მოითხოვს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას. თუ ასეთი აქტივობა მოითხოვს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას, ის უნდა იქნას მიღებული და ბენეფიციარს უნდა ჰქონდეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება, რათა ჰქონდეს პროექტის მხარდაჭერის უფლება. II დანართში განსაზღვრული ის საქმიანობა, რომელიც არ საჭიროებს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებას MEPA-ს განხილვის გადაწყვეტილების შესაბამისად, ექვემდებარება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასებას მსოფლიო ბანკის ESF-ისა და შესაბამისი ეროვნული რეგულაციების შესაბამისად.

აქტივობებს, რომლებიც არ არის ჩამოთვლილი EAC-ის დანართებში I და II, სავარაუდოდ, დაბალი ან ზომიერი რისკის მქონეა. ექსპერტები EG-დან, კონტრაქტორებიდან და UFO E&S-დან შემდგომ განხილვამდე შეამოწმებენ შემომავალი განაცხადების რისკებს.

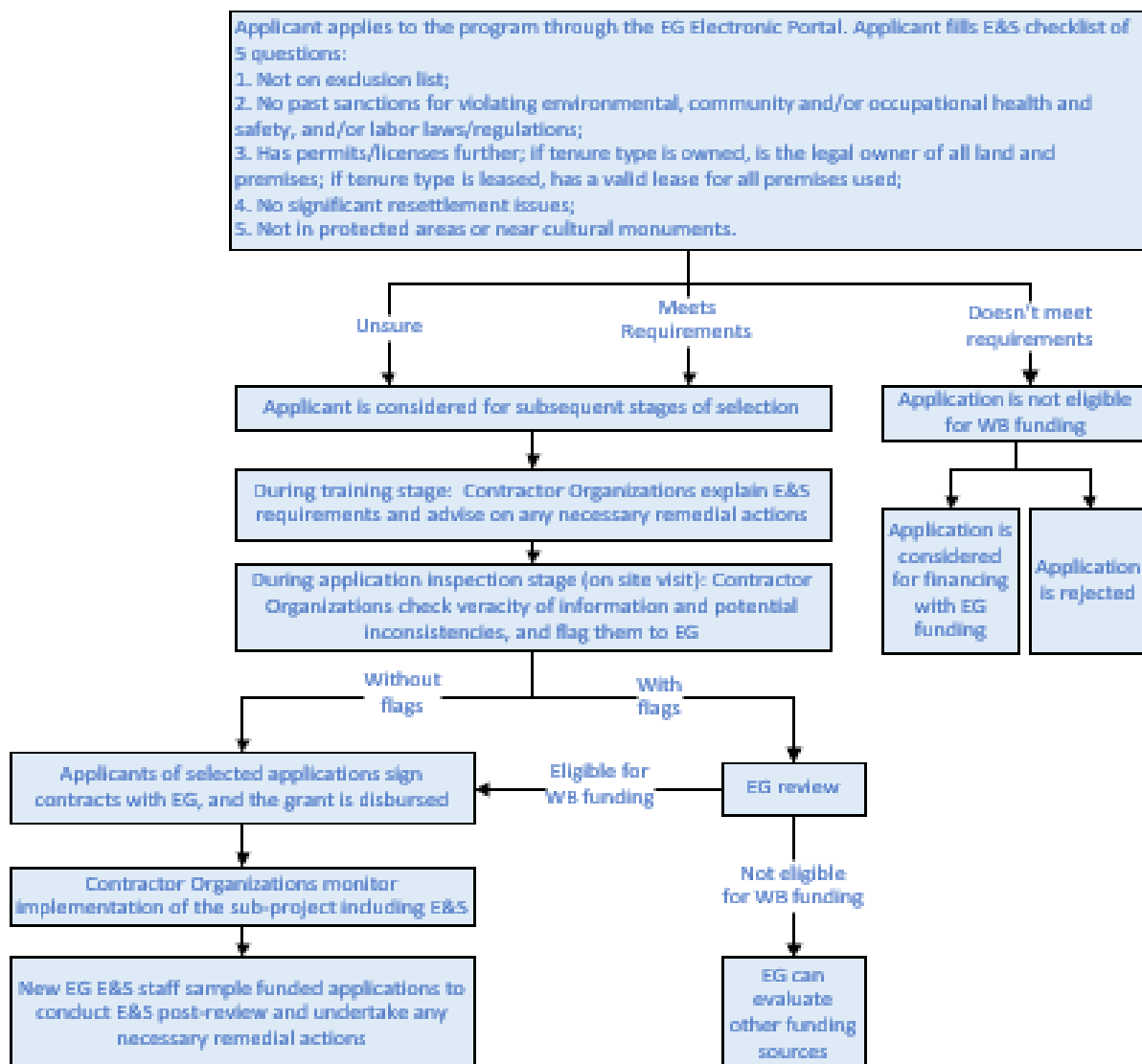
10.6. ეკოლოგიური და სოციალური პროცედურები, რომლებიც გამოიყენება 1.1 ქვეკომპონენტზე

- EG შეარჩევს და დაიქირავებს კონტრაქტორებს მიკროგრანტების სქემის ნაწილის სამართავად ქვეკომპონენტში 1.1.
- EG და კონტრაქტორები განახორციელებენ შემომავალი საგრანტო განაცხადების რისკის შემოწმებას, მათ შორის შედეგების გადამოწმებას საგრანტო განაცხადების დამტკიცების პროცესში, გრანტის მიმღებთა გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის მონიტორინგს და მიკროგრანტის სქემის ფარგლებში სოციალური და გარემოსდაცვითი საქმიანობის შესახებ რეგულარულ ანგარიშგებას.
- EG-ს მიერ დანიშნული გარემოსდაცვითი და სოციალური პერსონალი განიხილავს კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ წამოყენებულ საკითხებს საგრანტო განაცხადების დამტკიცებამდე და მონიტორინგს გაუწევს და მოახსენებს აქტივობებს, მათ შორის დამტკიცების შემდგომ განხილვას, რათა უზრუნველყოს სათანადო დილიგიენსა და რისკის მართვის ზომების მიღება

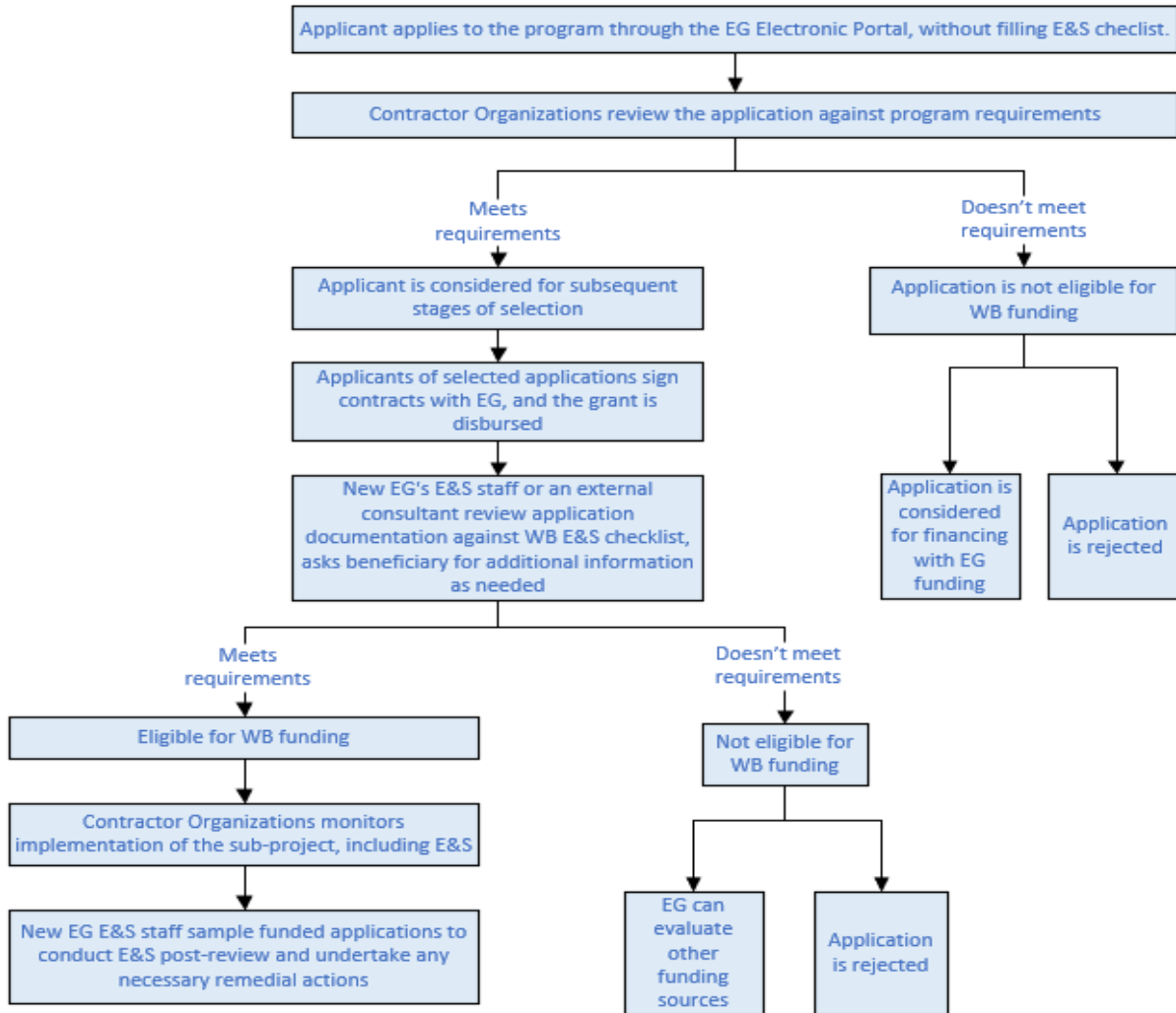
ESMF-ის შესაბამისად. პროექტი და ეროვნული კანონმდებლობა.

- ამ მიზნით, EG კონკურენტულად შეარჩევს და დაიქირავებს კონტრაქტორებს მიკროგრანტების სქემის ნაწილის სამართავად. თითოეული კონტრაქტორი იქნება უფლებამოსილი აწარმოოს ოპერირება ქვეყნის განსაზღვრულ ადმინისტრაციულ რეგიონებში.
- EG და კონტრაქტორები პასუხისმგებელნი არიან:
- უზრუნველყოს, რომ საგრანტო განაცხადები შეიცავდეს საკმარის ინფორმაციას გრანტის მსურველი კომპანიისა და საგრანტო დაფინანსებისთვის განკუთვნილი აქტივობების შესახებ;
- განმცხადებლების მიერ შევსებული გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგის კითხვარების (დანართი 5. 1.1 ქვეკომპონენტების შერჩევის ფორმა) საჭიროებისამებრ (გრანტების მინიჭებამდე ჩატარებული ინსპექტირების დროს) განხილვა, სისრულის უზრუნველყოფა და შემოწმება;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის შედეგების სწორად ინტეგრირება გრანტის მინიჭების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში;
- გრანტით დაფინანსებული პორტფელის გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის ზედამხედველობა მიმღების მიერ მოწოდებული ანგარიშებისა და ფიზიკური ინსპექტირების გზით.
- ადგილზე ვიზიტი GRM-ის მეშვეობით გარემოსდაცვითი საჩივრების მიღების შემთხვევაში.

ახალი საგრანტო განაცხადის E&S პროცესი

საგრანტო განაცხადის მიმდინარე E&S პროცესი

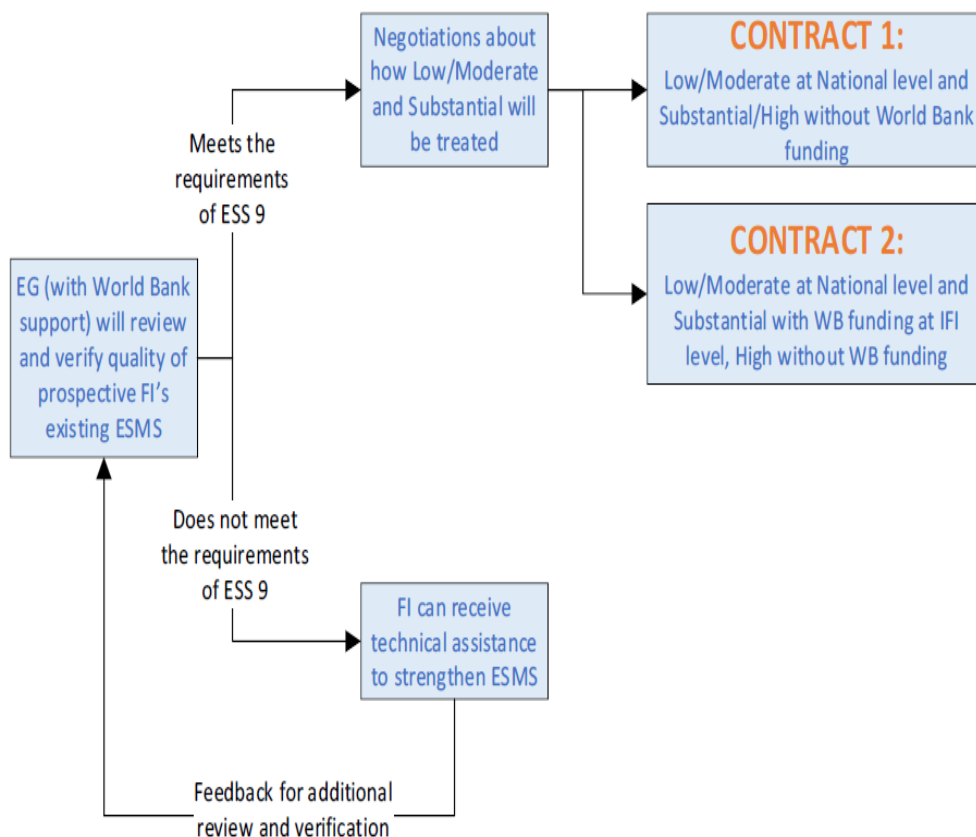
აქტივობები, რომლებმაც გაიარეს ზემოთ აღწერილი გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტი, განხორციელებს საქართველოს ეროვნული გარემოსდაცვითი და სოციალური კანონმდებლობის შესაბამისად. ბენეფიციარებსა და EG-ს შორის გასაფორმებელი საგრანტო კონტრაქტები დაადასტურებს, რომ MSME-ის ბენეფიციარები დაიცვან საქართველოს მოქმედი გარემოსდაცვითი და სოციალური კანონმდებლობა, მათ შორის შრომის ეროვნული კოდექსი და კანონი შრომის უსაფრთხოების შესახებ.

კონტრაქტორები ვალდებული იქნებიან დაუყოვნებლივ (არაუგვიანეს 48 საათისა) შეატყობინონ EG-ს ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ყველა ინციდენტი. EG მსგავს ინფორმაციას დაუყოვნებლივ გადაუგზავნის მსოფლიო ბანკს.

10.7. გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურები, რომლებიც გამოიყენება 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებზე

1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების ქვეპროექტები დამოწმებული იქნება სტანდარტული შაბლონის გამოყენებით (დანართი 6) დანიშნული პერსონალის (გარემოს და სოციალური ექსპერტების) მიერ შესაბამის PFI-ებში (ქვეკომპონენტების შერჩევის ფორმები 1.2. და 1.3. წარმოდგენილია დანართში). გარდა ამისა, EG-ის E&S სპეციალისტი განახორციელებს პერიოდულ მონიტორინგს და ზედამხედველობას და განიხილავს PFI-ების მიერ წარდგენილ მონიტორინგის ანგარიშებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აუდიტი და რისკის მართვა განხორციელდება მსოფლიო ბანკის ESS-ის, პროექტის ESMF-ის და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

PFI განაცხადის პროცესი

- UFI-ები შექმნიან და შეინარჩუნებენ ფუნქციურ ESMS-ს. EG უზრუნველყოფს, რომ ყველა PFI-ს უნდა ჰქონდეს ადეკვატური ESMS, რომელიც მოიცავს გარემოსდაცვით და სოციალურ პროცედურებს და ინსტიტუციურ ღონისძიებებს ამ პროცედურების განსახორციელებლად.

- EG განიხილავს და გადაამოწმებს პოტენციური PFI-ების ESMS-ის ხარისხს MSME-ის პროექტებზე მიმართვისთვის კონტრაქტების გაფორმებამდე. ეს უზრუნველყოფს, რომ PFI-ები იცავენ მიღებულ ESMS-ს მთელი მათი საქმიანობის განმავლობაში, რომლებიც მხარდაჭერილია 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებით.

- EG ჩაატარებს ყოველწლიურად აუდიტს, რათა დაადასტუროს, რომ PFI-ები განაგრძობენ მიღებული ESMS-ის გამოყენებას პროექტის მიერ მხარდაჭერილი აქტივობების განსახორციელებლად.

- EG უზრუნველყოფს, რომ ამ ESMF-ში აღწერილი ქვეპროექტის პორტფოლიოს გარემოსდაცვითი და სოციალური სათანადო ექსპერტიზის მოთხოვნები ოფიციალურად იყოს შეტანილი EG-სა და PFI-ებს შორის ხელშეკრულებებში და მაკორექტირებელი ქმედებები ასევე არის ამ კონტრაქტების ნაწილი, რაც საშუალებას აძლევს EG-ს უზრუნველყოს PFI-ების შესრულება ამ მოთხოვნებთან.

- EG მოითხოვს თითოეულ PFI-ს წარადგინოს სათანადო შესწავლის ანგარიშები ხუთი უმსხვილესი ქვეპროექტის (სესხის თანხის მიხედვით) გარემოსდაცვითი და სოციალური სათანადო ექსპერტიზის შესახებ, დამტკიცებული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში წელიწადში ორჯერ. თუ მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური საკითხი წარმოიქმნება ქვეპროექტში, PFI-მ უნდა შეატყობინოს ამის შესახებ EG-ს. ამ შემთხვევაში, ეს უკანასკნელი იმუშავებს UVI-სთან ერთად მაკორექტირებელ მოქმედებაზე.

- PFI-ები ხელშეკრულებით ვალდებული იქნებიან დაუყოვნებლივ (48 საათის განმავლობაში) შეატყობინონ EG-ს თავიანთი თანამშრომლების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ყველა ინციდენტის შესახებ სამუშაოზე და/ან მათ კრედიტორებთან დაკავშირებული ინციდენტების შესახებ, რომლებმაც მიიპყრეს მათი ყურადღება, და მიაწოდონ დამატებითი გადამოწმებული ინფორმაცია, რომელიც მოხდა ამის შემდეგ, როგორც EG-ს შეუძლია მოითხოვოს მათგან. EG მსგავს ინფორმაციას დაუყოვნებლივ გადაუგზავნის მსოფლიო ბანკს.

- EG წარუდგენს მსოფლიო ბანკს ნახევარწლიურ ანგარიშებს, მათ შორის ინფორმაციას გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის შესახებ. მსოფლიო ბანკი უზრუნველყოფს ყველა ქვეპროექტის წინასწარ მიმოხილვას მათი ძალაში შესვლიდან ექვსი თვის განმავლობაში. ამ დროის განმავლობაში, ბანკი და EG განიხილავენ შესაძლებლობას მოიპოვონ პოსტ-აუდიტის შედეგები ზოგიერთი, უმეტესი ან ყველა ქვეპროექტისთვის.

10.8. პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური შესრულების შესახებ მოხსენება

EG ყოველ ექვს თვეში ანგარიშს წარუდგენს მსოფლიო ბანკს პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის შესახებ. ანგარიშგება მოიცავს რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს გარემოსდაცვითი და სოციალური სათანადო დილიგიის შესახებ, რომელსაც იყენებენ EG და კონტრაქტორები ქვეკომპონენტში 1.1 და PFI 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებში. ანგარიშები მოიცავს ინფორმაციას თითოეული კონტრაქტორის/PFI-ის მიერ შერჩეული და განხილული მიკროგრანტის განაცხადების და ქვეპროექტების რაოდენობაზე, ამ განაცხადების/ქვეპროექტების რისკის კლასიფიკაციაზე, პროექტის ESMS-ის სტატუსზე, PFI-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური მუშაობის ჩათვლით. მსოფლიო ბანკისთვის EG O&M საქმიანობის ანგარიშის შაბლონი საბოლოო იქნება EG გარემოსდაცვითი და სოციალური სპეციალისტების მიერ და ჩართული იქნება POM-ის მომავალ ვერსიებში.

კონტრაქტორები და PFI-ები წარუდგენენ EG-ს კვარტალურ საფუძველზე და ეს ანგარიშები მოიცავს ინფორმაციას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის ეფექტურობის შესახებ. რეგულარული მოხსენებებისა და ინციდენტების შესახებ სპეციალური შეტყობინებების შაბლონები შეიმუშავებს EG-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური სპეციალისტების მიერ და დაურიგდება ყველა კონტრაქტორს და უცხოპლანეტელებს. ეს შაბლონები ჩართული იქნება პროექტის ESMS-ში.

10.9. საჩივრების განხილვის მექანიზმი

EG-მ შეიმუშავა და შეინარჩუნებს პროექტის საჩივრების მექანიზმს (GM), როგორც ეს აღწერილია დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმაში. ხელშემკვრელი ორგანიზაციები ითამაშებენ როლს GM-ის მართვაში ადგილობრივ დონეზე 1.1 ქვეკომპონენტში გათვალისწინებული საქმიანობებისათვის. PFI-ები დაამყარებენ გარე კომუნიკაციის მექანიზმებს თავიანთი კორპორატიული ESMS-ის ფარგლებში, რომლებიც გამოყენებული იქნება საჩივრების მისაღებად და გადასაჭრელად.

კონტრაქტორები დარეგისტრირდებიან და შეეცდებიან მოაგვარონ საჩივარი ადგილობრივი ხელისუფლების დახმარებით, საჭიროების შემთხვევაში. თუ საჩივარი ადგილობრივად ვერ გადაიჭრება, მაშინ კონტრაქტორები დაუკავშირდებიან EG-ის საჩივრების კოორდინატორს საჩივრის გადაწყვეტაში მხარდაჭერისთვის.

EG დანიშნავს GM-ის კოორდინატორს პროექტის განხორციელების გუნდში, რომელსაც ექნება საერთო პასუხისმგებლობა GM-ის ოპერაციებში ჩართული ყველა პერსონალის შემუშავებაზე, მართვაზე, მონიტორინგზე, მოხსენებაზე და ტრენინგზე.

კონტრაქტორებს უნდა შეიმუშაონ, მიიღონ და განახორციელონ GM, როგორც უფრო ფართო GM პროექტის ნაწილი.

GM-ის მეშვეობით, ადგილობრივ თემებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ გრანტით დაფინანსებული აქტივობების განხორციელებით, შეძლებენ გამოხატონ შემფოთება ნეგატიური ზემოქმედების შემთხვევაში (მაგ. უხერხულობა ხმაურის, სუნის, ვიბრაციის, ჩაკეტვის გამო და ა.შ.). საჩივრის მიღების შემდეგ, კონტრაქტორები ჩაწერენ საჩივარს და შეეცდებიან მოაგვარონ იგი ადგილობრივი ხელისუფლების დახმარებით, საჭიროების შემთხვევაში. თუ საჩივარი ადგილობრივად ვერ გადაიჭრება, მაშინ კონტრაქტორები დაუკავშირდებიან EG-ის საჩივრების კოორდინატორს საჩივრის გადაწყვეტაში მხარდაჭერისთვის.

ორივე კონტრაქტორი და EG შეინარჩუნებენ საჩივრების დეტალურ ჟურნალს და მათ სტატუსს/გადაწყვეტას. EG მათ ანგარიშს გაუწევს მსოფლიო ბანკს ნახევარწლიურ ანგარიშებში.

11. შესრულებაზე დამოკიდებული პირობები (PBCs)

PBC-ებზე დამოკიდებულია შემდეგი გადახდები:

დაფინანსება		2021	2022	2023	2024	2025		ჯამი
1.1 გრანტები მიკრო და მცირე მეწარმეებისთვის	პროექტის დაფინანსების წილი	6.7	7.4	3.7	3.7	3.7	საერთო	25.2
მათ შორის PBC		0.0	5.6	2.8	2.8	0.0		11.2
1.2 პროცენტის თანადაფინანსება		3.4	3.4	2.0	2.0	2.0		12.8
მათ შორის PBC		0.0	2.6	1.5	1.5	0.0		5.6
1.3 საკრედიტო საგარანტიო სქემა		4.1	4.5	5.0	5.4	6.0		25.0
მათ შორის PBC		0.0	3.4	3.7	4.1	0.0		11.2
1.4 მხარდაჭერა COVID-ისგან დაცვისა და დიგიტალიზაციისთვის	საერთო	2.1	1.7	0.4	0.4	0.4		5.0
სულ IBRD-ის დაფინანსება		16.3	17.0	11.1	11.5	12.1		68.0

თუ, ბანკი მსესხებლის მიერ, ამ სექციის B.1 ნაწილის შესაბამისად მოწოდებული მტკიცებულებების საფუძველზე, დაადგენს, რომ რაიმე PBC არ არის მიღწეული, ის უფლებამოსილია, თავისი შეხედულებისამებრ აცნობოს მსესხებელს, და ა) არ გასცეს აღნიშნულ PBC-ზე გამოყოფილი სესხის მთლიანი ან ნაწილობრივი მოცულობა; (ბ) გასცეს, აღნიშნულ PBC-ზე გამოყოფილი, სესხის, მთლიანი ან ნაწილობრივი, თანხა მოგვიანებით, როდესაც შესაბამისი PBC შესრულდება ან იმის მიხედვით, თუ რამდენად იქნება შესაძლებელი მისი შესრულება; (გ) გადაანაწილოს, აღნიშნულ PBC-ზე გამოყოფილი სესხის ნებისმიერი დაკავებული თანხა, მთლიანად ან ნაწილობრივ,

ან (დ) მთლიანად ან ნაწილობრივ გააუქმოს აღნიშნულ PBC-ზე გამოყოფილი სესხის დაკავებული თანხა.

დადასტურების ზოგადი პროტოკოლები: პროექტის PBC-ები მოიცავს პოლიტიკურ და ინსტიტუციონალურ ქმედებებს, რომლებიც უნდა განხორციელდეს სააგენტოს მიერ, რათა გააძლიეროს ინსტიტუციური შესაძლებლობები მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღებისთვის და ხელი შეეწყოს სააგენტოს პროგრამების გაფართოებასა და გაუმჯობესებას სტრატეგიული და მდგრადი შედეგების მისაღწევად. აღნიშნული პოლიტიკური და ინსტიტუციური ქმედებები, უნდა განხორციელდეს უშუალოდ სააგენტოს მიერ და შესაბამისად, ადვილად შემოწმდება მის მიერ (მაგ. სტრატეგიული დოკუმენტები, დადგენილებების შინაარსი, სისტემების შეფასებები, პროგრამების გაშვება). PBC-ების მიღწევას შეამოწმებს უშუალოდ სააგენტო, როგორც აღმასრულებელი მხარე, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან კონსულტირებით, იმ შემთხვევაში, თუ მსოფლიო ბანკსა და მსესხებელს შორის არ არსებობს სხვაგვარი შეთანხმება. სააგენტოს მიერ წარდგენილი PBC-ების შესრულების დადასტურებული შედეგები, დამოწმებული იქნება მსოფლიო ბანკის მიერ. მსოფლიო ბანკს უფლება აქვს მოითხოვოს დამატებითი ინფორმაცია ან დასტური მსესხებლისგან.

11.1. PBC-ები საგრანტო პროგრამის გასაძლიერებლად (PBC 1)

შემდეგი PBC-ები ვრცელდება ქვეკომპონენტზე 1.1:

მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო (5.6 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 5.6 მილიონი ევრო.
- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ მიიღებს ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელ მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს, რათა გაუმჯობესდეს მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის პროგრამის ბენეფიციარებზე გავლენის მონიტორინგი, მათ შორის, მონაცემთა შეგროვების პროცესის გაუმჯობესებითა და შედეგებზე დაფუძნებული ინდიკატორების ჩათვლით.
- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მონიტორინგისა და შეფასების დეპარტამენტი, პარტნიორები ორგანიზაციები (GIZ და Syspons) და პროგრამული უზრუნველყოფის დეველოპმენტის სერვისის პროვაიდერები.
- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.
- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო უნდა მოიცავდეს ბენეფიციართაგან შეგროვებულ გაუმჯობესებულ მონაცემებს და შედეგებზე დაფუძნებულ ინდიკატორებს. ჩარჩო უნდა იყოს (i) კონცეფციალური დოკუმენტი და/ან KPI-ების განსაზღვრავი შიდა პროცედურები, რომლებიც ასახავს სტრატეგიულ ამოცანებს, მონიტორინგისა

და შეფასების ზომებს, შესრულების მიზნებს, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის მექანიზმებს და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩარჩოდან მონაცემების ჩართვის პროცესებს; (ii) საინფორმაციო სისტემების დანერგვა, რომელიც აწარმოებს, ინახავს, ამუშავებს და აანალიზებს მონაცემებს. სააგენტომ აღნიშნული PBC-ის მისაღწევად უნდა უზრუნველყოს შემდეგი მტკიცებულებები: (i) ანგარიში გავლენის შეფასების ჩარჩოს შესახებ, ინდიკატორების, მონიტორინგისა და შეფასების ღონისძიებებისა და დაინტერესებული მხარეების მექანიზმების ჩათვლით; (ii) პროგრამული უზრუნველყოფის მომწოდებელთან ხელშეკრულების გაფორმება და პროგრამული უზრუნველყოფის ფუნქციონირების დემონსტრირება მსოფლიო ბანკისთვის; (iii) შიდა პროცედურა / შენიშვნა მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისთვის, როგორც შემდგომ დაზუსტდება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალ ვერსიაში.

- **შემოწმების პროცედურები:** სააგენტოს პროექტის მართვის ჯგუფი შეაფასებს დოკუმენტაციას, რომელიც აღწერს და ადგენს მონიტორინგისა და შეფასების სტრუქტურას; და დაადასტურებს, რომ არსებულ საინფორმაციო სისტემებს შეუძლია მონაცემთა წარმოება, შენახვა, დამუშავება და ანალიზი შემოთავაზებული მონიტორინგისა და შეფასების სტრუქტურის შესაბამისად. სააგენტო გასცემს დამადასტურებელ წერილს (მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს მიღება და საინფორმაციო სისტემის დანერგვა), შესაბამისი თანმხლები დოკუმენტაციით.

- **სავარაუდო ვადა:** 2022 წ.

პროგრამის ცვლილებები (2.8 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 2.8 მილიონი ევრო.

- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ მინისტრთა კაბინეტი არ შეცვლის მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის პროგრამის მარეგულირებელ დადგენილებას, ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელი ფორმით, იმისთვის რომ გაუმჯობესდეს შერჩევის კრიტერიუმები შესაბამისი მეწარმეებისთვის. ცვლილებები უნდა ეყრდნობოდეს შედეგებზე დაფუძნებულ მონიტორინგისა და შეფასების სისტემიდან მიღებულ დასაბუთებას;

- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს იურიდიული დეპარტამენტი.

- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.

- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** (i) დადგენილებაში შეტანილია ცვლილებები შერჩევის გაუმჯობესებული კრიტერიუმებისთვის (დადგენილება N365 სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ დამტკიცების შესახებ და/ან სხვა შესაბამისი დადგენილება); (ii) დასაბუთების ახსნა და მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოდან მიღებული მტკიცებულებები რომლებიც გამოყენებულ იქნა ცვლილებების შეთავაზებისთვის.

- **შემოწმების პროცედურები:** დადგენილებაში ცვლილებების შეტანამდე, სააგენტო მიაწვდის შესწორებების პროექტს და მათ დასაბუთებას მსოფლიო ბანკს, რათა უკანასკნელმა დაადასტუროს, რომ ისინი შეესაბამება PBC-ის მოთხოვნებს. სააგენტოს პროექტის მართვის ჯგუფი შეაფასებს შეთავაზებულ ცვლილებებს, რათა დარწმუნდეს, რომ პროგრამის შერჩევის კრიტერიუმები გაუმჯობესდება შედეგებზე დაფუძნებული განახლებული მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს საფუძველზე. სააგენტო გასცემს წერილს, რომელიც დაადასტურებს, რომ პროგრამის დადგენილება შეიცვალა, თანმხლებ დოკუმენტაციასთან ერთად.

- **სავარაუდო ვადა:** 2023 წ.

‘გამოშვების’ საპილოტე პროგრამა (2.8 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 2.8 მილიონი ევრო.

- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ მიიღებს და დანერგავს ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელ პროგრამას, შესაბამისი მეწარმეების მახასიათებლების მიხედვით გამოვლენისთვის და უზრუნველყოფს მათ ინსტიტუციურ მხარდაჭერას კომერციული დაფინანსების მისაღებად, მათ შორის ფინანსურ ინსტიტუტებთან მათი დაკავშირების მეშვეობით, როგორც აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში.

- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მეწარმეობის დეპარტამენტი.

- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.

- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** საპილოტე პროექტის მახასიათებლები შემუშავდება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალ ვერსიებში და უნდა მოიცავდეს: (i) პროგრამის აღწერას, მათ შორის მიზნებს, ამოცანებს, პროგრამის მახასიათებლებს, შერჩევის კრიტერიუმებსა და პროცესს, ღონისძიებებს განხორციელებისთვის, მოსალოდნელ შედეგებს და მონიტორინგის ზომებს; (ii) ‘გამოშვების’ საპილოტე სქემის ამოქმედებას.

- **შემოწმების პროცედურები:** სააგენტოს პროექტის მართვის ჯგუფი შეაფასებს პროგრამის აღწერას, რათა დაადასტუროს, რომ იგი მოიცავს ყველა ელემენტს, რომელიც საჭიროა PBC-ის მისაღწევად და მტკიცებულებას, რომ ‘გამოშვების’ საპილოტე სქემა მიღებულია და დანერგილია. სააგენტო გამოსცემს წერილს მენეჯმენტის მიერ პროგრამის დამტკიცების შესახებ, რათა უზრუნველყოფილ იყოს პროგრამის განგრძობადობა, დამხმარე დოკუმენტაციასთან ერთად.

- **სავარაუდო ვადა:** 2024 წ.

11.2. PBC-ები პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის გასაძლიერებლად (PBC 2)

შემდეგი PBC-ები ვრცელდება ქვეკომპონენტზე 1.2:

მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო (2.6 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 2.6 მილიონი ევრო.
- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ დანერგავს ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელ მონიტორინგისა და შეფასების სისტემას, რომელიც გაუმჯობესებს პროგრამის გავლენის მონიტორინგის მეთოდოლოგიას, კერძოდ MSME ბენეფიციარების ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობისა და სესხებისა და ლიზინგის დაფარვის პროცესის გაზომვის ჭრილში, განსაკუთრებით კი, შერჩეული მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სააგენტოს შორის მონაცემთა გაცვლის გაუმჯობესებითა და შესრულებაზე დაფუძნებული ინდიკატორების ჩართვით.
- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მონიტორინგისა და შეფასების დეპარტამენტი, პარტნიორი ორგანიზაციები (GIZ და Syspons), მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები და პროგრამული უზრუნველყოფის სერვისის პროვაიდერები.
- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.
- **მინიმალური საგადასახდელი შინაარსი:** მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო უნდა მოიცავდეს მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სააგენტოს შორის გაუმჯობესებული კომუნიკაციის გზით ბენეფიციარებისგან შეგროვებულ და მხარდაჭერილი სესხების შესახებ გაუმჯობესებულ მონაცემებს. ჩარჩო უნდა შეიცავდეს: (i) კონცეფციულ დოკუმენტს და/ან KPI-ების განსმსაზღვრავ შიდა პროცედურებს, რომლებიც ასახავს სტრატეგიულ ამოცანებს, მონიტორინგისა და შეფასების ზომებს, შესრულების მიზნებს, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის მექანიზმებს და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩარჩოდან მიღებული მონაცემების ჩართვის პროცესებს; (ii) საინფორმაციო სისტემების დანერგვას, რომლებიც აწარმოებს, ინახავს, ამუშავებს და აანალიზებს მონაცემებს. სააგენტომ უნდა წარადგინოს შემდეგი მტკიცებულებები აღნიშნული PBC-ის მიღწევასთან დაკავშირებით: (i) ანგარიში გავლენის შეფასების ჩარჩოს შესახებ, ინდიკატორების, მონიტორინგისა და შეფასების ღონისძიებებისა და დაინტერესებული მხარეების მექანიზმების ჩათვლით; (ii) პროგრამული უზრუნველყოფის მომწოდებელთან გაფორმებული ხელშეკრულება და პროგრამული უზრუნველყოფის ფუნქციონირების დემონსტრირება მსოფლიო ბანკისთვის; (iii) შიდა პროცედურა/ჩანაწერი მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისთვის, როგორც შემდგომ დაზუსტდება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალ ვერსიაში.
- **შემოწმების პროცედურები:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი შეაფასებს დოკუმენტაციას, რომელიც აღწერს და ადგენს მონიტორინგისა და შეფასების სტრუქტურას; დაადასტურებს, რომ არსებულ საინფორმაციო სისტემებს შეუძლია მონაცემთა წარმოება, შენახვა, დამუშავება და ანალიზი შემოთავაზებული მონიტორინგისა და შეფასების სტრუქტურის შესაბამისად და რომ არსებული სისტემა იძლევა მონაცემთა გაცვლის საშუალებას მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სააგენტოს შორის. სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ გასცემს დამადასტურებელ წერილს

(მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს მიღება და საინფორმაციო სისტემის დანერგვა), შესაბამისი თანმხლები დოკუმენტაციით.

• **სავარაუდო ვადა:** 2022 წ.

პროგრამის შეფასება (1.5 მილიონი ევრო)

• **ღირებულება:** 1.5 მილიონი ევრო.

• **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ ბანკისთვის დამაკმაყოფილებლად არ დაასრულებს პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის შეფასებას, მისი ფუნქციონალურობის, ეფექტიანობისა და ეფექტურობის ჭრილში, ბენეფიციართა ფინანსურ და ეკონომიკურ საქმიანობასა და სხვა შესაბამის ინდიკატორებზე დაფუძნებულ მიზნებთან მიმართებაში, როგორც შემდგომ დაზუსტდება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში.

• **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მონიტორინგისა და შეფასების დეპარტამენტი, მეწარმეობის დეპარტამენტი და, საჭიროების შემთხვევაში, პარტნიორი ორგანიზაციები.

• **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.

• **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** (i) შეფასების არეალი, საკვლევი საკითხისა და გასაზომი შედეგების ჩათვლით, ფუნქციონალურობის, ეფექტიანობისა და ეფექტურობის საზომები, მეთოდოლოგია და მონაცემთა წყაროს შეფასებისთვის; (ii) თუ შესაძლებელია, ტექნიკური პირობები; (iii) შეფასების შედეგების შემცველი დოკუმენტი.

• **შემოწმების პროცედურები:** შეფასების დაწყებამდე, სააგენტო გაუზიარებს მსოფლიო ბანკს შეფასების არეალს და საჭიროების შემთხვევაში, ტექნიკურ დავალებას, რათა დადასტურდეს, რომ შეთავაზებაში ასახულია PBC-ის მოთხოვნები. სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი განიხილავს საბოლოო შეფასებას, რათა დაადასტუროს, რომ იგი განხორციელდა შემოთავაზებული არეალის შესაბამისად. სააგენტო გაუზიარებს საბოლოო შეფასებას მსოფლიო ბანკს, რათა მან იგი დაამტკიცოს.

• **სავარაუდო ვადა:** 2023 წ.

პროგრამის ცვლილებები (1.5 მილიონი ევრო)

• **ღირებულება:** 1.5 მილიონი ევრო.

• **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ მინისტრთა კაბინეტი არ შეცვლის პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის დადგენილებას ისე, რომ ბანკი დაკმაყოფილდეს MSME ბენეფიციართა შერჩევის შეცვლილი კრიტერიუმებით, მათ შორის, განახლებული მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოდან მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ტარგეტირების გაუმჯობესებით.

- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს იურიდიული დეპარტამენტი.
- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.
- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** (i) შეცვლილი დადგენილება შერჩევის გაუმჯობესებული კრიტერიუმებით (დადგენილება N365 სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ დამტკიცების შესახებ და/ან სხვა შესაბამისი დადგენილება); (ii) მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოდან მიღებული დასაბუთების ახსნა და მტკიცებულება, რომელიც გამოყენებული იქნა ცვლილებების შეთავაზებისთვის.
- **შემოწმების პროცედურები:** დადგენილებაში ცვლილების შეტანამდე, სააგენტო მიაწვდის ბანკს პროექტსა და მათ დასაბუთებას, რათა დაადასტუროს, რომ ის შეესაბამება PBC-ის მოთხოვნებს. სააგენტოს პროექტის მართვის ჯგუფი შეაფასებს შეთავაზებულ ცვლილებებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ისინი გააუმჯობესებს პროგრამის შერჩევის კრიტერიუმებს და დაფუძნებულია შედეგებზე მონიტორინგისა და შეფასების განახლებულ ჩარჩოსა და პროგრამის შეფასებაზე. სააგენტო გასცემს წერილს, რომელიც დაადასტურებს, რომ პროგრამის დადგენილება შეიცვალა, შესაბამის თანმხლებ დოკუმენტაციასთან ერთად.
- **სავარაუდო ვადა:** 2023 წ.

11.3. PBC-ები საკრედიტო საგარანტიო სქემის გასაძლიერებლად (PBC 3)

შემდეგი PBC-ები ვრცელდება ქვეკომპონენტზე 1.3:

საინფორმაციო კამპანია და რისკების მონიტორინგი (3.4 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 2.8 მილიონი ევრო.
- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ გადადგამს ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელ ნაბიჯებს შერჩეულ მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებთან ურთიერთობასთან დაკავშირებით, მათ შორის: (i) საზოგადოების ინფორმირებულობის კამპანიის შემუშავება და დაწყება, რომელიც დააკმაყოფილებს ბანკს საკრედიტო საგარანტიო სქემის შესახებ ცნობადობის ამაღლების მხრივ, (ii) ბანკისთვის დამაკმაყოფილებელი რისკის მონიტორინგის სისტემის დანერგვა შერჩეული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებიდან ინფორმაციის შეგროვების მიზნით, მათ შორის, ბენეფიციარების პროფილისა და მათი სესხების, აღნიშნული სესხების ფინანსური მაჩვენებლებისა და მთელი პორტფელის, განსაკუთრებით უმოქმედო სესხების წილისა და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ.
- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მეწარმეობის დეპარტამენტი
- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.
- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების კამპანიისთვის: (i) შემუშავდეს საზოგადოებრივი ცნობიერების

ამაღლების კამპანია (სამიზნე აუდიტორია, შინაარსი და გავრცელების სტრატეგია) მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ჩართულობით და (ii) საინფორმაციო კამპანიის დაწყების მტკიცებულება (საკომუნიკაციო მასალები და ტრენინგები, აგრეთვე მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული უკუკავშირი); რისკის მონიტორინგის სისტემისთვის: (i) რისკის მონიტორინგის სისტემის დანერგვა მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებისგან ინფორმაციის შესაგროვებლად, რაც საშუალებას იძლევა შეგროვდეს მონაცემები ბენეფიციარების პროფილის, სესხების ფინანსური მაჩვენებლების, მთლიანი პორტფელისა და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ. რისკის მონიტორინგის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს გარანტიების დამტკიცების, გარანტირებულ და არაგარანტირებულ პორტფელებში დეფოლტის წილის, კონცენტრაციის ლიმიტებისა და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების შესახებ სხვა შესაბამისი ინფორმაციის აქტიური მონიტორინგი.

- **შემოწმების პროცედურები:** შეფასების დაწყებამდე, სააგენტოს პროექტის მართვის ჯგუფი გაუზიარებს მსოფლიო ბანკს საზოგადოების ინფორმირებულობის კამპანიის დიზაინს, რათა ბანკმა დაადასტუროს, რომ შემოთავაზებაში ასახულია PBC-ის მოთხოვნები. სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი განიხილავს კამპანიის მასალებს და დაადასტურებს კამპანიის დაწყებას. სააგენტო დაადასტურებს, რომ რისკის მონიტორინგის სისტემა დანერგილია და შეუძლია შეაგროვოს ზემოთ აღწერილი მონაცემები. სააგენტო გასცემს წერილს, რომელიც დაადასტურებს კამპანიის დაწყებას და რისკის მონიტორინგის სისტემის დანერგვას, თანდართული დოკუმენტაციით.

პროგრამის ცვლილებები (3.7 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 3.7 მილიონი ევრო.
- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ შეცვლის საკრედიტო საგარანტიო სქემაში მონაწილეობის ყველა შეთანხმებას ბანკისთვის მისაღები ფორმით, რომ სააგენტო უფლებამოსილია სანქციები დაუწესოს შერჩეულ მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებს, გამოიყენოს სამართლებრივი დაცვის საშუალებები აღნიშნული მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების წინააღმდეგ და მათ ფინანსურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით შეწყვიტოს საკრედიტო საგარანტიო სქემაში მონაწილეობის შესაბამისი შეთანხმებები, როგორც დამატებით დაზუსტებულია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში.
- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს იურიდიული და მეწარმეობის დეპარტამენტები.
- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.
- **მინიმალური საჭირო შინაარსი:** (i) საკრედიტო საგარანტიო სქემაში მონაწილეობის ხელშეკრულებების პროექტები, სადაც გამოყოფილია განყოფილები სანქციების, სამართლებრივი დაცვის საშუალებებისა და აქტივების ხარისხის ინდიკატორებსა და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების

ბიზნეს პრაქტიკების საფუძველზე ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებების შესახებ. ამ განყოფილების შინაარსი საბოლოოდ განისაზღვრება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალ ვერსიაში კონტრაქტების გაფორმებამდე. რეჟიმი განსაზღვრავს კონკრეტულ ბარიერებს, რომლებიც განაწილდება სანქციების საფეხურებრივ სისტემაზე და მოიცავს: საწყის გაფრთხილებებს, სააგენტოს პორტფელში ცვლილებების გეგმის შეტანის მოთხოვნას, სააგენტოს პროგრამიდან დროებით გათიშვასა და პროგრამიდან გასვლას.

- **შემოწმების პროცედურები:** დადგენილებაში ცვლილებების შეტანამდე, სააგენტო მსოფლიო ბანკს გადასცემს ცვლილებების პროექტს და მათ დასაბუთებას, რათა ბანკმა დაადასტუროს, რომ ისინი შეესაბამება PBC-ის მოთხოვნებს. სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი განიხილავს საკრედიტო საგარანტიო სქემაში მონაწილეობის შეთანხმებებს, რათა დარწმუნდეს, რომ სანქციების შეცვლილი რეჟიმი, სამართლებრივი დაცვის საშუალებები და შეწყვეტის უფლებები შეესაბამება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს და უზრუნველყოს, მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ამ მოთხოვნებთან შესაბამისობის მონიტორინგი. სააგენტო გასცემს წერილს, რომელიც დაადასტურებს, რომ შეთანხმებები შეცვლილია, დამხმარე დოკუმენტაციასთან ერთად.

- **სავარაუდო ვადა:** 2023 წ.

ფინანსური მოდელირება (4.1 მილიონი ევრო)

- **ღირებულება:** 4.1 მილიონი ევრო.

- **შესამოწმებელი პირობის აღწერა:** სანამ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ არ დანერგავს ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტს, რომელიც დააკმაყოფილებს ბანკს, იმისთვის, რომ დაამონიტორინგოს საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფინანსურ მდგრადობა და დააიდენტიფიციროს პროგრამის ფასის ნებისმიერი ცვლილება.

- **მონაცემთა წყარო:** სააგენტოს მეწარმეობის დეპარტამენტი.

- **შემმოწმებელი პირი:** სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი.

- **მინიმალური სავალდებულო შინაარსი:** (i) შემოთავაზებული ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტის აღწერა, მისი ფუნქციონირებისა და მახასიათებლების ჩათვლით, მონაცემები (მაგ., საწყისი კაპიტალი, ლევერიჯი, სახელფასო ფონდი, გარანტიის დაფარვა, გარანტიის საკომისიო, შემოსავალი ინვესტიციაზე), სცენარები და დაშვებები, მოდელით მიღებული შედეგები; (ii) ტექნიკური პირობები, თუ შესაძლებელია; (iii) ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტის შემცველი Excel-ის ფაილი.

- **შემოწმების პროცედურები:** ინსტრუმენტის შემუშავებამდე სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი მიაწვდის მსოფლიო ბანკს მოსალოდნელი ინსტრუმენტის აღწერას და, საჭიროების შემთხვევაში, ტექნიკურ პირობებს, რათა ბანკმა დაადასტუროს, რომ PBC-ის მოთხოვნები დაკმაყოფილებულია.

სააგენტოს პროექტის მართვის გუნდი შეაფასებს ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტს შეთავაზებისა და ტექნიკური პირობების მიხედვით. სააგენტო გასცემს წერილს, რომელიც დაადასტურებს, რომ ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტი შემუშავებულია და დანერგილია სააგენტოს მიერ, შესაბამის თანხმობაზე დოკუმენტაციასთან ერთად.

• **სავარაუდო ვადა:** 2024 წ.

12. მონიტორინგი და შეფასება

12.1. პროექტის ანგარიშები

სააგენტო და საქართველოს ეროვნული ბანკი დამოუკიდებლად გაუწევენ მონიტორინგს მონაცემთა შეგროვებასა და შედეგების ჩარჩოს შესახებ ანგარიშგებას, მსოფლიო ბანკი განახორციელებს ამ მონაცემების კონსოლიდაციას. ძალაში შესვლის თარიღის შემდეგ, სააგენტო წარუდგენს პროექტის ანგარიშს მსოფლიო ბანკს წელიწადში ორჯერ, შედეგების ჩარჩოს ინდიკატორების ჩათვლით, ყოველი კალენდარული სემესტრის დასრულებიდან არაუგვიანეს 60 დღისა.

განხორციელების პარტნიორები სააგენტოს მიაწვდიან გრანტების, პროცენტის თანადაფინანსებისა და საგარანტიო პროგრამების მონაცემებს განგრძობით რეჟიმში.

პროექტის ნახევარწლიურ ანგარიშებში სააგენტო შეაფასებს პროექტის აქტივობების პროგრესს და კორექტირების საჭიროებებს, რომლებიც დაეყრდნობა შედეგების ჩარჩოს მონაცემებსა და მსოფლიო ბანკის ჯგუფის მხარდამჭერი მისიების დროს განხილულ დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირს. სააგენტოს ანალიტიკოსი პასუხისმგებელი იქნება პროექტის მონიტორინგსა და შეფასებაზე, მათ შორის მონაცემთა შეგროვებასა და ანგარიშგებაზე.

12.2. პერსონალური მონაცემების შეგროვება, დამუშავება და შენახვა

კომპონენტი 1-ის ფარგლებში პროექტის აქტივობების განსახორციელებლად, სააგენტო შეაგროვებს, დაამუშავებს და შეინახავს ბენეფიციართა პერსონალურ მონაცემებს სხვადასხვა პროგრამებიდან. 1.1 ქვეკომპონენტთან დაკავშირებით (გრანტები), როგორც სააგენტო, ასევე კონტრაქტორი ორგანიზაციები შეაგროვებს, დაამუშავებს და შეინახავს პერსონალურ მონაცემებს აპლიკანტებისა და ბენეფიციარების შესახებ სააგენტოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებით და ასევე ინსპექტირებისა და სავსე ვიზიტების დროს. პერსონალური მონაცემები ინახება სააგენტოს პროგრამულ უზრუნველყოფაში. 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტებისთვის (თანადაფინანსება და სესხის გარანტიები), მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები და სააგენტო შეაგროვებს, დაამუშავებს და შეინახავს ბენეფიციართა პერსონალურ მონაცემებს საკუთარი შიდა სისტემებისა და სააგენტოს პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით.

ამ კონტექსტში, სააგენტოსა და მის პარტნიორებს შორის (კონტრაქტორები და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები), რომლებიც მას ეხმარებიან პროექტის განხორციელებაში, გაფორმებული შეთანხმებები და ხელშეკრულებები, უნდა შეიცავდეს დებულებებს 2012 წლის პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

კანონისა და სახელმწიფო ინსპექტირების სამსახურის რეკომენდაციების შესაბამისად, ზემოაღნიშნული ხელშეკრულებები და შეთანხმებები უნდა მოიცავდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ პირობებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ მონაწილე მხარეები თანხმდებიან შესაბამის სტანდარტზე, როცა სააგენტოსა და პროექტის ბენეფიციარებს შორის ხდება პირადი მონაცემების შეგროვება, დამუშავება და შენახვა.

1) პერსონალური მონაცემების შემდეგი განმარტება: ტერმინი „პერსონალური მონაცემები“ ნიშნავს ნებისმიერ ინფორმაციას, რომელიც ეხება იდენტიფიცირებულ ან იდენტიფიცირებად პირს. იდენტიფიცირებადი პირი არის პირი, რომლის იდენტიფიცირება შესაძლებელია გონივრული გზებით, პირდაპირ ან ირიბად, მონაცემების ატრიბუტის ან ატრიბუტების კომბინაციის მითითებით, ან მონაცემთა სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციასთან კომბინაციით. ატრიბუტები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას იდენტიფიცირებადი პირის იდენტიფიკაციისთვის, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: სახელი, საიდენტიფიკაციო ნომერი, მდებარეობის მონაცემები, ონლაინ იდენტიფიკატორი, მეტამონაცემები და პიროვნების ფიზიკური, ფიზიოლოგიური, გენეტიკური, გონებრივი, ეკონომიკური, კულტურული ან სოციალური იდენტობის ფაქტორები.

2) დებულება, რომ „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის კანონი ვრცელდება პროექტის ფარგლებში შეგროვებულ, დამუშავებულ და შენახულ ნებისმიერ პერსონალურ მონაცემზე.

3) შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში უნდა შედიოდეს შემდეგი დებულებები/პუნქტები:

- გადაცემული პერსონალური მონაცემები უნდა დამუშავდეს მხოლოდ იმ მიზნებისთვის, რისთვისაც გადაცემულ იქნა. გადაცემული მონაცემების სხვა მიზნებისთვის დამუშავება დასაშვებია მხოლოდ მონაცემთა გამგზავნის წინასწარი წერილობითი თანხმობით;
- მიღებული პერსონალური მონაცემების მესამე პირებზე გადაცემა დასაშვებია მხოლოდ მონაცემთა თავდაპირველი გამგზავნის წინასწარი წერილობითი თანხმობით. მიღებული პერსონალური მონაცემები კონფიდენციალურია;
- მოთხოვნის შემთხვევაში მიმღები აცნობებს გამგზავნს პერსონალური მონაცემების გამოყენების შედეგებს;

- გადამცემმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ პერსონალური მონაცემები სწორი, ზუსტი და განახლებულია. თუ აღმოჩნდა, რომ გადაცემული პერსონალური მონაცემები არ არის სწორი, ზუსტი ან განახლებული, გამგზავნმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მიმღებს;
- თუ აღმოჩნდება, რომ გადაცემული პერსონალური მონაცემები არ არის სწორი, ზუსტი ან განახლებული, ან მათი გადაცემა არ იყო ნებადართული, მიმღებმა უნდა შეასწოროს, განაახლოს ან წაშალოს პერსონალური მონაცემები, ხოლო მიმღებმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მონაცემების გამგზავნს;
- გადაცემული პერსონალური მონაცემები უნდა წაიშალოს / განადგურდეს მიმღების მიერ მას შემდეგ, რაც აღარ არსებობს პერსონალური მონაცემების დამუშავების საფუძველი ან/და მიღწეული იქნება ის მიზანი, რისთვისაც მოხდა მონაცემების გადაცემა. მონაცემთა გადამცემი ინფორმირებული უნდა იყოს პერსონალური მონაცემების წაშლის/განადგურების შესახებ;
- პერსონალური მონაცემების მიმღებმა უნდა მიიღოს შესაბამისი ორგანიზაციული და ტექნიკური ზომები მონაცემთა უსაფრთხოების დასაცავად, რათა თავიდან აიცილოს მონაცემების არასანქცირებული წვდომა, მათი უკანონო ცვლილება, განადგურება ან რედაქტირება. მონაცემთა მიმღებმა უნდა აწარმოოს ჩანაწერი უსაფრთხოების ზომების, ასევე მესამე პირისთვის მონაცემების მიღებისა და გადაცემის ფაქტების შესახებ;
- მონაცემთა გამგზავნმა და მიმღებმა უნდა ჩაიწერონ გადაცემული და მიღებული პერსონალური მონაცემები, ასევე მათ წინააღმდეგ განხორციელებული ქმედებები;
- მონაცემთა მიმღებმა პერიოდულად უნდა განიხილოს მიღებული პერსონალური მონაცემების შემცველი მასალა და თუ აღმოჩნდება, რომ არ არსებობს პერსონალური მონაცემების დამუშავების საფუძველი ან/და მიღწეულია მონაცემების გადაცემის მიზანი, უზრუნველყოს მათი წაშლა / განადგურება. მონაცემთა გადამცემი უნდა იყოს ინფორმირებული მონაცემების წაშლის/განადგურების შესახებ.

პერსონალური მონაცემების განმარტება და ეს დებულებები ჩართული იქნება შერჩევის ხელშეკრულებებში კონტრაქტორებთან და სააგენტოსა და მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის გაფორმებულ მონაწილეობის ხელშეკრულებებში. გარდა ამისა, ზემოაღნიშნული ჩართული იქნება სააგენტოსა და პროექტის ბენეფიციარებს შორის გაფორმებულ ნებისმიერ ხელშეკრულებაში.

12.3. მოქალაქეების ჩართულობა

მოცემული დოკუმენტის მომავალ ვერსიებში ასევე დეტალურად იქნება აღწერილი პროექტის განმავლობაში გამოსაყენებელი მოქალაქეების ჩართულობის მექანიზმები. მოქალაქეთა ჩართულობის მექანიზმები დაეყრდნობა სააგენტოს მიერ შემუშავებულ არსებული ჩართულობის პრაქტიკას, მაგალითად, საინფორმაციო ბიუროებისა და რეგიონალურ იუსტიციის სახლებში პერსონალის, არასამთავრობო ორგანიზაციების პერსონალის, სოციალური მედიის კამპანიებისა და ფასიანი საჯარო კამპანიების მეშვეობით მოქალაქეების ინფორმირებისა და ჩართულობისთვის. მექანიზმები მუდმივ რეჟიმში გაავრცელებს სიახლეებს საზოგადოებისთვის ყოველკვირეული ღონისძიებების შესახებ. აღნიშნული მოიცავს პროგრამის განახლებების სხვადასხვა მიმართულებებს, საინფორმაციო ბიულეტენებს, ბენეფიციარების წარმატების ისტორიებისა და ვიდეოებს.

ეს მიზნები მიიღწევა ციფრული პლატფორმების საშუალებით, როგორიცაა Google Ads, YouTube, ელექტრონული ფოსტის მარკეტინგის პლატფორმები, ოფიციალური ვებსაიტები, Facebook, Instagram, LinkedIn და Twitter.

სააგენტოს კამპანიების წარმატება განისაზღვრება და მორგებულია საზოგადოების ინტერესებსა და საჭიროებებზე. პროექტის დიზაინი, ციფრული საშუალებების გამოყენებით, იკვლევს გზებს მოქალაქეებთან ორმხრივი ურთიერთობის მექანიზმების გაძლიერებისთვის. ასევე, დამატებითი ყურადღება დაეთმობა სახსრების გამოყენების გამჭვირვალობის მექანიზმებს და პროექტის სარგებლობის ინკლუზიურობას. PBC ინდიკატორების გარდა, პროექტი ითვალისწინებს ბენეფიციართა უკუკავშირის ინდიკატორს, რათა შეაფასოს კმაყოფილება ჩართულობის პროცესით და/ან ზოგადი გამჭვირვალობით.

12.4. მონიტორინგისა და შეფასების გეგმა

სააგენტო, Syspons GmbH-თან თანამშრომლობით, GIZ პროექტის "Clusters4Development" ფარგლებში მუშაობს საკუთარი პროგრამების გავლენის შეფასების ჩარჩოზე (IAF). აღნიშნული დავალების მთავარი მიზანია სააგენტოს ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება, გავლენის შეფასების არსებული პრაქტიკების გადახედვა და სააგენტოს სერვისებისა და პროგრამების სტანდარტიზებული გავლენის შეფასების ჩარჩოს შემუშავება და დანერგვა შესაბამისი ინსტრუმენტებითა და მეთოდების გამოყენებით.

დავალების ადრეულ ეტაპზე Syspons-მა - ადგილობრივ კონსულტანტთან თანამშრომლობით - შეიმუშავა გავლენის შეფასების ჩარჩო, შეაფასა სააგენტოს მონიტორინგისა და შეფასების შესაძლებლობები და შეიმუშავა ცვლილების თეორია (ToCs) სამი ოპერაციული დეპარტამენტისთვის - მეწარმეობის განვითარება,

ექსპორტის მხარდაჭერა და ინვესტიციების მოზიდვა. სააგენტოს დეპარტამენტებისა და პროგრამების ეფექტურობისა და გავლენის შესაფასებლად, ცვლილების თეორიაში სხვადასხვა აქტივობები, შედეგები და გავლენები გამოვლინდა, როგორც ინდიკატორები. ინდიკატორები დაკონკრეტებულია ინდიკატორთა კატალოგში. იდენტიფიცირებულ და შერჩეულ იქნა პროექტის მონიტორინგისა და შეფასების გეგმასთან შეთავსებადი ინდიკატორები, რომლებიც მონაცემებს დაასვერეგირებს ფირმის ზომის, სქესის და მწვანე და კლიმატის დაფინანსების წილის მიხედვით. საპილოტე ანგარიშის მომზადება 2021 წლის ბოლოსაა დაგეგმილი.

მონიტორინგისა და შეფასების გეგმა: პროექტის მიზნის ინდიკატორები					
ინდიკატორის დასახელება	განმარტება/აღწერა	სიხშირე	მონაცემთა წყარო	მონაცემთა შეგროვების მეთოდოლოგია	მონაცემთა შეგროვებაზე პასუხისმგებლობა
პანდემიით დაზარალებული MSME-ებისთვის გაწეული ფინანსური მხარდაჭერა (მლნ ლარი)	პანდემიით დაზარალებული MSME-ებისთვის გაწეული ფინანსური მხარდაჭერის მოცულობა (კუმულაციური, მილიონ ლარში). ფინანსური მხარდაჭერის მოცულობა მოიცავს: (i) გრანტებს; (ii) პროცენტის თანადაფინანსებას; და (iii) პროექტის ფარგლებში დამტკიცებული გარანტიების მოცულობას.	ნახევარწლიური	სააგენტოსა და პარტნიორების მიერ მომზადებული პროექტის ანგარიშები	ბენეფიციარების მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
“გადარჩენის კოეფიციენტი”: არააქტიური საწარმოების წილი სააგენტოს ბენეფიციარების საერთო რაოდენობაში შეფარდებული არააქტიურ საწარმოთა წილთან ეკონომიკაში არსებულ საწარმოთა საერთო რაოდენობაში.	“გადარჩენის კოეფიციენტი”: არააქტიური საწარმოების წილი სააგენტოს ბენეფიციარების საერთო რაოდენობაში შეფარდებული არააქტიურ საწარმოთა წილთან ეკონომიკაში არსებულ საწარმოთა საერთო რაოდენობაში.	წლიური	სააგენტოსა და პარტნიორების მიერ მომზადებული პროექტის ანგარიშები და საქსტატის ბიზნეს სტატისტიკის მონაცემები	ბენეფიციარების მონაცემების ანალიზი და საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული საჯარო მონაცემების განხილვა	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

შემოსავლის მულტიპლიკატორი: პროექტის ბენეფიციართა შემოსავლის საშუალო შეწონილი წლიური ცვლილების წილი შეფარდებული შესაბამის სექტორებში შემოსავლის საშუალო ცვლილებასთან.	პროექტის ბენეფიციართა შემოსავლის საშუალო შეწონილი წლიური ცვლილების წილი შეფარდებული შესაბამის სექტორებში შემოსავლის საშუალო ცვლილებასთან.	წლიური	სააგენტოსა და პარტნიორების მიერ მომზადებული პროექტის ანგარიშები და საქსტატის ბიზნეს სტატისტიკის მონაცემები	ბენეფიციარების მონაცემების ანალიზი და საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული საჯარო მონაცემების განხილვა	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
გაუმჯობესებული მოძრავი ქონების საგარანტიო რეესტრის შექმნა	გაუმჯობესებული მოძრავი ქონების საგარანტიო რეესტრის შექმნა	წლიური	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	განახლებული რეესტრის გაშვება და რეგისტრირებული მოძრავი ქონების ანალიზი	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

მონიტორინგისა და შეფასების გეგმა: შუალედური შედეგების ინდიკატორები					
ინდიკატორის დასახელება	განმარტება/აღწერა	სიხშირე	მონაცემთა წყარო	მონაცემთა შეგროვების მეთოდოლოგია	მონაცემთა შეგროვებაზე პასუხისმგებლობა
MSME-ების რაოდენობა, რომლებმაც მიიღეს გრანტები პროექტის ფარგლებში	სააგენტოს მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებულ მეწარმეთა რაოდენობა (კუმულაციური).	ნახევარწლიური	სააგენტო	ბენეფიციართა მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და პარტნიორი NGO-ები
პროექტის ფარგლებში MSME-ებისთვის გაცემული გრანტების მოცულობა (მლნ ლარი)	სააგენტოს მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში გაცემული გრანტების მოცულობა (კუმულაციური, ლარში).	ნახევარწლიური	სააგენტო	ბენეფიციართა მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და პარტნიორი NGO-ები
იმ მეწარმეთა რაოდენობა, რომელთაც პროექტის ფარგლებში ისარგებლეს პროცენტის თანადაფინანსებით	იმ მეწარმეთა რაოდენობა, რომელთაც პროექტის ფარგლებში ისარგებლეს სააგენტოს პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ინდუსტრიული ნაწილის პროცენტის თანადაფინანსებით (კუმულაციური)	ნახევარწლიური	სააგენტო	ბენეფიციართა მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
პროექტის ფარგლებში პროცენტის თანადაფინანსებით მხარდაჭერილი სესხების მოცულობა (მლნ ლარი)	პროექტის ფარგლებში სააგენტოს პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ინდუსტრიული ნაწილის პროცენტის თანადაფინანსებით მხარდაჭერილი სესხების მოცულობა (კუმულაციური, მლნ ლარი)	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები

პროექტის ფარგლებში გაცემული გარანტიების რაოდენობა	სააგენტოს მიერ გაცემული გარანტიების რაოდენობა (წლიური).	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
პროექტის ფარგლებში გარანტირებული სესხების მოცულობა (მლნ ლარი)	სააგენტოს მიერ საკრედიტო საგარანტიო სქემით გარანტირებული სესხების მოცულობა ლარში (წლიური).	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
უმოქმედო სესხების წილი პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამაში (%)	უმოქმედო სესხების წილი პროცენტის თანადაფინანსებით მხარდაჭერილი სესხების პორტფელში. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ეროვნული ბანკის პრუდენციული განმარტების შესაბამისად იდენტიფიცირებული უმოქმედო სესხები.	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
უმოქმედო სესხების წილი საკრედიტო საგარანტიო სქემაში (%)	უმოქმედო სესხების წილი საკრედიტო საგარანტიო სქემით მხარდაჭერილი სესხების პორტფელში. მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ეროვნული ბანკის პრუდენციული განმარტების შესაბამისად იდენტიფიცირებული უმოქმედო სესხები.	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
იმ MSME-ების რაოდენობა, რომლებიც დატრენინგდა და/ან იღებს ტექნიკურ	იმ MSME-ების რაოდენობა, რომლებიც დატრენინგდა და/ან იღებს ტექნიკურ დახმარებას ციფრული ტრანსფორმაციის და/ან COVID-ისგან დაცვის მიზნით (კუმულაციური)	წლიური	სააგენტო	ბენეფიციართა მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და პარტნიორები

დახმარებას ციფრული ტრანსფორმაციის და/ან COVID-ისგან დაცვის მიზნით					
პროექტის ფარგლებში გაცემული ფინანსური მხარდაჭერის მოცულობის წილი, რომელიც მიმართულია მწვანე ეკონომიკასა და კლიმატის დაფინანსების ინვესტიციებზე (%)	პროექტის ფარგლებში გაცემული ფინანსური მხარდაჭერის წილი, რომელიც მიმართულია მწვანე ეკონომიკისა და კლიმატის დაფინანსების ინვესტიციებზე (შემარბილებელი და/ან ადაპტაციის ღონისძიებები) (%). ადაპტაციის ღონისძიებები შეიძლება მოიცავდეს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებენ MSME-ების კლიმატის ცვლილების რისკებისადმი დაუცველობას, ან კლიმატის ზემოქმედებით გამოწვეული ზიანის შემსუბუქებას. შემარბილებელი ღონისძიებები მოიცავს ინვესტიციებს, რომლებიც ამცირებს ან აკავებს სათბურის გაზების გამოყოფას (განახლებადი ენერგიები, ენერგეტიკული აუდიტი, ენერგოეფექტურობა, ტყის მდგრადი მართვა, კლიმატზე ფოკუსირებული სოფლის მეურნეობა, ნარჩენების მართვა).	ნახევარწლიური	სააგენტო	მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტთა პორტფელის მონაცემთა ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტები
მოქალაქეების ჩართულობა: MSME- ების წილი, რომლებიც აცხადებენ, რომ პროგრამები ასახავს მათ საჭიროებებს (%)	MSME ბენეფიციართა წილი, რომელიც აცხადებს, რომ პროგრამები ასახავს მათ საჭიროებებს. დაფუძნებულია პროექტის კომპონენტი 1-ის ფარგლებში მხარდაჭერილი ყველა ბენეფიციარის გამოკითხვის შედეგებზე, რომელიც ჩატარდება სააგენტოს მიერ პროექტის შუალედურ განხორციელებამდე მსოფლიო ბანკთან კოორდინაციით.	პროექტის შუალედურ განხორციელებამდე	სააგენტო / გამოკითხვის შეჯამება	ბენეფიციარების კვლევა	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

ინსტიტუციური ქმედებები საგრანტო პროგრამის გასაძლიერებლად	საგრანტო პროგრამის გასაძლიერებლად ინსტიტუციური ქმედებები მოიცავს: (1) მონიტორინგისა და შეფასების ჯანსაღი სისტემის მიღებას, რომელიც აუმჯობესებს პროგრამის MSME ბენეფიციარებზე გავლენის მონიტორინგის მეთოდოლოგიას, მათ შორის პროგრამაში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პრინციპების გათვალისწინებისთვის ბენეფიციარების შესახებ მონაცემების შეგროვების გაუმჯობესება და შედეგებზე ორიენტირებული ინდიკატორების ჩართვა; (2) ცვლილებები პროგრამის დადგენილებაში, განსაკუთრებით მეწარმეთა შერჩევის კრიტერიუმების გაუმჯობესების მიზნით, რომლებიც დაეყრდნობა მონიტორინგისა და შეფასების განახლებული სისტემიდან მიღებულ მონაცემებს, როგორც დეტალურად აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში; და (3) ‘გამოსაშვები’ საპილოტე სქემის დაწყება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს შერჩეული წარმატებული ბენეფიციარების ინსტიტუციური მხარდაჭერა კომერციულ დაფინანსებაზე განაცხადის შეტანისას, მათ შორის, ბენეფიციარების ფინანსურ ინსტიტუტებთან დაკავშირებასა და დაფინანსების სხვა საშუალებების მოპოვებაში დახმარებით; დეტალურად აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში	ნახევარწლიური	სააგენტო	სააგენტოს დოკუმენტაციისა და სისტემების ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
---	--	---------------	----------	--	-----------------------------

ინსტიტუციური ქმედებები პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის გასაძლიერებლად	ინსტიტუციური ქმედებები პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამის გასაძლიერებლად მოიცავს: (1) მონიტორინგისა და შეფასების ჯანსაღი სისტემის მიღებას, პროგრამის ბენეფიციარებზე გავლენის მონიტორინგის მეთოდოლოგიის გაუმჯობესებისთვის, მათ შორის ბენეფიციარების ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობისა და ვალდებულებების დაფარვის ჭრილში, სააგენტოსა და მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტთა შორის მონაცემთა გაუმჯობესებული მიმოცვლისა და შედეგებზე დაფუძნებული მიდგომის საშუალებით; (2) დასახული მიზნების შესაბამისად თანადაფინანსების პროგრამის ფუნქციონალურობის, ეფექტურობისა და ეფექტიანობის დასადგენად პროგრამის შეფასება ბენეფიციარების, სესხების და სხვა შესაბამისი ინდიკატორების მონაცემებზე დაყრდნობით; (3) ცვლილებები პროგრამის დადგენილებაში, ტარგეტირებისა და შერჩევის კრიტერიუმების გაუმჯობესებისთვის, რომლებიც ეყრდნობა მონიტორინგისა და შეფასების განახლებული სისტემიდან მიღებულ მონაცემებს, როგორც დეტალურად აღწერილია პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში	ნახევარწ ლიური	სააგენტო	სააგენტოს დოკუმენტაციისა და სისტემების ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში “
ინსტიტუციური ქმედებები საკრედიტო	ინსტიტუციური ქმედებები საკრედიტო საგარანტიო სქემის გასაძლიერებლად მოიცავს: (1) მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების ჩართულობისთვის აქტივობებს, მათ შორის	ნახევარწ ლიური	სააგენტო	სააგენტოს დოკუმენტაციისა	სსიპ „აწარმოე საქართველოში “

საგარანტიო სქემის გასაძლიერებლად	საინფორმაციო კამპანიის დაწყებას და რისკის მონიტორინგის სისტემის დანერგვას იმისთვის, რომ გაუმჯობესდეს მათგან მონაცემთა შეგროვება მათი ფინანსური მაჩვენებლების, ბენეფიციარების პროფილის, სესხების ფინანსური მაჩვენებლებისა და მთელი პორტფელის შესახებ; (2) ცვლილებებს მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებთან პროგრამაში ჩართვის შეთანხმებებში, რათა განისაზღვროს, რომ სააგენტოს შეუძლია დააწესოს სანქციები, სასამართლო დაცვის საშუალებები და შეწყვიტოს შეთანხმება მონაწილე ფინანსურ ინსტიტუტებთან მათ ფინანსურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, როგორც ეს დეტალურადაა აღწერილი პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოში; (4) ფინანსური მოდელირების ინსტრუმენტის დანერგვა სქემის ფინანსური მდგრადების მონიტორინგისა და ფასის ცვლილების შესახებ ინფორმირებისთვის.			და სისტემების ანალიზი	
მენეჯერული უნარების პროგრამის მიღება	მენეჯერული უნარების პროგრამის მიღება მოიცავს პროგრამის დიზაინის შემუშავებას, კონცეპტუალური დოკუმენტის მომზადებას და წარდგენას ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და ფინანსთა სამინისტროში, თუ შესაძლებელია, ის ასევე უნდა მოიცავდეს დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციებისას შეგროვებულ მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ ეკონომიკურ დასაბუთებას, შესაბამის რეგულაციაში დიზაინისა და განხორციელების ღონისძიებების შეყვანასა და	ნახევარწლიური	სააგენტო	სააგენტოს დოკუმენტაციისა და სისტემების ანალიზი	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

	განხორციელებისთვის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის მიღებას.				
პროექტის ფარგლებში გაცემული ფინანსური რესურსების წილი, (გრანტები, თანადაფინანსება, გარანტიები) რომელიც მიმართულია ქალთა ინკლუზიურ კომპანიებზე	პროექტის ფარგლებში გაცემული ფინანსური რესურსების წილი, (გრანტები, თანადაფინანსება, გარანტიები) რომელიც მიმართულია ქალთა ინკლუზიურ კომპანიებზე. ქალთა ინკლუზიური კომპანია განისაზღვრება, როგორც კომპანია: (i) ქალთა მფლობელობაში (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი აქციონერი სათანადოდ დოკუმენტირებული წარმომადგენლობითი და მმართველობითი უფლებამოსილებით); ან (ii) ქალთა მმართველობის ქვეშ (ანუ მინიმუმ ერთი ქალი უფროსი დონის მენეჯმენტში ან საშუალო დონის მენეჯმენტში მინიმუმ 25% ქალები); ან (iii) მეტი დასაქმებული ქალით, ვიდრე საშუალოდ ფიქსირდება შესაბამის სექტორში; ან (iv) წინა წელს დასაქმებული ქალების წილის მინიმუმ 5 პროცენტია.	ნახევარწლიური	სააგენტო	NGO-ებსა და მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტებისგან შეგროვებული მონაცემების შეჯამება	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
მომენტალური გადახდების სისტემაში დაფიქსირებული საცალო ტრანზაქციების მოცულობა	მომენტალური გადახდების სისტემაში დაფიქსირებული საცალო ტრანზაქციების მოცულობა (წლიური, აშშ დოლარში)	წლიური	NBG	უნაღდო ანგარიშსწორებაზე NBG-ის ანგარიშების ანალიზი	NBG
მომენტალური გადახდების ტრანზაქციების წილი (%)	მომენტალური გადახდების ტრანზაქციების რაოდენობა შეფარდებული უნაღდო ანგარიშსწორების საცალო ტრანზაქციების საერთო რაოდენობასთან.	წლიური	NBG	უნაღდო ანგარიშსწორების ტრანზაქციებზე NBG-ის	NBG

				ანგარიშების ანალიზი	
ფუნქციური KYC რეესტრის შექმნა	KYC რეესტრის შექმნა	წლიური	ეკონომიკის ა და მდგრადი განვითარებ ის სამინისტრ ო	KYC-ის რეესტრის დამოწმება	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში “
დაცული ტრანზაქციების მარეგულირებელი ჩარჩოს ცვლილებების დამტკიცება	დამტკიცებულია შემოთავაზებული ცვლილებები დაცული ტრანზაქციების მარეგულირებელი ჩარჩოსთვის.	წლიური	ეკონომიკის ა და მდგრადი განვითარებ ის სამინისტრ ო	შესაბამისი შესწორებული კანონმდებლობის განხილვა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში “
KYC რეესტრის სამუშაო ჯგუფის შექმნა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, იუსტიციის სამინისტროსა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისგან შემდგარი სამუშაო ჯგუფის შექმნა.	ნახევარწ ლიური	ეკონომიკის ა და მდგრადი განვითარებ ის სამინისტრ ო	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ სამუშაო ჯგუფის შექმნა და ფორმალური დადასტურება	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

საგარანტიო რეესტრის მოდერნიზაციის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება.	საგარანტიო რეესტრის მოდერნიზაციის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება.	ნახევარწ ლიური	ეკონომიკის ა და მდგრადი განვითარებ ის სამინისტრ ო	ტექნიკური მახასიათებლების გადახედვა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
---	---	-------------------	---	---	---

13. შესყიდვა

13.1. მიმოხილვა

შესყიდვის პროცედურა

პროექტის ფარგლებში შესყიდვები განხორციელდება მსოფლიო ბანკის შესყიდვების რეგულაციების შესაბამისად IPF მსესხებლებისთვის, შესყიდვები საინვესტიციო პროექტებისთვის, საქონელი, სამუშაოები, არასაკონსულტაციო და საკონსულტაციო მომსახურებები (მეოთხე გამოცემა, ნოემბერი 2020) და შესაბამისი სტანდარტული შესყიდვის დოკუმენტები, ხელმისაწვდომია ონლაინ, განახლებულ ფორმაში. შესყიდვის მოქმედი პროცედურები, ისევე როგორც ბანკის მიერ შემოწმების დონეები აღწერილია ქვემოთ და აისახება შესყიდვების გეგმაში (იხ. დანართი 1).

პროექტი რეგულირდება მსოფლიო ბანკის ანტიკორუფციული სახელმძღვანელო პრინციპებით, დათარიღებული 2006 წლის 15 ოქტომბრით (განახლებული 2011 წლის იანვარში და ძალაშია 2016 წლის 1 ივლისიდან).

შესყიდვის განხორციელების თანმიმდევრობა

სააგენტო პასუხისმგებელი იქნება კომპონენტის 1-ის, ასევე 2.2 და 2.3 ქვეკომპონენტების ფარგლებში ყველა შესყიდვაზე, რომლებიც განხორციელდება ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს პერსონალთან ერთად. სააგენტოს ექნება შესყიდვების ცალკეული გეგმები STEP-ში ზემოაღნიშნული ქმედებების საფუძველზე და საჭიროების შემთხვევაში ინდივიდუალურად განაახლებს შესყიდვების გეგმას STEP-ში.

შესყიდვების მენეჯმენტი

სააგენტო შეინახავს სრულ ჩანაწერებს თითოეული აქტივობისთვის, მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ, ტექნიკური პირობების შესწორებებს, ტექნიკურ მახასიათებლებს, ოდენობის აღრიცხვას, ბიჯის დოკუმენტაციას, რეკლამებს, მიღებულ წინადადებებს, წინადადებების შეფასებას, მსოფლიო ბანკის „no objection“-ს, მიღების წერილებს, სახელშეკრულებო შეთანხმებებს, ბიჯის უზრუნველყოფას, წინასწარი გადახდის გარანტიას, შესრულების გარანტიას, ინვოისების ასლებს, გადახდებს, სხვა დაკავშირებულ კორესპონდენციასა და ა.შ. კონტრაქტის გაფორმების შესახებ ინფორმაცია დაუყოვნებლივ ჩაიწერება და შეინახება ხელშეკრულებების სიაში. ტენდერების აბსოლუტური უმრავლესობა ჩატარდება შესყიდვების ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, ამიტომ სააგენტო შეინახავს ყველა საჭირო დოკუმენტაციის სრულ ჩანაწერს, რომელიც უსაფრთხოდ შეინახება შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში.

შესყიდვებში გაცვლის სისტემატური მეთვალყურეობა (STEP)

პროექტის ფარგლებში ხელშეკრულების წინასწარი და შემდგომი განხილვისთვის შესყიდვის ყველა ტრანზაქცია ჩაიწერება ან დამუშავდება STEP-ის მეშვეობით. ეს ინსტრუმენტი გამოყენებული იქნება განმახორციელებელ ორგანიზაციებსა და ბანკს შორის ისეთი ინფორმაციის გაცვლის სამართავად, როგორიცაა ბიჯის დოკუმენტაცია, ბიჯის შეფასების ანგარიშები, „no objection“ და ა.შ. ორივე PIE-ს ექნება იგივე პლატფორმა STEP-ში, თუმცა სააგენტოს, ზემოაღნიშნულ აქტივობებზე დაყრდნობით, ექნება წვდომა შესყიდვების საკუთარ გეგმაზე, რათა ზედამხედველობა გაუწიოს შესყიდვებს მისი შესაბამისი კომპონენტებისა და აქტივობების ჭრილში და საჭიროების შემთხვევაში, ინდივიდუალურად განაახლოს შესყიდვების გეგმა STEP-ში.

შესყიდვის უზრუნველყოფა

სააგენტოს აქვს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული პროექტების ფარგლებში შესყიდვების განხორციელების გამოცდილება. ვინაიდან მიმდინარე პროექტი ექვემდებარება მსოფლიო ბანკის შესყიდვების რეგულაციას IPF მსესხებლებისთვის (მე-4 გამოცემა, 2020 წლის ნოემბერი), მნიშვნელოვანი იქნება შესყიდვების გუნდისთვის საჭირო ტრენინგების უზრუნველყოფა. საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია პროექტის მხარდასაჭერად, მიზნობრივად დაქირავებულ იქნას ცალკე გამოყოფილი ანალიტიკოსი.

შესყიდვების წლიური გეგმა

შესყიდვების გეგმა უნდა შეიცავდეს: (i) საქმიანობების/კონტრაქტების მოკლე აღწერას; (ii) გამოყენებულ შერჩევის მეთოდებს; (iii) სავარაუდო ხარჯებს; (iv) განრიგებს; (v) მსოფლიო ბანკის მოთხოვნების განხილვას; (vi) შესყიდვის შესაბამის დოკუმენტებს და (vii) შესყიდვის შესახებ შესაბამისი ინფორმაციას. დანართი 1 მოიცავს შესყიდვების მიმდინარე გეგმას, რომელიც დასრულდება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს შემდეგ ვერსიასთან ერთად. შესყიდვების გეგმა, საჭიროების შემთხვევაში, განახლდება პროექტის გუნდთან კონსულტაციებით, რათა ასახოს პროექტის განხორციელების რეალური საჭიროებები. სააგენტო მიაწვდის ბანკს შესყიდვების გეგმის ნებისმიერ განახლებას განსახილველად და დასამტკიცებლად. შესყიდვების გეგმის განახლებების საფუძველი და დასაბუთება დოკუმენტირებული უნდა იყოს PPSD-ში.

ძირითადი შესყიდვები და ბაზრის შეფასება

სააგენტოს მიერ განსახორციელებელი ძირითადი აქტივობების აღწერა, ჩართული იქნება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალ ვერსიებში, სადაც მითითებული იქნება თანხის სავარაუდო მოცულობა, საქმიანობის სპეციფიკა, ადგილობრივი ბაზრის შესაძლებლობები და საერთაშორისო კომპანიების ინტერესი COVID-19 პანდემიის გათვალისწინებით.

შესყიდვების რისკის შემცირების ღონისძიებები

შესყიდვების რისკის შემცირების ღონისძიებები მოიცავს: (i) გამოცდილი შესყიდვების კონსულტანტის სრულ განაკვეთზე დაქირავებას პროექტის მთლიანი ხანგრძლივობის მანძილზე; (ii) სახელმწიფო ელექტრონული შესყიდვების პორტალის (e-GP) გამოყენებას ყველა საქონლისა და სამუშაოს შესყიდვისთვის და მონაწილეობას პორტალის e-GP გამოყენების ტრენინგებში; (iii) შესყიდვების საჭიროებებზე მორგებული ტრენინგის ჩატარებას შესყიდვების რეგულაციებისა და STEP-ის შესახებ; (iv) კონტრაქტის მონიტორინგის ყოველთვიური ანგარიშის წარდგენას, რომელშიც განხილულია ფიზიკური და ფინანსური პროგრესი, ასევე განხორციელების სხვა ძირითადი საკითხები; და (v) შესყიდვების გეგმის დეტალების წარდგენას ყველა სამშენებლო სამუშაოსა და საქონლის ელემენტისთვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) (ანუ დეტალური აღწერა, განახლებული სავარაუდო ხარჯები, შესყიდვის მეთოდი, ბანკის მიერ გადამოწმების მეთოდი და თარიღები) შესყიდვის ნებისმიერი აქტივობის დაწყებამდე.

განხილვა მსოფლიო ბანკის მიერ

ხელშეკრულების წინასწარი განხილვა განისაზღვრება პროექტის შესყიდვის რისკის საფუძველზე და შეთანხმებულია შესყიდვების გეგმაში. მსოფლიო ბანკი განახორციელებს შესყიდვების პერიოდულ შემოწმებას არჩევითად. შესყიდვების შესახებ გადაწყვეტილებები, რომლებიც ექვემდებარება ბანკის წინასწარ განხილვას, წარმოდგენილი იქნება შესყიდვების გეგმაში მსოფლიო ბანკის მიერ დამტკიცებული შეზღუდვების შესაბამისად.

შესყიდვის მეთოდების ზღვრები

შესყიდვები განხორციელდება ქვემოთ წარმოდგენილი მეთოდების გამოყენებით და სასესხო შეთანხმების შესაბამისად:

- საერთაშორისო ბაზრის მიდგომით კონკურენტული შესყიდვები განხორციელდება ≥ 10 მილიონი აშშ დოლარის ან ექვივალენტის ღირებულების სამშენებლო სამუშაოების და ≥ 1 მილიონი აშშ დოლარის ან ექვივალენტის ღირებულების საქონლის შემთხვევებში.
- ეროვნული ბაზრის მიდგომით კონკურენტული შესყიდვები განხორციელდება 10 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლები ან ექვივალენტი ღირებულების სამშენებლო სამუშაოების და 1 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლები ან ექვივალენტი ღირებულების საქონლის შემთხვევაში.
- შესყიდვები გამოყენებული იქნება 0.2 მლნ აშშ დოლარზე ნაკლები ან ექვივალენტი ღირებულების სამშენებლო სამუშაოებისა და 0,1 მილიონ

დოლარზე ნაკლები ან ექვივალენტი ღირებულების საქონლის შემთხვევაში.

- პირდაპირი შესყიდვის მეთოდი შეიძლება გამოყენებულ იქნას საქონლის, სამუშაოების და არასაკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვისას.
- ეროვნული კონსულტანტების შერჩევა გამოყენებული იქნება საკონსულტაციო მომსახურების შესაძენად 0.3 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლები ღირებულების შემთხვევაში.

შესყიდვის სავალდებულო მეთოდები

I. საქონელი, სამუშაოები და არასაკონსულტაციო მომსახურებები

- (i) შეთავაზებების მოთხოვნა (RFP)
- (ii) ბიჯების მოთხოვნა (RFB)
- (iii) კვოტების მოთხოვნა (RFQ); და
- (iv) პირდაპირი შესყიდვა

II. საკონსულტაციო მომსახურებები

- (i) ხარისხისა და ღირებულების მიხედვით შერჩევა (QCBS);
- (ii) ფიქსირებული ბიუჯეტის მიხედვით შერჩევა (FBS);
- (iii) განსაზღვრული ხარჯების მიხედვით შერჩევა (LCS);
- (iv) ხარისხის მიხედვით შერჩევა (QBS);
- (v) კონსულტანტების კვალიფიკაციის მიხედვით შერჩევა (CQS)
- (vi) ინდივიდუალური კონსულტანტები (IC); და
- (vii) პირდაპირი შერჩევა.

კონსულტანტთა მომსახურების შესყიდვის ყველა ტექნიკური პირობა, განურჩევლად დავალების სავარაუდო ღირებულებისა, უნდა იქნას განხილული და დამტკიცებული მსოფლიო ბანკის მიერ.

საოპერაციო ხარჯები

აღნიშნული არ ექვემდებარება შესყიდვების რეგულაციებს ან წინასწარ ან შემდგომ განხილვებს. საოპერაციო ხარჯები, როგორც წესი, მოწმდება მსოფლიო ბანკის მიერ და მიიღება მსესხებლის ეროვნული შესყიდვებისა და ადმინისტრაციული პროცედურების გამოყენებით.

განხორციელების ზედამხედველობა

სააგენტო ზედამხედველობას გაუწევს კომპონენტი 1-ისა და 2.2 და 2.3 ქვეკომპონენტების ფარგლებში შეძენილი კონტრაქტების განხორციელების ყველა ასპექტს.

სატენდერო კომისია/შეფასების კომისია და ბიჯის შეფასება

შეფასებას ახორციელებენ სატენდერო კომისიის მუდმივი წევრები შესყიდვების განყოფილების დახმარებით. სატენდერო კომიტეტის შემადგენლობა განისაზღვრება სააგენტოს შინაგანაწესით. სატენდერო კომისია შედგება ხმის მიცემის უფლების მქონე კენტი რაოდენობის წევრისგან. სატენდერო კომისიის წევრები უნდა დაესწრონ ყველა შეხვედრას. ნებისმიერი არყოფნა უნდა იყოს დაფიქსირებული და განმარტებული შეფასების ანგარიშში. ხმის უფლების მქონე საკონკურსო კომიტეტის ყველა წევრს აქვს თანაბარი ხმის უფლება. სატენდერო კომისია გადაწყვეტილებებს იღებს ხმათა უბრალო უმრავლესობით.

შეფასების პროცესის დაწყებამდე სატენდერო კომიტეტის თითოეულმა წევრმა უნდა შეავსოს და მოაწეროს ხელი მიუკერძოებლობისა და კონფიდენციალურობის დეკლარაციას (იხ. დანართი 2. დეკლარაცია მიუკერძოებლობისა და კონფიდენციალურობის შესახებ). სატენდერო კომიტეტის წევრები: i) მოქმედებენ სამართლიანად, მიუკერძოებლად და კეთილსინდისიერად; ii) არიან ანგარიშვალდებული და გამჭვირვალე; iii) მოქმედებენ კანონიერად; iv) აიდენტიფიცირებენ, აცხადებენ და მართავენ ინტერესთა კონფლიქტებს; v) ზრუნავენ კომერციულად მნიშვნელოვანი და კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვაზე; vi) არ აქვს კონტაქტი შესყიდვაში მონაწილე პირებთან/შემთავაზებლებთან შესყიდვის პროცესის განმავლობაში.

გაფორმებული კონტრაქტების გამოქვეყნება

სააგენტო უნდა აკმაყოფილებდეს მსოფლიო ბანკის IPF მსესხებლებისთვის, საინვესტიციო პროექტების დაფინანსების, საქონლის, სამუშაოების, არასაკონსულტაციო და საკონსულტაციო მომსახურებების შესყიდვების რეგულაციების 5.93-5.95 პუნქტებს (კონტრაქტის გაფორმების ცნობა) (მეოთხე გამოცემა, 2020 წლის ნოემბერი).

საჩივრის განხილვა

საჩივრები განიხილება, როგორც აღწერილია 3.27–3.32 პარაგრაფებში და დანართ 3-ში, შესყიდვებთან დაკავშირებული საჩივრები შესყიდვების რეგულაციების „მსოფლიო ბანკის შესყიდვების წესები IPF მსესხებლებისთვის, შესყიდვები საინვესტიციო პროექტების დაფინანსებისთვის, საქონელი, სამუშაოები, არასაკონსულტაციო და

საკონსულტაციო სერვისები“ (მეოთხე გამოცემა, 2020 წლის ნოემბერი), რომელიც მკაფიოდ განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს და ვადებს საჩივრების განხილვისთვის შესყიდვის ყველა ეტაპზე, მათ შორის ლოდინის პერიოდში შეტანილი საჩივრების ჩათვლით.

შესყიდვების ხარისხის უზრუნველყოფა

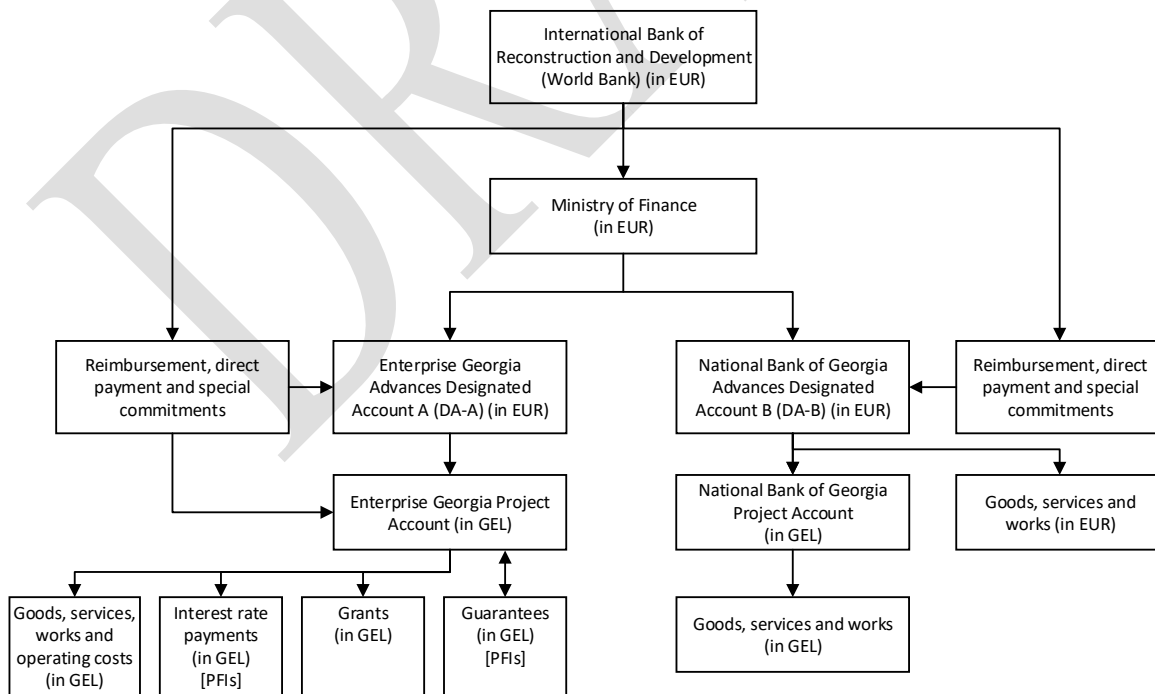
სააგენტო განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს კონტრაქტის უკეთ შეფუთვას და შესყიდვების დაგეგმვას, რაც ხელს შეუწყობს სამუშაო ტვირთის თანდათანობით შემცირებას. შესყიდვის ეტაპობრივი პასუხისმგებლობა წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ დანართ 2-ში არსებულ ცხრილებში.

14. ფინანსური მენეჯმენტი და თანხების გაცემა

სახსრების ნაკადი

სააგენტო გახსნის სპეციალურ ანგარიშს ეროვნულ ბანკში ფინანსთა სამინისტროს სახაზინოს ანგარიშზე მსოფლიო ბანკისთვის მისაღები პირობებით. სპეციალურ ანგარიშზე თანხები ჩაირიცხება ევროში. სააგენტო ასევე გახსნის ანგარიშებს პროექტისთვის ადგილობრივ ვალუტაში, რომლებზეც თანხები შეიძლება გადაირიცხოს ადგილობრივ ვალუტაში გადახდების განსახორციელებლად, მათ შორის პროექტის ნებისმიერი საოპერაციო ხარჯისთვის. პროექტის განხორციელების სრული ხანგრძლივობის მანძილზე თანხები განთავსდება სპეციალურ ანგარიშზე და შესაბამის ანგარიშებზე ადგილობრივ ვალუტაში. ეს თანხები არ იქნება გაერთიანებული სხვა ფინანსურ სახსრებთან.

სესხი გაიცემა მსოფლიო ბანკის თანხის გაცემის სტანდარტული მეთოდების გამოყენებით, რომლებიც მოიცავს: (ა) ავანსებს სპეციალურ ანგარიშზე ხარჯების ანგარიშგების (SOE) გამოყენებით; (ბ) გადახდები სპეციალური ვალდებულებისთვის; (გ) დასაშვები ხარჯების ანაზღაურება; და (დ) პირდაპირი გადახდები. პროექტი საჭიროებს თანხის ელექტრონული გაცემის მეთოდის დანერგვას, ხოლო განაცხადების მინიმალური რაოდენობა, ისევე როგორც ხარჯების ანგარიშგების სიხშირე, მითითებული იქნება თანხის გაცემისა და ფინანსური ინფორმაციის წერილებში.

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები მოიცავს პროცესების, პროცედურების და დოკუმენტების აღწერას (სპეციალური ანგარიშის ქერი, მინიმალური ღირებულების აპლიკაციები, სააგენტოს სპეციალური ანგარიშის დეტალები).

კონტროლის შიდა მექანიზმები

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები განმარტავს კონტროლის შიდა მექანიზმებს, მათ შორის:

- ა) საკონტროლო გარემო – ორგანიზაციული სტრუქტურა და პროცედურები ფინანსური მენეჯმენტის მექანიზმების ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად;
- ბ) რისკის შეფასება - ფინანსური კონტროლის, ფულადი სახსრების მოძრაობის, სააღრიცხვო ინფორმაციისა და ანგარიშგების რისკების იდენტიფიცირება და შემცირება;
- გ) საკონტროლო ღონისძიებები – საკონტროლო მექანიზმები, რომლებიც მიმართულია რისკების აღმოფხვრაზე.
- დ) ინფორმაცია და კომუნიკაცია - კომუნიკაციის მექანიზმები ფინანსური პერსონალის, პროექტის პერსონალის, მენეჯმენტის, ბანკისა და სხვა საკვანძო პირებს შორის, მაგალითად, აუდიტორებს შორის.
- ე) მონიტორინგი და განხილვა – ფინანსური მენეჯმენტისა და კონტროლის მექანიზმების მონიტორინგისა და განხილვის პროცედურები.

სააღრიცხვო პოლიტიკა

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები შეიცავს ინფორმაციას პროექტთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ და სააგენტოს სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ მნიშვნელოვან საკითხზე.

ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური მენეჯმენტის დეტალები

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები შეიცავს ოპერაციულ დეტალებს აღრიცხვისა და ანგარიშგების პროცესების თითოეული ეტაპისთვის, როგორცაა:

- ა) ჩანაწერების მენეჯმენტი - ღონისძიებები ფინანსური ჩანაწერების შექმნისა და შენახვის მიზნით, რომლებსაც ეფუძნება სააღრიცხვო მონაცემები და ანგარიშები.
- ბ) სააღრიცხვო სისტემა - გამოყენებული სისტემისა და პროგრამული უზრუნველყოფის დეტალები, მათ შორის შესყიდვის დეტალები, გარანტიები,

ტექნიკური მომსახურების ხელშეკრულებები, პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებასთან დაკავშირებული პროცედურები.

გ) ანგარიშთა სქემა - სქემის სტრუქტურისა და ფორმატის ახსნა და როგორ უკავშირდება ის გადახდის კატეგორიებს და ანგარიშების მოთხოვნებს.

დ) ტრანზაქციის დამუშავების კონტროლის მექანიზმები - სააღრიცხვო სისტემებში ტრანზაქციების შეტანამდე და შემდგომ სავალდებულო პროცედურების დეტალები.

ე) დამუშავების განრიგი - საბუღალტრო ჩანაწერების სარეზერვო ასლი, მონაცემთა შენახვა, საბანკო ამონაწერებისა და სააღრიცხვო ჩანაწერების შეჯერება და თანხის გაცემის ჩანაწერები, ძირითადი თარიღები და პასუხისმგებლობები, ფინანსური ანგარიშგება.

სააგენტო და NBG პასუხისმგებელნი იქნებიან კვარტალური არააუდიტირებული შუალედური ფინანსური ანგარიშების (IFR) წარდგენაზე და კოორდინაციას გაუწევენ პროექტის აუდიტირებული წლიური ფინანსური ანგარიშების ერთობლივ წარდგენას მსოფლიო ბანკისთვის. სააგენტო და NBG შეადგენენ IFR-ების სრულ კომპლექტს ყოველ კალენდარულ კვარტალში და წარუდგენენ ბანკს ყოველი კალენდარული კვარტალის დასრულებიდან 45 დღის განმავლობაში. შემდეგ მსოფლიო ბანკი მათ დააკონსოლიდირებს. IFR-ების ფორმატი შეთანხმებული იქნა FM შეფასებისას და მოიცავს: (ა) პროექტის წყაროებს და სახსრების გამოყენებას; (ბ) სახსრების გამოყენებას პროექტის აქტივობების მიხედვით; (გ) სპეციალური ანგარიშის ამონაწერებს; (დ) თანხის გაცემის შეჯამებას და (ე) ხარჯების ანგარიშგებასა და თანხის გატანის განრიგს.

შუალედური ფინანსური ანგარიშები, რომლებიც შექმნილია იმისთვის, რომ გაკონტროლდეს პროექტისთვის ხელმისაწვდომი ფინანსური რესურსების გამოყენება, გახარჯულ თანხას აკავშირებს პროექტის ფიზიკურ პროგრესთან, ანუ:

ფინანსური ანგარიშები - შეიცავს ინფორმაციას სახსრების წყაროებისა და გამოყენების შესახებ ხარჯების კატეგორიისა და პროექტის აქტივობების მიხედვით, ხარჯების დეტალურ შეჯამებას, როგორც მიმდინარე პერიოდისთვის, ასევე კუმულაციურად, და სპეციალური ანგარიშის შეჯერებას. ბუღალტერი დროულად შეიყვანს მონაცემებს, ხოლო ფინანსური მენეჯერი ამოწმებს ანგარიშების სისწორეს.

ყველა ფინანსური ანგარიშგება პროექტის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ფინანსური მენეჯერისა და პროექტის მენეჯერის მიერ.

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები მოიცავს ხაზინის/ფინანსთა სამინისტროს, საგადასახადო ორგანოების, სხვა სამთავრობო

უწყებებისა და შიდა ანგარიშების მიმართ მოთხოვნებს. რაც შეიძლება მოიცავდეს ანგარიშების ფორმატსა და სავალდებულო შინაარსს, ანგარიშების ვადებს და მისამართებს. შესაძლებელი მოიცავდეს პროცედურებს, ვადებსა და პასუხისმგებლობებს სააღრიცხვო სისტემიდან ანგარიშების წარმოების შესახებ.

აუდიტორების ღონისძიებები

პროექტის წლიური აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშები, აუდიტორის დასკვნასთან და მენეჯმენტის წერილთან ერთად, მიეწოდება მსოფლიო ბანკს ყოველი ფინანსური წლის დასრულებიდან ექვს თვეში და პროექტის დამთავრებისას.

პროექტის ფინანსური ანგარიშების აუდიტი ჩატარდება: (ა) საქართველოს ეროვნული ბანკი პასუხისმგებელი იქნება პროექტისთვის დამოუკიდებელი აუდიტორის დანიშვნაზე ბანკისთვის მისაღები ტექნიკური პირობებისა და კვალიფიკაციის მიხედვით; და (ბ) ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის აუდიტისა და უზრუნველყოფის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. სებ-ს შეუძლია გამოიყენოს თავისი მუდმივი აუდიტორი პროექტის საკუთარი ნაწილის აუდიტის ჩასატარებლად, იმ პირობით, რომ შესყიდვები და ტექნიკური პირობები მისაღებია მსოფლიო ბანკისთვის. სებ-ი პასუხისმგებელი იქნება სააგენტოს პროექტის აუდიტორის დანიშვნაზე და ფინანსური აუდიტი შეიძლება დაფინანსდეს სესხის სახსრებიდან. შემდგომში სააგენტო და სებ-ი შეთანხმდებიან შერჩეულ აუდიტორთან წლიური პროექტის საბოლოო აუდიტის შესახებ. ეროვნული ბანკი და სააგენტო აუდიტის ანგარიშებს აუდიტორისგან მიღებიდან ერთი თვის ვადაში საჯაროდ გამოაქვეყნებენ თავიანთ ვებგვერდებზე. სააგენტოსა და სებ-ისგან ერთობლივი აუდიტის ანგარიშების ოფიციალურად მიღების შემდეგ, მსოფლიო ბანკი გაასაჯაროებს პროექტის აუდიტორულ ფინანსურ ანგარიშებს, მსოფლიო ბანკის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის პოლიტიკის შესაბამისად.

ხელშეკრულების მართვა

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები განმარტავს პერსონალის როლებსა და პასუხისმგებლობებს საქონლისა და მომსახურების მიღებაში, ხარისხის შემოწმებასა და პროცედურებში, თუ მიღებული საქონელი და მომსახურება ვერ დააკმაყოფილებს ხარისხის შემოწმებას, ზოგად პირობებს და გადახდის მოთხოვნებს (მაგალითად: ადგილობრივი კონტრაქტები შეიძლება იყოს გადახდილი მხოლოდ ლარში).

პერსონალი

პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს მომავალი ვერსიები მოიცავს ინფორმაციას ფინანსური მენეჯმენტის ოფიცრების მოვალეობებისა და პასუხისმგებლობების შესახებ.

სესხის თანხის გაცემის პროცედურები

თანხის გაცემა შეიძლება განხორციელდეს გატანის მოთხოვნის ფორმის დამტკიცების შემდეგ. თანხის ყველა გაცემა გენერალური ფონდიდან და ნებისმიერი გაცემა საკრედიტო საგარანტიო ფონდიდან მოითხოვს ორ ხელმოწერას. ანგარიშზე დაფუძნებული გაცემის პროცედურები - შუალედური ფინანსური ანგარიშგების (IFRs) გამოყენებით - წარედგინება ბანკს კვარტალურად ან საჭიროებისამებრ საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 45 დღის განმავლობაში.

გატანის ყველა მოთხოვნა უნდა შეიცავდეს შესაბამის დამხმარე დოკუმენტაციას (მომწოდებლის სერტიფიცირებული ინვოისები, შესყიდვის შეკვეთები, შესყიდვის მოთხოვნა ან გარანტიით შესყიდვის მოითხოვნები კრედიტორებისგან). გადახდის ვაუჩერები უნდა დაერთოს შესაბამის დამადასტურებელ დოკუმენტაციას. დამატებით, ყველა ინვოისი უნდა დაამტკიცოს CFO-მ გადახდის წინ, რათა უზრუნველყოს გადახდების დუბლირების თავიდან აცილება და თანხის ხელმისაწვდომობა. ბუღალტრული აღრიცხვის სისტემა უნდა შეიქმნას იმისათვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული დუბლირებული გადახდები. უნდა შეიქმნას საინვესტიციო სისტემა, რათა თავიდან აცილებული იქნას ძალიან დიდი თანხების ინვესტიცია ერთ საკითხში.

ქვითრებისა და გადახდების ყველა დედანი ჩანაწერი, მათ შორის ინვოისები, ჩეკები, სადებეტო რჩევები, საკრედიტო რჩევები და ბანკის გაერთიანებული ამონაწერები, ინახება. ავტორიზაციის წერილები და შესყიდვის შეკვეთები სათანადოდ უნდა იყოს შენახული.

ბიუჯეტის დაგეგმვა და შემუშავება

ფინანსური მენეჯმენტის ძირითადი ელემენტებია გრძელვადიანი, საშუალოვადიანი და მოკლევადიანი დაგეგმვა. გრძელვადიანი და საშუალოვადიანი გეგმებს ჩვეულებრივ უწოდებენ კორპორატიულ დაგეგმვას და საჭიროებს დაგეგმვის განსხვავებულ მიდგომებს, რომლებიც ხშირად ხასიათდება „მომრავი პროგრამით“ ან „მხოლოდ ინდიკატური დაგეგმვის“ მეთოდებით, მოკლევადიანი ბიუჯეტირებისა და ბიუჯეტის კონტროლის პროცედურებთან შედარებით, რომლებიც ჩვეულებრივ წლიურია.

პროექტის წლიური გეგმის/ბიუჯეტის შემუშავება

წლიური გეგმები (სამუშაო გეგმები და შესყიდვების გეგმები) მზადდება ბიუჯეტის შედგენის მიზნით. წლიური სამუშაო/შესყიდვების გეგმა და ბიუჯეტი განსაზღვრავს ხარჯების განაწილებას პროექტის კომპონენტისთვის წლის განმავლობაში. თუმცა, სანამ ბიუჯეტი საბოლოოდ დამტკიცდება, ის განსახილველად და „no objection“-ის მისაღებად უნდა წარედგინოს მსოფლიო ბანკს. დამტკიცებული ბიუჯეტი საფუძვლად უნდა დაედოს პროექტის რესურსების ხარჯვას მომავალ ფისკალურ წელს.

პროექტის ბიუჯეტის დაგეგმვა

პროექტის სავარაუდო ხარჯები (ბიუჯეტი) მზადდება პროექტის მენეჯმენტთან დაკავშირებული ხარჯების შემდეგი პუნქტების საფუძველზე: (ა) პროექტის ძირითადი და დამხმარე პერსონალის გაანგარიშებული ხელფასი პერსონალის დამტკიცებული განრიგის შესაბამისად (ბ) საოპერაციო ხარჯები პროექტის მიმდინარე აქტივობებისთვის; და (გ) აღჭურვილობის შესყიდვა.

კვარტალური დაგეგმვა

პროექტის ბიუჯეტის კვარტალური დაგეგმვა ხორციელდება წლიური ბიუჯეტის კვარტალურად განაწილებით სამუშაო გეგმებისა და შესყიდვების მონაცემების შესაბამისად, რომლებიც უნდა შეიმუშაოს ფინანსურმა მენეჯერმა პროექტის მენეჯერთან და შესყიდვების სპეციალისტთან ერთად. წლიური ბიუჯეტის შეჯამების ცხრილები კვარტალების მიხედვით ფინანსური ანგარიშგების ფორმების შესაბამისად იქმნება წინა წლის შუა რიცხვებში ფინანსური მენეჯერისა და პროექტის მენეჯერის მიერ.

პროექტის მართვის ხარჯები

პროექტის ღირებულება ფიქსირებულია ზემოთ აღწერილი სავარაუდო ღირებულებისა და პროექტის წლიური ბიუჯეტის მიხედვით. ხარჯები მოიცავს შემდეგ კატეგორიებს:

თანამშრომელთა ხელფასები საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით

ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისად, დამსაქმებლები ვალდებული არიან გადაიხადონ დასაქმებულის საშემოსავლო გადასახადი.

ადგილობრივი ტრანსპორტირებისა და ტექნიკური ხარჯები

ადგილობრივი ტრანსპორტირებისა და ტექნიკური ხარჯები მოიცავს საწვავის ხარჯებს, შეკეთებისა და პარკირების საფასურს და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებულ სხვა სახის ნებართვებს, მათ შორის მანქანის დაქირავებას. ტრანსპორტირების ხარჯები იფარება პროექტის ბიუჯეტიდან.

საქართველოში ოფიციალური მოგზაურობის ხარჯები

მოგზაურობის ხარჯები იფარება ბიუჯეტიდან შიდა წესების და საქართველოს საგადასახადო კოდექსისა და კანონმდებლობის შესაბამისად. იგი ითვალისწინებს განთავსების ხარჯების ანაზღაურებას per diem და ტრანსპორტირებას დანიშნულების ადგილამდე და უკან.

კომუნიკაციის ხარჯები

საოფისე ტელეფონებსა და ელექტრონულ ფოსტასთან დაკავშირებული ხარჯები იფარება პროექტის ბიუჯეტიდან. პროექტის მენეჯერისა და დანარჩენი პერსონალისთვის მობილური ტელეფონის ხარჯების გადახდა შესაძლებელია შიდა წესების შესაბამისად.

საოფისე მასალები

საოფისე მასალების ხარჯების დაფარვა ხდება პროექტის საჭიროებებისა და ბიუჯეტის მიხედვით.

ოპერაციები ნაღდი ფულით

გრანტის ფარგლებში არ არის გათვალისწინებული ოპერაციები ნაღდი ფულით .

ხელფასები

კონსულტანტებისა და პროექტის პერსონალის ხელფასები ყოველი თვის ბოლოს იფარება ლარში კონტრაქტებით განსაზღვრული მოცულობის შესაბამისად.

პერსონალის მიერ მომზადებული და პროექტის მენეჯერის მიერ დამტკიცებული კონტრაქტისა და სამუშაო განრიგის საფუძველზე ბუღალტერმა უნდა შეავსოს სახელფასო უწყისი არაუგვიანეს ყოველი თვის 30 რიცხვისა. სახელფასო უწყისი უნდა განიხილებოდეს და დამოწმებული იყოს ფინანსური მენეჯერის მიერ პროექტის მენეჯერის მიერ დამტკიცებამდე/ხელმოწერამდე.

მისიების / სავალე მოგზაურობის ხარჯების ავანსი

ოფიციალურ მივლინებებზე დასაქმებულებს ავანსი ერიცხებათ ტრანსპორტირების, ცხოვრებისა და განსახლების სავარაუდო ხარჯების შესაბამისად. ეს ვარაუდები არ შეიძლება აღემატებოდეს შიდა წესებით დადგენილ ოფიციალურ ლიმიტებს. ბუღალტერმა უნდა ჩაიწეროს პერსონალის ყველა ავანსი მისიის ხარჯებისთვის შესაბამისი თანამშრომლის საავანსო ანგარიშზე. მისიის ხარჯებისთვის ავანსების გადახდა ხდება ცნობის საფუძველზე, რომელსაც ხელს აწერენ პროექტის მენეჯერი და ფინანსური მენეჯერი. მისიის შესაბამისი ავანსების მიმღებმა თანამშრომლებმა

ბუღალტერს უნდა წარუდგინონ ანგარიში მისიის დასრულებიდან ხუთი დღის განმავლობაში, ნებისმიერ დამხმარე დოკუმენტაციასთან ერთად.

ბუღალტრის მოვალეობები

ბუღალტერი განახორციელებს ყველა დამტკიცებული ავანსის ან სხვა დამტკიცებული ხარჯების გადახდას პერსონალისთვის. შეასრულებს ორმაგი ბუღალტერიის ჩანაწერებს ბუღალტრული აღრიცხვის პროგრამაში. ბუღალტრის მუშაობას ყურადღებით გააკონტროლებს ფინანსური მენეჯერი, რომელიც შეამოწმებს ბუღალტრის მიერ შესრულებულ ყველა ტრანზაქციას.

საგრანტო ხელშეკრულებებთან და საბიუჯეტო ასიგნებებთან შესაბამისობა

გადახდების განხორციელებამდე ფინანსურმა მენეჯერმა უნდა უზრუნველყოს რომ:

- გადახდის კატეგორიისთვის საკმარისი სახსრებია გამოყოფილი შესაბამისი დაფინანსების წყაროებიდან;
- გადახდა დასაშვებია მოქმედი საგრანტო ხელშეკრულების წესების შესაბამისად;
- ხელმისაწვდომია საკმარისი ნაღდი ფულადი რესურსები დაფინანსების თითოეული წყაროსთვის.

შენახვა და აღრიცხვა

ყველა ფინანსურ ტრანზაქციაზე იქმნება ჩანაწერი, მაგალითად: მომწოდებლების ინვოისები, ხელშეკრულებების ასლები, საბანკო ამონაწერები ან გადახდის ან საქონლის შეკვეთები და ა.შ. ჩანაწერები უნდა ინახებოდეს და კლასიფიცირდებოდეს მარტივი წვდომისთვის, რადგანაც წარმოადგენენ დოკუმენტურ მტკიცებულებას, რომელზეც ემყარება სააღრიცხვო სისტემა. პროექტის ქვეშ თითოეული დასრულებული ხელშეკრულების ასლი უნდა ინახებოდეს სეიფში და დოკუმენტები დამაკმაყოფილებლად უნდა იყოს დაცული. ფინანსურმა მენეჯერმა და გაცემის სპეციალისტმა უნდა უზრუნველყონ ბუღალტრული აღრიცხვისა და შესყიდვების შესახებ ინფორმაციის შენახვის სიზუსტე, მათ შორის პროექტის ხარჯების დოკუმენტების დედნების შენახვა, და უზრუნველყონ, რომ აუდიტორებს, ფინანსური უწყებების უფლებამოსილ წარმომადგენლებსა და სხვებს, ექნებათ წვდომა ინფორმაციასთან, რომლის მიწოდება შეეძლება ფინანსურ მენეჯერს.

აღჭურვილობის შეძენის ხარჯები

აღჭურვილობისა და მომსახურებების შეძენა

ადმინისტრაციისა და შესყიდვების ოფიცერი მხარს უჭერს შესყიდვებისა და კონტრაქტის შესრულების პროცესს. ეს სახელმძღვანელო არ არის გამიზნული

მსოფლიო ბანკის შესყიდვების პროცედურების / გაიდლაინების აღსაწერად, ამისთვის არსებობს მსოფლიო ბანკის შესყიდვების სპეციალური გზამკვლევი, რომელზეც უნდა იყოს მითითება. შეძენილი აღჭურვილობისა და მომსახურების ხარჯები უნდა დაიგეგმოს მიმდინარე პერიოდისთვის. დამატებითი აღჭურვილობის შესყიდვა ხორციელდება მხოლოდ მსოფლიო ბანკთან შეთანხმებით, შესწორებული შესყიდვების გეგმისა და ბიუჯეტის საფუძველზე.

აღჭურვილობისა და მომსახურების ხელშეკრულებების ანაზღაურება

აღჭურვილობის ან მომსახურების ხელშეკრულებების ანაზღაურების მიზნით, ადმინისტრაციამ და შესყიდვების ოფიცერმა უნდა დაადასტუროს, რომ: (1) გადახდა ხდება ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად; (2) ისეთი გარემოებების არარსებობა, რომლებმაც შეიძლება ხელი შეუშალოს გადახდას; (3) მიმწოდებელმა შეასრულა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები და წარადგინა ყველა საჭირო დამადასტურებელი დოკუმენტი, მათ შორის, მიღება-ჩაბარების აქტები საბოლოო მიმღებებისგან; (4) საკონსულტაციო მომსახურებების შემთხვევაში, კონსულტანტის კოორდინატორის თანხმობა, ხოლო საქონლის შემთხვევაში, მიმღების მიერ საქონლის რაოდენობისა და ხარისხის დასტური. ინვოისისა და თანმხლები დოკუმენტაციის განხილვის ვადაა ორი სამუშაო დღე.

პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც გამოიყენება პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვისთვის

ORIS საბუღალტრო პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება

პროექტის ფარგლებში აღრიცხვისთვის გამოიყენება ORIS Accounting პროგრამული უზრუნველყოფა.

წვდომის შეზღუდვა

ყველა ცვლილება და ფაილში მონაცემთა შეტანა ხდება მხოლოდ ფინანსური პერსონალის მიერ, რომელმაც იცის წვდომის პაროლი (მაგალითად, შეუძლებელია გამოქვეყნებული ტრანზაქციების წაშლა, კონტროლირებადი წვდომა, პაროლის დაცვა).

უსაფრთხოება ასევე მოიცავს სისტემის სარეზერვო და ტექნიკურ პროცედურებს, ანუ ბუღალტერი პასუხისმგებელია ყოველთვიურად შექმნას პროგრამული უზრუნველყოფის მონაცემების სარეზერვო ასლი (CD ან გარე მეხსიერება). ეს მოთხოვნა ვრცელდება შესყიდვებზე და სხვა შესაბამის ფაილებზე ან პროექტის საკითხებზე.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება

პროექტის ფინანსური ანგარიშები იწარმოება უშუალოდ ORIS ბუღალტრული სისტემიდან, რომელიც გამოიმუშავებს ყოველთვიურ ხარჯთა ანგარიშებს და საცდელ ბალანსს. ფინანსური ანგარიშების მომზადების ზოგადი ნაბიჯები მოიცავს:

ა. საცდელი ბალანსის საბოლოოდ გაფორმება შესაბამისი ფისკალური პერიოდის/წლის ბოლოს (ჩანაწერები შეჯერებული და თანმიმდევრულია).

ბ. ფინანსური ანგარიშების საჭირო ფორმატი განსაზღვრულია.

გ. ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაციის შემდგომი გამოქვეყნებისთვის ანგარიშების მოთხოვნების განხილვა.

დ. ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება და კონსოლიდაცია საცდელი ბალანსისა და ინფორმაციის სხვა წყაროების საფუძველზე.

დანართი 1. შესყიდვის გეგმა (2021 წლის 2 ნოემბრის მდგომარეობით)

#	აღწერა	კომპ.	PIE	შესყიდვის ტიპი	წელი	შესყიდვის მიდგომა	წინასწარი/შედგომი	ხარჯი (შეფასება მლნ ლარებში)	
1	კონტრაქტორი ორგანიზაციების შეძენა ყოველწლიურად გრანტების მართვისთვის	A.1	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	11,010,000	
2	KYC რეესტრის შეძენა	B.2	MOESD / EG	საკონსულტაციო მომსახურება/ არასაკონსულტაციო მომსახურება	2023	ეროვნული ან საერთაშორისო – ღია	წინასწარი	15,781,000	
3	პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენა გირაოს რეესტრისთვის	B.3	MOESD / EG	საკონსულტაციო მომსახურება/ არასაკონსულტაციო მომსახურება	2023	ეროვნული ან საერთაშორისო – ღია	შემდგომი	2,569,000	
4	უსაფრთხო დაკრედიტებისათვის ტექნიკური დახმარება ლეგალური და მარეგულირებელი ჩარჩოს გაუმჯობესებისათვის, მათ შორის დახმარება საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტის შემუშავებაში.	B.3	MOESD / EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2023	ეროვნული-ღია	შემდგომი	2,202,000	
5	ტექნიკური დახმარება გირავნობის რეესტრის მოდერნიზებაში, ონლაინ რეესტრის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადებასა და ინდივიდუალური პროგრამული გადაწყვეტის შესყიდვის ჩათვლით.	B.3	MOESD / EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2024	ეროვნული-ღია	შემდგომი	367,000	
6	გირავნობის რეესტრის მომხმარებელთა შესაძლებლობების გაზრდის უზრუნველყოფა	B.3	MOESD / EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2024	ეროვნული ან საერთაშორისო – ღია	შემდგომი	1,101,000	
7	ინსტიტუციური გაძლიერების აქტივობები, მათ შორის ინდივიდუალური კონსულტაციები (EG-ის სამუშაოების გასაძლიერებლად და მსოფლიო ბანკის ზედამხედველობის მხარდაჭერისთვის)								
7.1	ფინანსური სპეციალისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	330,300	

7.2	შესყიდვების სპეციალისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	440,400	
7.3	გარემოსდაცვითი სპეციალისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	440,400	
7.4	სოციალური სპეციალისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	440,400	
7.5	იურისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	220,200	
7.6	მონიტორინგის სპეციალისტი	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	220,200	
7.7	Growth Hubs-ის თანამშრომლები (12)	A.4	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული-ღია	შემდგომი	1,321,200	
8	მონიტორინგისა და აუდიტის ხარჯები	C	EG	საკონსულტაციო მომსახურება	2021-2025	ეროვნული ან საერთაშორისო – ღია	შემდგომი	1,835,000	
9	ოპერატიული და პროგრამის მართვის ხარჯები								
9.1	ტრენინგის შემუშავება და მიწოდება	A.4	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	1,835,000	
9.2	მენეჯმენტისა და ციფრული უნარების პროგრამის შემუშავება და განხორციელება	A.4	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	3,670,000	
9.3	ტექნიკური დახმარება (TA) MSME-ებისთვის	A.4	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	6,752,800	
9.4	ადგილობრივი კონსულტანტების ბაზრის განვითარება	A.4	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	1,101,000	
9.5	ოფისის დაქირავება, რემონტი, ავეჯი და IT აღჭურვილობა Growth Hub-ისთვის	A.4	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	3,670,000	
9.7	5 დამატებითი პროექტის დამხმარე პერსონალი	C	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	5,202,225	
9.8	სხვა ხარჯები	C	EG	არ გამოიყენება	2021-2025	N/A	N/A	1,835,000	

დანართი 2. ვალდებულებები ეტაპობრივი შესყიდვის შესახებ

საქონელზე/არასაკონსულტაციო მომსახურებაზე წინადადებების მოთხოვნის ეტაპები (RFB)		ვალდებულებები
1.	მომზადეთ ტექნიკური მახასიათებლები და BoQ (AS)	დიზაინის კომპანია
2.	სატენდერო დოკუმენტაციის მომზადება (ბანკთან შეთანხმებული BD/SPD-ის საფუძველზე)	EG
3.	მსოფლიო ბანკისგან დადებითი პასუხის („No Objection“) მიღება სატენდერო დოკუმენტაციაზე.	EG
4.	შესყიდვის სპეციალური ცნობისა და შესყიდვის დოკუმენტების გამოქვეყნება საქართველოს ელექტრონული შესყიდვების სისტემაში	EG
5.	კომისიის დანიშვნა წინადადებების შესაფასებლად.	EG
6.	პოტენციური პრეტენდენტებისგან ნებისმიერი მოთხოვნისა და შესაბამისი პასუხების დოკუმენტირება მეტი თვალსაჩინოებისათვის. ყველა პოტენციური პრეტენდენტისთვის პასუხის გაცემა.	EG
7.	განაცხადების მიღება ვადის ამოწურვამდე და მათი სწორად დაფაილება.	EG
8.	აპლიკაციების საჯაროდ გახსნა განაცხადების მიღების ბოლო ვადის გასვლისთანავე.	EG
9.	მომზადეთ სატენდერო წინადადებების საჯარო გახსნის ოქმი და დაუყოვნებლივ ატვირთეთ იგი შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში და STEP-ში.	EG
10.	შეაფასეთ და შეადარეთ წინადადებები გამოშვებულ BD-ებში წარმოდგენილი მეთოდოლოგიის გამოყენებით.	EG
11.	მომზადეთ შეფასების ანგარიში ჯილდოს მიღების რეკომენდაციით მინიჭებული სტანდარტული შეფასების ანგარიშის ფორმატის გამოყენებით.	EG
12.	მსოფლიო ბანკისგან დადებითი პასუხის („No Objection,“) მიღება შეფასების ანგარიშსა და რეკომენდაციაზე ჯილდოს მინიჭების შესახებ.	EG

საქონელზე/არასაკონსულტაციო მომსახურებაზე წინადადებების მოთხოვნის ეტაპები (RFB)		ვალდებულებები
13.	გამოაქვეყნეთ შეტყობინება ჯილდოს მიცემის განზრახვის შესახებ	EG
14.	მსესხებლის მიერ მოკლე რეპორტის მომზადება	EG
15.	ჯილდოს შესახებ შეტყობინების გაცემა გამარჯვებულ პრეტენდენტისთვის	EG
16.	მიიღეთ შესრულების დაცვა და გააუქმეთ შეთავაზების დაცვა	EG
17.	გააფორმეთ ხელშეკრულება კონტრაქტორთან.	EG
18.	გაუგზავნეთ ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი და შესრულების გარანტიის ასლი მსოფლიო ბანკს და დარწმუნდით, რომ ხელშეკრულება სათანადოდ არის რეგისტრირებული.	EG

კვოტების მოთხოვნის ეტაპები (RFQ) (საქონელი)		ვალდებულება
1.	საქონლის ტექნიკური მახასიათებლების მომზადება	EG
2.	მოამზადეთ ტენდერის მოწვევა (ITQ),	EG
3.	განცხადება საქართველოს ელექტრონული შესყიდვების სისტემის შესახებ.	EG
4.	დანიშნით კომისია წინადადებების შესაფასებლად.	EG
5.	დაასაბუთეთ პოტენციური პრეტენდენტებისგან ნებისმიერი მოთხოვნა დაზუსტებისთვის (თუ ჩამოთვლილია ITQ-ში) და შესაბამისი პასუხები. უპასუხეთ ყველა პოტენციურ პრეტენდენტს ელექტრონული ფოსტით ან ელექტრონული შესყიდვის საშუალებით.	EG
6.	მიიღეთ საკონკურსო წინადადებები ვადის გასვლამდე და სწორად მოახდონეთ მათი დოკუმენტირება და შენახვა.	EG
7.	გახსენით მიღებული საკონკურსო წინადადებები წარდგენის ბოლო ვადის შემდეგ დაუყოვნებლივ.	EG
8.	შეაფასეთ და შეადარეთ წინადადებები RFQ შეფასების ანგარიშის ნიმუშის გამოყენებით.	EG
9.	მოამზადეთ შეფასების ანგარიში ჯილდოს მიღების რეკომენდაციით.	EG
10.	შეავსეთ მიწოდების პირობები და გაუგზავნეთ არჩეულ მომწოდებელს/კონტრაქტორს.	EG
11.	მიიღეთ შესყიდვის შეკვეთის (ან ხელშეკრულების) მიღების დადასტურება.	EG
12.	აცნობეთ დამარცხებულ პრეტენდენტებს.	EG
13.	გააფორმეთ ხელშეკრულება მომწოდებელთან/კონტრაქტორთან.	EG
14.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი წარუდგინოს მსოფლიო ბანკს და უზრუნველყოს ხელშეკრულების სათანადო რეგისტრაცია.	EG
15.	საქონლის მიღება და შემოწმება ან სამუშაოს ზედამხედველობა და ანგარიშ-ფაქტურების გადახდა შეკვეთის/ხელშეკრულების შესაბამისად.	EG

პირდაპირი კონტრაქტები (DC)

ეს მეთოდი არ უზრუნველყოფს კონკურენციის უპირატესობას და გამჭვირვალობას, ამიტომ გამოიყენება სწორად დასაბუთებულ და დამტკიცებულ გამონაკლის შემთხვევებში.

DC-ის ეტაპები (საქონელი)		პასუხისმგებლობა
1.	საქონლის სავარაუდო ღირებულების მომზადება	EG
2.	პირდაპირი ხელშეკრულების დადების დასაბუთების მომზადება;	EG
3.	მიაწოდოს მსოფლიო ბანკს სავარაუდო ღირებულება და დასაბუთება პირდაპირი ხელშეკრულების დადების შესახებ „პროტესტი არ არის“ (No Objection) პასუხისთვის;	EG
4.	თუ მსოფლიო ბანკი მიიღებს დასაბუთებას და გამოსცემს „არანაირი წინააღმდეგობა“ (No Objection), განაგრძეთ შესყიდვა ტექნიკური მახასიათებლებისა და ხელშეკრულების პირობების მომზადებით;	EG
5.	ხელშეკრულების პირობების გაგზავნა მიმწოდებელს;	EG
6.	ხელშეკრულების გაფორმება;	EG
7.	განათავსეთ ხელშეკრულების გაფორმების განზრახვა	EG
8.	საბოლოო კონტრაქტის ასლის გაგზავნა მსოფლიო ბანკისთვის; და	EG
9.	მიიღეთ და შეამოწმეთ საქონელი და გადაიხადეთ შეკვეთის მიხედვით.	EG

ხარისხსა და ღირებულებაზე დაფუძნებული (QCBS) შერჩევის ეტაპები		QCBS-ის ეტაპები
1.	მოამზადეთ სავარაუდო ღირებულება TOR-ზე დაყრდნობით	ტექნიკური პერსონალი
2.	მსოფლიო ბანკის "არ არის წინააღმდეგობა" (No Objection) პასუხის მიღება TOR-ზე.	EG

ხარისხსა და ღირებულებაზე დაფუძნებული (QCBS) შერჩევის ეტაპები		QCBS-ის ეტაპები
3.	მოამზადეთ კრიტერიუმები ინტერესთა გამოხატვისა და REOI-ების ადგილობრივ გაზეთ(ებ)ში გამოქვეყნებისთვის და წარუდგინეთ ბანკს UNDB-ის ონლაინ გამოცემაში გამოსაქვეყნებლად.	EG
4.	დანიშნეთ ინტერესთა გამოხატვის (EOI) კომიტეტი.	EG
5.	შეაგროვეთ მიღებული EOI-ები და შეინახეთ / დააკოპირეთ ისინი სწორად. მოამზადეთ EOI-ის მიღების ოქმი და წარუდგინეთ მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომიტეტის წევრებს.	EG
6.	შეაფასეთ ინტერესის გამოხატვა და მოამზადეთ კონსულტანტების მოკლე სია, რომლებიც გამოეხმაურნენ REOI-ს. მოკლე სიაში უნდა იყოს არანაკლებ ხუთი (5) და არაუმეტეს რვა (8) უფლებამოსილი ფირმები.	EG
7.	მოამზადეთ წინადადებების მოთხოვნა (RFP), რომელიც მოიცავს მოწვევის წერილს, ინფორმაციას კონსულტანტებისთვის, მითითებების პირობებს და შემოთავაზებულ კონტრაქტს.	EG
8.	მიიღეთ მსოფლიო ბანკის პასუხი "პროტესტი არ არის" (No Objection) მოკლე სიაში და RFQ-ში.	EG
9.	საბოლოო მოკლე სიის მიწოდება ფირმებისთვის, რომლებმაც გამოიჩინეს ინტერესი, ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა ფირმისთვის, რომელიც კონკრეტულად ითხოვს ამას.	EG
10.	გაუგზავნეთ მოთხოვნა წინადადებების შესახებ (RFP) შერჩეულ ფირმებს.	EG
11.	შეხვდით საკონსულტაციო ფირმებს, რომ ეწვიოთ RDMRDI-ს ან ადგილს, თუ ეს მითითებულია RFP-ში.	EG
12.	დაარეგისტრირეთ ნებისმიერი განმარტებითი შეკითხვა და შესაბამისი პასუხები და უპასუხეთ ყველა საკონსულტაციო ფირმას იმ საკონსულტაციო ფირმების სახელების ჩამოთვლის გარეშე, რომლებიც ითხოვენ განმარტებებს.	EG

ხარისხსა და ღირებულებაზე დაფუძნებული (QCBS) შერჩევის ეტაპები		QCBS-ის ეტაპები
13.	საჭიროების შემთხვევაში, შეცვალეთ RFP მსოფლიო ბანკის მიერ დამტკიცებული შესწორებით და შეიტანეთ ცვლილება შერჩეულ ფირმებს შორის.	EG
14.	მიიღეთ საკონკურსო აპლიკაციები და მონიშნეთ შეთავაზების მიღების დრო და თარიღი. უკან დააბრუნეთ გაუხსნელად ყველა შეთავაზება, რომელიც მიღებულია მითითებული ვადის შემდეგ.	EG
15.	ტექნიკური წინადადებების გახსნა შეფასების კომიტეტის თანდასწრებით წინადადებების წარდგენის ვადის გასვლისთანავე. მოამზადეთ წინადადების მიღებისა და ტექნიკური წინადადების გახსნის ოქმი და გაუგზავნეთ მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომიტეტის წევრებს.	EG
16.	ფინანსური წინადადებების დაცულ ადგილას (ე.ი. უსაფრთხო) შენახვის ორგანიზება მათ საჯაროდ გამჟღავნებამდე.	EG
17.	ტექნიკური წინადადებების ხარისხის შეფასება RFP-ში მითითებული კრიტერიუმების/ქვეკრიტერიუმებისა და პუნქტების საფუძველზე. შეფასების კომიტეტის თითოეული წევრი დამოუკიდებლად ანიჭებს ქულებს.	EG
18.	ტექნიკური წინადადებების შეფასების ანგარიშის მომზადება. მიიღეთ მსოფლიო ბანკის ანგარიში "პროტესტი არ არის" ტექნიკური შეფასების ანგარიშზე.	EG
19.	აცნობეთ წარმატებულ ფირმებს, რომ მათ მიადწიეს საკვალიფიკაციო მინიმალურ ქულას და მიაწოდეთ მათ ფინანსური წინადადებების საჯარო გახსნის თარიღი, დრო და მისამართი.	EG
20.	ფინანსური წინადადებების გამჟღავნება შეფასების კომიტეტის წევრებისა და წარმატებული საკონსულტაციო ფირმების წარმომადგენლების თანდასწრებით, რომლებსაც შეუძლიათ დასწრება. გამოაცხადეთ წარმატებული საკონსულტაციო ფირმების სახელები და მათი ტექნიკური ქულა თითოეული კრიტერიუმისთვის და წაიკითხეთ შემოთავაზებული ფასები ხმამაღლა.	EG

ხარისხსა და ღირებულებაზე დაფუძნებული (QCBS) შერჩევის ეტაპები		QCBS-ის ეტაპები
21.	მოამზადეთ ანგარიში ფინანსური წინადადებების გახსნის შესახებ და დაუყოვნებლივ გაუგზავნეთ მსოფლიო ბანკს და ყველა კონსულტანტს, ვინც წარადგინა წინადადებები.	EG
22.	შეაფასეთ ფინანსური წინადადებები.	EG
23.	შეაფასეთ საბოლოო შეფასების ანგარიში, რომელშიც საკონკურსო წინადადებები რანჟირებულია მათი საერთო ტექნიკური და ფინანსური ქულების მიხედვით (მიკუთვნებული RFP წონების გამოყენებით). ანგარიში ინფორმაციის სახით გაგზავნეთ მსოფლიო ბანკში.	EG
24.	მოიწვიეთ ფირმა, რომელსაც აქვს უმაღლესი კომბინირებული ტექნიკური და ფინანსური ქულები მოლაპარაკებაზე.	EG
25.	დანიშნეთ მოლაპარაკების კომიტეტი.	EG
26.	თუ მაღალრეიტინგულ ფირმასთან მოლაპარაკებები არ დასრულდება კონტრაქტით, მომდევნო რეიტინგული ფირმა მოწვეული იქნება მოლაპარაკებისთვის. ამ ნაბიჯის გადადგმამდე გაიარეთ ონსულტაცია მსოფლიო ბანკთან.	EG
27.	ხელშეკრულების პროექტში ჩართეთ მოლაპარაკების შედეგები.	EG
28.	მსოფლიო ბანკისგან „პროტესტის გარეშე“ პასუხის მიღება ხელმოსაწერ კონტრაქტზე	EG
29.	შეტყობინება წარმატებული კონსულტანტის დაჯილდოების განზრახვის შესახებ	EG
30.	აცნობეთ დამარცხებულ პრეტენდენტებს მოლაპარაკებების წარმატებით დასრულების შესახებ	EG
31.	მსესხებლის ანგარიში	EG
32.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
33.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს	EG

ხარისხსა და ღირებულებაზე დაფუძნებული (QCBS) შერჩევის ეტაპები		QCBS-ის ეტაპები
34.	დააბრუნეთ გაუხსნელი ფინანსური წინადადებები ფირმებისგან, რომლებმაც არ დააგროვეს მინიმალური საკვალიფიკაციო ქულა წინადადებების ხარისხის შეფასებისას.	EG
35.	ხელშეკრულების გაფორმების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნება UNDB-ში ონლაინ რეჟიმში; გაუგზავნეთ იგივე ინფორმაცია ყველა კონსულტანტს, ვინც წარადგინა წინადადებები.	EG
36.	კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

მინიმალური ღირებულების შერჩევის (LCS) პროცედურები გამოყენებული იქნება აუდიტორული ფირმის შესარჩევად, რომელიც ჩაატარებს წლიურ აუდიტს პროექტის მოქმედების მანძილზე.

LCS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
1.	მოამზადეთ TOR, რომელიც თავსებადია არსებულ ბიუჯეტთან.	EG
2.	მიიღეთ WB "არარის წინააღმდეგობა" TOR-ზე.	EG
3.	გააკეთეთ მოკლე სია	EG

LCS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
4.	მოკლე სიის მომზადება და წინადადებების მოთხოვნა. მოკლე სიაში შესვლამდე ფირმებმა უნდა დაადასტურონ თავიანთი ინტერესი დავალების მიმართ.	EG
5.	გაუგზავნეთ RFP-ები მოკლე სიაში შესულ ფირმებს, რომლებიც ითხოვენ ტექნიკურ და ფინანსურ წინადადებებს ორ კონვერტში ერთ გარე კონვერტში.	EG
6.	დაარეგისტრირეთ ნებისმიერი განმარტებითი შეკითხვა და შესაბამისი პასუხები და უპასუხეთ ყველა საკონსულტაციო ფორმას იმ საკონსულტაციო ფორმების სახელების ჩამოთვლის გარეშე, რომლებიც ითხოვენ განმარტებებს.	EG
7.	დანიშნეთ კომისია წინადადებების შესაფასებლად.	EG
8.	მიიღეთ შეთავაზებები და გაითვალისწინეთ შეთავაზების მიღების დრო და თარიღი. უკან დაბრუნდეს დალუქული ყველა შეთავაზება, რომელიც მიღებულია მითითებული ვადის შემდეგ.	EG
9.	ტექნიკური წინადადებების გახსნა შეფასების კომიტეტის თანდასწრებით წინადადებების წარდგენის ვადის გასვლისთანავე. მოამზადოს ოქმი წინადადებების მიღებისა და ტექნიკური წინადადებების გახსნის შესახებ და წარუდგინოს მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომისიის წევრებს.	EG
10.	ფინანსური წინადადებების დაცულ ადგილას (ანუ უსაფრთხო) შენახვის ორგანიზება მათ საჯაროდ გამჟღავნებამდე.	EG
11.	შეაფასეთ ტექნიკური წინადადებების „ხარისხი“.	EG
12.	ტექნიკური წინადადებების „ხარისხის“ შეფასების ანგარიშის მომზადება. on	EG

LCS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
13.	მსესხებელმა უნდა აცნობოს ყველა ფირმას, რომელიც წარადგენს წინადადებებს მათი ქულების შესახებ და აკმაყოფილებენ თუ არა ისინი ტექნიკური კვალიფიკაციის მინიმალურ ქულას, რომელიც განსაზღვრულია RFP-ში. ამავდროულად, შეატყობინეთ წარმატებულ ფირმებს, რომ მათ მიადწიეს საკვალიფიკაციო მინიმალურ ქულას და მიაწოდეთ მათ ფინანსური წინადადებების საჯარო გახსნის თარიღი, დრო და მისამართი.	EG
14.	ფინანსური წინადადებების საჯაროდ გახსნა (ფინანსური წინადადებები არ უნდა გაიხსნას ტექნიკური შეფასების შედეგების კონსულტანტებისთვის გადაცემის დღიდან შვიდი (7) სამუშაო დღის განმავლობაში) შეფასების კომიტეტის წევრებისა და წარმატებულების წარმომადგენლების თანდასწრებით. საკონსულტაციო ფირმები, რომლებიც აირჩევენ დასწრებას. გამოაცხადეთ წარმატებული საკონსულტაციო ფირმის სახელები და წაიკითხეთ შემოთავაზებული ფასები ხმამაღლა.	EG
15.	მოამზადეთ ფინანსური წინადადებების საჯარო გახსნის ოქმი და დაუყონებლივ გაუგზავნეთ მსოფლიო ბანკს და ყველა კონსულტანტს, ვინც წინადადება წარადგინა.	EG
16.	შეაფასეთ ფინანსური წინადადებები.	EG
17.	ხარისხისა და ხარჯების შეფასების ერთობლივი სრული ანგარიშის მომზადება	EG
18.	მოიწვიე ყველაზე დაბალი ფასის მქონე კომპანია მოლაპარაკებებზე.	EG
19.	დანიშნეთ მოლაპარაკების კომიტეტი.	EG
20.	მოლაპარაკებების გამართვა საკონსულტაციო ფირმასთან, რომელთაც აქვთ ყველაზე დაბალი ფასი	EG
21.	მოლაპარაკებების შედეგების შეტანა ხელშეკრულების პროექტში;	EG
22.	ხელშეკრულების გაფორმება და ხელშეკრულების დადების ცნობის გამოქვეყნება	EG

LCS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
23.	მსესხებელმა უნდა წარუდგინოს ანგარიში ყველა წარუმატებელ პრეტენდენტს / წინადადების შემომტანს / კონსულტანტს, რომელთა მოთხოვნა მიიღება 3 სამუშაო დღის განმავლობაში.	EG
24.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
25.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს	EG
26.	დააბრუნეთ გაუხსნელი ფინანსური წინადადებები ფირმებისგან, რომლებმაც არ მიიღეს მინიმალური საკვალიფიკაციო ქულა წინადადებების „ხარისხის“ შეფასებისას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).	EG
27.	კონტრაქტის მინიჭების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნება UNDB-ში ინტერნეტში. გაუგზავნეთ იგივე ინფორმაცია ყველა კონსულტანტს, რომელიც წარადგენს წინადადებებს.	EG
28.	მიეცით ახსნა ნებისმიერ კონსულტანტს, ვისაც სურს გაარკვიოს მიზეზი, რის გამოც მისი წინადადება არ შეირჩა.	EG
29.	კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

შერჩევა ფიქსირებული ბიუჯეტის ფარგლებში (FBS)

მეთოდი არის კონკურენტული პროცესი შერჩეულ საკონსულტაციო ფირმებს შორის, რომელშიც წარმატებული ფირმის არჩევისას გათვალისწინებულია შეთავაზების ხარისხი

და მომსახურების ღირებულება. RFP დოკუმენტში, მომსახურების ღირებულება მითითებულია, როგორც ფიქსირებული ბიუჯეტი, რომლის გადაჭარბება შეუძლებელია. FBS გამოიყენება მარტივი საკონსულტაციო სერვისებისთვის, რომელთა ზუსტად იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

RFP დოკუმენტში მითითებულია ტექნიკური წინადადებების ბიუჯეტი და მინიმალური ქულა. უმაღლესი ტექნიკური ქულის მქონე წინადადება, რომელიც აკმაყოფილებს განსაზღვრულ ბიუჯეტის მოთხოვნებს, ითვლება საუკეთესო ღირებულების შეთავაზებად. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აღწერს FBS-ის დასასრულებლად საჭირო ნაბიჯებს და მათ დასრულებაზე პასუხისმგებლობებს:

FBS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
1.	მომზადეთ სავარაუდო ღირებულება TOR-ზე დაყრდნობით	EG
2.	მიიღეთ WB "არარის წინააღმდეგობა" TOR-ზე.	EG
3.	მომზადეთ ინტერესთა გამოხატვის შეფასების კრიტერიუმები და REOI-ების გამოქვეყნება ელექტრონული შესყიდვების სისტემაში და გაგზავნეთ ბანკში UNDB-ის ონლაინ ვერსიაში გამოსაქვეყნებლად.	EG
4.	დანიშნეთ კომისია ინტერესთა გამოხატვის შესაფასებლად.	EG
5.	შეაგროვეთ მიღებული EOI და შეინახეთ / დააკოპირეთ ისინი სწორად. მოამზადეთ EOI-ის მიღების ოქმი და წარუდგინეთ მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომიტეტის წევრებს.	EG
6.	შეაფასეთ ინტერესის გამოხატვა და მოამზადეთ კონსულტანტების მოკლე სია, რომლებიც გამოეხმაურნენ REOI-ს.	EG
7.	მომზადეთ RFP, რომელშიც მითითებულია ხელმისაწვდომი ბიუჯეტი.	EG
8.	მიიღეთ მსოფლიო ბანკისგან "No Objection" მოკლე სიაში და RFQ-ში.	EG

FBS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
9.	მიაწოდეთ ფირმების საბოლოო მოკლე სია, რომლებმაც გამოიჩინეს ინტერესი, ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა ფირმა, რომელიც კონკრეტულად ითხოვს ამას.	EG
10.	გაუგზავნეთ მოთხოვნა წინადადებების შესახებ შერჩეულ ფირმებს.	EG
11.	შეხვდით საკონსულტაციო ფირმებს PPMD-ის ან საიტის მოსანახულებლად, თუ ეს მითითებულია RFP-ში.	EG
12.	დაარეგისტრირეთ ნებისმიერი განმარტებითი შეკითხვა და შესაბამისი პასუხები და უპასუხეთ ყველა საკონსულტაციო ფირმას იმ საკონსულტაციო ფირმების სახელების ჩამოთვლის გარეშე, რომლებიც ითხოვენ განმარტებებს.	EG
13	საჭიროების შემთხვევაში, შეცვალეთ RFP მსოფლიო ბანკის მიერ დამტკიცებული შესწორებით და შეიტანეთ ცვლილება შერჩეულ ფირმებს შორის.	EG
14.	მიიღეთ შეთავაზებები და გაითვალისწინეთ შეთავაზების მიღების დრო და თარიღი. უკან დაბრუნდეს დალუქული ყველა შეთავაზება, რომელიც მიღებულია მითითებული ვადის შემდეგ.	EG
15.	ტექნიკური წინადადებების გახსნა შეფასების კომიტეტის თანდასწრებით წინადადებების წარდგენის ვადის გასვლისთანავე. მოამზადოს ოქმი წინადადებების მიღებისა და ტექნიკური წინადადებების გახსნის შესახებ და წარუდგინოს მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომისიის წევრებს.	EG
16.	ფინანსური წინადადებების დაცულ ადგილას (ე.ი. უსაფრთხო) შენახვის ორგანიზება მათ საჯაროდ გამჟღავნებამდე.	EG

FBS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
17.	ტექნიკური წინადადებების ხარისხის შეფასება RFP-ში მითითებული კრიტერიუმების/ქვეკრიტერიუმებისა და ქულების საფუძველზე. შეფასების კომიტეტის თითოეული წევრი დამოუკიდებლად ანიჭებს ქულებს.	EG
18.	ტექნიკური წინადადებების შეფასების ანგარიშის მომზადება. მიიღეთ მსოფლიო ბანკის ანგარიში "პროტესტი არ არის" ტექნიკური შეფასების ანგარიშზე.	EG
19.	მსესხებელმა უნდა აცნობოს ყველა ფირმას, რომელიც წარადგენს წინადადებებს მათი ქულების შესახებ და აკმაყოფილებენ თუ არა ისინი ტექნიკური კვალიფიკაციის მინიმალურ ქულას, რომელიც განსაზღვრულია RFP-ში. ამავდროულად, შეატყობინეთ წარმატებულ ფირმებს, რომ მათ მიაღწიეს საკვალიფიკაციო მინიმალურ ქულას და მიაწოდეთ მათ ფინანსური წინადადებების საჯარო გახსნის თარიღი, დრო და მისამართი.	EG
20.	გაიხსნას ფინანსური წინადადებები (ფინანსური წინადადებები არ უნდა გაიხსნას შვიდი (7) სამუშაო დღის განმავლობაში ტექნიკური შეფასების შედეგების კონსულტანტებისთვის გადაცემის დღიდან) შეფასების კომიტეტის წევრებისა და წარმატებული საკონსულტაციო ფირმების წარმომადგენლების თანდასწრებით. ვისაც სურდა დასწრება. გამოაცხადეთ წარმატებული საკონსულტაციო ფირმების სახელები და მათი ტექნიკური ქულა თითოეული კრიტერიუმისთვის და წაიკითხეთ შემოთავაზებული ფასები ხმამაღლა.	EG
21.	მომზადეთ ანგარიში ფინანსური წინადადებების გახსნის შესახებ და დაუყონებლივ გაუგზავნეთ მსოფლიო ბანკს და ყველა კონსულტანტს, ვინც წარადგინა წინადადებები.	EG

FBS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
22.	შეფასეთ ფინანსური წინადადებები. უარი თქვით წინადადებებზე, რომლებიც აღემატება მითითებულ ბიუჯეტს.	EG
23.	შეავსეთ საბოლოო შეფასების ანგარიში წინადადებების ტექნიკური ქულების შეფასებით. გაუგზავნეთ ანგარიში მსოფლიო ბანკს დასამტკიცებლად.	EG
24.	მოიწვიეთ შერჩეული ფირმა, რომელსაც აქვს უმაღლესი ტექნიკური ქულა მოლაპარაკებებზე.	EG
25.	მოლაპარაკებების გამართვა საუკეთესო რანგის საკონსულტაციო ფირმასთან.	EG
26.	თუ მაღალრეიტინგულ ფირმასთან მოლაპარაკებები არ მოჰყვება მისაღებ კონტრაქტს, მომდევნო რეიტინგული ფირმა მოწვეული იქნება მოლაპარაკებებისთვის. ამ ნაბიჯის გადადგმამდე კონსულტაცია გაიარეთ მსოფლიო ბანკთან.	EG
27.	ხელშეკრულების პროექტში ჩართეთ მოლაპარაკებების შედეგები.	EG
28.	მიიღება მსოფლიო ბანკისგან ხელმოწერილი კონტრაქტზე „პროტესტის გარეშე“.	EG
29.	ხელშეკრულების გაფორმება და ხელშეკრულების დადების ცნობის გამოქვეყნება	EG
30.	მსესხებელმა უნდა წარუდგინოს ანგარიში ყველა წარუმატებელ პრეტენდენტს / წინადადებას / კონსულტანტს, რომელთა მოთხოვნა მიიღება 3 სამუშაო დღის განმავლობაში.	EG
31.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
32.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს	EG

FBS-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
33.	დააბრუნეთ გაუხსნელი ფინანსური წინადადებები ფირმებისგან, რომლებმაც არ დააგროვეს მინიმალური საკვალიფიკაციო ქულა წინადადებების ხარისხის შეფასებისას.	EG
34.	გაგზავნეთ თქვენი კონტრაქტის გაცემის შესახებ ინფორმაცია UNDB-ს ონლაინ რეჟიმში. გაუგზავნეთ იგივე ინფორმაცია ყველა კონსულტანტს, რომელიც წარადგენს წინადადებებს.	EG
35.	მიეცით ახსნა ნებისმიერ კონსულტანტს, ვისაც სურს გაარკვიოს მიზეზი, რის გამოც მისი წინადადება არ შეირჩა.	EG
36.	კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

კონსულტანტის კვალიფიკაციის (CQ) შერჩევის პროცედურები გამოყენებული იქნება მცირე საკონსულტაციო დავალებებისთვის.

CQ-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
1.	მოამზადეთ სავარაუდო ღირებულება TOR-ზე დაყრდნობით	EG
2.	მიიღეთ WB "არარის წინააღმდეგობა" TOR-ზე.	EG

CQ-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
3.	მომზადეთ ინტერესთა გამოხატვის შეფასების კრიტერიუმები და REOI-ების გამოქვეყნება ონლაინ პლატფორმის ვებსაიტზე და წარუდგინეთ ბანკს გამოქვეყნებისთვის UNDB-ის ონლაინ გამოცემაში, მოითხოვეთ ინფორმაცია დავალებისთვის შესაბამისი კონსულტანტების გამოცდილებისა და კომპეტენციების შესახებ.	EG
4.	დანიშნეთ კომისია ინტერესთა გამოხატვის შესაფასებლად.	EG
5.	მომზადეთ ინტერესთა გამოხატვის შეფასების კრიტერიუმები.	EG
6.	შეაგროვეთ მიღებული EOI და შეინახეთ / დააკოპირეთ ისინი სწორად. მოამზადეთ EOI-ის მიღების ოქმი და წარუდგინეთ მსოფლიო ბანკს და შეფასების კომიტეტის წევრებს.	EG
7.	შეაფასეთ ინტერესთა გამოხატვა და მოამზადეთ EOI შეფასების ანგარიში	EG
8.	წარუდგინეთ თქვენი RFP წამყვან შერჩეულ საკონსულტაციო ფირმას.	EG
9.	მიაწოდეთ განმარტებები შერჩეული საკონსულტაციო ფირმის მოთხოვნის შესაბამისად.	EG
10.	დანიშნეთ კომისია წინადადებების შესაფასებლად.	EG
11.	მიიღეთ კომბინირებული ტექნიკური და ფინანსური წინადადება.	EG
12.	წინადადების განხილვა და წინადადების განხილვის ოქმის მომზადება.	EG
13.	მოიწვიე შერჩეული საკონსულტაციო ფირმა მოლაპარაკებაზე.	EG
14.	მოლაპარაკებების გამართვა შერჩეულ საკონსულტაციო ფირმასთან.	EG

CQ-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
15.	თუ პირველ ადგილზე მყოფ საკონსულტაციო ფირმასთან მოლაპარაკებები არ მოჰყვება უფლებამოსილ კონტრაქტს, მეორე ადგილზე გასულ ფირმას მოეთხოვება შეადგინოს კონსოლიდირებული გამარტივებული წინადადება და მოიწვიოს მოლაპარაკებაზე.	EG
16.	ხელშეკრულების პროექტში ჩართეთ მოლაპარაკების შედეგები.	EG
17.	ხელშეკრულების მინიჭება და კონტრაქტის მინიჭების პუბლიკაცია	EG
18.	მსესხებელმა უნდა წარუდგინოს ანგარიში ყველა წარუმატებელ პრეტენდენტს / წინადადებას / კონსულტანტს, რომელთა მოთხოვნა მიიღება 3 სამუშაო დღის განმავლობაში.	EG
19.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
20.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს	EG
21.	ხელშეკრულების გაფორმების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნება UNDB-ში ონლაინ რეჟიმში; გაუგზავნეთ იგივე ინფორმაცია ყველა EOI კონსულტანტს.	EG
22.	მიეცით ახსნა ნებისმიერ კონსულტანტს, ვისაც სურს გაარკვიოს მიზეზი, რის გამოც მისი წინადადება არ შეირჩა.	EG
23.	კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

ინდივიდუალური კონსულტანტები IC (ადგილობრივი და საერთაშორისო) დაქირავებულნი იქნებიან შესყიდვების რეგლამენტის VII ნაწილის შესაბამისად.

IC-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
1.	მომზადეთ სავარაუდო ღირებულება TOR-ზე დაყრდნობით	EG
2.	მიიღეთ WB "არარის წინააღმდეგობა" TOR -ზე.	EG
3.	ინდივიდუალური კონსულტანტების EOI-ის შეფასების კრიტერიუმების მომზადება. განათავსეთ რეკლამა ეროვნულ პრესაში და განყოფილებაში „ბიზნესი განვითარებისთვის“ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ინდივიდუალური კონსულტანტებისგან CV-ების მოთხოვნით EOI-ის ფარგლებში.	EG
4.	დანიშნეთ EOI შეფასების კომიტეტი ინდივიდუალური კონსულტანტებისთვის.	EG
5.	შეაგროვეთ EOI და სწორად შეიტანეთ / დააკოპირეთ ისინი. ინდივიდუალური კონსულტანტებისგან EOI-ის მიღების ოქმის მომზადება და შეფასების კომიტეტის წევრებს დარიგება.	EG
6.	ინდივიდუალური კონსულტანტების EOI-ის შეფასება და შეფასების ანგარიშის მომზადება.	EG
7.	მოიწვიეთ პირველი ადგილის მქონე ინდივიდუალური კონსულტანტი მოლაპარაკებისთვის.	EG
8.	დანიშნეთ მოლაპარაკების კომიტეტი.	EG
9.	მომზადეთ ხელშეკრულების პროექტი.	EG
10.	მოლაპარაკება თქვენ მიერ არჩეულ ინდივიდუალურ კონსულტანტთან.	EG
11.	თუ პირველ ადგილზე მყოფ ინდივიდუალურ კონსულტანტთან მოლაპარაკებები არ მოჰყვება უფლებამოსილ კონტრაქტს, მე-2 ადგილზე მყოფი ინდივიდუალური კონსულტანტი მოწვეული იქნება მოლაპარაკებისთვის. ამ ნაბიჯის გადადგმამდე შესაძლოა საჭირო გახდეს მსოფლიო ბანკის თანხმობა.	EG
12.	ხელშეკრულების პროექტში ჩართეთ მოლაპარაკების შედეგები.	EG

IC-ის ეტაპები		პასუხისმგებლობა
13.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
14.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს.	EG
15.	აცნობეთ წარუმატებელ კონსულტანტებს მოლაპარაკებების წარმატებით დასრულების შესახებ.	EG
16.	მიეცით ახსნა ნებისმიერ კონსულტანტს, რომელსაც სურს გაარკვიოს მიზეზი, რის გამოც არ იქნა შერჩეული.	EG
17.	კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

ინდივიდუალური კონსულტანტების პირდაპირი შერჩევა (DS)

ეს მეთოდი არ უზრუნველყოფს კონკურენციის უპირატესობასა და გამჭვირვალობას, ამიტომ გამოიყენება სწორად დასაბუთებულ და დამტკიცებულ გამონაკლის შემთხვევებში. შემდეგი ცხრილში აღწერილია DS-ის დასასრულებლად საჭირო ნაბიჯები და მათ დასრულებასთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობები:

DS - ის ნაბიჯები		პასუხისმგებლობა
1.	მოამზადეთ TOR, რომელიც თავსებადია არსებულ ბიუჯეტთან.	EG
2.	მიიღეთ WB "არარის წინააღმდეგობა" TOR -ზე.	EG
3.	მოამზადეთ დასაბუთების წერილი ინდივიდუალური კონსულტანტების პირდაპირი შერჩევისთვის	EG

DS - ის ნაბიჯები		პასუხისმგებლობა
4.	მომზადეთ მოწვევის წერილი, რომელშიც შერჩეულ კონსულტანტს მოეთხოვება წარადგინოს ფინანსური წინადადება და კომენტარები TOR -ზე.	EG
5.	წარუდგინეთ LOI არჩეულ კონსულტანტს.	EG
6.	მიაწოდეთ განმარტებები შერჩეული კონსულტანტის მოთხოვნის შესაბამისად.	EG
7.	დანიშნეთ კომიტეტი ფინანსური წინადადების/შემოთავაზებული ფასის შესაფასებლად	EG
8.	შეისწავლეთ ფინანსური შეთავაზებები	EG
9.	ფინანსურ წინადადების / შემოთავაზებული ფასის განხილვა და განხილვის ოქმის მოამზადება.	EG and evaluation committee
10.	მოლაპარაკება თქვენს სასურველ კონსულტანტთან.	EG
11.	ხელშეკრულების პროექტში მოლაპარაკების შედეგების ჩართვა.	EG
12.	მსოფლიო ბანკისგან ხელმოსაწერ კონტრაქტზე „პროტესტის გარეშე“ (No Objection) მიღება	EG
13.	გააფორმეთ კონტრაქტი კონსულტანტთან.	EG
14.	ხელმოწერილი ხელშეკრულების ასლი გაუგზავნე მსოფლიო ბანკს.	EG
15.	გაგზავნეთ თქვენი კონტრაქტის გაცემის შესახებ ინფორმაცია UNDB-ს ონლაინ რეჟიმში.	EG

DS - ის ნაბიჯები	პასუხისმგებლობა
16. კონტრაქტის განხორციელების ფაზაში აუცილებელია კონტრაქტის ეფექტური მენეჯმენტი, რათა უზრუნველყოს კონსულტანტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება: i) ხარჯების, დროის, ხარისხისა და შედეგების თვალყურის დევნება და მონიტორინგი; ii) მომწოდებლის/კონტრაქტორის/კონსულტანტების ურთიერთობების მართვა და ძირითადი დაინტერესებული მხარეები; iii) გადახდების მართვა შეთანხმებული პირობების შესაბამისად; iv) წარმოქმნილი პრობლემებისა და პრობლემების სწრაფი, ეფექტური, სამართლიანი და გამჭვირვალე მართვა.	EG

შენიშვნა: ყველა საერთაშორისო და წინასწარი განხილული ხელშეკრულებისთვის ლოდინის პერიოდი ასევე შესყიდვების ციკლის ნაწილია (შესყიდვების წესების პუნქტები 5.78-5.80.).

დანართი 3. დეკლარაცია მიუკერძოებლობისა და კონფიდენციალურობის შესახებ

პროექტი:

ტენდერი:

შესყიდვის მეთოდი:

გახსნის თარიღი:

მე, ქვემოთ ხელმომწერი
მოვალეობის შემსრულებელი შესაბამისად და წევრად შეფასების კომიტეტის აღნიშნული ტენდერის, მე ვაცხადებ, რომ მე არ მაქვს პირდაპირი ან არაპირდაპირი კავშირი არცერთ ტენდერში მონაწილესთან, ფიზიკურ ან კონსორციუმის წევრთან, ვინც გამოეხმაურა და წარადგინა თავიანთი შეთავაზება მითითებული პროექტის ფარგლებში, არცერთ შემოთავაზებულ ქვეკონტრაქტორთან. გარდა ამისა, ვაცხადებ, რომ არ მაქვს ფაქტობრივი, პოტენციური ან აღქმული ინტერესთა კონფლიქტი შესყიდვების ამ პროცესთან და ჩემს, როგორც შეფასების კომიტეტის წევრის როლთან დაკავშირებით, და ვიღებ ვალდებულებას, რომ შევასრულო ჩემი მოვალეობები მაქსიმალური ობიექტურობითა და კეთილსინდისიერებით. ...

ვადიარებ, რომ თუ შეფასების დროს აღმოვაჩენ, რომ ასეთი ბმული არსებობს, მაშინვე ვაცხადებ ამას, აღვწერ გარემოებებს, რამაც გამოიწვია ინტერესთა კონფლიქტი.

თანახმა ვარ, რომ შესყიდვების პროცესში არ დავუკავშირდები არცერთ პრეტენდენტს. კერძოდ, არ ვაპირებ:

ა. მივაწოდო მათ ინფორმაცია ან კომენტარი შესყიდვის შესახებ;

ბ. მივიღო მათგან ნებისმიერი საჩუქარი, მადლიერება, სტუმართმოყვარეობა ან რაიმე წახალისება;

გ. ვიყო მათა კონტაქტზე, შევხვდე ან განვიხილო მათთან შესყიდვების საკითხები.

მე დაუყოვნებლივ გადავუგზავნი ნებისმიერ მოთხოვნას ინფორმაციის ან შეხვედრის შესახებ, რომელსაც მივიღებ ნებისმიერი ტენდერის/განმცხადებლისგან შეფასების კომიტეტის თავმჯდომარეს.

მე მესმის, რომ შესყიდვების პროექტის ინფორმაცია, დისკუსიები, შეხვედრები, მიმოწერა და მასალები კონფიდენციალურია და თანახმა ვარ, რომ ეს ინფორმაცია დაცული იყოს და არ მივაწოდო ეს ინფორმაცია და არ განვიხილო იგი სხვასთან, გარდა შეფასების კომიტეტისა.

ხელმოწერა:

თარიღი:

დანართი 4. მოკლე ინფორმაცია პროფესიონალთათვის გარემოსდაცვითი და სოციალურ საკითხებში

ინტერესის გამოხატვის მოთხოვნა

საქართველო

პროექტის სახელწოდება: მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSMEs) დახმარება და აღდგენის

პროექტის ნომერი: P173975

სესხი ნომერი: 9239-GE

თანამდებობა: გარემოსდაცვითი სპეციალისტი

სსიპ “აწარმოე საქართველოში”, მსოფლიო ბანკის მიერ მხარდაჭერილი მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) დახმარებისა და აღდგენის პროექტის ფარგლებში, აცხადებს ინტერესს სახელმწიფო და ადგილობრივი გარემოსდაცვითი სპეციალისტების პოზიციებზე კანდიდატების მიმართ.

MSME ოპერაციებისთვის დახმარებისა და აღდგენის პროექტის შემუშავების მიზანია დაეხმაროს მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებს და მხარი დაუჭიროს მათ აღდგენას, მათ შორის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ხელსაყრელი გარემოს გაძლიერებით.

პროექტის აღწერა

პროექტი განხორციელდება ქვეყნის მასშტაბით და შედგება ოთხი კომპონენტისგან:

კომპონენტი 1 - MSME-ების ფინანსური დახმარება და აღდგენა

კომპონენტი 2 - ციფრული გადახდები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია

კომპონენტი 3 - პროექტის მენეჯმენტი და მონიტორინგი

კომპონენტი 4 - გადაუდებელ სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი

პროექტის აქტივობების მნიშვნელოვანი ნაწილი ეხება კომპონენტ 1-ს. კომპონენტ 1-ს განახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების

სამინისტროს დაქვემდებარებული ეკონომიკური განვითარების სამთავრობო სააგენტო EG. იგი შედგება შემდეგი ქვეკომპონენტებისგან:

- *ქვეკომპონენტი 1.1* უზრუნველყოფს მიკრო გრანტებს მიკრო და მცირე საწარმოების საბრუნავი კაპიტალისა და ძირითადი საშუალებების დასაფინანსებლად.
- *ქვეკომპონენტი 1.2* თანადაფინანსებას მოახდენს მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების (PFIs) მიერ გაცემულ სესხებზე საპროცენტო გადასახადებს.
- *ქვეკომპონენტი 1.3* უზრუნველყოფს ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიებს PFI-ების მიერ გაცემული სესხებისთვის.
- *ქვეკომპონენტი 1.4* უზრუნველყოფს ტექნიკურ დახმარებას MSME-ებისთვის COVID-ისგან დაცვისა და დიგიტალიზაციის შესახებ.

1.1 ქვეკომპონენტის განსახორციელებლად, EG-ს შეუძლია კონტრაქტორებთან ხელშეკრულება გააფორმოს მიკროგრანტების სქემის ფარგლებში გრანტით დაფინანსებული აქტივობების დაფარვის, შერჩევის, განაცხადის პროცესის და მონიტორინგის მიზნით. თუ ეს ორგანიზაციები არ არიან ჩართული, EG უშუალოდ აიღებს ამ პასუხისმგებლობებს. 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების მიხედვით, EG მოახდენს საპროცენტო გადახდების თანადაფინანსებას და უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო ბიზნესის ნაწილობრივ გარანტიებს, რომლებიც განხორციელდება PFI-ების მეშვეობით. PFI-ები შეიძლება იყოს კომერციული ბანკები, სალიზინგო კომპანიები ან მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები. ქვეკომპონენტი 1.4 გაუწევს ტრენინგებს ბიზნესებისთვის დიგიტალიზაციისა და COVID-ისგან დაცვის შესახებ და ხელს შეუწყობს კონტენტის მიწოდების გაფართოებას EG-ს ზრდის ჰაბებისთვის (growth hubs), რომლებიც მიზნად ისახავს ბიზნეს უნარების მომზადებას მთელი ქვეყნის მასშტაბით მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში.

პროექტის გარემოზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედება ძირითადად მოსალოდნელია 1-ლი კომპონენტის ფარგლებში, რომელიც უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო ბიზნესის საქმიანობის დაფინანსებას. კომპონენტები 2 და 3 დააფინანსებს ტექნიკურ დახმარებას და პროექტის მენეჯმენტის აქტივობებს, შესაბამისად, და როგორც ასეთი არ მოახდენს ფიზიკურ ზემოქმედებას გარემოზე ან ადგილობრივ თემებზე და არ ექნება დაკავშირებული ხელშესახებ გარემოსა და სოციალურ ზემოქმედებასთან. კომპონენტი 4 გააქტიურდება საგანგებო დაფინანსების უზრუნველსაყოფად. ამ კომპონენტის ფარგლებში მისაღები აქტივობების განსაზღვრა

და მასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგის და რისკის მართვის ღონისძიებები აღწერილი იქნება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს სპეციალურ თავში.

პროექტის პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებულია MSME-ების საქმიანობასთან, რომლებიც ისარგებლებენ გრანტებით, სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსებით ან გარანტიებით 1 კომპონენტის ფარგლებში. ვინაიდან პროექტის მიერ დაფინანსებული კონკრეტული აქტივობები ამ ეტაპზე შეუძლებელია. პროექტის მომზადების შესახებ. ეს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩო (ESMF) განსაზღვრავს პროცესს, როლებსა და პასუხისმგებლობებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შემოწმების, მართვისა და მონიტორინგისთვის პროექტის განხორციელების ფაზაში.

პოტენციური ზემოქმედების დიაპაზონი ფართო და მრავალფეროვანია, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება ხმაურით, მტვერით ან სუნით, ჰაერის, წყლის ან ნიადაგის დაბინძურებით, პესტიციდების გამოყენებასთან (შესაბამისი სოფლის მეურნეობის საწარმოებისთვის), თხევადი და მყარი ნარჩენებით, მათ შორის ტოქსიკური/საშიში ნარჩენებით. ბუნებრივი რესურსების გამოყენება, შრომით და სამუშაო პირობებთან დაკავშირებული რისკები, შრომის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება, სამშენებლო ან სარესტავრაციო სამუშაოებთან დაკავშირებული რისკები და სხვა. გარდა ამისა, პროექტის ძირითადი სოციალური რისკები შეიძლება ეხებოდეს ყველა მოქალაქის, განსაკუთრებით მოწყვლადი და დაუცველი ჯგუფების უნარს, მიიღონ ინფორმაცია, მიიღონ მონაწილეობა და ისარგებლონ პროექტში სამართლიანად და ჰქონდეთ წვდომა პროექტის საჩივრების მექანიზმზე. პროექტმა შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ბიომრავალფეროვნებას და/ან კულტურულ მემკვიდრეობას, თუ მცირე და საშუალო ბიზნესის საქმიანობა განხორციელდება დაცულ ტერიტორიებთან, ბუნების ან კულტურული ძეგლების სიახლოვეს. ეს რისკები შეძლებისდაგვარად იქნება აცილებული ან მინიმუმამდე დაყვანილი და, სადაც ეს გარდაუვალია, შემცირდება ESMF EG-ში აღწერილი დებულებების შესაბამისად, საქართველოს ეროვნულ კანონმდებლობასა და მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (ESS) შესაბამისი. პროექტისთვის.

ამოცანები და პასუხისმგებლობები

- სოციალურ სპეციალისტთან ერთად დაასრულეთ გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) EG-ის შემუშავება ESMF-სა და გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულების გეგმის (ESCP) EG-ზე

დაყრდნობით; ხელი შეუწყოს მენეჯმენტის მიერ ESMS-ის ოფიციალურ განხორციელებას.

- მსოფლიო ბანკისთვის მისაღები ESMS ანგარიშის შემუშავება და მიწოდება.
- მოამზადეთ EG პერსონალი ESMS-ზე სოციალური დაცვის ოფიცერთან, რათა ახსნან მათი შესაბამისი როლები, პასუხისმგებლობები, ინფორმაციის ნაკადი და ინტეგრაცია დაწესებულების ძირითად სისტემაში.
- პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს შემუშავების ხელშეწყობა, რომელიც მოიცავს პროექტის საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ასპექტებს.
- დარწმუნდით, რომ შერჩეულმა PFI-ებმა განახორციელეს და განახორციელეს ESMS და ჩაატარეს გარემოსდაცვითი და სოციალური სათანადო გამოკვლევა თითოეული MSME ბენეფიციარის (ქვეკომპონენტში 1.2) და შერჩეული MSME ფირმის (ქვეკომპონენტის ქვეშ 1.3) საქმიანობის შესახებ, რომელიც დაფინანსებულია პროექტის მიერ გამორიცხვის სიით. , ეროვნული კანონმდებლობა, ESMF პროექტი და ESMS პროექტი.
- სოციალურ სპეციალისტთან ერთად წვლილი შეიტანეთ პროექტის კვარტალურ ანგარიშებში პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მუშაობის შესახებ.
- დახმარება გაუწიოს ქვეკომპონენტის 1.1 კონტრაქტორებს საგრანტო განაცხადების გარემოსდაცვითი და სოციალური ექსპერტიზის ჩატარებაში.
- სოციალურ სპეციალისტთან ერთად, შეიმუშავეთ და ჩაატარეთ ტრენინგი კონტრაქტორებისთვის და შერჩეული PFI-ებისთვის პროექტის ფარგლებში ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებებისა და მოთხოვნების შესახებ.
- რეგულარულად გაიარეთ ინტერვიუ პროექტის მენეჯერთან და პროექტის მართვის კომიტეტის ხელმძღვანელთან სახელშეკრულებო ვალდებულებების მიმდინარეობის შესახებ, ასევე ნებისმიერ დაკავშირებულ საკითხზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას პროექტის განხორციელებისას.

ანგარიშება და შედეგები

გარემოსდაცვითი სპეციალისტი ვალდებულია განახორციელოს ზემოაღნიშნული ამოცანები თავისი უფლებამოსილების ვადის განმავლობაში, პროექტის მენეჯერისა და პროექტის მართვის კომიტეტის ხელმძღვანელის დასაკმაყოფილებლად. შედეგები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ:

- ტრენინგები კონტრაქტორებისთვის და შერჩეული PFI-ებისთვის პროექტის ფარგლებში გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების ვალდებულებებისა და მოთხოვნების შესახებ (სოციალურ სპეციალისტთან ერთად);
- წვლილი პროექტის კვარტალურ ანგარიშებში პროექტის აქტივობების E&S-ის შესახებ (სოციალურ სპეციალისტთან ერთად);
- მასალები პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოსთვის;
- ESMS EG (სოციალურ საკითხებში სპეციალისტთან ერთად).

კვალიფიკაცია და გამოცდილება

კანდიდატი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- ბაკალავრის ხარისხი საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში, გარემოსდაცვითი ინჟინერიაში ან გარემოს მენეჯმენტში;
- მინიმუმ 5 წლიანი გამოცდილება გარემოში, იდეალურად ისეთ პოზიციაზე, რომელიც ასევე მოიცავს მონაწილეობას ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიაში;
- საბანკო სექტორის ზოგადი გაგება;
- მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების ცოდნა (მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ ოპერაციებში წარსული გამოცდილება იქნება ღირებული აქტივი);
- საქართველოში გარემოსდაცვითი სტანდარტების კარგი ცოდნა და მათი გამოყენება;
- სასურველია პროექტების გარემოსდაცვით მოთხოვნებთან შესაბამისობის შემოწმების გამოცდილება და საერთაშორისო წყაროებიდან დაფინანსებულ პროექტებთან დაკავშირებული გამოცდილება;
- ეფექტური ტაქტიკური და სტრატეგიული მოაზროვნის მოქმედების უნარი;
- განსაკუთრებული წერითი, ზეპირი, ინტერპერსონალური და საპრეზენტაციო უნარები;
- დროის მართვისა და ორგანიზაციული უნარები დეტალებზე ყურადღების მიქცევით;
- კომპიუტერული ცოდნა, Microsoft Word-ის და Excel-ის პრაქტიკული ცოდნა;
- ქართული და ინგლისური ენების (ზეპირი და წერილობითი) თავისუფლად ფლობა.

შენიშვნა. EG იტოვებს უფლებას შეამოწმოს მოწოდებული ბმულები და გამოიყენოს მიღებული ინფორმაცია შეფასების მიზნებისთვის.

ინდივიდუალური კონსულტანტი შეირჩევა Enterprise Georgia-ს მიერ დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

რეზიუმე შეფასდება შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

- ზოგადი გამოცდილება - 40 ქულა;
- პროექტების გარემოსდაცვით მოთხოვნებთან შესაბამისობის ექსპერტიზის გამოცდილება - 30 ქულა;
- გამოცდილება მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ ოპერაციებში - 30 ქულა.

დაინტერესებულ კონსულტანტებს დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ ელექტრონული ფოსტით: mnozadze@enterprise.gov.ge

კანდიდატების CV ინგლისურ ენაზე უნდა გაიგზავნოს ელექტრონულად ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არაუგვიანეს 5 აგვისტოს **18:00** საათისა.

მსოფლიო ბანკმა დააფინანსა მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSMEs) დახმარებისა და აღდგენის პროექტი

ვის: ადმინისტრაციულ განყოფილებას

ელფოსტა: hr@enterprise.gov.ge

გთხოვთ, მიუთითოთ გამოცხადებული ვაკანსიის დასახელება თქვენი ელფოსტის სათაურის ველში

ინტერესის გამოხატვის მოთხოვნა

საქართველო

პროექტის სახელწოდება: მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დახმარება და აღდგენა (MSMEs)

პროექტის ნომერი: P173975

სესხი ნომერი: 9239-GE

თანამდებობა: სოციალური საკითხების სპეციალისტი

Enterprise Georgia (EG), მსოფლიო ბანკის მიერ მხარდაჭერილი მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) დახმარებისა და აღდგენის პროექტის ფარგლებში, აცხადებს ინტერესის გამოხატვას სოციალური საკითხების ოფიცრის მუდმივ და ადგილობრივ თანამდებობაზე კანდიდატების მიმართ.

MSME ოპერაციებისთვის დახმარებისა და აღდგენის პროექტის შემუშავების მიზანია დაეხმაროს მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებს და მხარი დაუჭიროს მათ

აღდგენას, მათ შორის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ხელსაყრელი გარემოს გაძლიერებით.

პროექტის აღწერა

პროექტი განხორციელდება ქვეყნის მასშტაბით და შედგება ოთხი კომპონენტისგან:

კომპონენტი 1 - MSME-ების ფინანსური დახმარება და აღდგენა

კომპონენტი 2 - ციფრული გადახდები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია

კომპონენტი 3 - პროექტის მენეჯმენტი და მონიტორინგი

კომპონენტი 4 - გადაუდებელ სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტი

პროექტის აქტივობების მნიშვნელოვანი ნაწილი ეხება კომპონენტ 1-ს. კომპონენტ 1-ს განახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დაქვემდებარებული ეკონომიკური განვითარების სამთავრობო სააგენტო EG. იგი შედგება შემდეგი ქვეკომპონენტებისგან:

- *ქვეკომპონენტი 1.1* უზრუნველყოფს მიკრო გრანტებს მიკრო და მცირე საწარმოების საბრუნავი კაპიტალისა და ძირითადი საშუალებების დასაფინანსებლად.
- *ქვეკომპონენტი 1.2* თანადაფინანსებას მოახდენს მონაწილე ფინანსური ინსტიტუტების (PFIs) მიერ გაცემულ სესხებზე საპროცენტო გადასახადებს.
- *ქვეკომპონენტი 1.3* უზრუნველყოფს ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიებს PFI-ების მიერ გაცემული სესხებისთვის.
- *ქვეკომპონენტი 1.4* უზრუნველყოფს ტექნიკურ დახმარებას MSME-ებისთვის COVID-ისგან დაცვისა და დიგიტალიზაციის შესახებ.

1.1 ქვეკომპონენტის განსახორციელებლად, EG-ს შეუძლია კონტრაქტორებთან ხელშეკრულება გააფორმოს მიკროგრანტების სქემის ფარგლებში გრანტით დაფინანსებული აქტივობების დაფარვის, შერჩევის, განაცხადის პროცესის და მონიტორინგის მიზნით. თუ ეს ორგანიზაციები არ არიან ჩართული, EG უშუალოდ აიღებს ამ პასუხისმგებლობებს. 1.2 და 1.3 ქვეკომპონენტების მიხედვით, EG თანადაფინანსებას მოახდენს საპროცენტო გადახდებს და უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო ბიზნესის ნაწილობრივ გარანტიებს, რომლებიც განხორციელდება PFI-ების მეშვეობით. PFI-ები შეიძლება იყოს კომერციული ბანკები, სალიზინგო კომპანიები ან მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები. ქვეკომპონენტი 1.4 გაუწევს ტრენინგებს ბიზნესებისთვის დიგიტალიზაციისა და COVID-ისგან დაცვის შესახებ და ხელს

შეუწყობს კონტენტის მიწოდების გაფართოებას EG-ს ზრდის ჰაბებისთვის, რომლებიც მიზნად ისახავს ბიზნეს უნარების მომზადებას მთელი ქვეყნის მასშტაბით მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში.

პროექტის გარემოზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედება ძირითადად მოსალოდნელია 1-ლი კომპონენტის ფარგლებში, რომელიც უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო ბიზნესის საქმიანობის დაფინანსებას. კომპონენტები 2 და 3 დააფინანსებს ტექნიკურ დახმარებას და პროექტის მენეჯმენტის აქტივობებს, შესაბამისად, და როგორც ასეთი არ მოახდენს ფიზიკურ ზემოქმედებას გარემოზე ან ადგილობრივ თემებზე და არ ექნება ხელშესახები გარემოზე და სოციალურ ზემოქმედებას. კომპონენტი 4 გააქტიურდება საგანგებო დაფინანსების უზრუნველსაყოფად. ამ კომპონენტის ფარგლებში მისაღები აქტივობების განსაზღვრა და მასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგის და რისკის მართვის ღონისძიებები აღწერილი იქნება პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს სპეციალურ თავში.

პროექტის პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებულია MSME-ების საქმიანობასთან, რომლებიც ისარგებლებენ გრანტებით, სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსებით ან გარანტიებით 1 კომპონენტის ფარგლებში. ვინაიდან პროექტის მიერ დაფინანსებული კონკრეტული აქტივობები ამ ეტაპზე შეუძლებელია. პროექტის მომზადების შესახებ. ეს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩო (ESMF) განსაზღვრავს პროცესს, როლებსა და პასუხისმგებლობებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შემოწმების, მართვისა და მონიტორინგისთვის პროექტის განხორციელების ფაზაში.

პოტენციური ზემოქმედების დიაპაზონი ფართო და მრავალფეროვანია, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება ხმაურით, მტვერით ან სუნით, ჰაერის, წყლის ან ნიადაგის დაბინძურებით, პესტიციდების გამოყენებასთან (შესაბამისი სოფლის მეურნეობის საწარმოებისთვის), თხევადი და მყარი ნარჩენებით, მათ შორის ტოქსიკური/საშიში ნარჩენებით. ბუნებრივი რესურსების გამოყენება, შრომით და სამუშაო პირობებთან დაკავშირებული რისკები, შრომის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება, სამშენებლო ან სარესტავრაციო სამუშაოებთან დაკავშირებული რისკები და სხვა. გარდა ამისა, პროექტის ძირითადი სოციალური რისკები შეიძლება ეხებოდეს ყველა მოქალაქის, განსაკუთრებით მოწყვლადი და დაუცველი ჯგუფების უნარს, მიიღონ ინფორმაცია, მიიღონ მონაწილეობა და ისარგებლონ პროექტში სამართლიანად და ჰქონდეთ წვდომა პროექტის საჩივრების მექანიზმზე. პროექტმა შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ბიომრავალფეროვნებას და/ან კულტურულ მემკვიდრეობას, თუ მცირე და საშუალო ბიზნესის საქმიანობა განხორციელდება დაცულ ტერიტორიებთან, ბუნების ან კულტურული ძეგლების სიახლოვეს. ეს რისკები შეძლებისდაგვარად იქნება

აცილებული ან მინიმუმამდე დაყვანილი და, სადაც ეს გარდაუვალია, შემცირდება ESMF EG-ში აღწერილი დებულებების შესაბამისად, საქართველოს ეროვნულ კანონმდებლობასა და მსოფლიო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (ESS) შესაბამისი. პროექტისთვის.

ამოცანები და პასუხისმგებლობები:

- მოამზადოს, ჩაატაროს ინსტიტუციური ტრენინგი და ცნობიერების ამაღლება, და განახორციელოს, მონიტორინგდეს და მოახდინოს ანგარიშის ეფექტურობის შესახებ MSME-ს დახმარებისა და აღდგენის პროექტისთვის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) ეფექტურობის შესახებ, განსაკუთრებული აქცენტით სოციალურ ასპექტებზე.
- პროექტის დაინტერესებული მხარეების ცნობიერების ამაღლების აქტივობების ჩატარება, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება ამით აღმასრულებელი სააგენტოები (კონტრაქტორები), რომლებიც უზრუნველყოფენ მიკროგრანტებს, PFI-ებს, ბენეფიციარებს და ბენეფიციარ ასოციაციებს, შიდა დაინტერესებულ მხარეებს (EG-ს და საქართველოს მთავრობის სხვადასხვა დეპარტამენტი) და ა.შ.
- მონიტორინგი, რათა დარწმუნდეს, რომ პროექტის განხორციელება შეესაბამება ეროვნულ კანონმდებლობას, ასევე პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულების გეგმას (ESCP) და ESMF-ს და მსოფლიო ბანკის შრომის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (ESS) კანონებს.
- დარწმუნდით, რომ შერჩეულ PFI-ებსა და კონტრაქტორებს აქვთ HR პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც შეესაბამება ეროვნულ კანონმდებლობას და ESS2.
- პროექტის საჩივრების (GM) ეფექტური მექანიზმის არსებობის უზრუნველყოფა, GM-ის შესახებ ინფორმირებულობის ამაღლება ყველა დაინტერესებული მხარისა და საზოგადოებისთვის, საჩივრების ჟურნალის შენახვა, მონიტორინგი და მოხსენება GM-ის სტატუსისა და მუშაობის შესახებ.
- განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ სოციალური აუდიტის შედეგების კვარტალური ანგარიშების შედგენა.
- გარემოსდაცვით სპეციალისტთან ერთად წვლილი შეიტანეთ პროექტის კვარტალურ ანგარიშებში პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მუშაობის შესახებ.
- დაუყოვნებლივ დაუკავშირდით პროექტის მენეჯერს, რომელიც პასუხისმგებელია პროექტის განხორციელებაზე, ნებისმიერი ინციდენტის ან უბედური შემთხვევის შემთხვევაში, რომელიც დაკავშირებულია ან გავლენას მოახდენს პროექტზე, მსოფლიო ბანკის სტანდარტების შესაბამისად.
- გარემოსდაცვით სპეციალისტთან ერთად დაასრულეთ ESM EG ESMF და ESCP EG-ის საფუძველზე; ხელი შეუწყოს მენეჯმენტის მიერ ESMS-ის ოფიციალურ განხორციელებას.

- მოამზადეთ EG პერსონალი ESMS-ზე გარემოსდაცვით სპეციალისტთან, რათა აუხსნან მათი შესაბამისი როლები, პასუხისმგებლობები, ინფორმაციის ნაკადი და ინტეგრაცია დაწესებულების ძირითად სისტემაში.
- პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოს შემუშავების ხელშეწყობა, რომელიც მოიცავს პროექტის საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების კომპონენტის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ასპექტებს.
- გარემოსდაცვით სპეციალისტთან ერთად შეიმუშავეთ და ჩაატარეთ ტრენინგი კონტრაქტორებისთვის და შერჩეული PFI-ებისთვის პროექტის ფარგლებში ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებებისა და მოთხოვნების შესახებ.
- რეგულარულად გაიარეთ ინტერვიუ პროექტის მენეჯერთან და პროექტის მართვის კომიტეტის ხელმძღვანელთან სახელშეკრულებო ვალდებულებების მიმდინარეობის შესახებ, ასევე ნებისმიერ დაკავშირებულ საკითხზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას პროექტის განხორციელებისას.

ანგარიშება და შედეგები:

მოსალოდნელია, რომ სოციალური სპეციალისტი განახორციელებს ზემოაღნიშნულ ამოცანებს უწყვეტად მისი დანიშვნის დროს, რაც დააკმაყოფილებს პროექტის მენეჯერს და პროექტის მართვის კომიტეტის ხელმძღვანელს. შედეგები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ:

- სოციალური აუდიტის მიერ განხორციელებული საქმიანობის გადამოწმების კვარტალური ანგარიშები;
- საჩივრების განხილვის მექანიზმების გაფართოება და მონიტორინგი, ასევე საჩივრების საპასუხოდ რეკომენდებული ქმედებები;
- კონსულტაციები სოციალურ ასპექტებზე ბენეფიციარებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან;
- ტრენინგები კონტრაქტორებისთვის და შერჩეული PFI-ებისთვის პროექტის ფარგლებში გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების ვალდებულებებისა და მოთხოვნების შესახებ (გარემოს სპეციალისტთან ერთად);
- წვლილი პროექტის კვარტალურ ანგარიშებში პროექტის აქტივობების E&S-ის შესახებ (გარემოს სპეციალისტთან ერთად);
- მასალები პროექტის ოპერაციული სახელმძღვანელოსთვის;
- SEMS EG (გარემოს სპეციალისტთან ერთად).

კვალიფიკაცია და გამოცდილება

კანდიდატი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- ბაკალავრის ხარისხი სოციოლოგიაში, საერთაშორისო ურთიერთობებში, ფსიქოლოგიაში, სამართალში ან სხვა შესაბამის სოციალურ მეცნიერებებში;
- განვითარების პროექტებისა და ზემოქმედების შეფასების სოციალური ასპექტების შეფასების, მართვის ან ზედამხედველობის მინიმუმ 3-5 წლიანი შესაბამისი გამოცდილება;
- დროის მართვისა და ორგანიზაციული უნარები დეტალებზე ყურადღების მიქცევით;
- კომპიუტერული ცოდნა, Microsoft Word-ის და Excel-ის პრაქტიკული ცოდნა;
- ქართულ და ინგლისურ ენებზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის შესანიშნავი უნარი;
- მსოფლიო ბანკის დაფინანსებულ პროექტებში სოციალური სპეციალისტის გამოცდილება და მსოფლიო ბანკის ან სხვა მრავალმხრივი განვითარების ბანკის პოლიტიკისა და მოთხოვნების ცოდნა იქნება აქტივი.

შენიშვნა: EG იტოვებს უფლებას შეამოწმოს მოწოდებული ბმულები და გამოიყენოს მიღებული ინფორმაცია შეფასების მიზნებისთვის.

ინდივიდუალური კონსულტანტი შეირჩევა Enterprise Georgia-ს მიერ დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

რეზიუმე შეფასდება შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

- ზოგადი გამოცდილება - 40 ქულა;
- სოციალური ასპექტების შეფასების, მართვის ან ზედამხედველობის გამოცდილება - 30 ქულა;
- გამოცდილება მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ ოპერაციებში - 30 ქულა.

დაინტერესებულ კონსულტანტებს დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ ელექტრონული ფოსტით: mnozadze@enterprise.gov.ge

კანდიდატების CV ინგლისურ ენაზე უნდა გაიგზავნოს ელექტრონულად ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არაუგვიანეს 5 აგვისტოს **18:00** საათისა.

მსოფლიო ბანკმა დააფინანსა მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSMEs) დახმარებისა და აღდგენის პროექტი

ვის: ადმინისტრაციულ განყოფილებაში

ელფოსტა: hr@enterprise.gov.ge

გთხოვთ, მიუთითოთ გამოცხადებული ვაკანსიის დასახელება თქვენი ელფოსტის სათაურის ველში.

დანართი 5. მსოფლიო ბანკის ჯგუფის არაჩართული საქმიანობების სია (Exclusion List)

- ნებისმიერი პროდუქტის ან აქტივობის წარმოება ან ვაჭრობა, რომელიც უკანონოა მასპინძელი ქვეყნის კანონებითა და რეგულაციებით, საერთაშორისო კონვენციებითა და შეთანხმებებით, ან ექვემდებარება საერთაშორისო აკრძალვებს, როგორცაა ფარმაცევტული საშუალებები, პესტიციდები/ჰერბიციდები, ოზონის დამშლელი ნივთიერებები, PCB-ები, გარეული ცხოველები ან პროდუქტები, რომლებიც რეგულირდება CITES-ის მიერ. ...
- ზრდასრულთა გართობის წარმოება ან გაყიდვა.
- იარაღითა და საბრძოლო მასალის წარმოება ან ვაჭრობა.
- ალკოჰოლური სასმელების წარმოება ან რეალიზაცია (გარდა ლუდისა და ღვინისა).
- თამბაქოს წარმოება ან თამბაქოს ვაჭრობა¹.
- სათამაშო, კაზინო და მსგავსი კომპანიები.
- რადიოაქტიური მასალებით წარმოება ან ვაჭრობა. ეს არ ეხება სამედიცინო აღჭურვილობის, ხარისხის კონტროლის (გაზომვის) აღჭურვილობის შესყიდვებს და ნებისმიერ მოწყობილობას, რომლისთვისაც მსოფლიო ბანკი რადიოაქტიურ წყაროს უმნიშვნელოდ და/ან ადეკვატურად დაცულად მიიჩნევს.
- შეუზღუდავი აზბესტის ბოჭკოების წარმოება ან ვაჭრობა. ეს არ ეხება წებოვანი აზბესტ-ცემენტის ფირის შეძენას და გამოყენებას, რომლებშიც აზბესტის შემცველობა 20%-ზე ნაკლებია.
- ბადეებით თევზაობა საზღვაო გარემოში 2,5 კმ-ზე გრძელი ბადეების გამოყენებით. სიგრძეში.
- წარმოება ან საქმიანობა, რომელიც დაკავშირებულია იძულებითი შრომის მავნე ან ექსპლუატაციის ფორმებთან² / ბავშვთა მავნე შრომასთან³.
- სახიფათო ქიმიკატების მნიშვნელოვანი რაოდენობით წარმოება, ვაჭრობა, შენახვა ან ტრანსპორტირება ან საშიში ქიმიკატების გამოყენება სამრეწველო მასშტაბით. საშიში ქიმიკატებია ბენზინი, ნავთი და სხვა ნავთობპროდუქტები.
- კომერციული ჭრები ხელუხლებელი ტროპიკული წვიმის ტყეებში გამოსაყენებლად.
- ხის ან სხვა ტყის პროდუქტებით წარმოება ან ვაჭრობა, გარდა მდგრადი მართვის ტყეებისა.

- ნარჩენებით ან ნარჩენებით ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობა, გარდა გადამუშავებისათვის განკუთვნილი არასახიფათო ნარჩენების;
- მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლები (POPs);
- სამუშაო სამყაროში მშრომელთა ძირითადი პრინციპებისა და უფლებების შეუსრულებლობა;
- ეროვნული პარკის ან მსგავსი დაცული ტერიტორიის მნიშვნელოვანი დეგრადაცია;
- და
- უძრავი ქონების სპეკულაცია.

სქოლიოები WBG გამონაკლისების სიაში 1 ეს არ ეხება პროექტის სპონსორებს, რომლებიც მნიშვნელოვნად არ არიან ჩართულნი ამ საქმიანობაში. „არსებითად არ არის ჩართული“ ნიშნავს, რომ დაკავშირებული აქტივობა არის პროექტის სპონსორის ძირითადი საქმიანობის დამხმარე. 2 იძულებითი შრომა ნიშნავს ნებისმიერ არანებაყოფლობით სამუშაოს ან მომსახურებას, რომელიც მოეთხოვება პირს ძალის ან დასჯის საფრთხის ქვეშ. სამი საზიანო ბავშვთა შრომა ნიშნავს ბავშვების დასაქმებას, რომელიც ექვემდებარება ეკონომიკურ ექსპლუატაციას, ან რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ან ხელი შეუშალოს ბავშვის განათლებას, ან ზიანი მიაყენოს მის ჯანმრთელობას, ფიზიკურ, გონებრივ, სულიერ, მორალურ ან სოციალურ მუშაობას. განვითარება.

დანართი 6. 1.1. ქვეკომპონენტის სკრინინგის შაბლონი

M/SE-ის სახელი:			
M/SE-ის საგადასახადო გადასახადის ნომერი		ბიზნეს-საქმიანობის საიდენტიფიკაციო კოდი	
იურიდიული წარმომადგენელი:			
მისამართი:			
ელ-ფოსტის მისამართი		ტელეფონის ნომერი:	
გრანტის მიზანი:			
შეფასება შესრულებულ		თარიღი:	

მე აქვე ვაცხადებ, რომ:	კი	არა	არ ვარ დარწმუნებული	კომენტარები
1. ჩვენი მიზრო, ან მცირე ბიზნესით განხორციელებულ აქტივობები არ შედის მსოფლიო ბანკის ჯგუფის (WBG) ფინანსური გამონაკლისის ჩამონათვალში;				
2. მე არ ვყოფილვარ დაჯარიმებული, ან სანქცირებული ჩემი ქმედების გამო გარემოს, საზოგადოების და/ან შრომითი ჯანდაცვის და უსაფრთხოების, და/ან შრომის კანონმდებლობის/წესდების დარღვევის გამო;				
3. მე შემიძლია წარმოვადგინო მტკიცებულება მასზედ მე ვვლოვ ყველა უფლებას/ლიცენზიას, რომელიც საავალდებულოა სახელმწიფო კანონმდებლობით შესრულებული ქმედებისთვის, და მე წარმოვადგენ ყველა იმ ობიექტის და შენობა ნაგებობის იურიდიულ მფლობელს, რომელზეც დაფინანსებული აქტივობები ხორციელდება;				
4. შემოთავაზებულ აქტივობას არ მივყავართ ადამიანთა ფიზიკურ, ან ეკონომიკურ გადაადგილებამდე მიწის შეძენის გამო;				
5. შეთავაზებული აქტივობა არ განხორციელებულა ეროვნული და/ან საერთაშორისო დანიშნულების დ ტერიტორიაზე, ან კულტურული ძეგლისათვის განკუთვნილ, ან მიწის ნაკვეთზე, რომელიც ესაზღვრება კულტურული ძეგლის ტერიტორიას.				
კომენტარები: იმ შემთხვევაში, თუ სულ მცირე ერთი კითხვის პასუხის არის „არა“, აპლიკაცია არ აკმაყოფილებს საგრანტ დაფინანსებას. იმ შემთხვევაში, თუ 1-5 კითხვების პასუხი არის „კი“ და/ან „არ ვარ დარწმუნებული“ აპლიკანტი გადადგმულია შემდეგ საფეხურებზე.				
დასკვნა:	გარემოს დაცვა და სოციალური სკრინინგი	გაიარა	ვერ გაიარა	

WBG ფინანსური გამონაკლისის ჩამონათვალი

ის აქტივობები, რომლებიც არის არაკანონიერი ქვეყნის კანონების, რეგულაციების, ან რატიფიცირებული საერთაშორისო კონვენციების და ხელშეკრულებების შესაბამისად, შეიარაღება და საბრძოლო მასალები, მოზარდთა გართობა, ალკოჰოლური სასმელები (გარდა ღვინისა და ლუდისა), თამბაქო, გასართობი თამაშები, სამორინეები და მსგავსი საწარმოები, გარეული და გარეული პროდუქტები, რომლებიც გარეული ფაუნისა და ფლორის საფრთხის ქვეშ მყოფი ჯიშების საერთაშორისო ვაჭრობის კონვენციით (CITES) რეგულირდება, რადიოაქტიური მასალები, ან შეუზღუდავი აზბესტის ბოჭკოები, კომერციული ხე-ტყის ოპერაციები, ან ხე-ტყის აღჭურვილობის შესყიდვა შემდეგი გამოყენებისთვის პირველად ტროპიკულ ტენიან ტყეში, პოლიქლორინირებულ ბიფენილ ნივთიერებებში (PCBs), სინთეტიკური ორგანული ქიმიკატების კლასი),

ფარმაცევტულ ნივთიერებებში, რომლებიც საერთაშორისო წარმოების თანდათანობით შეწყვეტას ექვემდებარებიან, ბადით თევზაობაში საზღვაო გარემოში ბადეების გამოყენებით 2,5 კმ-ზე მეტ სიღრმეში, ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობა ნარჩენების და ნარჩენი პროდუქტების, გარდა არასახიფათო ნარჩენები, რომლებიც გადამუშავებისთვის არის განკუთვნილი, პერსისტორგანული დამაბინძურებლები (POPs), შეუსაბამო მუშათა ფუნდამენტურ პრინციპებთან და მუშაობის დროს უფლებების დაუცველობა, ეროვნული პარკის, ან მსგავსი დაცული ტერიტორიის, უძრავი ქონების სპეკულაციის მნიშვნელოვანი დეგრადაცია.

DRAFT

დანართი 7. 1.2. და 1.3. ქვეკომპონენტების სკრინინგის შაბლონი

პროექტის სახელი	ადგილმდებარეობა:				
მისამართი:	საკონტაქტო პირი და ტელეფონი:				
ინდუსტრია:	აქტივობა			საწარმოს მოცულობა და სახეობა:	
პროექტის ტიპი (მონიშნეთ x)	ახალი	გაფართოება	არსებობა	E & S კატეგორია:	
ობიექტის ვიზიტი	მომზადებულია/განახლებულია:				
თარიღი:	პოზიცია: მიერ.				
პროექტის მოკლე აღწერა:					
გამონაკლისი აქტივობების ჩამონათვალი (Y/N):					
სექტორისთვის სპეციფიკური E&S საკითხები (გთხოვთ, დააკონკრეტოთ): პროექტთან დაკავშირებული პოტენციურ რისკს წარმოადგენენ საკითხები შემდეგ მოვლენებთან დაკავშირებით:					
ინსტრუქციები • გთხოვთ, მაქსიმალურად მეტი ინფორმაცია უზრუნველყოთ პუნქტში „დამატებითი ინფორმაცია“ მხარის დაუჭიროთ უზრუნველყოფილ პასუხებს • გთხოვთ, უზრუნველყოთ ძირითადი საკითხების მოკლე შინაარსი კითხვარის შევსების შემდეგ კატეგორიულად დაყავით პროექტი • საჭიროების შემთხვევაში გთხოვთ, დაამატოთ სამოქმედო გეგმა • სექტორისათვის კონკრეტული ინფორმაციისთვის E&S რისკებზე გთხოვთ, გადახვიდეთ მხარის ბმულებზე და იხილოთ პირველი ფორმულარი მდგრადობის თაობაზე და IFC EHS სახელმძღვანელო პრინციპები: ○ http://firstforsustainability.org/risk-management/understanding-environmental-and-social-risk/risk-industr-sector/ ○ www.ifc.org/ehsguidelines					
შეფასება E&S მოთხოვნების შესაბამისად					
	კითხვა/რისკი	კი	არა	ინფორმაცია არის	დამატებითი ინფორმაცია (გთხოვთ, უზრუნველყოთ დამატებითი ინფორმაცია, რათა მოხდეს ზუსტი პასუხების გაცემა)
	ობიექტის ადგილმდებარეობასთან დაკავშირებული რისკები		✓		
1	განხორციელდება პროექტის/საქმიანობის ოპერაციის დროს ლოკაციაზე, რომელიც წარმოადგენს დაცულ ზონას, ან ახლოს არის დაცულ ტერიტორიებთან, ან ზონებთან, რომელსაც მთავრობა მიიჩნევს ოფიციალურად დაცულ ზონებად?				

1	წარმოდგენენ თუ არა პროექტის/საქმიანობის ოპერაციები პოტენციურ საფრთხეს ისეთი ზონების რომლებიც მნიშვნელოვანია ადგილობრივი, რეგიონალური, ან ეროვნული კულტურული? (საზოგადო კონსულტაციების დროს ადგილობრივ მოსახლეობას უნდა მოეთხოვოს უზრუნველყონ ინფორმაცია ისეთ ლოკაციებზე, ან სტრუქტურებზე რომლებიც ოფიციალურ ჩამონათვალში მითითებულ როგორც მნიშვნელოვანი ზონა, რომელიც უნდა იქნა დაცული)				
1	ხდება, თუ არა საქმიანობის ოპერაციების ყველა აქტივობა ტერიტორიაზე, რომელსაც ფლობს ბიზნესი საქმიანობის წარმომადგენელი კერძოდ, მათი ნაკვეთი არ უნდა წარმოდგენდეს უარყოფით გავლენას მიწის საცხოვრებელ გარემოზე, აქტივებზე, ან საარსებო საშუალებებზე, ან დაზარალებულ პირებზე (ოფიციალური მფლობელები, ან არაოფიციალური მომხმარებლები), როგორც მტკიცებულება წარმოდგენილი საქმიანობით და ობიექტის სკრინინგ შედეგად გამოვლენილი?				
1	არის თუ არა ინფორმაცია ბიზნეს-საქმიანობის შესახებ საჯაროდ ცნობილი ან გამოხატავს, თუ ადგილობრივი მცხოვრები, საჯარო-საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, ან არა-სამთავრო ორგანიზაცია აღშფოთებას, ან პროექტის/საქმიანობის ოპერაციების წინააღმდეგ პოზიციას ბიზნეს-საქმიანობის წინასწარი, ან შესაძლო სამომავლო გავლენების გამო გარემოზე, ან საზოგადოებაზე?				
1	არსებობს, თუ არა პროექტის /ბიზნეს-საქმიანობის რაიმე სხვა ასპექტი, რომელმაც შეიძლება წარმოიქმნას რისკი, ან შეიძლება ჩაითვალოს ადგილობრივი საზოგადოებისათვის შემაფერხებელ გარემოება ჩვეულებრივი ოპერაციების ჩატარების დროს, ან კონკრეტულ გარემოებებში?				
2. გარემოს დაცვის მარეგულირებელი თავსებადობა და ვალდებულება					
2	არსებობს რაიმე სამართლებრივი საკითხები, რომლებიც დამკვეთის E&S შესრულებას უკავშირდება?		✓		
2	კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა HSE დაშვებები/უფლებები და მოწმობები (გთხოვთ დაურთოთ ასლები)			✓	რაიმე ტიპის კონკრეტული უფლებები არ არის, გარდა მშენებლობის უფლებისა
2	გადახდილი აქვს კომპანიას ზედმეტი გადასახადი/მოსაკრებელი, ან ჯარიმა/პირგასამტეხლო HSE რეგულაციების და სტანდარტების დაუცველობის გამო ბოლო ორ წლის განმავლობაში? (გთხოვთ დაურთოთ ბოდიშის ინსპექტირების ანგარიშის ასლი)		✓		
2	კომპანიაზე გამოვლენილია, თუ არა პოტენციური მნიშვნელოვანი HSE პასუხისმგებლობა, როგორც წარმოქმნილი მიწის/გრუნტის წყლის დაბინძურებით, რაც უკავშირდება კომპანიის წარსულს, ან მიმდინარე ოპერაციებს? იმ შემთხვევაში, თუ არა, რატომ?		✓		

	თუ პასუხი დადებითია, დააკონკრეტეთ დაბინძურების მასშტაბი				
3. მართვის სისტემები					
	მონიშნეთ პრობლემები, რომლებიც უკავშირდება მართვის სისტემას და თუ, მონიშნავთ, რომელი მათგანს გთხოვთ, დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება, ან განმარტეთ რატომ არ არის მისი უზრუნველყოფა საჭირო: ☐ არ არსებობს გარემოს დაცვის და სოციალური წერილობითი პოლიტიკა ☐ არ არსებობს ადამიანური რესურსების წერილობითი პოლიტიკა (მაგ: თანამშრომელთა უფლებები/არა-დისკრიმინაციული) ☐ არ არსებობს სახანძრო/უსაფრთხოების სამოქმედო წერილობითი გეგმა, ან საგანგებო გეგმა, პრევენციის/მოსამზადებელი/რეაგირების გეგმა ☐ თანამშრომლებისთვის არ ჩატარებულა გარემოს დაცვის, ჯანდაცვის და უსაფრთხოების სწავლება/ინსტრუქტაჟი ☐ არ არსებობს პროცედურები გარემოს დაცვის და სოციალური რისკების სამართავად ☐ არ არის პიროვნება დანიშნული, რომელსაც პასუხისმგებელი იქნება გარემოს და საზოგადოების დაცვის საკითხებზე ☐ არ არსებობს შიდა პროცესი ინფორმაციის გასაზიარებლად				სამშენებლო სამუშაოების სრულდება რამდენიმე კონტრაქტორის მიერ სამშენებლო კომპანიის დაქირავებული მომხმარებლის მიერ აღნიშნულ კომპანიის გააჩნიათ წერილობითი პოლიტიკა, თუმცა იცავენ ადგილობრივ კანონმდებლობით სავალდებულო შესაბამის დებულებებს.
4	გარემოს დაცვის საკითხები				
	მონიშნეთ საკითხები, რომლებიც ჰაერში ემისიებს უკავშირდება და თუ, მონიშნავთ, რომელიმე მათგანს გთხოვთ, დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება ან განმარტეთ რატომ არ არის მისი უზრუნველყოფა საჭირო: ☐ არ არსებობს მოქმედი უფლება ჰაერის ემისიებზე ☐ კვამლი/გაზის გამონაბოლქვი იწარმოება გამოიყოფა არასათანადო ფილტრის მეშვეობით ☐ ჰაერში ემისიების გამოყოფა არ კონტროლდება/არ უტარდება მონიტორინგი				
4	მონიშნეთ საკანალიზაციო ნარჩენ წყლებთან დაკავშირებული საკითხები და თუ, მონიშნავთ, რომელიმე მათგანს გთხოვთ, დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება, ან განმარტეთ რატომ არ არის მისი უზრუნველყოფა საჭირო: ☐ ნარჩენი წყლები/ხსნარები გამოიყოფა/ჩაედინება წყალში (ნაკადული/გუბე/ტბა) ან მოქმედების ადგილას/მიწის ზედაპირზე ☐ მარეგულირებელი ორგანოებიდან დაკისრებულია ჯარიმები ნარჩენი წყლების გამოყოფილი მოცულობის დადგენილი ზღვრული ლიმიტების გადაჭარბებასთან დაკავშირებით				

	☐ არ არსებობს ნარჩენი წყლების დამუშავების საშუალებები, ან ისინი არასათანადოდ მოქმედებენ ☐ გაჟონვები, განადგურების საშუალებები, ხსნარების ნარჩენები, ან ნარჩენი წყლების ჩადინება ნაკადულში/მდინარეში/ტბაში/ნიადაგში				
4	მონიშნეთ ნარჩენი წყლების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები და თუ, მონიშნავთ, რომელიმე მათგანს გთხოვთ, დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება, ან განმარტეთ რატომ არის მისი უზრუნველყოფა საჭირო: ☐ სახიფათო ნარჩენების არასათანადო შენახვა/დამუშავება (მტკიცებულება: ჯართი მიმოფანტვა, ხსნარების ნარჩენების გადაბმვა სუნი, ნარჩენების შენახვის არასათანადო ზონა და სხვა) ☐ არ არსებობს ხელშეკრულებები სახიფათო ტოქსიკური და სხვა ნარჩენების საბოლოო განკარგვისთვის გადაცემის თაობაზე (ნაგავსაყრელი, კერძო კოლექტორი, მუნიციპალიტეტი) ☐ არ არსებობს პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ნარჩენების მართვაზე ☐ არსებობს აშკარა მტკიცებულება მიწის დაბინძურების და ნარჩენი წყლის დამუშავების მექანიზმის ნაკლებობის				
5	უსაფრთხოების საკითხები				
	მონიშნეთ იმ შემთხვევაში, თუ ხანძრისაგან დაცვის სათანადო ღონისძიებები ტარდება (მუშა მდგომარეობაშია ცეცხლმაქრები, ჰიდრანტები შლანგებით, სახანძრო აღჭურვილობის ნიშნები და უსაფრთხოების პრაქტიკა, კვამლის/გათბობის სენსორები, განგაშის სისტემა დაკავშირებული აღნიშნულ სენსორებთან, სახანძრო გასასვლელები კარგად გამოკვეთილი და შესაბამისი ნიშნებით და სათანადო?). უარყოფითი პასუხის შემთხვევაში დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება.				
	შრომითი საკითხები				
	გააჩნია, თუ არა კომპანიას ადამიანური რესურსების პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც აკმაყოფილებს ეროვნული შრომითი კანონების მოთხოვნებს? გთხოვთ წინა პლანზე წამოწიეთ ძირითადი პოლიტიკა, რომელიც მოიცავს აღნიშნულ საკითხებს.				
	მონიშნეთ შრომითი საკითხები და თუ, მონიშნავთ, რომელიმე მათგანს გთხოვთ, დააკონკრეტეთ გამოსასწორებელი მოქმედება, ან განმარტეთ რატომ არის მისი უზრუნველყოფა საჭირო: ☐ არ არის რაიმე ტიპის პირადი დამცავი აღჭურვილობა (მაგ: უსაფრთხოების დამცავი სათვალე/მყარი თავსაბურავი/დამცავი ხელთათმანი)				

	☐ თანამშრომლის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვის არასათანადო ზომები (დაცემის პრევენცია/ვენტილაცია) ☐ არაადეკვატური სამუშაო პირობები (ე.წ. ჰაერის ხარისხი/მეხამრიდების სისტემა/შეზღუდული სივრცეები/ობიექტზე ჰიგიენა) ☐ დასაქმების არასათანადო პირობები (ე.წ. სამუშაო საათების/შესვენების/თავისუფალი დროის/ზეგანაკვეთურის გადახდა) ☐ არათანაბარი დასაქმების შესაძლებლობები დისკრიმინაცია გენდერული/ეთნიკური ჯგუფების/ასაკის წინააღმდეგ) ☐ მინიმალურ ხელფასზე დაბალი ანაზღაურება გადახდა ☐ თანამშრომლები დასაშვებ ასაკობრივ ზღვას დაბლა ☐ ბავშვი, ან იძულებითი მუშაობა ☐ არ არის პროცესი თანამშრომლების საჩივრებისთვის ☐ თანამშრომლის არ აღიარება ორგანიზაციის/პროფკავშირის მიერ				
	სოციალური საკითხები				
	☐ მიწის საგაღდებულო შეძენა			✓	
	☐ ადგილობრივი თემების გადასახლება/სხვა გადასახლება			✓	
	☐ ადგილობრივ გადასახლებებზე/საარსებო საშუალებებზე გავლენა			✓	
	☐ ადგილობრივ მოსახლეობაზე გავლენა	✓		✓	
	☐ საჩივრები მეზობლების/თემების მხრიდან			✓	
	☐ კულტურული/არქეოლოგიური მნიშვნელობის ობიექტზე, ან შორი ახლოს				
E&S საკითხების მოკლე შინაარსი (გთხოვთ, უზრუნველყოთ დამკვეთის საქმიანობასთან დაკავშირებულ E&S -ის ძირითადი საკითხების მართვის მოკლე შინაარსი)					
კონტრაქტორი კომპანიები, რომლებიც დაქირავებულია დამკვეთის მიერ პასუხისმგებელნი არიან სპეციალური სივრცის ნორმებზე და აღჭურვილობაზე, უსაფრთხო სამუშაო გარემოზე. E&S საერთო რისკი არის საშუალო დონის სამშენებლო სამუშაოების სპეციფიკის გამო, მაგრამ არ არსებობს კომპლექსური საკითხები მათ გადასაჭრელად. სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, სასტუმროს ადმინისტრაცია პასუხისმგებელი იქნება სასტუმროს E&S საკითხებზე. სახანძრო დაცვის სისტემა მოეწყობა ადგილობრივი მოთხოვნების შესაბამისად პროგრესი უნდა შემოწმდეს მონიტორინგის დროს.					

E&S სამოქმედო გეგმა

იდენტიფიცირებული საკითხი	საგაღდებულო მოქმედება	დასრულების თარიღი
ე.წ. არ არსებობს ხელშეკრულებებზე გაფორმებული მავნე ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით	დაინიშნოს ნარჩენების მართვის აკრედიტირებული კომპანია, რათა განიკარგოს წარმოების ობიექტზე გენერირებული საფრთხის შემცვე ნარჩენები	ხარჯის წარმოქმნამდე
პროგრესი ასევე E&S დაკავშირებული საკითხები უნდა შემოწმდეს ობიექტზე ვიზიტის დროს.		

სტანდარტული E&S - იხელმძღვანელოთ, რათა გათვალისწინებულ იქნას PFI-სა და ქვე-მსესხებლებს შორის გაფორმებულ საწარმოს ხელშეკრულებებში

(კონკრეტულად PFIS -სთვის ვინს შეიმუშავენ ახალ ESMS-ს). გთხოვთ, იხილოთ ქვემოთ მოცემული ნიმუშის სახელმძღვანელო, რომელიც შეიძლება შეიცვალოს თითოეული PFI-ით აღნიშნული პუნქტების მეშვეობით?:

თითოეული ქვე-მსესხებელი ვალდებულია:

- (i) დაიცვას საქართველოში მოქმედი გარემოს და საზოგადოების დაცვის ყველა კანონი.
- (ii) მოიპოვოს, დააორგანიზოს და უზრუნველყოს თავსებადობა გარემოს და საზოგადოების დაცვასთან დაკავშირებული დამგების ყველა მოთხოვნის.
- (iii) განახორციელოს პროცედურები, რათა მონიტორინგი გაუწიოს თავსებადობას და პრევენციურებულ იქნას პასუხისმგებლობა გარემოს დაცვის კანონის შესაბამისად.

Project Operations Manual

Georgia Relief and Recovery for MSMEs
(P173975)

Enterprise Georgia (Ministry of Economy
and Sustainable Development of Georgia)

November 9, 2021

Abbreviations and Acronyms

CO	Contractor Organization
DA	Designated Account
EAC	Environmental Assessment Code of Georgia
ECPCGC	Eastern Caribbean Partial Credit Guarantee Corporation
EG	Enterprise Georgia
EIA	Environmental Impact Assessment
E&S	Environmental and Social
ESCP	Environmental and Social Commitment Plan
ESF	Environmental and Social Framework
ESMF	Environmental and Social Management Framework
ESS	Environmental and Social Standard
EU	European Union
EUR	Euro
FX	Foreign Exchange
GHG	Greenhouse Gas
GOG	Government of Georgia
HR	Human Resources
ID	Identification
ID4D	Identification for Development
IDP	Internally Displaced Person
IPS	Instant Payment System
KCFG	Kosovo Credit Guarantee Facility
KYC	Know-Your-Customer
LA	Legal Agreement
LEPL	Legal Entity of Public Law
M&E	Monitoring and Evaluation
MEPA	Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia
MFI	Microfinance Institution
MOESD	Ministry of Economy and Sustainable Development
MOF	Ministry of Finance
MOJ	Ministry of Justice
MSMEs	Micro, Small and Medium Enterprises
NAPR	National Agency of Public Registry
NBG	National Bank of Georgia
NPL	Non-performing Loan

PAD	Project Appraisal Document
PBC	Performance-Based Condition
PIE	Project Implementing Entity
PIU	Project Implementation Unit
PFI	Participating Financing Institution
POS	Points of Sale
PSDA	Public Service Development Agency
RTGS	Real Time Gross Settlement System
SEP	Stakeholder Engagement Plan
SOE	Statement of Expenditure
SMEs	Small and Medium Enterprises
TA	Technical Assistance
UK	United Kingdom
VAT	Value-Added Tax
WBG	World Bank Group

Table of Contents

1. Introduction	1
1.1. Project Description	2
1.2. Roles and Responsibilities for Project Implementation	4
1.3. Results Framework	5
2. Subcomponent 1.1 – Grants for micro and small firms	9
2.1. Program Features	9
2.2. Implementation Arrangements and Selection of Contractor Organizations	10
2.3. Eligibility Criteria of Beneficiaries	12
2.4. Processes: Obtaining a Grant and Review of Grant Applications	13
3. Subcomponent 1.2 – Co-financing of interest payments	21
3.1. Introduction	21
3.2. Program Features	21
3.3. Implementation Arrangements and Selection of PFIs	22
3.4. Eligibility Criteria of Beneficiaries	25
3.5. Processes: Obtaining Co-Financing of Interest Rates	27
3.6. Other Implementation Aspects	29
4. Subcomponent 1.3 – Partial Credit Guarantees	30
4.1. Introduction	30
4.2. Program Overview - Guarantee Features	30
4.3. Program Overview – Flow of Funds	32
4.4. Implementation Arrangements and Selection of PFIs	33
4.5. Eligibility Criteria of Beneficiaries	36
4.6. Processes: Obtaining Partial Credit Guarantees	38
4.7. Other Implementation Aspects	41
5. Subcomponent 1.4 – Support for COVID-proofing & Digitization	44
6. Subcomponent 2.2 – e-KYC and Know-Your-Customer Registry	46
7. Subcomponent 2.3 – Secured Transactions Reform	46
8. Component 3 – Project Management and Monitoring	47
9. Component 4 – Contingency Emergency Response Component (CERC)	47
10. Environmental and Social Management	47
10.1. Introduction	47
10.2. ESSs relevant to the Project	48
10.3. Applicable National Environmental Legislation	49
10.4. Institutional Arrangements for Environmental and Social Management	50
10.5. Screening	51
10.6. Environmental and Social Procedures Applicable to the Subcomponent 1.1	52
10.7. Environmental and Social Procedures Applicable to the Subcomponents 1.2 and 1.3	54
10.8. Reporting on Environmental and Social Performance of the Project	56
10.9. Grievance Redress Mechanism	56
11. Performance-Based Conditions (PBCs)	57
11.1. PBCs to Strengthen the Grants Program (PBC 1)	58
11.2. PBCs to Strengthen the Co-Financing Program (PBC 2)	59
11.3. PBCs to Strengthen the PCG Program (PBC 3)	61
12. Monitoring and Evaluation	63

12.1.	Project Reports.....	63
12.2.	Personal Data Collection, Processing, and Storage.....	63
12.3.	Citizen Engagement	65
12.4.	Monitoring & Evaluation Plan.....	65
13.	Procurement	74
13.1.	Overview.....	74
14.	Financial Management and Disbursements	78
Annex 1.	PROCUREMENT PLAN (as of November 2, 2021)	85
Annex 2.	STEP-BY-STEP PROCUREMENT RESPONSIBILITIES	87
Annex 3.	DECLARATION OF IMPARTIALITY AND CONFIDENTIALITY	102
Annex 4.	TERMS OF REFERENCE FOR E&S SPECIALISTS	103
Annex 5.	EXCLUSION LIST OF THE WORLD BANK GROUP	113
Annex 6.	SCREENING TEMPLATE FOR SUBCOMPONENT 1.1.....	114
Annex 7.	SCREENING TEMPLATE FOR SUBCOMPONENTS 1.2 & 1.3.....	115

1. Introduction

On May 11, 2021, the World Bank Board of Directors approved the Georgia Relief and Recovery for MSMEs project. This is a five-year EUR 85 million project funded by the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) with a closing date of December 31, 2025, with the objective of providing relief to Micro, Small and Medium-sized Enterprises (MSMEs) and support their recovery, including by strengthening the enabling environment for access to finance. The Ministry of Economy and Sustainable Development (MOESD) will have the overall responsibility over the project implementation and the project implementing entities (PIEs) are Enterprise Georgia (EG) and the National Bank of Georgia (NBG).

The Project Operations Manual (POM) codifies project implementation arrangements to ensure that the project achieves its intended objectives efficiently, effectively, and in compliance with the applicable policies of the World Bank and national legislation. This manual covers all activities under the Project, with the exception of subcomponent 2.1, for which there is a separate Payment Systems Manual prepared by NBG and Component 4, for which there will be a separate CERC Manual, to be annexed to this POM. The primary objective of this POM is to provide key government officials, the project management team, and other stakeholders clear guidance for day-to-day administration of the project and to describe the division of responsibilities of the involved parties and to ensure coordination and the effective, efficient, and timely execution of the project. The POM is a living document and is intended to be continually updated. Changes and amendments may be made to the POM to reflect new developments and ensure effective and quality implementation of the project. Amendments to this POM can be initiated by the Ministry of Finance (MOF), MOESD and/or EG and are subject to the World Bank's No Objection.

Guidelines and procedures defined in the given POM are in accordance with the Loan Agreement (LA), Project Appraisal Document (PAD), Procurement Guidelines, and relevant Environmental and Social Standards (ESSs) of the World Bank. The legal basis for this POM is the LA No 9239-G between Georgia and IBRD, dated 17 May 2021. In case of any inconsistency between any of the provisions of the Project Operations Manual and those of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail. The POM provides detailed instructions for the financial management, procurement and contract management, E&S management, monitoring and evaluation and reporting.

1.1. Project Description

1.1.1. Project Development Objective

The Project Development Objective (PDO) is to provide relief to MSMEs and support their recovery by strengthening the enabling environment for access to finance.

The proposed PDO-level indicators are:

- a. Volume of financial support provided to MSMEs affected by the COVID-19 pandemic
- b. Survivorship ratio: ratio of inactive enterprises to total beneficiaries of Enterprise Georgia, divided by ratio of inactive enterprises to total active enterprises in the economy
- c. Revenue multiplier: ratio of revenue-weighted average annual change in MSME revenue of Project beneficiaries, divided by the average change of revenue in their respective sector
- d. Number of digital transactions facilitated through the new instant payment system (*related to Subcomponent 2.1 implemented by NBG)
- e. Establishment of an upgraded movable collateral registry

1.1.2. Project Components

Component 1: Financial relief and recovery for MSMEs (EUR 68 million) – The component will support the expansion of the following financial instruments implemented by EG: (a) grants for MSMEs through EG's Micro and Small Entrepreneurship Support Program, (b) co-financing of interest payments through EG's Produce in Georgia Program, and (c) partial credit guarantees (PCGs). The component will also provide non-financial support in the form of training and technical assistance to help firms adjust to new conditions, improve their business skills, and increase their resilience.

- **Subcomponent 1.1: Grants for micro and small firms (EUR 25.2 million)** – This subcomponent will provide grants to micro and small firms affected by the COVID-19 pandemic, as well as entrepreneurs seeking new business opportunities.
- **Subcomponent 1.2: Co-financing of interest payments (EUR 12.8 million):** This subcomponent will finance the existing mechanism for co-financing interest payments implemented by EG under the umbrella program Produce in Georgia.
- **Subcomponent 1.3: Partial credit guarantees (EUR 25 million)** - The subcomponent will finance the provision of partial credit guarantees (PCGs) and will support technical assistance to strengthen the existing credit enhancement mechanism offered by EG.
- **Subcomponent 1.4: Support for COVID-proofing and digitization (EUR 5 million)** - This subcomponent will support both the design and the provision of technical assistance and training to firms to adjust to new conditions and increase their business skills, in terms of managerial and digital capabilities and relevant COVID-proofing measures.

Component 2: Digital payments and financial infrastructure upgrading (EUR 12 million) – The Project will finance investments to strengthen the financial infrastructure and increase the usage of digital financial services.

- **Subcomponent 2.1: Upgrading payments infrastructure (EUR 6 million)** – The subcomponent will finance investments, operational costs, and technical assistance for the introduction of an Instant Payment System (IPS), as well as technical assistance to support outreach and connections of users to the system. The subcomponent will also support possible upgrades to the real-time gross settlement system and assist the NBG in becoming a Qualified Certification Authority to promote the secured use of digital certificates.
- **Subcomponent 2.2: e-KYC and Know-Your-Customer registry (EUR 4.3 million)** – This subcomponent will finance investments for the establishment of the e-KYC infrastructure and know-your-customer (KYC) registry and e-KYC infrastructure.
- **Subcomponent 2.3: Secured transactions reform (EUR 1.7 million)** – The subcomponent will finance technical assistance and investments needed for (a) improvements in the legal and regulatory framework for secured lending, including the drafting of legal amendments (EUR 0.7 million); (b) modernization of the collateral registry, including the preparation of technical specifications of the online registry and procurement of a customized software solution (EUR 0.8 million); and (c) capacity building for users (EUR 0.3 million).

Component 3. Project management and monitoring (EUR 4.8 million) - Component 3 will finance the project management, implementation, and monitoring needs.

Component 4 – Contingency Emergency Response Component (CERC) (EUR 0 million, initially) - This is an unfunded contingency component that can be activated in case of a relevant emergency event.

Project Components and costing are summarized in the table below.

Components (in EUR million, unless otherwise stated)	PIE	Existing	PBC	IBRD
Component 1 - Financial relief and recovery for MSMEs				68.0
Subcomponent 1.1 – Grants for micro and small firms	EG (beneficiary)	☐	☐	25.2
Subcomponent 1.2 – Co-financing of interest payments	EG (beneficiary)	☐	☐	12.8
Subcomponent 1.3 – Partial credit guarantees	EG (beneficiary)	☐	☐	25.0
Subcomponent 1.4 – Support for COVID-proofing & digitization	EG (beneficiary)	☐	☐	5.0
Component 2 - Digital payments & financial infrastructure upgrading				12.0
Subcomponent 2.1 – Upgrading payments infrastructure	NBG	☐	☐	6.0
Subcomponent 2.2 – e-KYC and Know-Your-Customer registry	EG (agent)	☐	☐	4.3
Subcomponent 2.3 – Secured transactions reform	EG (agent)	☐	☐	1.7
Component 3 - Project management and monitoring	EG	n.a.	☐	4.8
Component 4 - Contingency Emergency Response Component	n.a	n.a.	☐	0.0
Front-end fee	n.a	n.a.	☐	0.2
Total Project Cost				85.0

The Project envisions that EUR 28 million in disbursements will be conditional on the achievement of Performance-Based Conditions (PBCs). PBCs indicators were structured around a three-phased logic for achieving these goals: (i) improving monitoring and evaluation (M&E) frameworks for better collection, monitoring and use of data that mirror the overall strategic goals of EG; (ii) incorporating evidence-based decision-making for better program designs and implementation arrangements; and (iii) laying out the foundation for the expansion of programs that are oriented to strategic and sustainable outcomes.

Table. Logical Framework for Performance-Based Conditions (PBCs)

1) M&E frameworks	2) Evidence-based programming	3) Strategic growth & sustainability
Development of M&E frameworks and monitoring systems, including the introduction of key performance indicators, measures & tools, improvements in data systems, stakeholder engagement mechanisms, process for incorporating data into decision-making.	Adjustments to program designs to reflect new evidence, with emphasis on targeting (beneficiaries and sectors, national priorities), eligibility criteria, and implementation arrangements.	Proposals and tools to ensure better and more sustainable outcomes

As per Loan Agreement, the allocations non-linked to PBCs for Subcomponent 1.1, Subcomponent 1.2, and Subcomponent 1.3 should not exceed EUR 18 million each.

1.2. Roles and Responsibilities for Project Implementation

The overall responsibility for project implementation rests with the MOESD. The project implementing entities (PIEs) are EG and NBG.

EG will play a dual role in the project: (i) implement activities under Component 1, as a beneficiary; and (ii) perform the fiduciary functions of subcomponents 2.2 (e-KYC and KYC registry) and 2.3 (secured transactions) as an agent of MOESD.

For project implementation, EG will engage with Contractor Organizations, Participating Financial Institutions (PFIs), and key stakeholders. For subcomponent 1.1 (microgrants), EG will procure and sign Selection Contracts with Contractor Organizations that will assist EG in selecting beneficiaries by screening applicants, organizing trainings and interviews, and monitoring sub-projects implemented by beneficiaries. For sub-component 1.2 and 1.3 (co-financing of interest payments and PCGs), EG will sign participation agreements with commercial banks, microfinance institutions (MFIs), and leasing companies that will assist EG in identifying beneficiaries by conducting loan appraisal and underwriting loans, monitoring loans and performing collection efforts. Implementation arrangements for subcomponent 1.4 are to be determined by EG jointly with the stakeholders, including but not limited to potential beneficiary MSMEs, business associations, contractor organizations, service providers on digitalization and managerial practices, and PFIs. These will be detailed in future versions of this POM.

In coordination with Ministry of Justice (MOJ), the MOESD will be the technical lead for subcomponent 2.2 on the KYC registry and subcomponent 2.3 on secured transactions, with EG providing fiduciary support. MOESD will be the technical lead for these two subcomponents, in coordination with MOJ, with the main responsibility of convening relevant stakeholders through

working groups to advance the proposed reforms. EG will perform fiduciary responsibilities (procurement and financial management). Further details on the collaboration with MOJ and its Agencies (Public Service Development Agency on KYC and National Agency of Public Registry on Secured Transactions) and the structure/functioning of the working groups will be detailed in future versions of this POM.

As Project activities build on existing programs and activities, implementation will occur via the existing systems and structures under EG as well as expanded capacity supported by the Project.

Component 1 will be implemented by the Entrepreneurship Department, in coordination with other relevant departments (Department of Analysis and M&E, Administration Department, Department of Strategic Development and Communication). The Project will support the hiring of full-time employees and consultants to support Project implementation and coordination of specific areas of the Project. EG will hire one Environmental Specialist, one Social Specialist, and additional staff to support fiduciary, communication/outreach, digitization, among other responsibilities. Effective July 2, 2021, EG has established Project Management Team, comprising from 12 members including Head of the Project Management Team and Project Manager. The Head of the Team oversees overall implementation of the project, while Project Manager is responsible for the management of day-to-day activities and tasks within the scope of the project. Team members provide support in scope of their respective department functions.

1.3. Results Framework

The Results Framework, including targets for activities for indicators, is described below. The future versions of the POM will elaborate further on the definition of indicators, in alignment with EG's overall M&E framework

Indicator Name	PBC	Baseline	End Target
Relief for MSMEs			
Volume of financial support provided to MSMEs affected by the pandemic (GEL million) (Text)		0.00	450.00
Survivorship ratio: ratio of inactive enterprises to total beneficiaries of Enterprise Georgia, divided by ratio of inactive enterprises to total active enterprises in the economy (Text)		NA	<1
Resilient Recovery of MSMEs			
Revenue multiplier: ratio of revenue-weighted average annual change in MSME revenue of Project beneficiaries, divided by the average change of revenue in their respective sector (Text)		NA	>1
Number of digital transactions facilitated through the new instant payment system (million) (Number)		0.00	17.00
Strengthening the enabling environment for access to finance for SMEs			
Establishment of a upgraded movable collateral registry (Yes/No)		No	Yes

Indicator Name	PBC	Baseline	End Target
Component 1: Financial relief and recovery for MSMEs			
Number of MSMEs supported by grants under the Project (Number)		0.00	5,000.00
Volume of grants disbursed to MSMEs under the Project (GEL million) (Text)		0.00	70.00
Number of enterprises supported by co-financing of interest payments under the Project (Number)		0.00	200.00

Indicator Name	PBC	Baseline	End Target
Volume of loans supported by co-financing under the Project (GEL million) (Text)		0.00	83.00
Number of guarantees issued under the Project (Number)		0.00	200.00
Volume of loans guaranteed with support of the Project (GEL million) (Text)		0.00	420.00
NPL ratio of co-financing of interest payments program (%) (Text)		The historic NPL ratio for EG's programs is 0.6%	NPL ratio in the co-financing loan portfolio should be below 8%
NPL ratio of the partial credit guarantee program (%) (Text)		The historic NPL ratio for EG's programs is 0.6%	NPL ratio of the PCG program should be below 8%
Number of MSMEs receiving training and/or technical assistance for digital transformation and/or COVID-proofing (Number)		0.00	300.00
Share of volume of financial support under the Project channeled to investments in the green economy and climate financing (%) (Percentage)		0.00	15.00
EG Citizen Engagement: share of MSMEs reporting that programs reflected their needs (%) (Percentage)		0.00	60.00
Institutional actions to strengthen the grants program (Text)	PBC 1	EG does not have an effective M&E system that allows the frequent review of the performance and outcomes of its grants program, which would provide evidence and technical grounds for improvements in the program.	EG has adopted a robust M&E framework and used evidence to improve the design of its grants program and develop sustainable options for its development.
Institutional actions to strengthen the co-financing of interest payments program (Text)	PBC 2	EG does not have evaluation systems and measures in place to assess the effectiveness of its co-financing of interest payments on frequent basis and better align its targeting towards strategic sectors and/or thematic areas.	EG has adopted a robust M&E framework and conducted an evaluation of its co-financing program, using evidence to propose amendments to improve targeting, eligibility criteria and other aspects of the program.

Indicator Name	PBC	Baseline	End Target
Institutional actions to strengthen the partial credit guarantees program (Text)	PBC 3	EG currently does not have a monitoring system, a risk management framework, and an outreach strategy to evaluate the performance and risks of the program and propose improvements in its design.	EG has strengthened the design and implementation arrangements of the program, including more robust risk monitoring, awareness campaigns, stronger participation agreements with PFIs, and financial modelling tool.
Introduction of a managerial skills program (Yes/No)		No	Yes
Share of financial resources (grants, co-financing, guarantees) under the Project channeled to women-inclusive firms (Percentage)		24.00	35.00
Component 2: Digital payments and financial infrastructure upgrading			
Volume of retail transactions recorded in the IPS (GEL billion) (Number)		0.00	10.00
Share of instant payment transactions (%) (Number)		0.00	15.00
Establishment of a functional KYC registry (Yes/No)		No	Yes
Approval of amendments to legal framework for secured transactions (Yes/No)		No	Yes
Establishment of a working group for KYC Registry (Yes/No)		No	Yes
Preparation of technical specifications for the modernization of the collateral registry (Yes/No)		No	Yes

2. Subcomponent 1.1 – Grants for micro and small firms

EG has been implementing a Micro and Small Business Support program as part of *Produce in Georgia* since 2015. The program is designed to render financial support through grants to micro and small businesses across the country, as well as to provide training and technical assistance.

The POM mirrors the program features, terms and conditions, and procedures described in the relevant chapter of Resolution No 365 of the GoG (Chapter I¹ – Micro and Small Business Section of the State Program Produce in Georgia), dated May 30, 2014, and other internal supporting documents including EG CEO decrees on program budget adjustments by regions and extension of project implementation timeline. Any changes in the main features of the program that may occur in future will be reflected in the POM through its periodic updates, subject to the World Bank's No Objection. These include changes in implementation arrangements, eligibility criteria and selection procedures to determine Contractor Organizations, eligibility criteria and selection procedures to identify beneficiaries, terms and conditions for the contracts between EG and contractors, implementation arrangements related to ESS, and implementation and other arrangements for the provision of the grants and technical assistance.

2.1. Program Features

Overall, financial assistance entails up to GEL 30,000 grants for startups or expansion of enterprises while technical support includes individual and group consultations where entrepreneurs have an opportunity to get relevant business knowledge/training. EG is piloting larger grants of up to GEL 40,000 in four regions (Imereti, Kakheti, Guria, Racha-Lechkhumi and Kvemo Svaneti), which will be financed by: (i) a GEL 16 million grant from the EU; and (ii) the Project proceeds.

Grant amounts may be adjusted over the course of Project implementation. Any changes will be reflected in the POM. As per Loan Agreement, over the lifetime of the Project, the grant amount for each beneficiary shall not exceed EUR 14,000, unless agreed otherwise by the Bank and the Borrower.

Beneficiaries are required to provide a cash contribution (“co-financing”) through their own bank accounts and use this contribution against the stated purpose before the grant is disbursed by EG. The co-financing requirements are listed in the table below.

Grants may be used for fixed asset purchases and working capital. The allowances for using the grant for working capital purposes are listed in the table below:

Table. Current Features of Micro and Small Business Support Program

Type of Beneficiary	Co-financing Requirement (Cash Contribution) (% of investment size) (no less then)	Working Capital Allowance (% of grant amount) (no more than)	Fixed Assets (% of grant amount) (no less than)
First-time participant (new)	10	10	90
in mountainous regions ¹	5	10	90
Past participants	25	10	90
in mountainous regions	15	10	90

2.2. Implementation Arrangements and Selection of Contractor Organizations

The program will be implemented by EG through Contractor Organizations (COs), including non-profit non-governmental organizations or other private legal entities.

Contractor Organizations will directly report to the Micro Entrepreneurship Development Department of EG which will oversee the activities undertaken by CO's and their staff and evaluate the quality of their deliverables. In addition, the EG Micro Entrepreneurship team will conduct random spot checks of the CO's deliverables (evaluation forms of business ideas, business plans and interviewers) and observe interviews by sampling. In addition, the Micro Entrepreneurship team will verify and analyze the information collected by COs during inspection and monitoring visits.

Role and Selection of Contractor Organizations

EG will announce a tender for two lots, Eastern Georgia and Western Georgia, and select two COs to manage the implementation of the program in the respective region. Tender rules will prevent one CO from participating in both tenders simultaneously.

COs will be responsible for following:

1. Recruitment of the grant reviewers, trainers and monitoring inspectors
2. Assessment of business ideas
3. Trainings
4. Evaluation of business plans
5. Interviews
6. Inspection
7. Identification of winners (together with EG)
8. Monitoring missions

During recruitment COs will announce an open competition for three thematically separate ToRs to shortlist grant reviewers, trainers, and monitoring inspectors. The ToRs will include shortlist criteria and minimum requirements set by EG. In addition to academic/technical background, the selection of candidates will also factor in practical experience with support to MSMEs. Shortlisted

¹ According to Law of Georgia on the Mountainous Regions, in the settlements included in list of highland settlements approved by the Government of Georgia Decree No. 671 of December 30, 2015.

candidates will be interviewed for final selection by the committee comprised from three EG representatives and two respective CO representatives. The CO will contract selected candidates.

The grant reviewers will be responsible for the: (i) evaluation of applications (“business ideas”) according to the methodology developed by EG based on pre-designed criteria; (ii) evaluation of business plans according to the methodology developed by EG based on pre-designed criteria; and (iii) interviews with potential beneficiaries according to the methodology developed by EG based on pre-designed criteria. The reviewers will use the evaluation form developed by EG to justify the evaluations with the relevant explanations and comments.

Trainers will develop training materials (subject to EG approval) including general entrepreneurship topics, business plan guidelines and general environmental and social requirements (provided later by EG). Trainers will also conduct trainings to the potential beneficiaries based on developed materials. Beneficiaries will be eligible to request additional trainings in sales and marketing, accounting and tax management, business administration, hotel management and health and safety procedures.

Inspectors will verify the information and documentation provided by applicants and confirm their accuracy, including self-reported Environmental and Social screening information. The inspectors will subsequently conduct at least three monitoring missions at different stages of the program to check fulfillment of the obligations by the beneficiary including environmental and social obligations.

EG and Contractor Organizations will sign Selection Contracts, which will include the terms and conditions below. EG will submit the Selection Contracts to the World Bank for a targeted review of these terms and conditions:

1. Financial terms of the transaction on which funds are given to Contractor Organization for their services.
2. EG undertakes to:
 - a. suspend or terminate the right of the Contractor Organizations to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Contractor Organization’s failure to perform any of its obligations under the Selection Contracts;
 - b. exercise its rights and carry out its obligations under each Selection Contract in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.1 of the Project;
 - c. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Selection Contracts contrary to this checklist without consulting the Bank;
3. Contractor Organizations undertake to:
 - a. carry out its activities under Project and Selection Contracts: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial,

- managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in accordance with the terms and conditions set out in Selection Contracts, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards (ESS) and instruments including the Project ESMS and ESMF, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
- b. Reporting and FM requirements: make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents; maintain a financial management system and prepare financial statements in accordance with consistently applied auditing standards acceptable to EG and the Bank, and promptly furnish the statements so audited to EG and the Bank;
 - c. Procurement requirements: include according to Contractor Organizations' Procurement obligations;
 - d. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing;
 - e. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Selection Contracts contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
 - f. exercise its rights and carry out its obligations under the Selection Contract in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan;
4. Data Protection obligations of both Parties, as further elaborated in the POM.
5. Provisions to ensure quality control by EG in the development of training materials.

2.3. Eligibility Criteria of Beneficiaries

Key eligibility criteria include:

- (i) any natural person who is a citizen of Georgia and reached the age of 18 may participate in the program;
- (ii) (ii) registration as a taxpayer;
- (iii) (iii) no registration at the Registry of Debtors.

The program is being implemented in all regions of Georgia, including Tbilisi, according to geographical lots. The program can support more than 300 economic activities. The full list of economic activities allowed by the program are included in the Resolution No 365. The main eligible sectors are food production, food services, veterinary services, fitness services, advertising and design services, wine and beverage productions, small hotels and guest houses, tour operators, translation services, accounting and auditing, retail, automobile repair and maintenance, education, beauty salons, and shoes/leather product repair.

Priority areas are intellectual service, accommodation and tourism services, highly inclusive sectors, new businesses, female entrepreneurship, businesses in rural/highland villages and internally displaced persons (IDPs). Businesses that are operating in priority areas will receive an additional score during the selection process.

The Project will target that at least 50 percent of beneficiaries are women-inclusive firms, defined as follows: (i) owned by women (that is, with at least one female shareholder with a properly documented representative and managing powers); or, (ii) managed by women (that is, with at least one female chief-level (c-level) manager or with at least 25 percent female representation in mid-level management); or, (iii) employing a ratio of women that is higher than the average ratio observed in the respective sector; or, (iv) has increased the share of women employment by at least 5 percent the previous year.

Given the importance of the climate change and green recovery agenda, the Project will target at least 15 percent of disbursed grants to MSMEs to support investments in the green economy and climate financing measures. Adaptation measures would include investments that reduce MSMEs' exposure to climate change and increase their resilience. Mitigation measures include investments that reduce, capture, or sequester greenhouse gas (GHG) emissions (generation/use of renewable energy, increased energy efficiency, sustainable forest management, climate-smart agriculture, improved waste management). Articles 10 and 11 of the EU Taxonomy for sustainable activities published in June 2020, as well as the related EU Taxonomy Compass (with specific NACE codes) will be used as a reference (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

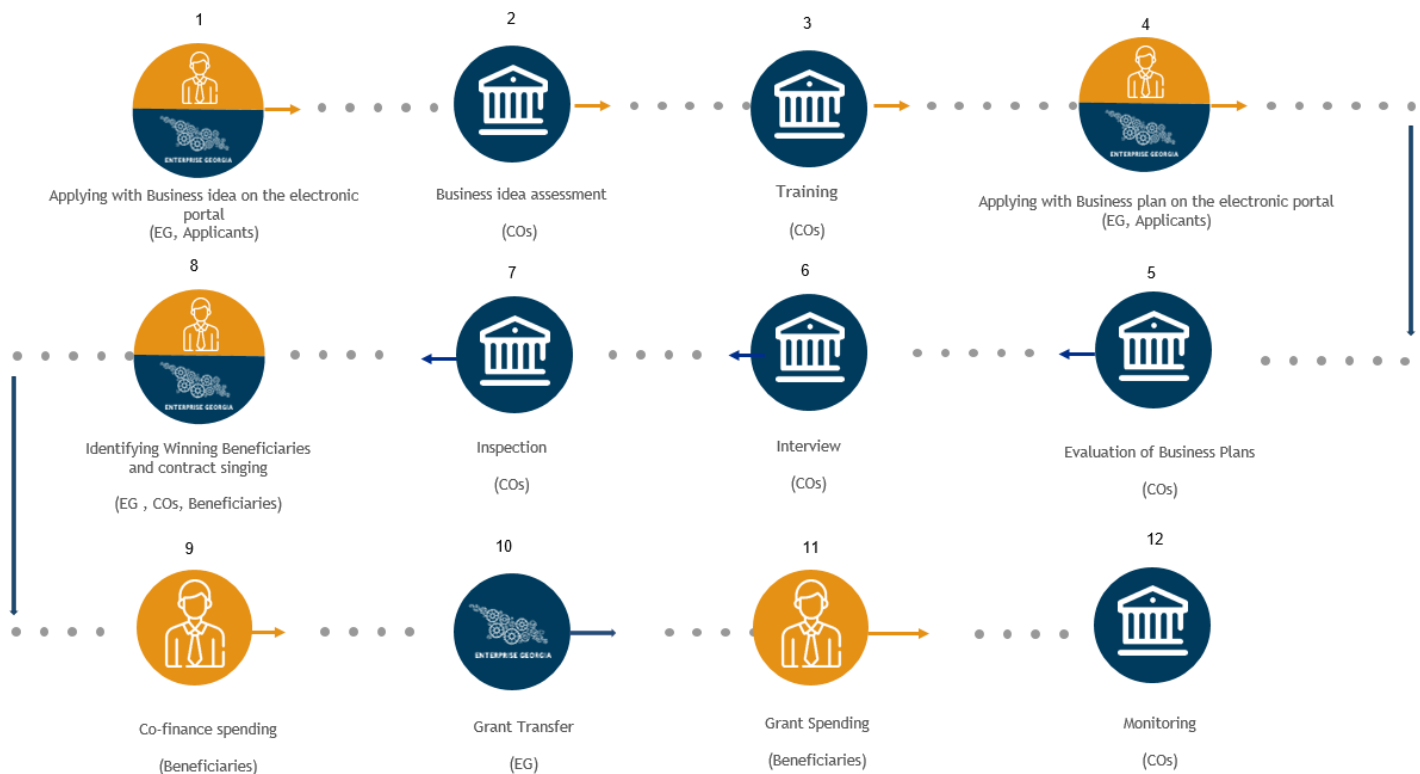
Ineligible activities under the program include: (i) religious, political, military, and other similar activities; (ii) purchase of biological assets: cereals, corn, wheat, fish, etc; (iii) purchase of vehicles designed to transport people; and (iv) primary production of agricultural products and services intended for it: gardening, farming, fishing, greenhouse financing etc.

The applications must meet the World Bank's relevant ESSs outlined in the Environmental and Social Management Framework (ESMF) of this Project to be eligible for World Bank funding. Abovementioned ineligible activities may be funded by alternative resources, at the discretion of EG.

2.4. Processes: Obtaining a Grant and Review of Grant Applications

2.4.1. Summary of Process

The application process is illustrated and further described below. The selection process of grant recipients is based on a business plan competition conducted by Contractor Organizations and EG for each geographic lot.

2.4.2. Process for Applying for a Grant

The following items must be included in the application for a grant:

- Business idea** - A brief description of the business idea should include information about the initial capital of the business (if any), information about the type of production and / or services, indicate the advantages and innovations of your business if any;
- Assets/working capital to be acquired with grant budget** – A description of all assets and items required for business operation that are planned to be purchased with the grant budget;
- Amount requested for co-financing** - The amount required for the investment/project;
- Time** - Indicate the estimated period (in weeks) for spending the amount received;
- Assets/working capital to be purchased with co-financing budget** – A description of all assets / items/ activities required for the operation of the business, the acquisition / execution of which is planned with the amount received through co-financing;
- Co-financing amount** - The amount paid by beneficiary to EG as a cash contribution.
- Target market** – A detailed description of where products and/or services should be sold, estimated amount of sales and potential target group;
- Estimated income** - The date of receipt of the first income from the co-financing after starting the implementation of the activities based on the business idea; the amount of estimated income in GEL as a result of the activities, taking into account the (annual) seasonality. A description of revenues of each product and/or service planned under the project;

- i) **Applicant's experience, functions and responsibilities in the project** – A description of what skills (qualifications, practical experience) applicant has and what will be her/his function in the business. Gender of entrepreneur and employees, if applicable.

2.4.3. Review of Grant Applications

The review of grant applications and the selection process as laid out in the Resolution No 365 are summarized below:

- a) **Step 1: Call for Business Ideas announced by EG** – The program is launched by the government decree after which EG starts acceptance of applications for business ideas through online micro grants software.
- b) **Step 2: Evaluation of applications (business ideas)** – Business ideas are evaluated by the grant reviewers, who are hired by the COs, according to the methodology developed by EG that involves assignment of scores to specific criteria. The total score is the sum of scores assigned to “automatic criteria” (up to 16 points of the total score) and “content criteria (up to 84 points of the total score). Binary scores (yes = 2; no = 0) are assigned automatically based on whether the applications fall under the criteria or not. Scores range from zero to 3 based on the availability, clarity, realism, quality and relevance of information provided. At this stage applicants also fill in E&S checklist of 5 questions, as described in the Project’s ESMF.

Evaluation form - Business Ideas		
Automatic criteria	Ranking	Score
Business started or expanded by Female Entrepreneurs	1	2
business started or expanded by PWDs	1	2
Business started or expanded by IDPs	1	2
Startup business	1	2
Business started or expanded in rural area	1	2
Business started or expanded in Georgian mountainous regions	1	2
Youth - as persons between the ages of 18 and 29	1	2
Projects orientated toward developing intellectual services and inclusive sectors or accommodation and tourism projects	1	2
Sum		16

Evaluation form - Business Ideas		
Content Criteria	Ranking	Score
Main idea	3	33.0
Assets to be acquired with grant budget	2	6.0
Assets to be purchased with co-financing budget	2	6.0
Target market	2	12.0
Estimated Income	2	12.0
Applicant's experience, functions and responsibilities duties in the project	3	15.0
Sum		84.0

Score	Definition
0 - 0.00 1 - 11.0 2 - 22.0 3 - 33.0	0 = No information is presented, or the business idea does not clarify the essence of the project. 1 = The information presented is not complete and the implementation of the project is less realistic. 2 = Most of the information is presented, however - it needs to be clarified; 3 = Information on all the necessary issues is fully presented and the implementation of the business idea is realistic.
0 - 0.0 1 - 3.0 2 - 6.0	0 = It is planned to purchase irrelevant and / or assets that are not allowed under the terms of the program 1 = It is planned to purchase assets less relevant to the business and / or the costs are given with little inaccuracy 2 = It is planned to buy only the necessary assets for the business at the market price
0 - 0.0 1 - 3.0 2 - 6.0	0 = It is planned to purchase irrelevant and / or assets that are not allowed /under the terms of the program 1 = It is planned to purchase assets less relevant to the business and / work to be performed or the costs are given with little inaccuracy 2 = It is planned to buy only the necessary assets for the business at the market price
0 - 0.00 1 - 6.00 2 - 12.0	0 = No information about the target market is presented and / or the examples given are unrealistic; 1 = General information is provided and / or the customer of the product / service and the sales area are not explained in detail; 2 = The components of the target market are described / calculated in detail and the information presented is realistic
0 - 0.00 1 - 6.00 2 - 12.0	0 = No information is provided on Estimated Income and / or the information provided is unrealistic. 1 = The calculations presented are less realistic. The requested information is not complete. 2 = The Estimated Income of all products or services planned is presented. Income reflects seasonality. The period and amount of estimated income is realistic;
0 - 0.00 1 - 5.00 2 - 10.0 3 - 15.0	0 = The applicant does not have the specific experience and qualifications required to manufacture the product / service. 1 = The applicant's qualification for business is less relevant, although he has some practical experience. 2 = The information provided about the experience and qualifications is general and needs to be specified. 3 = The applicant's qualifications, education and practical experience are fully described and relevant to the business.

- c) **Step 3: Training** – Trainers hired by the CO's organize and conduct training sessions that provide applicants with basic knowledge on entrepreneurship and support the development of business plan. This also includes disseminating basic environmental and social requirements and advice on any necessary remedial actions, in coordination with EG staff.
- d) **Step 4: Call for Business plans announced by EG** - Acceptance of applications for business plans is carried out using the online software of the program.
- e) **Step 5: Evaluation of Business Plans & Interviews** - Business plans are once more evaluated by the grant reviewers, who are hired by the COs, according to the methodology developed by EG based on pre-designed criteria. The same scoring methodology and criteria are used for the evaluation of business plans and interviews (next step below). The evaluation of business plans contributes up to 35 points to the final score of the application. Grant reviewers input relevant information and scores directly in the online software of the program.

Evaluation form - Business Plans & Interviews					
Content criteria		Ranking (Business plan)	Score	Ranking (Interview)	Score
1	Main Idea	3	2.80	3	5.20
2	Product/Service	2	3.80	2	7.05
3	Applicant's experience duties and responsibilities	3	3.85	3	7.15
4	Property that can be used for the business activities	2	3.15	2	5.85
5	Description of the production /service	2	4.20	2	7.80
6	Seasonal Sales	2	2.29	2	4.25
7	Geographical area for product/services sale	2	2.29	2	4.25
8	Target market/group	2	2.29	2	4.25
9	Competition	2	2.29	2	4.25
10	Project Budget	2	3.50	2	6.50
11	Revenue and Expenditure Table	2	4.55	2	8.45
		Business Plan	35.00	Interview	65.00
Score (Business Plan+ Interview)		100.00			

Score (Business plan)	Score (Interview)	Content criteria
0 - 0.00 1 - 0.93 2 - 1.87 3 - 2.80	0 - 0.00 1 - 1.73 2 - 3.47 3 - 5.20	0 = No information is presented, or the business idea does not clarify the essence of the project; 1 = The information presented is not complete and the implementation of the project is less realistic; 2 = Most of the information is presented, however - it needs to be clarified; 3 = Information on all the necessary issues is fully presented and the implementation of the business idea is realistic.
0 - 0.00 1 - 1.90 2 - 3.80	0 - 0.00 1 - 3.53 2 - 7.05	0 = The content of the product or its competitors is not clear 1 = The necessary information is not fully presented however the essence of the product is clear 2 = Each product / service offered by the enterprise is presented with their characteristics. The features of a product or service are described, and the beneficiary explains how unique his / her product / service will be (packaging, price, quality) and also presents the competitive advantage of the product / service (if any).
0 - 0.00 1 - 1.28 2 - 2.57 3 - 3.85	0 - 0.00 1 - 2.38 2 - 4.77 3 - 7.15	0 = The applicant does not have specific experience and qualifications required to manufacture the product / service; 1 = The applicant's qualification for business is less relevant, although she/he has some practical experience; 2 = The information provided about the experience and qualifications is general and needs to be specified; 3 = The applicant's qualifications, education and practical experience are fully described and relevant to the business.

0 - 0.00 1 - 1.58 2 - 3.15	0 - 0.00 1 - 2.93 2 - 5.85	0 = If the applicant does not have any necessary property for the business and has not found any rental space. 1 = If the ownership of the property is crucial for the conduct of the business and the space is rented and the details of the rented space are specified in the business plan 2 = If the property is owned by applicant or property ownership is not crucial for the success of the business and the space is rented and the business plan indicates the details of the rented space
0 - 0.00 1 - 2.10 2 - 4.20	0 - 0.00 1 - 3.90 2 - 7.80	0 = If the business process is not fully described, some errors are presented 1 = If the information and the description of the production process is not fully provided, but the essence is clear and in accordance with the accepted practice. 2 = The production / service process is fully described. Information is provided from the complete production / service process, purchase of raw materials to delivery of the finished product to the customer. In addition, the fixed assets (building, various types of equipment, etc. and raw materials,) required for the production process are described. Information on suppliers of raw materials / working capital is provided
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = No information on business seasonality is provided; 1 = The information provided is insufficient and / or certain issues need to be clarified; 2 = Detailed information on business seasonality is presented, arguments are given.
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = No information is provided about the planned sales area of the product / service; 1 = The information provided is not sufficient and / or certain issues need to be clarified; 2 = Detailed information on the planned sales area of the product / service is presented;
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = No information is presented about the target market / customers of the manufactured product / service; 1 = The information provided is not sufficient and / or certain issues need to be clarified; 2 = Detailed information on the target market / customers of the manufactured product / service is provided.
0 - 0.00 1 - 1.14 2 - 2.29	0 - 0.00 1 - 2.12 2 - 4.25	0 = no information about competitors is presented; 1 = The information provided is not sufficient and / or certain issues need to be clarified; 2 = Detailed information about competitors is presented, price and quality of product / service are compared with competitors' price / quality. The characteristics of the product / service that make the product / service better than the competitors are presented.
0 - 0.00 1 - 1.75 2 - 3.50	0 - 0.00 1 - 3.25 2 - 6.50	0 = If necessary, fixed assets over 1500 GEL or working capital are missed or it is planned to purchase irrelevant or expensive fixed assets 1 = If necessary but low value fixed assets (assets up to 1500 GEL or expenses, e.g., transportation costs, small appliances, textiles for the hotel, etc.) are missing. 2 = It is planned to purchase only the necessary fixed assets at market price. The business project provides information that all fixed assets, working capital and other necessary expenses for the business are either in the existing property or are provided in the budget.

1 - 0.00 1 - 2.28 2 - 4.55	1 - 0.00 1 - 4.23 2 - 8.45	0 = if at least one field for revenues/expenditures is not filled-in; all essential expenditures for receiving income from the business are not identified; profits indicated are not feasible to achieve as indicated revenue is too high or expenditures are too low; 1 = revenues and expenditures of the planned product or service are identified; their amount substantially reflects business capacity and market demands; 2 = revenues and expenditures of the planned product or services are identified; their amount fully reflects business capacity and market demands; seasonality is reflected in the revenues indicated.
----------------------------------	----------------------------------	---

- f) **Step 6: Interview** - Interviews are conducted with the applicants by grant reviewers under management of COs in parallel with the evaluation of business plans to refine the assessment. The same scoring methodology and criteria are used for the evaluation of business plans and interviews (as explained above). The interview contributes up to 65 points to the final score of the application. Grant reviewers input relevant information and scores directly in the online software of the program.
- g) **Step 7: Inspection** – The inspection mainly involves visiting the location of a business and confirmation of the existence of the assets of the potential beneficiary against information provided during the selection process, including self-reported Environmental and Social screening information. CO hired inspectors conduct inspections.
- h) **Step 8: Contract Signing** – The contract between a beneficiary and the EG (Sub-Grant Agreement) is concluded with the logistical support of Contractor Organization. The Sub-Grant Agreements will include the terms and conditions below. EG will submit the Selection Contracts to the World Bank for a targeted review of these terms and conditions:
- a. Financial terms of the transaction on which funds are given to Eligible Firms (grants terms, including amounts and co-financing requirements);
 - b. EG undertakes to:
 1. suspend or terminate the right of the Eligible Firms to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Eligible Firms' failure to perform any of its obligations under the Sub-Grant Agreements,
 2. exercise its rights and carry out its obligations under each Sub-Grant Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.1 of the Project,
 3. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Sub-Grant Agreements contrary to this checklist without consulting the Bank;

- c. Eligible Firms undertake to:
 1. carry out its activities under Project and Sub-Grant Agreement: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in accordance with the terms and conditions set out in Sub-Grant Agreement, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards and instruments including the Project ESMS and ESMF, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
 2. Reporting and FM requirements: make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents;
 3. Procurement requirements: include according to Eligible Firms' Procurement obligations
 4. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing
 5. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Sub-Grant Agreements contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
 6. exercise its rights and carry out its obligations under the Sub-Grant Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan,
- d. Data Protection obligations of both Parties, as further elaborated in the POM,
- e. Other terms and conditions including: terms and conditions of the agreement include: Obligation of the beneficiary to use the grant funds to cover expenditures as stated in the business plan submitted to the EG; finalize the project according to submitted business plan in timely manner, provide evidence for the expenses incurred and assist EG and contractor organization during monitoring process.
- i) **Step 9: Co-financing spending** – After concluding a contract, the beneficiary is required to spend the amount of co-financed sum according to the business plan and carry out respective activities;
- j) **Step 10: Grant Transfer** –The documentation is checked by the EG and the grant amount is transferred to the beneficiary's bank account;
- k) **Step 11: Grant spending** – After the grant amount transfer, the beneficiary is required to spend the amount of grant according to the business plan to perform relevant activities.

Step 12: Monitoring – Inspectors under COs will carry out at least three monitoring missions within one-year timeframe. First two monitoring missions will check beneficiaries spending of co-

financing, grant funds respectively, and track the progress of the business project, including E&S aspects. Third monitoring mission will check whether beneficiary started operating the business and E&S requirements are satisfied. Inspectors will upload relevant information into the online program software.

3. Subcomponent 1.2 – Co-financing of interest payments

3.1. Introduction

Through this program, EG offers co-financing of interest payments to reduce costs of loans and leases for SMEs. The program aims to facilitate establishment of new enterprises and extension/re-equipment of existing ones in order to assist SME's in overcoming economic difficulties caused by the new coronavirus (COVID 19) pandemic.

The POM mirrors the program features, terms and conditions, and procedures described in the relevant chapter of the Resolution 365 of the GoG (Chapter I⁵ – Universal Industrial Part of the State Program Produce in Georgia, with focus on Article 12³⁵, 12³⁶, 12³⁷ and 12⁴⁰), dated May 30, 2014. Changes in the program will be reflected in the POM through its periodic updates, subject to the World Bank's No Objection

3.2. Program Features

Effective September 1, 2021, the Universal Industrial Program provides two types of benefits for the entire approved term of the loan/lease:

- a) Co-financing interest rate equivalent to NBG refinancing rate minus 500 basis points out of annual interest rate charged on credit by commercial bank; and
- b) Co-financing interest rate equivalent to NBG refinancing rate minus 300 basis points out of annual interest rate charged on the value of leasing by a lessor.

The program allows restructuring and refinancing, however the program and value of co-financing will apply only to the initial terms, amount and tenor defined by the loan agreement.

Loan proceeds can be used for Capital Expenditures (not including property, land, transport vehicles, renovation/construction expenses solely for office/administrative building). Up to 50 percent of the loan amount may be used as working capital.

The minimum and maximum loan amounts are GEL 50,000 and GEL 10,000,000, respectively. The minimum and maximum value of leasing are GEL 50,000 and GEL 10,000,000, respectively.

Loans shall be approved and disbursed only in national currency (GEL).

Minimum and maximum amounts for loans may be adjusted over the course of Project implementation. Any changes will be reflected in the POM. As per Loan Agreement, over the lifetime of the Project, the loan amount for each beneficiary shall not exceed EUR 2.8 million, unless agreed otherwise by the Bank and the Borrower.

3.3. Implementation Arrangements and Selection of PFIs

Under the supervision of the MOESD, the program is implemented by EG and PFIs. Commercial banks and leasing companies are eligible to participate in the Program as the PFIs. Their roles and responsibilities are described in the Resolution No 365, Interest Co-Payment Participation Agreements and the ESMF. Adoption and changes to participation agreements are subject to the World Bank's No Objection. Similarly, the roles and responsibilities of EG and beneficiaries are described in the Resolution No 365, loan/lease agreements and the ESMF.

The program does not impose eligibility criteria for PFIs, allowing all regulated and licensed commercial banks in good standing with the NBG to participate, as well as leasing companies, which are currently not regulated nor supervised by the NBG.

EG has signed participation agreements with each PFI. According to the contract PFIs should check eligibility criteria for program beneficiaries and program requirements should be addressed in the loan/lease contracts that PFIs sign with program beneficiaries.

3.3.1. Terms and conditions for the EG-PFI Agreements (Interest Co-Payment Participation Agreement)

The Interest Co-Payment Participation Agreements will include the terms and conditions listed below. The agreements will be renegotiated prior to the implementation of the subcomponent to reflect Project requirements. EG will submit the EG-PFI Agreements to the World Bank for a targeted review of these terms and conditions:

1. Financial terms of the transaction on which funds are given to Selected PFI (i.e., terms of co-financing of interest payments, including amounts, duration and other financial aspects).
2. EG undertakes to:
 - a. suspend or terminate the right of the Selected PFI to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Selected PFI's failure to perform any of its obligations under the Interest Co-Payment Participation Agreement;
 - b. exercise its rights and carry out its obligations under each Interest Co-Payment Participation Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.2 of the Project;
 - c. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Interest Co-Payment Participation Agreement contrary to this checklist without consulting the Bank.

3. Selected PFIs undertake to:

- a. carry out its activities under Project and Interest Co-Payment Participation Agreement: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in accordance with the terms and conditions set out in this Interest Co-Payment Participation Agreement, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards including the Project ESMS and PFI ESMS, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
- b. Reporting and FM requirements: make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents; maintain a financial management system and prepare financial statements in accordance with consistently applied auditing standards acceptable to EG and the Bank, and promptly furnish the statements so audited to EG and the Bank;
- c. Maintaining good standing with the National Bank of Georgia, including adequate financial performance;
- d. Procurement requirements: include according to Selected PFI's Procurement obligations;
- e. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing;
- f. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the Interest Co-Payment Participation Agreement contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
- g. exercise its rights and carry out its obligations under each Interest Co-Payment Participation Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan.

4. Data Protection obligations of both Parties, as further elaborated in the POM.

5. Other terms and conditions including the below:

Commercial Banks

- In case of refinancing the loan by commercial banks under the program, commercial banks shall not extend the initial term for co-financing interest rate accrued on the loan;
- Commercial banks shall check annual revenue of business entities which are interested in participating in program on www.reportal.ge and shall not enroll business entity in the program if business entity in accordance with the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing is not qualified as an enterprise of the 3rd or 4th category;
- Commercial banks shall not impose commission fee/penalty on program beneficiaries for prepaying the loan. Herewith, commission fee established by commercial banks for full or partial prepayment of the loan issued by EBRD within the Risk Sharing Framework, shall not be considered as a commission fee for loan prepayment;
- In case of violation of the loan issuance, including inconsistency between the program

and/or the provisions defined in the agreement mentioned in paragraph 2 of article 12³¹ of the program (Resolution No 365 of the GoG) during the loan issuance, commercial banks shall pay penalty stated in aforementioned agreement;

- Commercial banks shall incorporate obligations of beneficiaries and sanctions for violating them formulated in accordance with paragraph 2 of article 12³³ of the program (Resolution No 365 of the GoG), in loan agreements which will be concluded between commercial banks and beneficiaries;
- Refuse the Entrepreneur Entity to participate in the Program, if Entrepreneur Entity is a subsidiary / parent company of the Program Beneficiary and if they operate in the same activity (field of activity) of the Georgian National Classifier - Sec 006-2016 (NACE-Rev-2) and if their loans, combined or individually exceeds the maximum amount of the loan of the program (10 000 000 Gel).

Leasing Companies

- Fee for leasing issuance shall not exceed 0.1 (zero point one) percent of total leasing project cost;
- In case of full or partial lease payment before due date within 6 (six) months after signing relevant agreement, commission fee and/or penalty for prepayment shall not exceed 2 (two) percent of prepaid amount; After 6 (six) months of signing relevant agreement, in case of full or partial lease payment before due date, commission fee and/or penalty for prepayment shall not exceed 1 (one) percent of prepaid amount;
- Leasing companies shall check annual revenue of business entities which are interested in participating in program on www.reportal.ge and shall not enroll business entity in the program if business entity in accordance with the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing is not qualified as an enterprise of the 3rd or 4th category;
- In case of issuance of leasing project in violation of provisions of the program and/or breaching provisions of agreement mentioned in paragraph 2 of article 12³¹ of the program (Resolution No 365 of the GoG), leasing companies shall pay penalty stated in aforementioned agreement;
- In case of refinancing leasing project under the state program, leasing companies shall not extend the initial term established by EG for co-financing;
- Leasing companies shall incorporate obligations of beneficiaries and sanctions for violating them defined in accordance with paragraph 2 of article 12³³ of the program (Resolution No 365 of the GoG), in lease agreements which will be concluded between leasing companies and beneficiaries;
- Refuse the Entrepreneur Entity to participate in the Program, if Entrepreneur Entity is a subsidiary / parent company of the Program Beneficiary and if they operate in the same activity (field of activity) of the Georgian National Classifier - Sec 006-2016 (NACE-Rev-2) and if their loans, combined or individually exceeds the maximum amount of the loan of the program (10 000 000 Gel).

Sanctions for Commercial Banks:

- According to monitoring, in case EG establishes the fact that commercial banks issued loans in violation of loan purposes and/or obligations of commercial banks defined in

resolution, EG terminates co-financing of beneficiaries and commercial banks shall return total amount paid to beneficiaries within the scope of program;

- In case commercial banks furnish incorrect/incomplete information envisaged in participation agreement, as well as, information required by EG and defined in participation agreement, EG is entitled to impose penalty on commercial banks for each violation in amount of 200 (two hundred) GEL;
- In case of refinancing the loan in violation of provisions mentioned in participation agreements and/or changing the loan schedule in such way that results in extension initial term for subsidy by EG, EG shall terminate subsidy of beneficiaries;
- In case EG establishes the fact, that commercial banks charged in violation of loan schedule or commercial banks furnished incorrect information regarding accrued subsidy amount to be transferred to commercial banks, commercial banks shall pay penalty in favor of EG for each violation in amount of 200 (two hundred) GEL.

Sanctions for Leasing Companies:

- According to monitoring, in case EG establishes the fact that leasing companies issued leasing projects in violation of terms mentioned in participation agreements and/or obligations of leasing companies defined in resolution (Resolution No 365 of the GoG), EG shall terminate co-financing of beneficiaries and leasing companies shall return total amount paid to beneficiaries within the scope of program;
- In case leasing companies furnish incorrect/incomplete information envisaged in participation agreement, as well as, information required by EG and defined in participation agreement, EG is entitled to impose penalty on leasing companies for each violation in amount of 200 (two hundred) GEL;
- In case of refinancing the leasing project in violation of provisions mentioned in participation agreements and/or changing lease payment schedule in such way that results in extension initial term for subsidy by EG, EG shall terminate subsidy of beneficiaries;
- In case EG establishes the fact, that leasing companies charged in violation of lease payment schedule or leasing companies furnished incorrect information regarding accrued subsidy amount to be transferred to leasing companies, leasing companies shall pay penalty in favor of EG for each violation in amount of 200 (two hundred) GEL.

3.4. Eligibility Criteria of Beneficiaries

The program focuses on business entities. Eligibility criteria include: (i) a legal entity, except for the state and municipality, as well as legal entities established with a direct or indirect participation of JSC Partnership Fund; (ii) entity does not have overdue tax liability against the state or/ and are not registered in the Debtors' Registry; (iii) parent/daughter companies operating in the same NACE-Rev-2 Department with total approved loan/lease amount within the program is less than 10 mln. GEL (iv) business entity which in accordance with *the Law of Georgia on Accounting*,

Reporting and Auditing is qualified as an enterprise of the 3rd or 4th category only with respect to the enterprise's revenue component.²

The program is being implemented in all regions of Georgia, including Tbilisi. The program can support more than 200 economic activities, with main sectors being: paper and paperboard, wood processing, metal products, chemical manufacturing, mechanical engineering, textile production, electrical equipment, rubber and plastics. The full list of economic activities allowed by the program are included in the Resolution No 365, Appendix N1¹.

The Project will target that at least 40 percent of beneficiaries are women-inclusive firms that is, owned or managed by women or actively promoted female employment. Women-inclusive firms are defined as follows: (i) owned by women (that is, with at least one female shareholder with a properly documented representative and managing powers); or, (ii) managed by women (that is, with at least one female chief-level (c-level) manager or with at least 25 percent female representation in mid-level management); or, (iii) employing a ratio of women that is higher than the average ratio observed in the respective sector; or, (iv) has increased the share of women employment by at least 5 percent the previous year.

Given the importance of the climate change and green recovery agenda, the Project will target at least 15 percent of disbursed grants to MSMEs to support investments in the green economy and climate financing measures. Adaptation measures would include investments that reduce MSMEs' exposure to climate change and increase their resilience. Mitigation measures include investments that reduce, capture, or sequester GHG emissions (generation/use of renewable energy, increased energy efficiency, sustainable forest management, climate-smart agriculture, improved waste management). Articles 10 and 11 of the EU Taxonomy for sustainable activities published in June 2020, as well as the related EU Taxonomy Compass (with specific NACE codes) will be used as a reference (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

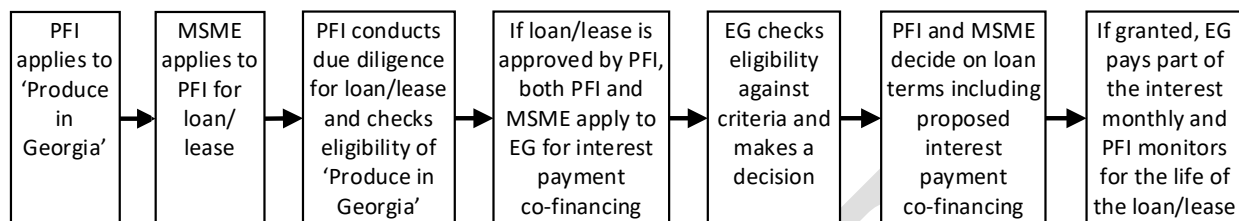
Activities not funded by the program include: (i) acquisition of goodwill; (ii) acquisition and repair of transport vehicles (with a few exceptions for balneal resort industry and tourism service industries, or if the transport vehicle is integral part of production/service provided); (iii) acquisition of real estate being in the State or private ownership; (iv) acquisition of stock or share of a legal entity; and (v) construction, renovation and equipping only of a working space/office.

In order for beneficiaries to receive funds from the portion of the program funded by the World Bank, the loans applications must meet the World Bank's relevant ESSs outlined in the [ESMF of this Project](#) to be eligible for World Bank funding. Ineligible activities may be funded by alternative resources, at the discretion of EG.

² Currently, this is equivalent of an annual turnover of up to GEL 20 million.

3.5. Processes: Obtaining Co-Financing of Interest Rates

3.5.1. Summary of Process

3.5.2. Process for Applying for Co-Financing of a Loan and Lease

SMEs can obtain information on the co-financing program from the [Enterprise Georgia Service Center \(info@enterprise.gov.ge\)](http://info@enterprise.gov.ge), a participating financial institution (PFI), the EG website or other sources. The SME then applies for a lease/loan under the program to the PFI.

3.5.3. Review of Co-Financing Application for a Loan and Lease

The PFI will perform an initial determination regarding whether the project is eligible for the program, conduct a E&S screening, approve loan/leasing project and before disbursement send the application via software specifically designed for this purpose to the EG for consideration.

An employee of the EG shall review application and check compliance of criteria.

Once compliance with criteria is verified by the EG, the Agency approves project via the software within 7 calendar days. If and when a confirmation is received from EG, the loan shall be deemed approved within the scope of the program.

PFI signs contract (PFI-MSME Beneficiary Agreements) with the company and the company is granted beneficiary status to receive co-financing. If the application is rejected, the PFI will be notified.

The PFI-MSME Beneficiary Agreements will include the terms and conditions listed below:

1. Financial terms of the transaction on which funds are given to MSME Beneficiary (i.e. terms of loans and co-financing of interest payments, including amounts, interest rates, co-financing share, duration and other financial aspects).
2. EG undertakes to:
 - a. suspend or terminate the right of the MSME Beneficiary to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Selected PFI's failure to perform any of its obligations under the PFI-MSME Beneficiary Agreements;
 - b. exercise its rights and carry out its obligations under each PFI-MSME Beneficiary Agreements in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.2 of the Project;

- c. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PFI-MSME Beneficiary Agreements contrary to this checklist without consulting the Bank
3. MSME Beneficiary undertakes to:
- a. carry out its activities under Project and PFI-MSME Beneficiary Agreement: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in accordance with the terms and conditions set out in the respective PFI-MSME Beneficiary Agreements, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
 - b. Reporting and FM requirements: [make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents;
 - c. Procurement requirements: include according to MSME Beneficiary's Procurement obligations;
 - d. Maintaining eligibility under the required eligibility criteria;
 - e. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing;
 - f. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PFI-MSME Beneficiary Agreements contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
 - g. exercise its rights and carry out its obligations under the PFI-MSME Beneficiary Agreements in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan.
4. Data Protection obligations of both Parties, as further development in the POM.
5. EG does not conclude a contract with the beneficiary. All the obligations of the beneficiary to EG are written in the loan/leasing agreement, which is concluded between PFIs and the beneficiary.

3.5.4. Disbursement

After the company is granted status of beneficiary and PFI disburses the loan, EG starts co-financing. In the beginning of each month PFI sends EG official request to transfer co-financing portion of the loans under the program for the previous month. Co-financing rate is accrued daily based on the loan repayment schedule and the beneficiary receives interest subsidy after PFI's official request.

In case the beneficiary falls behind repayment schedule and the loan is overdue EG stops co-financing until beneficiary repays overdue amount. The beneficiary is given 120 days to cover outstanding amount and once the repayment is made EG will transfer accrued subsidy amount.

3.6. Other Implementation Aspects

EG will monitor the fulfillment of obligations by the beneficiaries as well as the fulfillment of the conditions specified in the project. This will be accomplished by receiving a monthly report from the lender/lessor indicating which borrowers made loan payments and which lessees made lease payments. The report from lenders should include the name of the borrower, the amount of the payment, overdue amounts (if applicable), the paid to date for interest and the remaining balance. For lessors, the report should include the name of the lessee, whether the current month's lease payment was made, overdue amounts (if applicable) and the number of remaining payments. Lenders and lessors also report the number of nonperforming loans within the portfolio supported by the Project on a monthly basis.

3.6.1. Regime of Sanctions and Termination

Currently, the participation agreement signed between EG and PFIs includes certain provisions for sanctions and termination, which relate to breaches in loan purpose, incorrect or incomplete information, and other requirements under the program. A tighter regime of sanctions and breaches will include new provisions based on PFI financial performance, with regards to asset quality and business practices of PFIs. The regime, which will be ring-fenced and applied to the EG portfolio only, will define specific thresholds for asset quality indicators, which will be mapped to a layered system of sanctions, ranging from initial warnings, request of corrective plan on the EG portfolio, temporary EG program suspension, and finally exit from the EG program. The description of the revised regime of sanctions and breaches will be developed in future versions of the POM.

Co-financing of loan and lease program will be terminated/over under the following circumstances:

1. EG, PFI and beneficiary company fulfilled obligations according to the program;
2. Beneficiary did not perform his obligations and have payment overdue for 120 days according to his payment schedule;
3. In favor of Bank/Lease organization enforcement proceedings is started or writ of execution is issued against beneficiary;
4. In a case of refinancing and restructuring the loan/lease taken in the scope of this program are against of the established terms;
5. Beneficiary violated purposes of the program (meaning the breach of usage of main or working capital) – only for loan component;
6. The commercial Bank/Lease company lent loan/lease in violation of program terms;
7. Other possible circumstances which can appear according the Georgian Legislation.

Sanctions

In an event of violation/breach of obligations by the PFI to approve and/or disburse loan/leasing subject according to the program requirements, PFI will be liable for compensating the whole amount paid off by the agency in co-financing.

3.6.2. World Bank's Guidance for Projects Involving Financial Intermediary Financing

EG and the World Bank will monitor the subcomponent's compliance with the World Bank's Guidance for Projects involving Financial Intermediary Financing. The guidance focuses on ensuring that PFIs are well-managed, with adequate corporate governance, adequate financial performance indicators, and adequate technical and institutional capacity to operate under competitive market conditions. The guidance also addresses other issues, including pricing, on-lending rates, foreign exchange risks, and subsidies. Overall, the guidance exists to ensure results are sustainable over time, activities do not create new or aggravate existing distortions in the financial sector, and that the Project does not place an unjustified fiscal burden on the country.

In compliance with the guidance, market conditions will be monitored to assess the continued relevance of interest rate subsidies. The project will develop a framework to determine the termination of the relief phase by sector based on annual supervision missions. The framework will include a process for evaluating quantitative measures (economic activity, exports and tourism revenues, and consumer and business confidence indicators), but it will also rely on qualitative assessments and feedback from market participants. This assessment will also benefit from the findings of the evaluation study under the project. This framework will be developed in the future versions of the POM.

4. Subcomponent 1.3 – Partial Credit Guarantees

4.1. Introduction

EG provides partial guarantees on loans made by PFIs (commercial banks and MFIs) to MSMEs in Georgia. The Credit Guarantee Scheme aims to improve access to finance for those small and medium businesses that are unable to comply with the collateral requirements (fully or partially), facilitate financing the economy and ensure inclusive economic growth. In the current environment, it also aims to reduce the adverse effect of the COVID-19 pandemic and support economic recovery.

The POM mirrors the program features, terms and conditions, and procedures described in the Resolution No 163 of the GoG on Approving the State Program on the Credit Guarantee Scheme, dated March 29, 2019, and takes into consideration the exceptions set out in the Resolution 365 of the Government of Georgia (Chapter I⁵ – Universal Industrial Part of the State Program Produce in Georgia, with focus on Article 12³⁹), dated May 30, 2014. Any changes that the program may undergo in future will be reflected in the POM, subject to the World Bank's No Objection.

4.2. Program Overview - Guarantee Features

The Credit Guarantee Scheme entails issuance of the credit guarantee for every participant of the program, within the following limits for new loans issued from January 1, 2022 onwards:

- Individual guarantee coverage = up to 80% of loan amount

- Portfolio cap = up to 35% of actual loan portfolio of a PFI
- Guarantee fee = 0.3% per annum of the guarantee amount³
- Guarantee Deposit Amount = Loan Amount * Requested Guarantee (MAX 80%) * 35%
- Repayment Amount = Loan Repayment Amount * Requested Guarantee (MAX 80%) * 35%
- Drawn Down Amount: Loan Balance * Requested Guarantee (Max 80%) – net of interest and commission fees.

Effective January 1, 2022 refinancing / restructuring will not be allowed.

Loans within the program scope are issued only in local currency.

Loans with collaterals that exceed 150% are not supported by the Program.

Up to 20 percent of the loan amount may be used as working capital.

The maximal length of credit guarantee shall be 10 years from loan disbursement/ restructuring.

The following minimum and maximum loan amounts apply:

<i>In GEL</i>	Minimum	Maximum
Commercial bank	50,000	5 million
Microfinance institutions	20,000	5 million

Within the program scope the beneficiary is authorized to use several credits if the total sum thereof does not exceed GEL 5 million. In case of co-borrowing the total amount of loans taken by the co-borrowers (separately and jointly) shall not exceed GEL 5 million.

Minimum and maximum amounts for loans may be adjusted over the course of Project implementation. Any changes will be reflected in the POM. As per Loan Agreement, over the lifetime of the Project, the loan amount for each beneficiary shall not exceed EUR 1.4 million, unless agreed otherwise by the Bank and the Borrower.

Program features of Credit Guarantee Scheme under Universal Industrial Program are detailed below.

Program features of Credit Guarantee Scheme under Universal Industrial Program

Within the framework of Universal Industrial Program described in the Resolution 365 of the Government of Georgia, beneficiaries of the loan interest co-financing have access to credit guarantee of up to 60% of the same loan approved by the participating commercial bank.

The distinguishing features of the Credit Guarantee under Universal Industrial Program are following:

- For every participant of the program, the credit guarantee will be issued within the following limits:

³ Beneficiaries that employ persons with disabilities will be exempt from the fee.

- maximum 35 percent of actual loan portfolio of a PFI within the program scope at any moment;
- maximum 60 percent of the loan principal for each individual loan issued by the PFI;
- The minimum and maximum loan amounts are GEL 50,000 and GEL 10,000,000, respectively. The Bank funding will apply only for loans with maximum threshold of GEL 5,000,000;
- Refinancing and/or restructuring loans approved outside the scopes of the program is not allowed.

4.3. Program Overview – Flow of Funds

Loans are approved only by the participating financial institutions (commercial banks and microfinance institutions). Once each loan is approved by the PFI and EG confirms the eligibility criteria is met, the respective guarantee deposit is transferred from EG's account at the Treasury to EG's account at the PFI on an individual basis.

If the loan is issued by the commercial bank, the guarantee deposit will be transferred into the EG's deposit account at respective bank. The bank will transfer on a monthly basis a guarantee fee equivalent to 0.3 percent per annum of the guarantee amount, during the validity of the guarantee.

If the loan is issued by MFI, the guarantee amount will be deposited to EG's deposit account in the bank selected by the MFI. The MFI will transfer on a monthly basis a guarantee fee equivalent to 0.3 percent per annum of the guarantee amount, during the validity of the guarantee.

As loans get repaid by borrowers, the PFIs transfer the repayment amount back to EG's account at the Treasury (Collective Funds). In the event of a default, the PFI can request EG's approval for the drawn down amount. Default, as defined in the Resolution No 163, occurs when PFI sends notice to the beneficiary to repay the loan amount in full based on beneficiary's failure to meet liabilities assumed under the credit agreement. PFI may also commence insolvency proceedings against beneficiary and initiate procedures for loan collection, including but not limited to application to the court or/ and arbitration or enforcement of collateral foreclosure.

The PFI and EG split the recoveries on a *pari passu* basis in the proportion of guaranteed and non-guaranteed parts of an individual loan.

Effective September 1, 2021, EG created new budget management mechanism for the Credit Guarantee Scheme called Collective Funds that consists of an EG's account at the Treasury that hold new additions from state budget, deposits returned from PFI (i.e. repayment amounts) and existing unutilized allocated budget from previous years. Accrued interest on guarantee deposits and guarantee fee are transferred directly to Treasury and therefore are not held in Collective Funds.

The portion of funds that's consists of state budget and unutilized allocated budget is held at the Treasury until the loan is approved. Once the loan is approved in the program the proportionate guarantee amount can be transferred from Treasury and be deposited on EG account. Deposits

returned from PFIs are held on EG's account at the Treasury. Loans are guaranteed by first come first serve principle and PFIs are notified each time there is a change in amount left in Collective Funds. This budget allocation mechanism ensures longevity of the Credit Guarantee Scheme through continuous budget increase and improves availability of the funds to every participant PFI despite their size.

4.4. Implementation Arrangements and Selection of PFIs

Under the supervision of the MOESD, the program is implemented by EG and PFIs. Commercial banks and MFIs are eligible to participate in the Program as the PFIs. Their roles and responsibilities are described in the Resolution No 163, the PCG Participation Agreements and the ESMF. Adoption and changes to participation agreements are subject to the World Bank's No Objection. Similarly, the roles and responsibilities of EG and beneficiaries are described in the Resolution No 163, guarantee agreements and the ESMF.

The program does not impose eligibility criteria for PFIs, allowing all regulated and licensed commercial banks in good standing with the NBS to participate, as well as MFI's with a total outstanding loan portfolio exceeding GEL 2 million, as of March 31, 2020.

4.4.1. Terms and conditions for the EG-PFI Agreements (PCG Participation Agreements):

The PCG Participation Agreements will include the following terms and conditions. The agreements will be renegotiated prior to the implementation of the subcomponent to reflect Project requirements. EG will submit the PCG Participation Agreements to the World Bank for a targeted review of these terms and conditions:

Financial terms of the transaction on which funds are given to Selected PFI (i.e. terms of guarantees, including amounts, interest rates, maturity, guaranteed amount, guarantee fee and other financial aspects).

1. EG undertakes to:
 - a. suspend or terminate the right of the Selected PFI to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Selected PFI's failure to perform any of its obligations under the PCG Participation Agreement;
 - b. exercise its rights and carry out its obligations under each PCG Participation Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.3 of the Project;
 - c. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PCG Participation Agreement contrary to this checklist without consulting the Bank.
2. Selected PFIs undertake to:
 - a. carry out its activities under Project and PCG Participation Agreement: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in

- accordance with the terms and conditions set out in PCG Participation Agreement, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards including the Project ESMS and PFI ESMS, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
- b. Reporting and FM requirements: make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents; maintain a financial management system and prepare financial statements in accordance with consistently applied auditing standards acceptable to EG and the Bank, and promptly furnish the statements so audited to EG and the Bank;
 - c. Maintaining good standing with the National Bank of Georgia, including adequate financial performance;
 - d. Procurement requirements: include according to Selected PFI's Procurement obligations;
 - e. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing;
 - f. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PCG Participation Agreement contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
 - g. exercise its rights and carry out its obligations under each PCG Participation Agreement in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan;
3. Data Protection obligations of both Parties, as further elaborated in the POM;
4. Other terms and conditions including the below:

Obligations:

- Submit the information on loans issued / restructured / refinanced within the framework of the program and the information provided for an agreement with EG.
- On the first working day of each month, upload loan repayment schedule in PCG software for previous month on the loans and the actual portfolio of the program, taking into account the repayments, arrears, and newly issued loans as of the last working day of the previous month. At the same time, in case of default PFI is obliged to notify EG within one working day.

Default, as defined in the Resolution No 163, occurs when PFI sends notice to the beneficiary to repay the loan amount in full based on beneficiary's failure to meet liabilities assumed under the credit agreement. PFI may also commence insolvency proceedings against beneficiary and initiate procedures for loan collection, including but not limited to application to the court or/ and arbitration or enforcement of collateral foreclosure.

- Fully inform the beneficiary on program and related obligations as defined by the loan agreement.

- Prior to the issuance of the loan, obtain and submit to EG the Beneficiary's consent to EG for the Beneficiary's loan information as well as the information provided to the Beneficiary about it.
- Ensure accrual of interest on the guarantee amount in the deposit account in accordance with the daily refinancing rate. Interest is accrued before the amount is transferred to government to the unified treasury account. In the event of a change in the refinancing rate, ensure a change in the interest on the deposit account on the next business day following the change in the refinancing rate.
- Do not accrue the service fee to the deposit account opened with the PFI for the purpose of placing the guarantee amount (in case of bank).
- Transfers from EG's deposit account under the program do not accrue service fees (in a case of bank).
- As EG does not conclude contract with beneficiaries, PFIs should reflect all mandatory rules and terms of EG in the agreement signed between PFI and beneficiary, as described in the Resolution N 163 and in the EG-PFI Agreements.
- Deny entrepreneur program participation if the entity is either a subsidiary or a parent company of the existing program beneficiary operating under same Georgian National Classifier - Sec 006-2016 (NACE-Rev-2) and if their loans, combined or individually, exceeds the maximum amount of the loan specified in paragraph 2 of Article 6 of the Resolution. (Resolution No 163 of the GoG).
- Do not require from beneficiary loan collateral that exceeds 150% of the total loan amount. During the assessment of the loan collateral consider amount of EG's guarantee. In a case of breaching this obligation EG will not approve the loan under the scheme.

Sanctions:

- If PFI delays to impose penalty on beneficiary for breaching mandatory rules as described in the Resolution N163 the PFI will bear the penalty for each overdue day in the amount of 0.1 % of the penalty to be imposed. (Brief summary of the mandatory rules is described below).
- If it is revealed that the bank's/MFI loan issuance contradicts the purpose of Resolution and government program PFI is obliged to return the guarantee deposit to the treasury single account and is responsible for payment of the penalty in the amount of 10% of the guaranteed amount. For the avoidance of doubt, the PFI shall not be liable under this clause if the Beneficiary uses the loan amount on its own initiative and without the consent of the PFI in violation of the requirements (purpose) of Agreement between EG and PFI.
- If PFI violates obligation of payment the accrued interest on EG's deposit account for guarantee sum the PFI shall bear the penalty for each overdue day in the amount of 0.1 % of the unpaid amount.

- PFI is liable to transfer sanction/penalty amount on treasury account in 30 days after revealing violation of his obligation.

The main mandatory rules for the beneficiaries:

- A) The beneficiary shall start production / service delivery:
 - a. No later than 24 months after the first tranche of the loan in case of new enterprises.
 - b. No later than 12 months after the issuance of the first tranche of the loan in case of existing enterprise.
 - c. No later than 60 months after enrolling in the program in case of exceptions described in the Resolution N 163.
- B) The beneficiary maintains profile activity for 2 years from the beginning of the production / service delivery, but no less than the term of the credit guarantee issued within the program. However, a change in the profile activity, which is included in the list of types of economic activities defined in Annex N1 of the Resolution N163, shall not be considered as a violation of this sub-paragraph.
- C) The beneficiary shall utilize the first tranche of the loan no later than 6 months after enrollment in EG program. In case issued loan/loan tranche violates this term, EG will not issue credit guarantee. In this case, the beneficiary is entitled to apply to the PFI to participate in the program again in accordance with the rules established in Resolution N163.
- D) The beneficiary shall utilize the loan amount in full not later than 2 years after confirming the loan by the EG. (Except the codes defined in Annex N1 of the Resolution N 163 - In this case the term for utilization of full amount of loan shall not be more than 3 years after confirming the loan by the EG).
- E) The beneficiary shall ensure adaptation of necessary economic/administrative buildings for conducting targeted activities to the requirements of people with special abilities.
- F) The beneficiary is obliged within the period of using beneficiary status, in case of requesting by the EG, not later than 10 working days after the request, to furnish to the EG financial and any other required information in accordance with the form developed by the EG.

4.5. Eligibility Criteria of Beneficiaries

The program focuses on business entities. Eligibility criteria include: (i) an entity shall meet the requirements towards the 3rd or 4th category enterprises according to the *Law of Georgia on*

Accounting, Reporting and Auditing only in the revenue component;⁴ (ii) the borrower's total obligations (at the time of borrowing) shall not exceed GEL 12 million. The program is being implemented in all regions of Georgia, including Tbilisi. The program can support more than 200 economic activities, with main sectors being: production and processing, hotel industry, electricity generation, educational activities, training centers, export of services and high-tech medical laboratories. The full list of economic activities allowed by the program are included in the Resolution 163. Beneficiaries may participate in the co-financing of interest payments program under Produce in Georgia Program (Resolution 365), as described in the section "Program Overview – Guarantee Features" of the POM.

The project will target that at least 30 percent of beneficiaries are women-inclusive firms, that is, owned or managed by women or actively promoted female employment. Women-inclusive firms are defined as follows: (i) owned by women (that is, with at least one female shareholder with a properly documented representative and managing powers); or, (ii) managed by women (that is, with at least one female chief-level (c-level) manager or with at least 25 percent female representation in mid-level management); or, (iii) employing a ratio of women that is higher than the average ratio observed in the respective sector; or, (iv) has increased the share of women employment by at least 5 percent the previous year.

Given the importance of the climate change and green recovery agenda, the project will target at least 15 percent of disbursed grants to MSMEs to support investments in the green economy and climate financing measures. Adaptation measures would include investments that reduce MSMEs' exposure to climate change and increase their resilience. Mitigation measures include investments that reduce, capture, or sequester GHG emissions (generation/use of renewable energy, increased energy efficiency, sustainable forest management, climate-smart agriculture, improved waste management). Articles 10 and 11 of the EU Taxonomy for sustainable activities published in June 2020, as well as the related EU Taxonomy Compass (with specific NACE codes) will be used as a reference (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

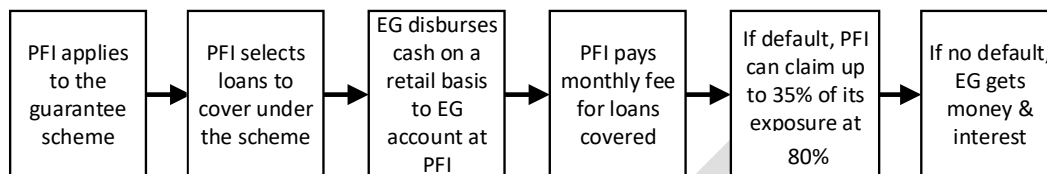
The following are ineligible: (i) the borrower is a company where the state or LEPL has 10 percent holding directly or indirectly or participates in the management of the company directly or indirectly; (ii) entrepreneurs that have already defaulted once on this scheme or violated the conditions set in the agreement or the agreement signed in terms of the governmental Resolution 365 from May 30, 2014, and/or are indebted towards the state or are registered in the list of debtors; and (iii) loans that have been financed according to the government program listed in the governmental Resolution No 177 dated March 19, 2020 on Co-financing Facility for Facilitating Small, Medium and Family Hotel Industry.

In order for beneficiaries to receive guarantees from the portion of the program funded by the World Bank, the loan applications must meet the World Bank's relevant ESSs outlined in the [ESMF of this Project](#) to be eligible for World Bank funding. Ineligible activities may be funded by alternative resources, at the discretion of EG.

⁴ Currently, this is equivalent of an annual turnover of up to GEL 20 million.

4.6. Processes: Obtaining Partial Credit Guarantees

4.6.1. Summary of Process

4.6.2. Application Process for a Guarantee

SMEs can obtain information on the Credit Guarantee Scheme program from the Enterprise Georgia Service Center (info@enterprise.gov.ge), a participating financial institution (PFI), the EG website or other sources.

The SME then applies for a loan under the program to the PFI. The PFI will perform an initial determination regarding whether the project is eligible for the program, conduct E&S screening, approve loan and before disbursement send the application including amount of the loan and requested credit guaranty amount via software specifically designed for this purpose to the Entrepreneurship Department of EG for consideration.

The EG ensures that the information submitted by the PFI complies with the criteria and conditions of the program.

Within 2 business days after the PFI submits the information to EG, EG shall determine whether the applicant is in compliance with major loan parameters including the eligibility criteria of the program and its terms and conditions. If and when a confirmation is received from EG, the loan shall be deemed approved within the scope of the program.

If the application is rejected, the PFI will be notified.

The PFI and applicant sign a loan agreement (PFI-MSME Firm Agreements) which will include the following terms and conditions:

1. Financial terms of the transaction on which funds are given to MSME Firms i.e. terms of loans and guarantees, including amounts, interest rates, maturity, guaranteed amount, guarantee fee and other financial aspects).
2. EG undertakes to:
 - a. suspend or terminate the right of the MSME Firms to use the proceeds of the Loan or obtain a refund of all or any part of the amount of the same then withdrawn, upon Selected PFI's failure to perform any of its obligations under the PFI-MSME Firm Agreements;

- b. exercise its rights and carry out its obligations under each PFI-MSME Firm Agreements in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan/Part A.3 of the Project;
 - c. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PFI-MSME Firm Agreements contrary to this checklist without consulting the Bank.
3. MSME Beneficiary undertakes to:
- a. carry out its activities under Project and this PFI-MSME Firm Agreements: (i) with due diligence and efficiency and in accordance with appropriate technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices; (ii) in accordance with the terms and conditions set out in the respective PFI-MSME Firm Agreements, the Loan Agreement, Environmental and Social Standards, the Project Operations Manual, including the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower; and (iii) provide, promptly as needed, the resources required for such purpose;
 - b. Reporting and FM requirements: make available such financial information as may be requested by the Bank or EG from time to time; enable EG and the Bank to review any relevant records and documents;
 - c. Procurement requirements: include according to MSME Firm's Procurement obligations;
 - d. Maintaining eligibility under the required eligibility criteria;
 - e. Prepare and furnish to EG and the Bank all such information as EG or the Bank shall reasonably request relating to foregoing;
 - f. not assign, amend, abrogate, waiver, or fail to enforce any of the provisions of the PFI-MSME Firm Agreements contrary to this checklist without consulting EG and the Bank;
 - g. exercise its rights and carry out its obligations under the PFI-MSME Firm Agreements in such a manner as to protect the interests of EG, the Borrower, and the Bank, and to accomplish the purposes of the Loan.
4. Data Protection obligations of both Parties, as further developed in the POM.

4.6.3. Monthly Analysis of Deposit Account

Up to the 10th of each month, the PFI shall return to EG's account at the Treasury the repayment amount (i.e., the portion of the guarantee deposit from loan repayments that was not used when there is no default. The repayment amount to be transferred back is calculated based on loan balances as of the last day of the previous month.

If the account is depleted and guarantee funds are fully used EG will provide additional guarantee funds if commercial bank / microfinance organization disburses new loans. The PFI shall continue to transfer unused guarantee funds (repayment amounts) back to the EG's account at the Treasury in accordance with the guidance above.

4.6.4. Repayment of Guarantee Deposit by PFI

EG shall verify the correctness of the amount transferred to EG's account by the PFI. Any errors will be corrected immediately in accordance with the agreement signed between commercial bank/ microfinance organization and EG.

4.6.5. Disbursement in Tranches

In the event of loan disbursement in tranches, the guarantee amount shall be placed in the EG's deposit account at the Commercial Bank in proportion to the tranches.

4.6.6. Payment in the Event of Default by Borrower

In case of default of a loan issued by a commercial bank, after submitting the relevant information to EG, the commercial bank shall collect the relevant amount from the deposit account of EG (hereinafter the 'due amount drawn down from the credit guarantee').

In case of default of the loan issued by the microfinance organization, after submitting the relevant information to EG, the commercial bank, within the authority granted by EG, shall collect the relevant amount from the deposit account of EG (drawn down amount) and transfer it to the account of the microfinance organization.

PFI shall immediately notify EG on the default and submit information on the amount to be drawn down from the deposit account of the credit guarantee.

The balance of the deposit account in the commercial bank shall not be returned to the final state budget at the end of the fiscal year.

By the 15th of each month, a commercial bank shall transfer the interest amount accrued on the deposit and the commission/fee for usage of the credit guarantee to the deposit account at the Treasury. The sum shall be transferred in local currency. At the same time, by the 15th of each month, the microfinance organization shall transfer the commission/fee for usage the credit guarantee to the deposit account at the Treasury.

4.6.7. Commercial Bank/ Microfinance Institution Reporting

In accordance with the agreement signed with EG, the PFI shall periodically upload updated information on the loan portfolio, loan repayment, overdue status of loans, and on defaulted and restructured loans into EG PCG software

The following information is required in the monthly report for each loan in the PFI's portfolio: date payment received, interest paid-to-date⁵, principal balance after receipt of the payment and loan status (current, past due, non-performing, in liquidation/collection). PFIs shall include a discussion on each loan that is past due with the report, including how many days the borrower has been past due. The commentary shall briefly describe follow up activities undertaken by the PFI or any steps taken to protect collateral.

⁵ Some lenders use the phrase interest paid through date. In this case, we are looking for the last full day of interest covered by the last payment received.

4.6.8. Limitations by Sector

EG, in the case of a high concentration of loans in some sectors of the economy (including separate activities within sector) and/or region, based on a portfolio analysis is authorized to notify the Commercial Banks /microfinance organizations about termination of credit guarantee issuance in a specific sector (including separate activities within sector) and/or specific region. The termination of activity in a specific sector will be prospective and will not affect existing guarantees.

4.7. Other Implementation Aspects

EG analyzes the credit portfolio issued by the PFIs. It will look at the quality of portfolio along with sectoral and geographic allocation. In addition, it will keep statistics of default per sector and per category of beneficiary (when and if such information is available). EG is authorized to request additional information / documentation from the PFI and the beneficiary. In order to monitor the results of the program, EG is authorized to conduct an external audit every year after the launch of the program.

4.7.1. Commercial Banks

When a loan is guaranteed by EG, it will provide a cash sum (guarantee deposit amount) to back the credit guarantee for the loans issued by the Commercial Banks. The process is as follows:

1. EG is authorized to open a deposit account in a Commercial Bank;
2. The MOESD shall ensure the transfer of funds to EG within the allocations specified in the program to the account of other (non-budgetary) revenues allowed EG in the State Treasury in order to secure the credit guarantee provided in accordance with the procedure and amount set under the program, and
3. EG shall, in accordance with the rule defined by the Resolution, transfer the guarantee deposit to its account at a commercial bank, opened within the program on the basis of Article 7 (8a) of the Law of Georgia on the Budget Code of Georgia (2009) and the guidance in this paragraph. Interest accrued on this account belongs to the state budget and within the timeframe specified in this Resolution shall be transferred to the single treasury account and directed to the state budget revenues. Unused funds within the program are directed to the Collective Funds account.

4.7.2. Microfinance Organizations

To provide a credit guarantee deposits for the loans issued by the microfinance organizations, EG will follow the steps listed below:

1. EG is authorized to open deposit account in a Commercial Bank for this purpose;
2. The MOESD, within the allocations specified in the program, shall ensure the transfer of funds to EG on the account of other (non-budgetary) revenues allowed by EG in the State

Treasury, in order to provide a credit guarantee, in accordance with the rules and amount provided by this program, and

3. EG shall transfer the guarantee deposit to its account in a commercial bank, opened within the program on the basis of Article 7 (8a) of the Budget Code of Georgia and Subparagraph (1) of this Paragraph, after which the commercial bank shall transfer the mentioned amount to the relevant account of the microfinance organization according to the agreement concluded between EG and the microfinance organization. The interest accrued on this account belongs to the state budget and within the timeframe specified in this Resolution shall be transferred to the Single Treasury Account and directed to the state budget revenues. Unused funds within the program are directed to the Collective Funds account.

4.7.3. Payment of Interest

The Commercial Bank or MFI shall pay interest on the deposits of the credit guarantee scheme opened according to the guidance above. The interest will be accrued daily, at the rate equivalent to the refinancing rate. When the refinancing rate changes, the new rate will become effective on the following business day.

4.7.4. Amount to be Drawn Down by the PFI

The amount to be drawn down from the credit guarantee is an amount that the Commercial Bank or the Microfinance Organization (the Microfinance Organization may draw through the Commercial Bank that is authorized by the program to serve the Microfinance Organization) will draw from the deposit account of the credit guarantee for the redistribution of a financial risk arising due to the defaulting of the loan originally issued within the scope of the program.

The drawn down amount is calculated as the requested guarantee times loan balance. In line with the terms and conditions of the present Program, defaulting loan(s) shall be compensated until the total volume of the defaulting loans reach 35 percent of the loan portfolio established by agreement with EG of each PFI.

In line with an Agreement concluded by and between a Commercial Bank and EG and after validation of accuracy of the due amount to be drawn down by EG, Commercial Bank shall be entitled to actually draw down the amount kept at the deposit account.

After the loan extended by microfinance organization defaults, following confirmation of the accuracy of the unused part of loan and granting respective authority to the bank, the latter is obliged to charge the unused amount from deposit account and transfer to the microfinance organization to the respective account.

In case of default, commercial bank/ microfinance organization ensures respective activities for collecting the defaulted loans have commenced.

4.7.5. Collection of Debt by Enforcement: Amount Transferred to Scheme and Retained by PFI

Funds collected as a result of debt collection / recovery efforts shall be distributed in proportion with the guaranteed and unguaranteed portions of the loan issued. No more than 80 percent of the

collected funds shall be transferred to the treasury account, while the rest shall be transferred to the Commercial Bank/Microfinance Organization. In the case of beneficiaries of the co-financing of interest payments program, no more than 60 percent of the collected funds shall be transferred to the treasury account.

The sum to be transferred to the Single Treasury Account based on redistribution of the amount collected according to the requirements of this section, shall not exceed the amount actually collected by the Commercial Bank from the deposit account.

If and when assets collateralized as a loan security cannot be sold through a debt collection effort and as a result such assets of the beneficiary get foreclosed by the PFI, they shall be sold by the Commercial Bank no later than two years from the date of the default. Transfer of the due amount to EG via a Single Treasury Account shall occur through the sale of assets foreclosed by the Commercial Bank in line with this subsection.

If and when the foreclosed assets fail to be sold within the timeline specified in the previous paragraph, the assets will be reassessed, and the Commercial Bank shall transfer the due amount to EG via a Single Treasury Account on the grounds of a re-appraisal of the liquidation value of the referred assets within two months and in line with this subsection. Commercial bank conduct the appraisal based on their own policies that take into account NBG regulations.

If and when assets referred by the beneficiary as a loan security on the grounds of a Loan Agreement for the lending under the program are already registered to secure other liabilities (mortgage/collateral), the order of creditors is to be honored at the moment the claims shall be defined in line with the rules promulgated in the Law of Georgia on the Civil Code of Georgia (1997).

4.7.6. Regime of Sanctions and Termination

EG is authorized to restrict engagement in the program for any PFI based on a risk assessment and notify the concerned entity at least 14 calendar days prior to the enforcement of this decision. Suspension or termination from the program will not affect existing credit guarantees.

The program may be terminated in cases envisaged under the legislation of Georgia. If and when the program is terminated, existing credit guarantees shall be compensated upon issuing a credit guarantee in line with the terms and conditions of the program. Any dispute originating from the implementation of the present program shall be reviewed by the common courts of Georgia in line with the rules promulgated in the legislation of Georgia.

Currently, the participation agreement signed between EG and PFIs includes certain provisions for sanctions and termination, which relate to breaches in loan purpose, incorrect or incomplete information, and other requirements under the program. A tighter regime of sanctions and breaches will include new provisions based on PFI financial performance, with regards to asset quality and business practices of PFIs. The regime, which will be ringfenced and applied to the EG portfolio only, will define specific thresholds for asset quality indicators, which will be mapped to a layered system of sanctions, ranging from initial warnings, request of corrective plan on the EG portfolio, temporary EG program suspension, and finally exit from the EG program.

This framework will be developed in the future versions of the POM and included in the participation agreements. The framework will ensure that EG may consider suspension or termination for any of the following reasons:

1. High default rate/NPL rate
2. High loss rate
3. Incomplete application packages
4. Incomplete guarantee claims documentation
5. Lack of trained personnel due to staff departures
6. Excessive concentration in one sector or region
7. Guarantee usage exceeds XX% of total EG activity leading to a concentration in one institution for the guarantee scheme

Other concerns raised by EG.

5. Subcomponent 1.4 – Support for COVID-proofing & Digitization

The activities under this subcomponent will be further developed during project implementation and the POM will be adjusted accordingly.

This subcomponent will support both the design and the provision of technical assistance to firms to adjust to the new normal through the adoption of relevant managerial, digital, and other COVID-proofing practices and supporting the creation of a market for such services. The objective is to supplement the financial support under other subcomponents with technical assistance to address outstanding firm needs in key sectors, informed by stakeholder outreach. Recent global surveys indicate firms are building resilience, to the shocks posed by the pandemic, through greater uptake of digital platform technologies and other existing digital solutions. Therefore, this component will focus on the identification of key skills needed to facilitate digitization and any outstanding COVID-proofing measure in key sectors, with consideration for the needs of female entrepreneurs. This subcomponent will also aim to gauge the feasibility of establishing and eventually scaling the most relevant of managerial capability and digitization programs in the context of Georgia. It will also pilot activities aimed at creation of a local market for firm consultancy services. It is proposed that this subcomponent pilots three sets of activities that validate the need for similar productivity- and resilience-building activities well beyond the pandemic. The POM will be updated to include the final design of the component and a description of implementation arrangements.

Module 1: Digitization 101. The first set of activities is proposed to strengthen digital capabilities of micro firms, supported under Subcomponent 1.1, through just-in-time training modules on digitization and COVID-proofing. These introductory modules (several hours) will supplement the existing business plan training modules currently delivered under the micro grant program. These trainings can be designed with sector-specific features and are intended to be devised and delivered

as an online training to be completed remotely by the beneficiaries at their own pace. These trainings could also be made available through contractor organizations that administer the grants, in partnership with MFIs and industry associations, and through EG's social media to adapt, and disseminate emerging practices rapidly to the broader micro sector.

It is assumed that these micro beneficiaries will have had low to no experience working with digital technologies and will benefit from understanding how existing off-the-shelf low cost technologies can help their firms become more efficient and productive, including by being able to process digital payments, developing an online presence, engaging in e-commerce, using security systems, etc. Firms that complete the online modules satisfactorily and express interest in specific technologies could be included in an initial pilot program to support the rapid adoption of off-the-shelf technologies as a means to showcase diffusion of COVID-proofing and digital measures among micro entrepreneurs.

Module 2: Digitization and Managerial Capabilities for SMEs and Exporters. The second set of activities would target managerial and digital skills in small, medium, domestic and export-oriented firms. These businesses would share the profile of firms supported under Subcomponents 1.2 and 1.3. These SMEs are expected to have basic familiarity with digital and managerial practices and to benefit from developing intermediate digital technologies and managerial practices to strengthen overall firm productivity and resilience. Areas for consideration include business model pivots, staff and managerial practices, access to finance, operational and supplier management, and technology upgrading e.g. through adoption of customer relations management (CRM) or enterprise resource planning (ERP) systems, software for digital accounting, project management, HR management, business intelligence, e-Commerce platform, marketing automation, supply chain management, exporting, etc. Similar programs are being deployed in the UK by the government's productivity enhancement foundation, [bethebusiness.com](https://www.bethebusiness.com) that is also conducting important evidence gathering around the efficacy of the programs.

Adapting the scope of this program will require significant firm outreach by EG, likely in partnership with the commercial banks, industry associations, trade representative of export partners, and so on. The programs for this set of beneficiaries are typically more involved (up to several weeks) and often include a funnel two-stage program that includes cohort-based trainings that progress into consultancy support to individual firms, pending successful accomplishment of agreed milestones. Given the outsized impact of the pandemic on the hospitality industry, firms in the tourism sector could be considered for the pilot with the benefits stemming from the adoption of digital solutions and other customer confidence-building COVID-proofing measures. An exporting sector could also be included in the pilot / scale up phase.

Module 3: Developing the Marketplace. The third set of activities would support the development of a vibrant marketplace, including localized training practices and a cadre of local consultants through a marketplace activity. In emerging economies information asymmetries - about the service offerings of providers, the quality of services, the and the specific needs of SMEs - often prevent the emergence of a vibrant local market for service provision to SMEs, with services around digitalization and managerial capabilities targeted primarily at larger firms. This activity could build on the positive experience of an Exporter Marketplace pilot competition designed by the World Bank and later scaled by the Sri Lanka Export Development Board. The program piloted a competitive physical marketplace, where over 30 service providers essential for

exporters, and exporters from the food and beverage sector used vouchers to transact on relevant services. The mock marketplace was designed to reduce information asymmetries, and it also helped service providers to tailor their future offerings to the needs of exporter SMEs. All firms pitched their updated business plans and rationalized the services purchased earlier at the marketplace to a panel of banks, investors, largescale exporters, trade attaches and received invaluable feedback from the panel. As an incentive, five of these firms were awarded funds to advance their business models. This program has since been scaled to other sectors. In Georgia, a marketplace could be tailored to create partnerships between international and local firms keen on delivering services on digitalization and managerial capabilities to exporter SMEs, and or anchor and supplier firms, in sectors critical for the economy.

6. Subcomponent 2.2 – e-KYC and Know-Your-Customer Registry

The subcomponent will finance investment for the establishment of the e-KYC infrastructure and KYC registry, which will build on the existing unique ID system, MyGov.GE service and centralized authentication system operated by the Public Service Development Agency (PSDA) of the MOJ.

The MOESD will be the technical lead for this subcomponent, in coordination with the MOJ, with the responsibility of advancing the reform and convening the meetings of a working group that will include relevant stakeholders. EG will perform the fiduciary functions for this activity, as an agent of the MOESD, including procurement and financial management. Activities will be complemented by ongoing technical assistance under the Financial Inclusion and Accountability project funded by the European Union Trust Fund and are aligned with the World Bank's ID4D (Identification for Development) initiative. All relevant bidding documentation will be drafted by the MOESD in coordination with other stakeholders, while EG will be commencing procurements on behalf of the MoESD. EG has fiduciary (procurement and financial management) responsibilities for this sub-component.

7. Subcomponent 2.3 – Secured Transactions Reform

The subcomponent will finance technical assistance and investments for: (i) improvements in the legal and regulatory framework for secured lending, including support to the drafting of legal amendments (EUR 0.6 million); (ii) modernization of the collateral registry, including the preparation of technical specifications of the online registry and procurement of a customized software solution (EUR 0.8 million); and (iii) capacity building for users (EUR 0.3 million).

The MOESD will be the technical lead for this subcomponent, with the responsibility of advancing the reform and convening the meetings of a working group that will include relevant stakeholders, such as the MOJ, NBG, and the National Agency of Public Registry (NAPR), as well as needed

experts. EG will perform fiduciary responsibilities for this subcomponent as an agent of MOESD, including procurement and financial management. All relevant bidding documentation will be drafted by the MoESD in coordination with other stakeholders, while EG will be commencing procurements on behalf of the MoESD. EG has fiduciary (procurement and financial management) responsibilities for this sub-component.

8. Component 3 – Project Management and Monitoring

Component 3 will finance the project management, implementation, and monitoring needs. The component will finance expenses related to (a) implementation costs of EG, including operational expenses and additional staff needs to perform the overall project implementation and comply with EG's fiduciary responsibilities, as well as to undertake environmental and social (E&S) management responsibilities; (b) M&E activities, including enterprise surveys and costs associated with impact assessments; and (c) other institutional strengthening activities in support of PBCs.

9. Component 4 – Contingency Emergency Response Component (CERC)

This is an unfunded contingency component that can be activated in case of a relevant emergency event. Following an eligible crisis or emergency, the Borrower may request the World Bank to re-allocate project funds to support an emergency response. Once triggered, this component will draw from the then uncommitted loan resources under the Project to address the emergency. The CERC may be used for temporary support to poor households and vulnerable households. The CERC may also be used for MSME relief measures if a rapid deployment of liquidity is required, beyond the programs listed in Component 1. This component might cover measures such as utility subsidies and other short-term cash transfers for both households and MSMEs. The CERC is not limited to certain sectors, regions or specific activities. The definition of eligible emergency, as well as a positive list of activities will be provided in the CERC Manual, to be annexed to this POM.

10. Environmental and Social Management

10.1. Introduction

All projects funded by the World Bank must comply with the Bank's Environmental and Social Framework (ESF) and project-specific ESF instruments. In the case of the MSME Relief and Recovery Project these instruments include the Project's Environmental and Social Commitment

Plan (ESCP)⁶, Environmental and Social Management Framework (ESMF)⁷, Labor Management Procedures (LMP), and Stakeholder Engagement Plan (SEP)⁸. The purpose of these guidelines is to establish an environmental and social review process to ensure that the projects funded through the World Bank loans are environmentally and socially sound and designed to operate in compliance with applicable regulatory requirements of the Bank and are not likely to cause a significant environmental, social, health, or safety risks.

Environmental and Social Management chapter sets the procedures and implementation arrangements for EG to ensure full consideration and management of environmental and social risks applicable to the Project following the objectives and requirements of the World Bank ESF and relevant national legislation of Georgia. It describes the relevant World Bank Environmental and Social Standards (ESSs) and environmental and social assessment procedures pertinent to the Project to guide the EG in setting and conducting environmental and social screening, appraisal, monitoring, and reporting procedures.

10.2. ESSs relevant to the Project

The World Bank finances the Relief and Recovery for MSMEs Project. As such, the objectives and requirements of the World Bank ESSs should apply to all Project-financed sub-components.

Out of ten ESSs of the World Bank, ESS1, ESS2, ESS3, ESS4, ESS9, and ESS10 are relevant to the Project:

ESS1. Assessment and Management of Environmental and Social Risks and Impacts.

The standard applies to all Project Subcomponents that may cause potential environmental and social impacts. These Subcomponents will be subject to screening, due diligence, and monitoring by EG, Contractor Organizations, and PFIs to ensure conformance with Georgian national environmental and social legislation and relevant requirements of ESF. Where non-compliance with national law or ESMF occurs, posing risks to the environment, people or communities; remedial actions will be identified, and their implementation will be monitored and ascertained by EG, via Contractor Organizations and PFIs, involving other national authorities, as relevant.

ESS2. Labor and Working Conditions.

The standard applies to all direct and contracted workers under the Project. This includes employees of the Project implementation team at EG and NBG, Contractor Organizations and PFIs, and any Consultants recruited to implement Project activities. Project beneficiaries (MSMEs) will also commit to comply with national labor legislation. Where Subcomponents risks are substantial, the Labor Management Procedures (LMP) will complement national law and the ESF to include good international industry practices for working conditions and occupational health and safety issues specific to their work sector.

⁶<https://documents1.worldbank.org/curated/en/554881620937082865/pdf/Environmental-and-Social-Commitment-Plan-ESCP-Georgia-Relief-and-Recovery-for-Micro-Small-and-Medium-Enterprises-P173975.pdf>

⁷ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/799061615893026696/pdf/Environmental-and-Social-Management-Framework-ESMF-Georgia-Relief-and-Recovery-for-MSMEs-P173975.pdf>

⁸ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/560061616073664249/pdf/Stakeholder-Engagement-Plan-SEP-Georgia-Relief-and-Recovery-for-MSMEs-P173975.pdf>

ESS3. Resource Efficiency and Pollution Prevention and Management.

The standard related to pollution prevention and the efficient use of resources is potentially relevant to the activities of MSME beneficiaries under Subcomponents 1.2 and 1.3. Risk identification and mitigation measures will be integrated into the beneficiaries' screening and due diligence measures.

ESS4. Community Health and Safety

Community health and safety risks under Subcomponents 1.2 and 1.3 will be identified and managed via screening and due diligence procedures. Project beneficiaries (MSMEs), via their contractual agreements with EG and PFIs, will commit to robust community health and safety measures per national law and zero tolerance for sexual exploitation and abuse and sexual harassment (SEA/SH) within their operations. Relevant Codes of Conduct and SEA/SH sensitive grievance mechanisms will be put in place by EG, by its contractors, and by PFIs.

ESS9. Financial Intermediaries.

Subcomponents 1.2 and 1.3 will involve financial intermediaries. Following ESS9, PFIs under the Project will maintain an ESMS including at a minimum: (i) an environmental and social policy; (ii) clearly defined procedures for the identification, assessment, and management of the environmental and social risks and impacts of sub-projects; (iii) organizational capacity and competency; monitoring and review of environmental and social risks of subprojects and the portfolio; and (iv) an external communications mechanism.

ESS10. Stakeholder Engagement and Information Disclosure.

The Project implementing entities, Contractor Organizations, and PFIs involved in delivering funds to beneficiaries will provide transparent information and systematically engage with stakeholders to ensure their effective engagement and participation in project activities. They will ensure that appropriate information on environmental and social risks and impacts is disclosed to stakeholders in a timely, understandable, accessible, and proper manner and format. Stakeholders may include project-affected persons or other interested parties.

10.3. Applicable National Environmental Legislation

The environmental assessment process in Georgia is mainly regulated by the Environmental Assessment Code (EAC). The EAC was adopted in 2017 and entered into force in 2018.

Environmental assessment is a procedure aiming at identifying and assessing the potential adverse impacts of proposed activities on the natural environment, human health, cultural heritage, and material assets based on relevant studies. The Code includes two annexes with the sets of activities. The activities listed in Annex I to the EAC are subject to Environmental Impact Assessment (EIA) and issuance of Environmental Decision⁹ by the Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia (MEPA). In contrast, Annex II activities of the EAC are subject to screening. This procedure aims to define whether an activity shall undergo an environmental impact assessment or be exempted from this procedure (for details, please, see EAC of Georgia

⁹ Environmental Decision – an individual administrative legal act issued in accordance with Article 13 of the EAC, which is a mandatory precondition for the implementation of activities/projects subject to EIA (Annex I activities/projects of the EAC).

<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/3691981?publication=7>). The activities not subject to environmental assessment should comply with relevant national environmental technical regulations.

The main stages of EA include:

- Screening;
- Scoping;
- Preparation of an Environmental Impact Assessment Report (EIA Report) by the developer or a consultant;
- Public participation;
- Review of the EIA Report by the MEPA;
- Issuance of a positive Environmental Decision by the MEPA or issuing a negative decision and rejecting the activity for implementation.

10.4. Institutional Arrangements for Environmental and Social Management

To ensure full consideration and management of environmental and social risks applicable to the Subcomponents of the Project, EG carries overall environmental and social risks' management responsibilities of Project-financed activities (under Subcomponents 1.1., 1.2., and 1.3.). It oversees the Contractor Organizations and PFIs that will conduct screening and monitoring of Subcomponent activities' environmental and social performance. EG will ensure that entities participating in Project implementation also have adequate institutional arrangements and procedures for meeting the requirements of the national legislation of Georgia and the ESSs of the World Bank relevant for the Project.

- EG will prepare and maintain Project relevant Environmental and Social Management Framework (ESMF) and Environmental and Social Management System (ESMS).
- EG has hired and will maintain one Environmental Specialist and one Social Specialist. (E&S Specialist ToRs are presented in Annex 4) Designated EG E&S staff will address concerns raised by Contractor organizations and PFIs before the approval of requested funds and conduct monitoring and reporting on activities, including post-approval checks, to verify that screening and risk management measures are in line with the Project ESMF and ESMS.

EG will outsource the administration of subcomponent 1.1. to COs. As part of their obligations, COs will carry environmental and social risks assessment of potential beneficiaries which includes risk screening of the incoming grant applications based on self-assessment questionnaire filled by the beneficiaries and subsequent monitoring of E&S performance.

Subcomponents 1.2 and 1.3 will be implemented with the involvement of the PFI's. To ensure environmental and social risk screening and management related to these subcomponents, as per the requirements under World Bank ESS9, PFIs will be required to establish and/or maintain a functional ESMS. The requirements will be applicable to the portion of PFI portfolio that is funded under the Project.

Procedures Applicable to Operations of Subcomponents Financed by World Bank Relief and Recovery for MSMEs Project

The procedural aspects for the assessment of environmental and social risks of Subcomponents activities include the following stages:

- Screening
- Appraisal
- Monitoring and reporting

10.5. Screening

Following activities will be screened, reviewed, and rejected accordingly:

- **Activities appearing on the World Bank Group's exclusion list:** these activities listed in Annex 5, as a rule, are ineligible for any World Bank financing;
- **Activities that entail involuntary resettlement impacts:** involuntary resettlement impacts may include permanent or temporary restrictions to land, assets, or livelihoods to any affected person (owner or informal user). To verify this, screening needs to ascertain that all land and property where business activities will take place belongs to the beneficiary and is free of any formal or informal use by a third party who may be directly and adversely affected by the physical footprint of the beneficiary's activities;
- **Activities of a company that has been sanctioned for non-compliance with the national environmental and/or social legislation:** Contractor Organizations will require signed confirmation from potential beneficiaries that they do not have a history of prior non-compliance or sanctions from state environmental or social authorities;
- **Activities for which the grant applicant does not hold permits or licenses as required by the national legislation:** if an application is missing evidence of necessary permits, the applicant will be required to produce those or, if they are unable to do so, the application will be rejected;
- **Activities with significant risks and impacts on workers and community and occupational health and safety:** this includes activities that could affect workers' working conditions and health and do not allow illegal child labor or forced labor. It also includes activities that could be unsafe and unhealthy for workers and members of the surrounding community;
- **Activities to be implemented in a designated protected area or cultural heritage site:** this includes activities in any of the categories of protected areas covered by the Law of Georgia on the System of Protected Areas, designated Emerald Network sites, and activities inside or in immediate proximity to a material monument of Georgia's cultural heritage as defined in the Law of Georgia on Cultural Heritage.

Activities listed in Annex I of the EAC of Georgia will be categorized as high-risk and excluded from support under the Relief and Recovery for MSME Project.

Activities listed in Annex II of the EAC of Georgia will most likely be considered a substantial risk and eligible for Project support if not designated as a high-risk activity per the screening decision of the MEPA requiring Environmental Decision. If Environmental Decision is required for such activities, it has to be undertaken, and a beneficiary should hold the Environmental Decision to be eligible for the Project support. Those Annex II activities not requiring Environmental Decisions per the screening decision of the MEPA are subject to the environmental and social risk assessment according to the World Bank ESF and relevant national regulations.

Activities not listed in Annexes I and II of the EAC are likely to be Low or Moderate risk. The EG, Contractor Organizations, and E&S experts of the PFI will undertake risk screening of the incoming applications before further review.

10.6. Environmental and Social Procedures Applicable to the Subcomponent 1.1

EG will competitively select and hire Contractor Organizations to administer parts of the micro-grant scheme under Subcomponent 1.1.

EG and Contractor organizations will undertake risk screening of the incoming grant applications, including screening outcomes into the process of decision-making on grant request approval, overseeing grant recipients' environmental and social performance, and producing regular reports on the social and ecological performance under the micro-grant scheme.

Designated EG environmental and social staff will address concerns raised by Contractor organizations before the approval of grant requests and conduct monitoring and reporting on activities, including post-approval checks, to verify that screening and risk management measures are undertaken in line with the Project ESMF and national legislation.

For this purpose, EG will competitively select and hire Contractor Organizations to administer parts of the micro-grant scheme. Each Contractor Organization will be mandated to operate in a (set of) designated administrative regions of the country.

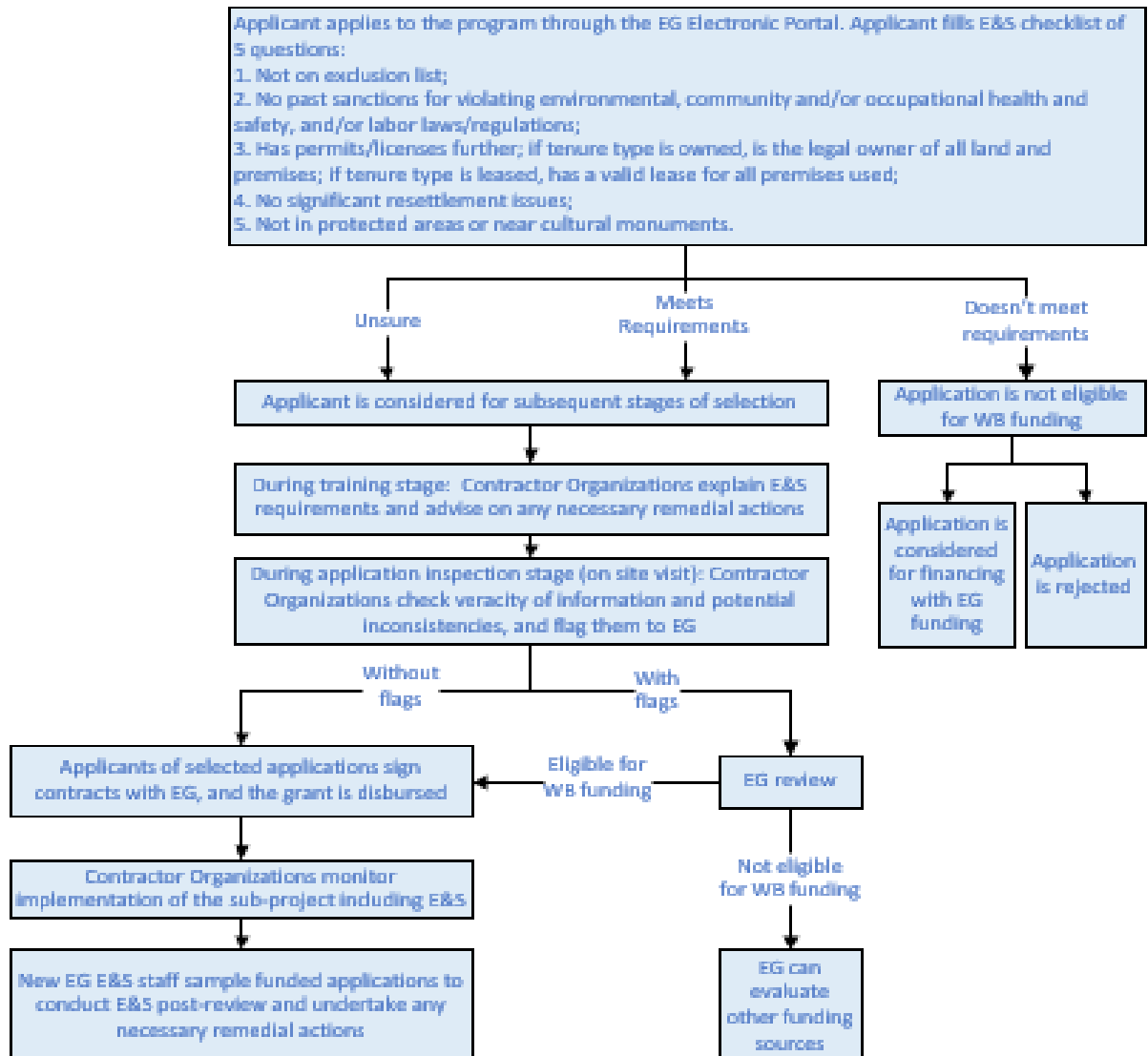
EG and Contractor Organizations will be both responsible for:

- ensuring that grant applications carry sufficient information on the company seeking a grant, and on the activities intended for grant financing;
- reviewing, ensuring completeness, and verifying as need be (during inspection site visits conducted before grants are awarded) self-reporting environmental and social screening questionnaires (Annex 5. Screening form for Subcomponents 1.1) filled out by applicants;
- duly integrating the outcome of environmental and social screening into the decision-making process on the grant award;
- overseeing the environmental and social performance of the grant-financed portfolio via

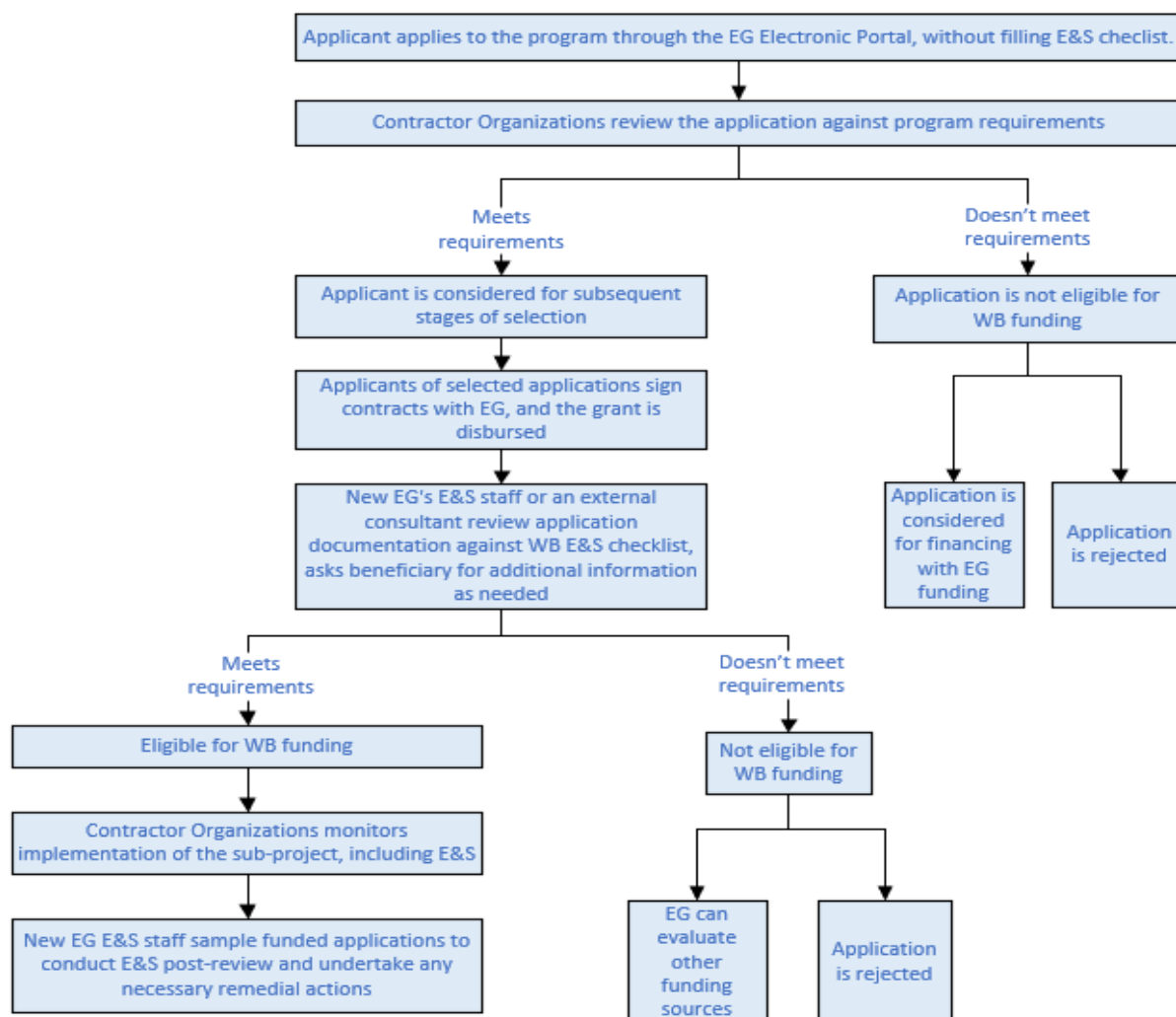
the reports provided by grant beneficiaries and physical spot-checks.

- undertaking site visits in case any complaints of E&S nature are received through GRM.

E&S Process for new call of grant applications

E&S process for ongoing call for grant applications

Activities that have passed environmental and social screening as described above will be implemented according to Georgia's national environmental and social legislation. Grant contracts, to be signed between the beneficiaries and EG, will confirm that beneficiary MSMEs will comply with Georgia's applicable environmental and social legislation, including the National Labor Code and Labor Safety Law.

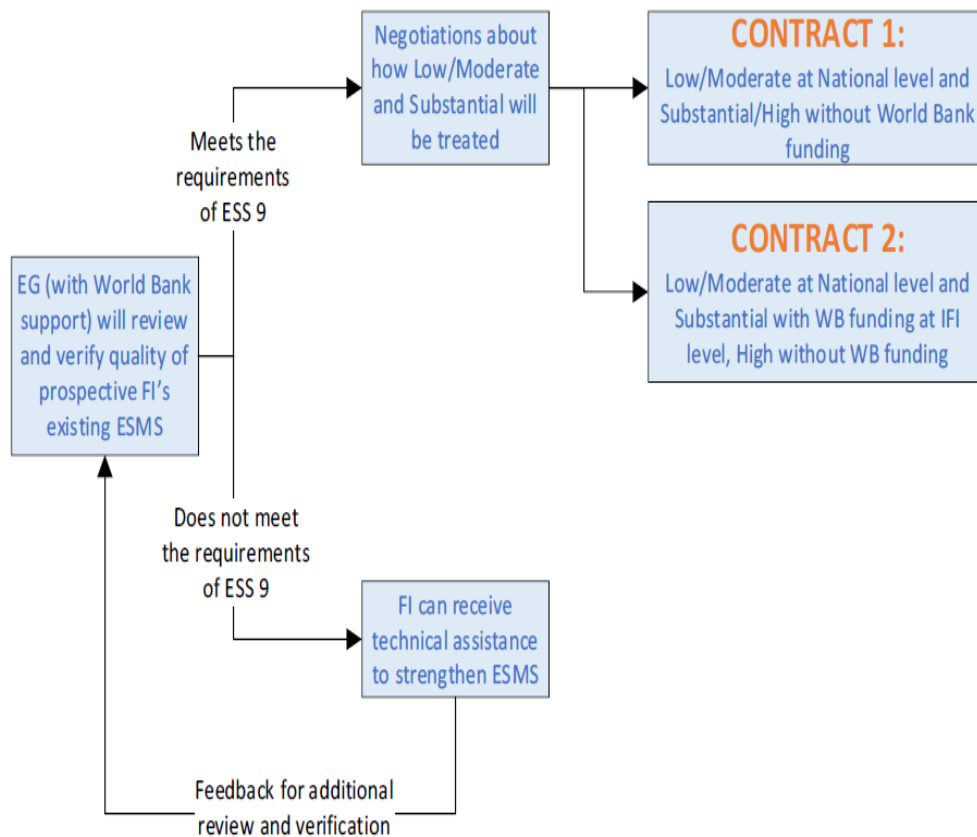
Contractor Organizations will be obligated to immediately (no later than 48 hours) report to EG on any health and safety incidents. EG will promptly pass on such information to the World Bank.

10.7. Environmental and Social Procedures Applicable to the Subcomponents 1.2 and 1.3

Sub-projects under Subcomponents 1.2 and 1.3 will be screened using the standard template (Annex 6) by designated staff (environmental and social experts) in the respective PFI (Screening Form for Subcomponents 1.2. and 1.3. are provided in Annex). Further, the E&S specialist in EG will conduct periodic monitoring and oversight and review monitoring reports submitted by PFIs,

to ensure that screening and risk management is undertaken in line with World Bank ESSs, the Project's ESMF, and national legislation.

PFI Application Process

- PFIs will establish and maintain a functional ESMS. EG will ensure that all PFIs have adequate ESMSs covering environmental and social procedures and institutional arrangements to undertake these procedures.
- EG will review and verify the quality of ESMSs of the prospective PFIs before concluding contracts on channeling MSME projects. It will ensure that PFIs adhere to the adopted ESMSs throughout their activities supported by Subcomponents 1.2 and 1.3.
- EG will undertake bi-annual checks to confirm that PFIs continue to apply the adopted ESMSs for handling Project-supported activities.
- EG will ensure that requirements to apply due environmental and social diligence to the subproject portfolio described in this ESMF are formally included in the contracts between EG and PFIs, and remedial actions are also part of these contracts, enabling EG to enforce compliance of PFIs with these requirements.

- EG will require each PFI to share environmental and social due diligence reports for the five largest subprojects (in terms of credit amount) approved twice a year in a given report period. If a significant environmental and/or social issue is encountered in a subproject, PFI must report to EG. In that case, the latter will work with the PFI to apply corrective actions.
- PFIs will be contractually obligated to immediately (within 48 hours) report to EG on any health and safety incidents while at work for their staff and/or incidents involving their creditors that have come to their attention and to provide additional verified information pertaining to the incident shortly afterward, as EG may request from them. EG will promptly pass on such information to the World Bank.
- EG will submit semi-annual reports to the World Bank, including information on environmental and social performance. The World Bank will provide a prior review of all subprojects up to six months after effectiveness. At that time, the Bank and EG will review the possibility of post-review results for some, most, or all subprojects.

10.8. Reporting on Environmental and Social Performance of the Project

EG will report to the World Bank semi-annually on the environmental and social performance under the Project. Reporting will include quantitative information and analysis of environmental and social due diligence applied by EG and Contractor Organizations under Subcomponent 1.1 and by PFIs under Subcomponents 1.2 and 1.3. The reports will include information on the number of micro-grant applications and subprojects screened and reviewed by each Contractor Organization/PFI, risk categorization of these applications/subprojects, the status of the Project ESMS, including the environmental and social performance of PFIs. A template for EG report on E&S performance for the World Bank will be further developed by the environmental and social specialists of EG, and will be included in future versions of the POM.

Contractor Organizations and PFIs will report to EG on quarterly basis and these reports will include information on the environmental and social risk management performance. The templates for regular reports and ad-hoc notifications on incidents will be developed by the environmental and social specialists of EG and disseminated to all Contractor Organizations and PFIs. These templates will be included in the Project ESMS.

10.9. Grievance Redress Mechanism

EG developed and will maintain a Project Grievance Mechanism (GM) as described in the Stakeholder Engagement Plan. Contractor Organizations will have roles in managing the GMs at the local level for activities under Subcomponent 1.1. PFIs will establish External Communication Mechanisms as part of their corporate ESMS, which will be used to receive and handle grievances.

Contractor Organizations will record and seek to resolve a grievance with the help of local authorities, if applicable. If a grievance cannot be resolved at the local level, in that case, the Contractor Organizations will contact the grievance focal point within EG to seek support with the grievance resolution.

EG will designate a GM focal point within its Project implementation team who will have overall responsibility for the design, management, monitoring, and reporting on and training of all staff involved in the functioning of the GM.

Contractor Organizations will be required to develop, adopt, and implement a GM as part of the broader Project GM.

Through the GM, local communities affected by the implementation of grant-financed activities will be able to raise concerns should they experience negative impacts (e.g., nuisance from noise, odor, vibration, littering, etc.). Upon receipt of a grievance, the Contractor Organizations will record it and seek to resolve it with the help of local authorities, if applicable. If the grievance cannot be resolved at the local level, in that case, the Contractor Organizations will contact the grievance focal point within EG to seek support with the grievance resolution.

Both Contractor Organizations and EG will maintain detailed logs on grievances and their status/resolution. EG will report on them to the World Bank in semi-annual reports.

11. Performance-Based Conditions (PBCs)

The following PBC-linked disbursements are planned:

Financing			2021	2022	2023	2024	2025		Total
1.1 Grants for micro and small firms		Start of Project	6.7	7.4	3.7	3.7	3.7	End of Project	25.2
o/w PBC			0.0	5.6	2.8	2.8	0.0		11.2
1.2 Co-financing of interest payments			3.4	3.4	2.0	2.0	2.0		12.8
o/w PBC			0.0	2.6	1.5	1.5	0.0		5.6
1.3 Partial credit guarantees			4.1	4.5	5.0	5.4	6.0		25.0
o/w PBC			0.0	3.4	3.7	4.1	0.0		11.2
1.4 Support for COVID-proofing and digitization			2.1	1.7	0.4	0.4	0.4		5.0
IBRD Total			16.3	17.0	11.1	11.5	12.1		68.0

If the Bank shall determine based on the evidence furnished by the Borrower under Part B.1 of this Section, that any PBC has not been achieved, the Bank may in its sole discretion, by notice to the Borrower: (a) withhold in whole or in part the amount of the Loan allocated to such PBC; (b) disburse in whole or in part the amount of the Loan allocated to such PBC at any later time if and when such PBC is actually completed, to the extent that such completion remains feasible at a later time; (c) reallocate in whole or in part any withheld amount of the Loan allocated to such PBC; or (d) cancel in whole or in part any withheld amount of the Loan allocated to such PBC.

Overall Verification Protocols: The PBCs of the Project include policy and institutional actions to be implemented by EG with the purpose of strengthening its institutional capacity for evidence-based decision-making and promoting the expansion and improvements of EG's programs towards strategic and sustainable outcomes. These are policy and institutional actions to be executed directly by EG and, as such, they will be readily examinable by EG (for example, strategic documents, contents of resolutions, evaluation of systems, launch of programs), the verification of achievement of PBC will be conducted directly by EG as implementing agency, in consultation with MOESD, unless otherwise agreed by the World Bank and the Borrower. The verified results presented by EG as achievement of PBC targets will be validated by the World Bank. The World Bank has the right to request additional information or verification conducted by the Borrower.

11.1. PBCs to Strengthen the Grants Program (PBC 1)

The following PBCs apply to subcomponent 1.1:

M&E Framework (EUR 5.6 million)

- **Value:** EUR 5.6 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has adopted a monitoring and evaluation framework satisfactory to the Bank, to improve the methodology for monitoring the impact of the Micro and Small Entrepreneurship Support Program on Eligible Firms, including by improving data collection from Eligible Firms and by incorporating outcomes-based indicators.
- **Source of data:** EG's Monitoring & Evaluation Department, development partners (GIZ and Syspons) and service providers for software development.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** The M&E framework should include improved data collected from beneficiaries and outcome-based indicators. The framework should be (i) a concept paper and/or internal procedures identifying KPIs mirroring strategic objectives, M&E measures, performance targets, stakeholder engagement mechanisms, and processes for incorporating data from the framework into decision-making; (ii) introduction of information systems that generate, maintain, process and analyze data. The evidence to be submitted by EG for achievement of this PBC would be: (i) Impact Assessment Framework Report, including indicators, M&E measures, and stakeholder mechanisms; (ii) Contract signed with software development provider and the demonstration of the functionality of the software to the World Bank; (iii) Internal procedure / note on use of M&E framework for decision making, as further elaborated in future version of the POM.
- **Verification procedures:** EG's Project Management Team will evaluate the documentation describing and establishing the M&E framework; and will confirm that the information systems in place are able to generate, maintain, process, and analyze data in line with the proposed M&E framework. EG will issue a letter confirming the verification (adoption of the M&E framework and introduction of information system), with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2022

Amendments of the Program (EUR 2.8 million)

- **Value:** EUR 2.8 million
- **Description of condition to be verified:** until the Cabinet of Ministers has amended the resolution governing the Micro and Small Entrepreneurship Support Program, satisfactory to the Bank, to adopt improved eligibility criteria, specifically for Eligible Firms, based on evidence from the upgraded outcome-based monitoring and evaluation framework;
- **Source of data:** EG's Legal Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** (i) amended resolution with improved eligibility criteria (Resolution No 365 on approving the State Program Produce in Georgia and/or other relevant resolution); (ii) explanation of rationale and evidence from M&E framework used to propose amendments.
- **Verification procedures:** Prior to the amendment of the resolution, EG will share the draft amendments and their rationale with the World Bank to confirm they meet the requirements of the PBC. EG's Project Management Team will evaluate the proposed amendments to ensure they improve the eligibility criteria of the program based on evidence from the upgraded outcome-based M&E framework. EG will issue a letter confirming the resolution of the program has been amended, with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2023

Graduation Scheme Pilot (EUR 2.8 million)

- **Value:** EUR 2.8 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has adopted and made effective a program, satisfactory to the Bank, to identify Eligible Firms based on performance and provide institutional support to them for applying for commercial financing, including by connecting them with financial institutions, as further elaborated in the POM.
- **Source of data:** EG's Entrepreneurship Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** The features of the pilot will be developed in the future versions of this POM. They should include: (i) description of the program, including objectives, targeting, program's features, eligibility criteria, selection process, implementation arrangements, expected results, and monitoring arrangements; (ii) launch of the pilot graduation scheme.
- **Verification procedures:** EG's Project Management Team will evaluate the program's description to confirm it covers all elements required for the achievement of the PBC and evidence that the pilot graduation scheme has been adopted and made effective. EG will issue a letter confirming the approval of the program by management to ensure continued effectiveness of the program, with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2024

11.2. PBCs to Strengthen the Co-Financing Program (PBC 2)

The following PBCs apply to subcomponent 1.2:

M&E Framework (EUR 2.6 million)

- **Value:** EUR 2.6 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has adopted a monitoring and evaluation framework, satisfactory to the Bank, which improves the methodology for monitoring of the impact of the program, especially in terms of measuring the financial and economic performance of MSME Beneficiaries and the repayment performance of loans and leases, especially by improving data sharing between Selected PFIs and Enterprise Georgia and incorporating outcomes-based indicators.
- **Source of data:** EG's Monitoring & Evaluation Department, development partners (GIZ and Syspons), PFIs and service providers for software development.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** The M&E framework should include improved data collected from beneficiaries and loans supported by the program through improved data sharing between PFIs and EGs. The framework should be (i) a concept paper and/or internal procedures identifying KPIs mirroring strategic objectives, M&E measures, performance targets, stakeholder engagement mechanisms, and processes for incorporating data from the framework into decision-making; (ii) introduction of information systems that generate, maintain, process and analyze data. The evidence to be submitted by EG for achievement of this PBC would be: (i) Impact Assessment Framework Report, including indicators, M&E measures, and stakeholder mechanisms; (ii) Contract signed with software development provider and the demonstration of the functionality of the software to the World Bank; (iii) Internal procedure / note on use of M&E framework for decision making, as further elaborated in future version of the POM.
- **Verification procedures:** EG's Project Management Team will evaluate the documentation describing and establishing the M&E framework; will confirm that the information systems in place are able to generate, maintain, process, and analyze data in line with the proposed M&E framework; and will confirm that system in place allow data sharing between PFIs and EG . EG will issue a letter confirming the verification (adoption of the M&E framework and introduction of information system), with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2022

Program Evaluation (EUR 1.5 million)

- **Value:** EUR 1.5 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has completed an evaluation of its program for financing of Interest Co-Payments, satisfactory to the Bank, to measure the functionality, efficiency and effectiveness of this program against its intended goals, based on financial and economic performance of MSME Beneficiaries and other relevant metrics, and as further specified in the POM.
- **Source of data:** EG's Monitoring & Evaluation Department, EG's Entrepreneurship Department and, if applicable, development partners.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** (i) scope of evaluation, including research question and

outcomes to be measured, measures the functionality, efficiency and effectiveness, methodology, and source of data for evaluation; (ii) if applicable, terms of reference for assignment; (iii) document containing the results of the evaluation.

- **Verification procedures:** Prior to the beginning of the evaluation, EG will share the scope of evaluation and, if applicable, terms of reference with the World Bank to confirm the requirements of the PBC are reflected in the proposal. EG's Project Management Team will review the final evaluation to confirm it was conducted against the proposed scope. EG will share the final evaluation for World Bank's validation.
- **Tentative timeline:** 2023

Amendments of the Program (EUR 1.5 million)

- **Value:** EUR 1.5 million
- **Description of condition to be verified:** until the Cabinet of Ministers has amended the resolution governing the program for financing of Interest Co-Payments, in a manner satisfactory to the Bank to adopt a revised eligibility criteria for selection of MSME Beneficiaries, including to improve targeting, based on evidence from the upgraded monitoring and evaluation framework and evaluation of the program.
- **Source of data:** EG's Legal Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** (i) amended resolution with improved eligibility criteria (Resolution No 365 on approving the State Program Produce in Georgia and/or other relevant resolution); (ii) explanation of rationale and evidence from M&E framework used to propose amendments.
- **Verification procedures:** Prior to the amendment of the resolution, EG will share the draft amendments and their rationale with the World Bank to confirm they meet the requirements of the PBC. EG's Project Management Team will evaluate the proposed amendments to ensure they improve the eligibility criteria of the program based on evidence from the upgraded outcome-based M&E framework and the evaluation of the program. EG will issue a letter confirming the resolution of the program has been amended, with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2023

11.3. PBCs to Strengthen the PCG Program (PBC 3)

The following PBCs apply to subcomponent 1.3:

Awareness Campaign and Risk Monitoring (EUR 3.4 million)

- **Value:** EUR 2.8 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has adopted measures satisfactory to the Bank, to engage with Selected PFIs, including by: (i) designing and commencing a public awareness campaign, satisfactory to the Bank, to raise awareness regarding the Credit Guarantees Scheme, and (ii) introducing a risk monitoring system, satisfactory to the Bank, to collect information from Selected PFIs regarding, *inter alia*, profile of Selected MSME Firms and Selected SME Loans, financial performance of such Selected SME Loans and overall portfolio, especially percentage of non-performing loans,

and financial performance of the Selected PFIs.

- **Source of data:** EG's Entrepreneurship Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** for the public awareness campaign: (i) design public awareness campaign with PFIs, including targeted audience, content, and dissemination strategy; and (ii) evidence of commencing of awareness campaign (communication materials and training sessions, as well as feedback from PFIs); for risk monitoring system: (i) introduction of risk monitoring system to collect information from PFIs which allows the collection of data on profile of beneficiaries, financial performance of loans and overall portfolio, and financial performance of PFIs. The risk monitoring system should allow the active monitoring of guarantee approvals, default rates of guaranteed and non-guaranteed portfolio, concentration limits, and other relevant information of PFIs.
- **Verification procedures:** Prior to the beginning of the evaluation, EG's Project Management Team will share the design of the public awareness campaign with the World Bank to confirm the requirements of the PBC are reflected in the proposal. EG's Project Management Team will review campaign materials and confirm the launch of the campaign. EG will confirm that risk monitoring system has been introduced and it allows the collection of data described above. EG will issue a letter confirming the launch of the campaign and introduction of the risk monitoring system, with the supporting documentation.

Amendments of the Program (EUR 3.7 million)

- **Value:** EUR 3.7 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has amended all PCG Participation Agreements in a manner satisfactory to the Bank, to specify that Enterprise Georgia has the right to impose sanctions on Selected PFIs, invoke remedies against such Selected PFIs, and terminate such PCG Participation Agreements based on the financial performance of such Selected PFIs, and as further elaborated in the POM.
- **Source of data:** EG's Legal Department and Entrepreneurship Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** (i) the draft PCG Participation Agreements, with a dedicated section to sanctions, remedies and termination rights based on asset quality indicators and business practices of PFIs. The contents of this section will be further developed in future version of the POM, prior to the negotiation of contracts. The regime will define specific thresholds which will be mapped to a layered system of sanctions, which would range from initial warnings, request of corrective plan on the EG portfolio, temporary EG program suspension, and exit from the EG program.
- **Verification procedures:** Prior to the amendment of the resolution, EG will share the draft amendments and their rationale with the World Bank to confirm they meet the requirements of the PBC. EG's Project Management Team will review the PCG Participation Agreements to ensure that the revised regiment of sanctions, remedies and termination rights are in line with the POM and to ensure that PFI's compliance with these requirements can be monitored over time. EG will issue a letter confirming that the agreements have been amended, with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2023

Financial Modelling (EUR 4.1 million)

- **Value:** EUR 4.1 million
- **Description of condition to be verified:** until Enterprise Georgia has adopted a financial modelling tool satisfactory to the Bank, to monitor the Credit Guarantees Scheme's financial sustainability to inform any pricing changes for the program.
- **Source of data:** EG's Entrepreneurship Department.
- **Verification entity:** EG's Project Management Team.
- **Minimum required contents:** (i) description of the proposed financial modelling tool, including its functioning and features, inputs (for example, initial capital, leverage, payroll, guarantee coverage, guarantee fee, investment return), scenarios and assumptions, outputs generated by the model; (ii) terms of reference for the assignment, if applicable; (iii) excel sheet with financial modelling tool.
- **Verification procedures:** Prior to the development of the tool, EG's Project Management Team will share the description of the expected tool and, if applicable, terms of reference with the World Bank to confirm the requirements of the PBC are met. EG's Project Management Team will evaluate the financial modelling tool against the proposal and terms of reference. EG will issue a letter confirming the financial modelling tool had been developed and it is adopted by EG, with the supporting documentation.
- **Tentative timeline:** 2024

12. Monitoring and Evaluation

12.1. Project Reports

EG and the NBG will each oversee data collection and reporting on the Results Framework separately and the World Bank will consolidate these inputs. Upon Effective Date, EG shall furnish to the World Bank a Project Report twice a year, including indicators of the Results Framework, not later than 60 days after the end of each calendar semester.

The implementation partners will provide EG with data on an ongoing basis related to grants, co-financing of interest payments, and guarantee programs.

In the semiannual Project Reports, EG will assess progress on Project activities and the need for any adjustments based on Results Framework data and feedback from stakeholders discussed during the WBG implementation support missions. An analyst within EG will be responsible for overseeing M&E for the Project, including data collection and reporting.

12.2. Personal Data Collection, Processing, and Storage

In order to carry out project activities under Component 1, EG will collect, process and store Personal Data from beneficiaries across programs. For Subcomponent 1.1 (Grants), both EG and Contractor Organizations collect, process and store Personal Data from applicants and beneficiaries through EG's software as well as onsite inspections and visits. Personal Data is stored

in EG's software. For Subcomponent 1.2 and 1.3 (Co-financing and Credit Guarantees), PFIs and EG collect, process and store Personal Data from beneficiaries through their own internal systems and EG's software.

In this context, the agreements and contracts signed between EG and their partners assisting in project implementation, namely Contractor Organizations and PFIs, should include necessary provisions in accordance with the 2012 Law of Georgia on Personal Data Protection.

In accordance to the Law and following the recommendations of the State Inspector Service, the aforementioned agreements and contracts should include the terms and provisions listed below to ensure that the parties involved agree on an appropriate standard when the collection, processing and storing of Personal Data takes place between Project beneficiaries and EG.

1) The following definition of Personal Data: the term "Personal Data" means any information relating to an identified or identifiable individual. An identifiable individual is one who can be identified by reasonable means, directly or indirectly, by reference to an attribute or combination of attributes within the data or combination of the data with other available information. Attributes that can be used to identify an identifiable individual include, but are not limited to, name, identification number, location data, online identifier, metadata, and factors specific to the physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural, or social identity of an individual.

2) A provision stating that the 2012 Law of Georgia on Personal Data Protection applies to any Personal Data collected, processes, stored under the Project.

3) The following provision / article should be included in the agreements and contracts:

- Transmitted personal data should be processed only for the purposes for which they were transferred. Processing of transmitted data for other purposes is allowed only with the prior written consent of the data transmitter;
- Transfer of received personal data to a third party is allowed only with the prior written consent of the original transmitter of the data. Received personal data is confidential;
- Upon request, recipient shall notify transferor about the results of using the personal data;
- A transferor must ensure that personal data is true, accurate and updated. If it is found that the transmitted personal data is not genuine, accurate or up-to-date, the transmitter shall immediately notify the recipient;
- If it turns out that transmitted personal data is not true, accurate or updated, or their transfer was not permitted, recipient shall correct and update or delete personal data and recipients shall immediately inform the data transmitter;
- The transferred personal data must be deleted / destroyed by the recipient after the basis for the processing of personal data no longer exists and / or the purpose for which the data

was transferred is achieved. The data transmitter shall be informed about the deletion / destruction of personal data;

- The recipient of the personal data must take appropriate organizational and technical measures to protect the security of the data in order to prevent the unauthorized access to the data, their illegal alteration, destruction or editing. The data receiver must keep records of the security measures taken, as well as the facts of receiving and transferring the data to a third party;
- The data transmitter and receiver must record the personal data transmitted and received and the actions taken against them;
- The recipient of the data should periodically review the material containing the received personal data and if it turns out that there is no basis for processing the personal data and / or the purpose for which the data was transferred has been achieved, should ensure their deletion / destruction. Data transmission should be notified about data deletion / destruction.

The definition of personal data and these provisions will be included in the Selection Contracts with Contractor Organizations and participation agreements signed between EG and PFIs. In additions, they will be included in any agreement signed between EG and a beneficiary of the Project.

12.3. Citizen Engagement

The future versions of this POM will also detail citizen engagement mechanisms used during project implementation. Citizen engagement mechanisms will build on existing practices for outreach and engagement developed by EG, such as through information desks and officers within regional public service halls, NGO staff, social media campaigns and paid promotions to its citizens to inform and engage. It permanently disseminates updates and news to the public about weekly activities. That includes program updates of different directions, newsletters, beneficiary success stories and video storylines.

These goals are being achieved using digital platforms, such as Google Ads, YouTube, E-mail Marketing platforms, Official Website, Facebook, Instagram, LinkedIn, and Twitter.

The success of EG's campaigns is summarized and adjusted to the interests and the needs of the public. The Project design will explore options to strengthen two-way citizen engagement mechanisms through digital means. It will also place additional attention on transparency mechanisms in the use of funds and the inclusiveness of project benefits. In addition to the PBC indicators, the Project will integrate a beneficiary feedback indicator to measure satisfaction with the engagement process and/or overall transparency.

12.4. Monitoring & Evaluation Plan

EG, in collaboration with Syspons GmbH, commissioned by the GIZ's "Clusters4Development" project, is developing and piloting an impact assessment framework (IAF) of the programs

implemented by EG. The main objective of this assignment is to strengthen the institutional capacities of EG, revise existing impact assessment practices and develop and implement a standardized impact assessment framework for its services and programs with suitable instruments and modalities.

In the first steps of the assignment, Syspons – in collaboration with the local consultant– has been developing the foundation of the impact assessment framework by conducting an M&E capacity assessment of EG as well as by developing Theory of Changes (ToCs) for the three operational departments – business development, export and invest – of the agency. To assess effectiveness and impact of the departments and programs of EG, the various activities, outputs, outcomes and impacts have been defined within the ToCs as indicators. The specification of indicators for the IAF of EG is subject to the indicator catalogue. The indicators have been identified and selected to complement EG's M&E plan for the Project and will be disaggregated by firm size, gender and contribution to green & climate financing. Program piloting is scheduled by end of 2021.

Monitoring & Evaluation Plan: PDO Indicators					
Indicator Name	Definition/Description	Frequency	Data Source	Methodology for Data Collection	Responsibility for Data Collection
Volume of financial support provided to MSMEs affected by the pandemic (GEL million)	Volume of financial support provided to MSMEs affected by the pandemic (cumulative, in GEL million). Volume of financial support is the sum of: (i) grants; (ii) co-financing of interest payments; and (ii) volume of approved guarantees supported by the Project	Semi-annual	Project reports produced by EG and partners	Analysis of beneficiaries' data	EG
Survivorship ratio: ratio of inactive enterprises to total beneficiaries of Enterprise Georgia, divided by ratio of inactive enterprises to total active enterprises in the economy	Survivorship ratio: ratio of inactive enterprises to total beneficiaries of Enterprise Georgia, divided by ratio of inactive enterprises to total active enterprises in the economy	Annual	Project reports produced by EG and partners and GEOSTAT business statistics data	Analysis of beneficiaries' data and review of publicly available data by GEOSTAT	EG
Revenue multiplier: ratio of revenue-weighted average annual change in MSME revenue of Project beneficiaries, divided by the average change of revenue in their respective sector	Ratio of revenue-weighted average annual change in MSME revenue of Project beneficiaries, divided by the average change of revenue in their respective sector.	Annual	Project reports produced by EG and partners and GEOSTAT business statistics data	Analysis of beneficiaries' data and review of publicly available data by GEOSTAT	EG

Establishment of a upgraded movable collateral registry	Establishment of an upgraded movable collateral registry.	Annual	MOESD	Launch of the upgraded registry and analysis of movable collaterals registered	MOESD
---	---	--------	-------	--	-------

Monitoring & Evaluation Plan: Intermediate Results Indicators					
Indicator Name	Definition/Description	Frequency	Data Source	Methodology for Data Collection	Responsibility for Data Collection
Number of MSMEs supported by grants under the Project	Number of enterprises supported by Enterprise Georgia's Micro and Small Entrepreneurship Support Program (cumulative).	Semi-annual	EG	Analysis of beneficiaries' data	EG and partner NGOs
Volume of grants disbursed to MSMEs under the Project (GEL million)	Volume of grants disbursed under Enterprise Georgia's Micro and Small Entrepreneurship Support Program (cumulative, in GEL)	Semi-annual	EG	Analysis of beneficiaries' data	EG and partner NGOs
Number of enterprises supported by co-financing of interest payments under the Project	Number of enterprises supported by co-financing of interest payments provided by Enterprise Georgia's Produce in Georgia program (industrial component) (cumulative)	Semi-annual	EG	Analysis fo beneficiaries' data	EG and PFIs
Volume of loans supported by co-financing under the Project (GEL million)	Volume of loans in GEL supported by co-financing of interest payments provided by Enterprise Georgia's Produce in Georgia program (industrial component) with support of the Project (cumulative, GEL million)	Semi-annual	EG	Analysis of PFIs' portfolio data	EG and PFIs
Number of guarantees issued under the Project	Number of guarantees approved by Enterprise Georgia (annual).	Semi-annual	EG	Analysis of PFIs' portfolio data	EG and PFIs

Volume of loans guaranteed with support of the Project (GEL million)	Volume of loans supported by the guarantee mechanism provided by Enterprise Georgia in GEL (annual).	Semi-annual	EG	Analysis of PFIs' portfolio data	EG and PFIs
NPL ratio of co-financing of interest payments program (%)	Percentage of NPLs in the portfolio of loans that received co-financing of interest payments. NPLs as reported by PFIs according to NBG prudential definition.	Semi-annual	EG	Analysis of PFI's portfolio data	EG and PFIs
NPL ratio of the partial credit guarantee program (%)	Percentage of NPLs in the portfolio of loans that partial credit guarantees. NPLs as reported by PFIs according to NBG prudential definition	Semi-annual	Semi-annual	Analysis of PFIs' data	EG and PFIs
Number of MSMEs receiving training and/or technical assistance for digital transformation and/or COVID-proofing	Number of MSMEs receiving training and/or technical assistance for digital transformation and/or COVID-proofing (cumulative)	Annual	EG	Analysis of beneficiaries' data	EG and partners
Share of volume of financial support under the Project channeled to investments in the green economy and climate financing (%)	Share of volume of financial support under the Project that is channeled to investments in the green economy and climate financing (mitigation and/or adaption measures) (%) Adaptation measures might include investments that reduce MSMEs' exposure to climate change related risks or recover from damages incurred by impacts of climate change. Mitigation measures include investments that reduce, capture, or sequester GHG emissions (renewable energy, energy audit, energy efficiency, sustainable forest management, climate-smart agriculture, waste management).	Semi-annual	EG	Analysis of PFIs' portfolio data	EG and PFIs

EG Citizen Engagement: share of MSMEs reporting that programs reflected their needs (%)	Share of MSME beneficiaries reporting that programs reflected their needs. Based on survey of all beneficiaries supported under the Component 1 of the Project, to be conducted by EG before project midterm, in coordination with World Bank.	Project mid-term	EG / summary of survey	Survey of beneficiaries	EG
Institutional actions to strengthen the grants program	Institutional actions to strengthen the grants program include: (1) the adoption of a robust M&E framework, which improves the methodology for monitoring the impact of the program on MSME beneficiaries, including by improving data collection about beneficiaries and incorporating outcome-based indicators to support evidence-based programming; (2) the amendments of the resolution governing the program to reflect improvements, especially with regard to eligibility criteria for MSMEs, based on emerging evidence from the upgraded M&E framework and as detailed in the POM; and (3) launch of a pilot graduation scheme to provide institutional support to selected high-performance beneficiaries in applying for commercial financing, including by connecting them with financial institutions and assist them to apply for other avenues of financing, as elaborated in the POM.	Semi-annual	EG	Analysis of EG's documentation and systems	EG
Institutional actions to strengthen the co-financing of interest payments program	Institutional actions to strengthen the co-financing of interest payments program include: (1) the adoption of a robust M&E framework, which improves the methodology for monitoring the impact of the program, including in terms of financial and economic performance of beneficiaries, repayment of financial obligations,	Semi-annual	EG	Analysis of EG's documentation and systems	EG

	including by improving data-sharing between EG and PFIs and incorporating an outcomes-based approach; (2) the completion of an evaluation of the co-financing program based on data of beneficiaries, loans and other relevant metrics, to assess the program's functionality, efficiency, and effectiveness against its intended goals; (3) the amendments of the resolution governing the program to reflect improvements, including with regard to targeting and eligibility criteria, based on emerging evidence from the upgraded M&E framework and as detailed in the POM.				
Institutional actions to strengthen the partial credit guarantees program	Institutional actions to strengthen the partial credit guarantee programs include: (1) introduction of measures to engage with PFIs, including the launch of an information and awareness campaign among PFIs, as well as the introduction of a risk monitoring system to improve data collection from PFIs regarding their financial performance, profile of beneficiaries, and financial performance of loans and overall portfolio; (2) amendment of the participation agreements signed with PFIs to specify that EG can impose sanctions, remedies, and termination on PFIs based on financial performance requirements, as detailed in the POM; (4) adoption of a financial modelling tool to monitor the financial sustainability of the scheme and inform pricing changes.	Semi-annual	EG	Analysis of EG's documentation and systems, participation agreements, and financial model	EG
Introduction of a managerial skills program	The introduction of a new managerial capabilities program includes the development of the design of the program, preparation and	Semi-annual	EG	Analysis of EG's documentation and systems	EG

	presentation of concept paper to MOESD and MOF, if applicable, including economic justification grounded on evidence collected from stakeholders consultation, incorporation of design and implementation arrangements in relevant regulation, and adoption of a M&E framework for implementation.				
Share of financial resources (grants, co-financing, guarantees) under the Project channeled to women-inclusive firms	Share of financial resources (grants, co-financing, guarantees) under the Project channeled to women-inclusive firms. Women-inclusive firms are defined as: (i) owned by women (i.e., with at least one female shareholder with a properly documented representative and managing powers); or, (ii) managed by women (i.e., with at least one female chief-level (c-level) manager or with at least 25 percent female representation in mid-level management); or, (iii) employing a ratio of women that is higher than the average ratio observed in the respective sector; or, (iv) has increased the share of women employment by at least 5 percent in the previous year.	Semi-annual	EG	Review of data collected from NGOs and PFIs	EG
Volume of retail transactions recorded in the IPS	Volume of retail transactions recorded in the IPS (annual, in USD)	Annual	NBG	Analysis of NBG reports on non-cash payments	NBG
Share of instant payment transactions (%)	Number of instant payments transactions divided by the total number of non-cash retail payment transactions (%).	Annual	NBG	Analysis of NBG's reports on non-cash payment transactions	NBG
Establishment of a functional KYC registry	Establishment of a KYC registry	Annual	MOESD	Verification of KYC registry	MOESD/EG

Approval of amendments to legal framework for secured transactions	Proposed amendments to the legal framework for secured transactions are approved.	Annual	MOESD	Review of amended relevant legislation	MOESD
Establishment of a working group for KYC Registry	Establishment of a working group formed by MOESD, MOJ and other stakeholders.	Semi-annual	MOESD	Formal confirmation of establishment of working group by MOESD	MOESD
Preparation of technical specifications for the modernization of the collateral registry	Preparation of technical specifications for the modernization of the collateral registry	Semi-annual	MOESD	Review of technical specifications	MOESD

13. Procurement

13.1. Overview

Procurement Procedure

Procurement under the Project will be carried out in accordance with the World Bank's Procurement Regulations for IPF Borrowers, Procurement in Investment Project Financing, Goods, Works, Non-Consulting and Consulting Services (Fourth Edition, November 2020) and respective standard procurement documents as available online and as updated. The applicable procurement procedures, along with the thresholds for Bank review, are described below and same reflected in Procurement Plan (see Annex 1).

The project will be subject to the World Bank's Anti-Corruption Guidelines, dated October 15, 2006 (revised in January 2011 and as of July 1, 2016).

Procurement Implementation Arrangements

EG will be responsible for all procurements to be conducted under the Component 1, as well as subcomponents 2.2 and 2.3 that will be undertaken together with other MOESD staff outside EG. EG will have separate procurement plans in STEP based on the above activities and will update the procurement plan in STEP individually as and when required.

Procurement Management

EG will maintain complete records for each activity, including but not limited to reparation of the TORs, Technical Specifications, Bill of Quantities, bidding documents, advertisements, bids received, bid evaluations, no objections obtained from the Bank, letters of acceptance, contract agreements, bid security, advance payment guarantee, performance security, photocopies of invoices and payments and related correspondence, etc. Contract award information will be promptly recorded, and contract rosters maintained. Vast majority of tenders will be conducted through e-procurement system, therefore EG will maintain complete track of all necessary documentation, which will be securely stored on e-procurement system.

Systematic Tracking of Exchange in Procurement (STEP)

All procurement transactions for post and prior contract review under the project will be recorded in or processed through STEP. This tool will be used to manage the exchange of information, such as bidding documents, bid evaluation reports, no-objections, etc., between the implementing entities and the Bank. Both PIEs will have the same platform in STEP. However, EG will have access to its own procurement plan based on the above activities to oversee procurement under their respective components and activities and will update the procurement plan in STEP individually as and when required.

Procurement Capacity

EG has experience with procurement under the state budget financed projects. As the current Project will fall under the World Bank's Procurement Regulations for IPF Borrowers (Fourth Edition, November 2020), it will be essential to provide sufficient training for the procurement team. A dedicated analyst could be hired to support the project, if needed.

Annual Procurement Plan

The Procurement Plan shall include: (i) a brief description of the activities/contracts; (ii) the selection methods to be applied; (iii) cost estimates; (iv) time schedules; (v) the Bank's review requirements; (vi) the applicable procurement documents and (vii) any other relevant procurement information. Annex 1 includes the current procurement plan, which will be finalized alongside the next version of this POM. The PP will be updated in agreement with the Project Team as required to reflect the actual project implementation needs. EG shall submit to the Bank, for its review and approval, any updates of the Procurement Plan. The basis and justification for updates to the Procurement Plan shall be documented in the PPSD.

Major Procurements and Market Assessment

A description of major activities to be implemented by EG will be included in future versions of this POM, with indication of estimated amount, specificity of activity, local market capacity, interest of international companies considering the COVID-19 pandemic.

Procurement Risk Mitigation Measures

Procurement risk mitigation measures include: (i) Hiring of a full-time, experienced procurement consultant throughout the project life; (ii) Use of Government electronic procurement (e-GP) portal for all works and goods procurement and attend training on use of e-GP portal; (iii) Provide customized procurement training on Procurement Regulations and STEP; (iv) Submission of a monthly contract monitoring report mentioning both physical & financial progress and other key implementation issues; and (v) Introduction of the Procurement Plan details for all Civil Works and Goods (if any) line items (i.e. detailed description, updated estimated cost, procurement method, Bank's review method and dates) prior to start of any procurement activity.

Review by the World Bank

Prior review of contracts is determined based on the Procurement risk of the project and agreed to in the procurement plan. The World Bank will conduct periodic procurement post reviews on a sample basis. Procurement decisions that are subject to the Prior Review by the Bank will be presented in the Procurement Plan, as per the approved World Bank threshold.

Procurement Methods Thresholds

Procurement will be carried out through the following procurement methods presented below and as prescribed in the LA:

- Competitive Procurement with International market approach will be used for procurement of the Civil Works estimated $\geq$ US\$10 mil. equivalent and goods estimated to $\geq$ US\$1 mil. equivalent.
- Competitive Procurement with National market approach will be used for procurement of the Civil works estimated at $<$ US\$10 mil. equivalent and goods estimated to $<$ US\$1 mil. equivalent
- Shopping will be used for procurement of the Civil works estimated to $<$ US\$0.2 mil. equivalent and goods estimated to $<$ US\$0.1 mil. equivalent
- Direct Selection method may be used for procurement of Goods, Works and Non-consulting services.

- National Consultants selection will be used for procurement of Consulting Services estimated to <US\$0.3 mil.

Procurement Methods to be Followed

I. Goods, Works and Non-Consulting Services

- (i) Request for Proposals (RFP)
- (ii) Request for Bids (RFB)
- (iii) Request for Quotations (RFQ); and
- (iv) Direct Selection.

II. Consulting Services

- (i) Quality and Cost-Based Selection (QCBS);
- (ii) Fixed Budget-Based Selection (FBS);
- (iii) List Cost-Based Selection (LCS);
- (iv) Quality-Based Selection (QBS);
- (v) Consultant's Qualification Based Selection (CQS)
- (vi) Individual Consultants (IC); and
- (vii) Direct Selection.

All TORs for the procurement of consultants' services regardless of the estimated cost of the assignment shall be reviewed and cleared by the World Bank.

Operating expenditures

They are neither subject to the Procurement Regulations nor prior or post reviews. Operating expenditures are normally verified by the World Bank and obtained using the Borrower's national procurement and administrative procedures.

Implementation Supervision

EG will carry out the supervision of all aspects of the implementation of contracts procured under the Component 1, as well as subcomponents 2.2 and 2.3.

Tender Commission/Evaluation Committee and bid evaluation

Evaluation is conducted by permanent members of Tender Commission and assisted by the procurement division. The composition of the Tender Commission shall be determined through the EG internal regulations. Tender Commission shall be comprised of odd number of voting members. The Tender Commission members should attend all meetings. Any absence must be recorded and explained in the Evaluation Report. All voting members of the Tender Commission have equal voting rights. Tender Commission takes decisions by simple majority of votes.

Prior to beginning of the evaluation process, each member of the Tender Commission shall complete and sign declaration of Impartiality and Confidentiality (See Annex 2. Declaration of Impartiality and Confidentiality). The members of the Tender Commission shall: i) act fairly, impartially and with integrity; ii) be accountable and transparent; iii) act lawfully; iv) identify, declare and manage conflicts of interest; v) take care to secure commercially sensitive and confidential information; vi) have no contact with bidders/proposers for the duration of the Procurement Process.

Publication of contract awards

EG shall meet the requirements of Paragraphs 5.93 to 5.95 (Contract Award Notice) of “The World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers, Procurement in investment project financing, Goods, Works, Non-Consulting and Consulting Services (Forth Edition, November 2020).

Complaint handling

Complaint handling will be performed in as described in Paragraphs 3.27 to 3.32 and Annex III, Procurement-related Complaints of Procurement Regulations of “The World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers, Procurement in investment project financing, Goods, Works, Non-Consulting and Consulting Services (Forth Edition, November 2020), which clearly outline for all procurement stages responsibilities and timelines for complaint handling, including complaints submitted during the standstill period.

Quality assurance in procurement

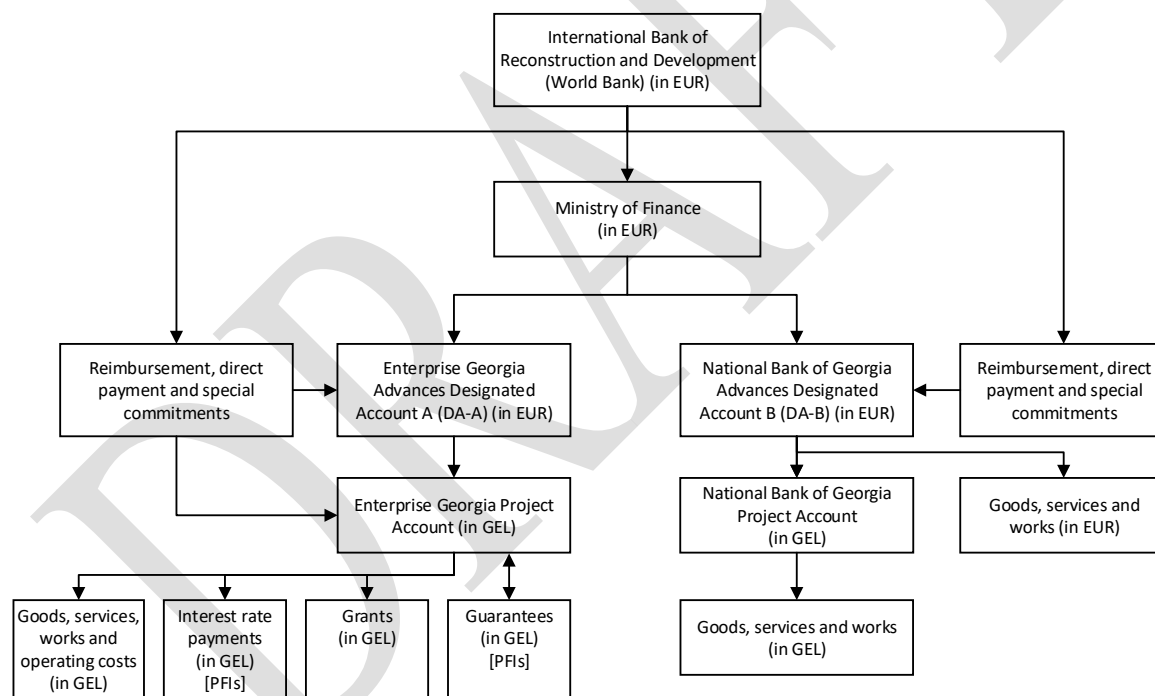
EG shall pay particular attention to better contract packaging and procurement planning, which will help to reduce the workload step-by-step. Step by step procurement responsibility is provided in tables in Annex 2 below.

14. Financial Management and Disbursements

Funds Flow

EG will open a designated account (DA) at the Treasury Account of the MOF held at NBG on terms and conditions acceptable to the World Bank. The DA will receive funds denominated in Euro. EG will also open project accounts in local currency, to which funds can be transferred to make payments in local currency, including any project operating costs. Throughout implementation, Project funds will be maintained at the DA and their respective project local currency accounts. These funds will not be pooled with other funds.

The loan will be disbursed through World Bank's standard disbursement methods, which include: (a) advances to the DA using Statements of Expenditures (SOEs); (b) payments against Special Commitments; (c) reimbursement of eligible expenditures; and (d) direct payments. The project will be required to adopt e-disbursements, and the minimum value of applications as well the frequency of the reporting of the SOEs will be specified in the Disbursement and Financial Information Letter.

The future versions of the POM will include description of processes, procedures, and documents. DA Ceilings, minimum value applications. EG DA details.

Internal Controls

The future versions of this POM will include an explanation of the internal control arrangements including:

a) Control environment – organizational structure and procedures for ensuring the financial management arrangements are adequate,

- b) Risk assessment – identification and mitigation of risks to financial control, flow of funds, accounting information and reporting,
- c) Control activities – controls imposed to address risks
- d) Information and communications – arrangements for communications between financial staff, project staff, management, the Bank and other key people, e.g. auditors
- e) Monitoring and review – procedures for monitoring and review of financial management and control arrangements

Accounting Policies

The future versions of this POM will include information on accounting policies relating to the project and any significant matters relating to accounting policies of EG.

Accounting and financial administration details

The future versions of this POM will include operational details for each stage of the accounting and reporting processes, such as:

- a) Records management – arrangements for creating and maintaining financial records that underpin accounting data and reports
 - b) Accounting system – details of the system and software used, including purchase details, warranties, maintenance agreement, procedures relating to use of the software
 - c) Chart of accounts – explanation of the structure and format of the chart and how it relates to disbursement categories and reporting requirements
 - d) Transaction processing controls – details of the procedures that must be followed before and after entering transactions into the accounting systems
 - e) Processing schedules – for backup of accounting records, maintenance of data, reconciliation of bank statements and accounting records and disbursement records, key dates, and responsibilities
- Financial Reporting

EG and NBG will each be responsible for submission of quarterly unaudited interim financial reports (IFRs) and will coordinate to jointly submit audited annual project financial statements to the World Bank. EG and NBG will each produce a full set of IFRs every calendar quarter and submit to the Bank within 45 days after the end of each calendar quarter. These will then be consolidated by the World Bank. The format of IFRs has been agreed during the FM assessment and includes (a) Project Sources and Uses of Funds; (b) Uses of Funds by Project Activities; (c) Designated Account Statements; (d) Disbursement Summary; and (e) a Statement of Expenditure and Withdrawal Schedule.

The Interim Financial Reports which are designed to help keep track of progress in using the financial resources available to implement the project, linking money spent with physical progress of the project, i.e.:

Financial Statements – These will provide information on the sources and uses of funds by expenditure category and by project activity, detailed expenditure summaries both for the current period and cumulatively, and reconciliation of the Designated Account. The Accountant will input data in time, while the Financial Manager shall check the correctness of reports.

All reports on financial situation of the project shall be approved and signed by the Financial Manager and the Project Manager.

The future versions of this POM will include any other reporting requirements to the Treasury/Ministry of Finance, tax authorities, other government agencies and internal reports. This could include the format and required content of reports, timing and addresses for reporting. Procedures, timing and responsibilities for producing reports from the accounting system could be included.

Auditing Arrangements

The annual audited project financial statements together with the auditor's opinion and the management letter will be provided to the World Bank within six months after the end of each fiscal year and at the closing of the project.

The audit of the Project's financial statements will be conducted: (a) The NBG (National Bank of Georgia) will be responsible for appointment of an independent auditor for the Project with the terms of reference and qualifications acceptable to the Bank; and (b) according to the International Standards on Auditing issued by the International Auditing and Assurance Standards Board of the International Federation of Accountants. NBG can use their regular auditor to audit their portion of the project provided that the procurement and terms of reference of this are acceptable to the World Bank. NBG will be responsible for the appointment of the EG project's auditor and the financial audit may be financed from the loan proceeds. EG and NBG will then need to coordinate with the selected auditor for the final annual audit of the project. NBG and EG will publicly disclose audit reports on their websites within one month after receiving them from the auditor. After formally receiving the joint audit reports from EG and NBG, the World Bank will make publicly available audited project financial statements in accordance with the World Bank Policy on Access to Information.

Contract Management

The future versions of this POM will specify roles and responsibilities of staff in accepting goods and services, quality checks and procedures in the case if received goods and services fail quality checks, general payments terms and requirements (e.g.: local contracts can be paid only in GEL).

Staffing

The future versions of this POM will include information on duties and responsibilities for financial management staff.

Disbursement Arrangements

Disbursements may be made after the Withdrawal Application form has been approved. All disbursements from the General Fund and any disbursement from the Credit Guarantee Fund require two signatures. “Report-Based Disbursement” procedures - using Interim Financial Reports (IFR) - submitted to the Bank on a quarterly basis or as required within 45 days after the end of reporting period.

All Withdrawal Applications must include appropriate supporting documentation (certified supplier invoices, purchase orders, requisition orders, or guarantee purchase requests from lenders). Payment Vouchers should be attached to the relevant supporting documentation. In addition, before payment, all invoices must be approved by the CFO to ensure that payments are not duplicated and that funds are available. The accounting system should be set up to prevent duplication of payments. The Investment System should be set up to prevent investment of too many dollars in one issue.

All original records of receipts and payments, including invoices, cheques, debit advices, credit advices, and bank reconciliation statements are maintained and filed. Authorization letters and purchase orders must be properly filed.

BUDGET PLANNING AND DEVELOPMENT

Long, medium, and short-term planning are primary elements in financial management. Long and medium-term plans are usually referred to as corporate planning and require different planning approaches, often characterized by “rolling program” techniques, or “indicative planning only”, compared to the short-term budgeting and budgetary control procedures, which are normally based on annual plans.

Development of Annual Plan/Project Budget

Annual plans (work plans and procurement plans) are prepared as the basis for developing a budget. The annual work/procurement plan and budget set the expenditure allocations of the project components for the year. Before the budget is finalized, however, it should be submitted to the World Bank for review and no objection. The approved budget should form the basis of spending project resources in the following fiscal year.

The Project Budget Planning

Estimated costs (Budget) for the Project is prepared based on the following cost items related to the project management: (a) calculated salaries of the project key and support staff according to the staff schedule approved (b) operational expenditures for providing of the project current activity; and (c) procurement of equipment.

Quarter Planning

Quarter planning of the project budget is carried out by distribution of the annual budget by quarters according to the working plans data and procurement, which should developed by the Financial Manager in coordination with the Project Manager and the Procurement Specialist.

Annual budget summary tables with breakdown by quarters in accordance with the financial reporting forms are made in the middle of a previous year by the Financial Manager and the Project Manager.

Project Management Costs

Costs of the project are fixed by estimated cost as described above and annual project budget. The costs include the following categories:

Staff salaries, including income tax

In accordance with the local legislation the employer is obliged to pay income tax of employees.

Local transport and maintenance costs

Local transport and maintenance costs include costs for fuel, repair and parking payment and other types of permissions related to transport, including rent of vehicles. Transport costs are covered from the budget of the project.

Costs for official travel within Georgia

Costs for travel are covered from the budget according to internal regulations and in line with Georgia Tax Code and Legislation. It envisages reimbursable of expenditures for accommodation, per diem and transport costs to the point of destination and back.

Communication costs

Office telephones and e-mail connections are covered from project budgets. Costs for mobile phones of the project manager and the rest staff may be covered in line with internal regulations.

Office materials

Costs of office materials are charged according to project needs & budget.

Cash operations

No cash operations are envisaged under the Grant.

Salaries

Salaries of the project consultants and staff are paid at the end of each month in GEL according to the amounts stipulated in the contracts.

Based on the contract and working time sheet prepared by the staff and approved by the Project Manager the Accountant is to prepare a payroll list no later than 30th of each month. The payroll list is to be checked and initialed by the Finance Manager before being approved/signed by Project Manager.

Advances for mission/field trips costs

Staff proceeding on official mission receives advances for costs according to the costs estimation for transport, subsistence and accommodation. These estimates may not exceed the official limits, which are established by the internal regulations. The Accountant must register all advances to staff for mission costs in the advance account of the staff member concerned. Advances for mission costs are made on the basis of a memo signed by project manager and the Financial Manager. Staff members who receive advances for business trips must submit a report within five days of completing the business trip, together with any supporting documents, to the Accountant.

Responsibilities of the Accountant

The accountant will make all approved advance payments to staff or other approved expenditures. Will make double entries in the accounting software. The work of the accountant will be subject to close supervision by the financial manager, who will check all transactions made by the accountant.

Conformity with grant agreements and budget appropriations

Before effecting payments, the Financial Manager must be assured that

- sufficient funds for the category of payment have been budgeted under the appropriate sources of financing;
- the payment is permissible under the rules of the applicable Grant Agreement;
- sufficient cash resources for each source of funding are available.

Filing and Record Keeping

A record is created for each financial transaction e.g. suppliers' invoices, copies of contracts, bank statements or orders for payment or for goods, etc. Records must be preserved and classified for easy access because they provide the paper trail on which the accounting system is based. Records must be stored and classified in order to ensure the fast access, because they provide a documentary proof, on which the accounting system is based. Copies of each fulfilled contract under the project must be placed into the safe, and security of documents should be satisfactory. Financial Manager and Disbursement Specialist must ensure accuracy of saving information on accounting and procurement, including the safety of original documents supporting project expenses, and ensure that auditors, authorized representatives of financing agencies and the other persons, access for which can be provided by the Financial Manager will have the access to this information.

Expenditures for procurement of equipment

Procurement of equipment and services

The Administration & Procurement Officer provides support during the process of procurement of equipment and contracts conclusion. This manual is not aimed at describing the World Bank procurement procedures/guidelines, for that there is the Special Procurement Handbook developed by the World Bank, to which reference should be made. Procured equipment and services are to

be budgeted by the projects for the current. Procurement of extra equipment is made only upon the agreement with the World Bank based on a revised procurement plan and budget.

Payment of contracts for equipment and services

In order to make payment on contracts for equipment or services the Administration & Procurement Officer should confirm that: (1) payment is made according to the terms of contract; (2) absence of circumstances that may prevent the payment; (3) supplier carried out his obligations by the contract and submitted all necessary supporting documents, including acceptance certificates from final recipients; (4) in case of consulting services, presence of approval from the Coordinator of a consultant, and in the case of goods confirmation by the recipient of the goods as to quantity and quality. The term for review of an invoice and supporting documentation is two working days.

Software used for Projects Accounting

Use of ORIS Accounting Software

The Project uses ORIS Accounting Software for accounting.

Limitation of access

All changes and input of data into the file is made only by financial personnel, knowing the permission password (e.g. cannot delete posted transactions, controlled access, password protection).

Security includes also back up and system maintenance procedures i.e. Accountant is responsible for making a backup copy (to CD or external storage) of software data on monthly basis. This requirement is applied to procurement and other relevant files or issues of the Project.

Preparation of Financial Statements

For the Project financial statements will be produced directly from the ORIS accounting system that will generate monthly expenditure reports and trial balances. Broad steps for the preparation of the financial statements include:

- a. Finalize trial balance for the end of the financial period/year concerned (ensuring reconciliation and consistency of records).
- b. Identify the required format for the financial statements.
- c. Review reporting requirements for any further disclosure of supplementary information.
- d. Prepare and reconcile the financial statements based on the trial balance and other information sources.

Annex 1. PROCURMENT PLAN (as of November 2, 2021)

#	Description	Comp.	PIE	Procurement Type	Year	Procurement Approach	PR/POST	Cost (Estimate Million GEL)	Cost (Estimate Million €)
1	Procurement of contractor organizations for administering the grants annually	A.1	EG	Consulting Services	2021-2025	National - Open	Post	11,010,000	3,000,000
2	Procurement of Know-Your-Customer Registry	B.2	MOESD / EG	Consulting services/Non-consulting services	2023	National or International – Open	Prior	15,781,000	4,300,000
3	Procurement of Software solution for collateral registry	B.3	MOESD / EG	Consulting services/Non-consulting services	2023	National or International – Open	Post	2,569,000	700,000
4	Technical assistance for improvements in the legal and regulatory framework for secured lending, including the drafting of legal amendments	B.3	MOESD / EG	Consulting Services	2023	National – Open	Post	2,202,000	600,000
5	Technical assistance for modernization of the collateral registry, including the preparation of technical specifications of the online registry and procurement of a customized software solution	B.3	MOESD / EG	Consulting Services	2024	National– Open	Post	367,000	100,000
6	Capacity building for users of the collateral registry	B.3	MOESD / EG	Consulting Services	2024	National or International – Open	Post	1,101,000	300,000
7	Institutional strengthening activities, including individual consultancies (to supplement EG work and WB supervision support)								
7.1	Financial Specialist	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	330,300	90,000
7.2	Procurement Specialist	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	440,400	120,000

7.3	Environmental Specialist	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	440,400	120,000
7.4	Social Specialist	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	440,400	120,000
7.5	Lawyer	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	220,200	60,000
7.6	Monitoring Specialist	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	220,200	60,000
7.7	Employees of Growth Hubs (12)	A.4	EG	Consulting Services	2021-2025	National – Open	Post	1,321,200	360,000
8	Monitoring and Audit Expenses	C	EG	Consulting Services	2021-2025	National or International – Open	Post	1,835,000	500,000
9	Operating and Program Management Costs								
9.1	Development and delivery of training	A.4	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	1,835,000	500,000
9.2	Development and delivery of managerial and digital skills program	A.4	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	3,670,000	1,000,000
9.3	TA to MSMEs	A.4	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	6,752,800	1,840,000
9.4	Development of a marketplace of local consultants	A.4	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	1,101,000	300,000
9.5	Office rent, renovation, furniture and IT appliances for Growth hubs	A.4	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	3,670,000	1,000,000
9.7	5 additional project support staff	C	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	5,202,225	300,000
9.8	Other Expenses	C	EG	N/A	2021-2025	N/A	N/A	1,835,000	1,417,500

Annex 2. STEP-BY-STEP PROCUREMENT RESPONSIBILITIES

Steps in Request for Bids (RFB) goods/non-consulting services		Responsibility
1.	Prepare technical specifications and BoQ (AS)	Design Company
2.	Prepare Bidding Documents (based on the BD/SPD agreed with the Bank)	EG
3.	Obtain the WB “No Objection” on the Bidding Documents	EG
4.	Publish Specific Procurement Notice and Procurement Documents on Georgian E-Procurement System	EG
5.	Appoint committee for evaluation of bids	EG
6.	Document any requests for clarification by potential bidders and the respective answers. Respond to all potential bidders.	EG
7.	Receive bids until the deadline and file them properly.	EG
8.	Open the bids publicly immediately after deadline for bid submission.	EG
9.	Prepare the minutes of public opening of bids and promptly upload in E-Procurement System and STEP.	EG
10.	Evaluate and compare bids using the methodology presented in the issued BDs.	EG
11.	Prepare Evaluation Report with the recommendation for award using the standard form of evaluation report	EG
12.	Obtain the WB “No Objection” on the Evaluation Report and the recommendation for award	EG
13.	Publish Notification of the Intention to Award	EG
14.	Debriefing by the Borrower	EG
15.	Issue the Notice of Award to the successful Bidder	EG
16.	Obtain performance security and release bid security	EG
17.	Sign the Contract with the Contractor.	EG
18.	Submit a copy of the signed Contract and copy of performance security to the WB and assure appropriate registration of the contract.	EG

Steps in Request for Quotations (RFQ) (goods)		Responsibility
1.	Prepare technical specifications of goods	EG
2.	Prepare the Invitation to Quote (ITQ),	EG
3.	Announce on Georgian E-Procurement system.	EG
4.	Appoint committee for evaluation of quotations.	EG
5.	Document any requests for clarification (if specified in ITQ) by potential bidders and the respective answers. Respond to all potential bidders by email or Reply through E-Procurement System.	EG
6.	Receive quotations until the deadline and file them properly.	EG
7.	Open quotations immediately after deadline for submission.	EG
8.	Evaluate and compare quotations using the RFQ sample form of evaluation report.	EG
9.	Prepare Evaluation Report with the recommendation for award.	EG
10.	Finalize Terms and Conditions of Supply and send to the selected supplier/contractor.	EG
11.	Obtain the Confirmation of Receipt of the Purchase Order (or contract).	EG
12.	Inform unsuccessful bidders.	EG
13.	Sign the Contract with the supplier/contractor.	EG
14.	Submit a copy of the signed Contract to the WB and assure appropriate registration of the contract.	EG
15.	Receive and inspect goods or supervise the works and make payments on invoices as per the purchase order/contract	EG

Direct Contracting (DC)

This method does not provide the benefits of competition and the transparency, so it is used in exceptional cases properly justified and approved.

Steps in DC (goods)		Responsibility
1.	Prepare estimated cost of the goods	EG
2.	Prepare justification for direct contracting;	EG
3.	Submit the estimated cost and the justification for direct contracting to the WB for “No Objection”;	EG
4.	If WB accepts justification and issues its “No Objection”, proceed with the purchase by preparing technical specifications and contract conditions;	EG
5.	Send contract conditions to the supplier;	EG
6.	Sign the contract;	EG
7.	Publish Intention to award of contract	EG
8.	Submit copy of the final Contract to the WB; and	EG
9.	Receive and inspect goods and make payments as per the purchase order.	EG

Steps in QCBS		Steps in QCBS
1.	Prepare the estimated cost based on TOR	Technical staff
2.	Obtain the WB “No Objection” on the TOR.	EG
3.	Prepare criteria for evaluation of Expressions of Interest and publishing REOI in the local newspaper(s) and send it to the Bank for publishing in on-line edition of UNDB	EG
4.	Appoint committee for evaluation of Expressions of Interest (EOIs).	EG
5.	Collect the EOIs received and file/copy them properly. Prepare the minutes on receipt of EOIs and issue it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG

Steps in QCBS		Steps in QCBS
6.	Evaluate Expressions of Interest and prepare a short list of consultants who responded to the REOI. The Shortlist shall include not fewer than five (5) and not more than eight (8) eligible firms.	EG
7.	Prepare the Request for Proposals (RFP), which includes a Letter of Invitation, Information to Consultants, ToR and proposed contract.	EG
8.	Obtain the WB “No Objection” on the short list and the RFP.	EG
9.	Provide the final short list to the firms who expressed interest, as well as to any other firm who specifically asked so.	EG
10.	Issue the RFP to the shortlisted firms.	EG
11.	Hold the meeting with the Consulting firms requesting to visit the RDMRDI or site, if specified in the RFP.	EG
12.	Document any question for clarifications and their respective answers, and respond to all consulting firms without identifying the name(s) of the consulting firms requesting clarification.	EG
13.	If needed, modify the RFP through an Amendment approved by the WB and issue the Amendment to the shortlisted firms.	EG
14.	Receive the proposals and mark the time and date when the proposal was received. Return unopened any proposal received after the deadline.	EG
15.	Open the technical proposals in presence of the Evaluation Committee immediately after deadline for proposal submission. Prepare the minutes on receipt of proposals and opening of technical proposals, and send it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG
16.	Arranging to keep the financial proposals in protected place (i.e. safe) until they are opened publicly.	EG
17.	Evaluate quality of technical proposals on the basis of criteria/sub-criteria and points specified in the RFP. Each member of the Evaluation Committee shall score independently.	EG
18.	Prepare the report on evaluation of technical proposals. Obtain the WB “No Objection” on Technical Evaluation Report.	EG

Steps in QCBS		Steps in QCBS
19.	Notify successful firms that they have secured the minimum qualifying mark and advise them on date, time and address for public opening of the financial proposals.	EG
20.	Open the financial proposals in the presence of evaluation committee members and representatives of the successful consulting firms who choose to attend. Announce the names of successful consulting firms and their technical score per each criterion, and the read aloud the proposed prices.	EG
21.	Prepare the minutes of the opening of financial proposals and promptly send it to the WB and to all consultants who submitted proposals.	EG
22.	Evaluate financial proposals.	EG
23.	Complete the final evaluation report ranking the proposals according to their combined technical and financial scores (using the RFP assigned weights). Send the report as information to the WB.	EG
24.	Invite to negotiations the firm scoring the highest combined technical and financial score.	EG
25.	Appoint the Negotiation Committee.	EG
26.	If negotiations with the highest ranking firm fail to result in an acceptable contract, the next ranked firm will be invited for negotiations. Consult with the WB prior to taking this step.	EG
27.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract.	EG
28.	Obtain the WB “No Objection” on Contract to be signed.	EG
29.	Notification of Intention to Award to the successful Consultant	EG
30.	Inform unsuccessful bidders about successful completion of the negotiations.	EG
31.	Debriefing by the Borrower	EG
32.	Sign the Contract with the consultant.	EG
33.	Submit a copy of the signed Contract to the WB	EG
34.	Return unopened financial proposals of firms who have not secured minimum qualifying mark during evaluation of quality of the proposals.	EG

Steps in QCBS		Steps in QCBS
35.	Publish information about the contract award in UNDB online; send the same information to all consultants who have submitted proposals.	EG
36.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Least Cost Selection (LCS) procedures will be used for selection of auditing firm for annual audits throughout the life of the project.

Steps in LCS		Responsibility
1.	Prepare the TOR compatible with available budget.	EG
2.	Obtain the WB “No Objection” on the TOR.	EG
3.	Establish a short-list	EG
4.	Preparation of short list and the RFP. Before composing the short list, the firms should confirm their interest in the assignment.	EG
5.	Send the RFP to the shortlisted firms, requesting technical and financial proposals to be submitted in two envelopes in one outer envelope.	EG
6.	Document any question for clarifications and their respective answers, and respond to all consulting firms without identifying the name(s) of the consulting firms requesting clarification.	EG
7.	Appoint committee for evaluation of proposals.	EG
8.	Receive the proposals and mark the time and date when the proposal was received. Return unopened any proposal received after the deadline.	EG

Steps in LCS		Responsibility
9.	Open the technical proposals in presence of the Evaluation Committee immediately after deadline for proposal submission. Prepare the minutes on receipt of proposals and opening of technical proposals, and issue it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG
10.	Arranging to keep the financial proposals in protected place (i.e safe) until they are opened publicly.	EG
11.	Evaluate “quality” of technical proposals.	EG
12.	Prepare the report on evaluation of “quality” of technical proposals. on	EG
13.	Borrower shall inform all firms that submitted Proposal of their score and whether they met the minimum qualifying technical score specified in RFP. Simultaneously notify successful firms that they have secured the minimum qualifying mark and advise them on date, time and address for public opening of the financial proposals.	EG
14.	Open the financial proposals publicly (Financial Proposals shall not be opened earlier than seven (7) Business Days from the communication of technical evaluation results to the Consultants) in the presence of evaluation committee members and representatives of the successful consulting firms who choose to attend. Announce the names of successful consulting firm and the read aloud the proposed prices.	EG
15.	Prepare the minutes of the public opening of financial proposals and promptly send it to the WB and to all consultants who submitted proposals.	EG
16.	Evaluate financial proposals.	EG
17.	Complete combined Quality and Cost Evaluation Report	EG
18.	Invite firm with the lowest price to negotiations.	EG
19.	Appoint the Negotiation Committee.	EG
20.	Hold the negotiations with the consulting firm with the lowest price	EG
21.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract;	EG
22.	Award of Contract and publication of Contract Award Notice	EG

Steps in LCS		Responsibility
23.	The Borrower shall provide a debriefing to all unsuccessful Bidders/Proposers/ Consultants whose request is received within this deadline of 3 business days	EG
24.	Sign the Contract with the consultant.	EG
25.	Submit a copy of the signed Contract to the WB	EG
26.	Return unopened financial proposals of firms who have not secured minimum qualifying mark during evaluation of “quality” of the proposals (if any).	EG
27.	Publish information about the contract award in UNDB online Send the same information to all consultants who have submitted proposals.	EG
28.	Provide explanation to any consultant who wishes to ascertain the ground on which its proposal was not selected.	EG
29.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Selection under a Fixed Budget

The method is a competitive process among Shortlisted consulting firms under which the selection of the successful firm takes into account the quality of the Proposal and the cost of the services. In the request for proposals document, the cost of services is specified as a fixed budget that shall not be exceeded. FBS is used for simple Consulting Services that can be precisely defined.

The request for proposals document specifies the budget and the minimum score for the technical Proposals. The Proposal with the highest technical score that meets the fixed budget requirement is considered the Most Advantageous Proposal. The following table delineates steps necessary for completion of FBS and responsibility for their completion:

Steps in FBS		Responsibility
1.	Prepare the estimated cost based on TOR	EG

Steps in FBS		Responsibility
2.	Obtain the WB “No Objection” on the TOR.	EG
3.	Prepare criteria for evaluation of Expressions of Interest and publishing REOI on the E-Procurement System and send it to the Bank for publishing in on-line edition of UNDB	EG
4.	Appoint committee for evaluation of Expressions of Interest.	EG
5.	Collect the EOIs received and file/copy them properly. Prepare the minutes on receipt of EOIs and issue it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG
6.	Evaluate Expressions of Interest and prepare a short list of consultants who responded to the REOI.	EG
7.	Prepare the Request for Proposals, which indicates the budget available.	EG
8.	Obtain WB “No Objection” on the short list and the RFP.	EG
9.	Provide the final short list to the firms who expressed interest, as well as to any other firm who specifically asked so.	EG
10.	Issue the RFP to the shortlisted firms.	EG
11.	Hold the meeting with the Consulting firms requesting to visit the PPMD or site, if specified in the RFP.	EG
12.	Document any question for clarifications and their respective answers, and respond to all consulting firms without identifying the name(s) of the consulting firms requesting clarification.	EG
13.	If needed, modify the RFP through an Amendment approved by the WB and issue the Amendment to the shortlisted firms.	EG
14.	Receive the proposals and mark the time and date when the proposal was received. Return unopened any proposal received after the deadline.	EG
15.	Open the technical proposals in presence of the Evaluation Committee immediately after deadline for proposal submission. Prepare the minutes on receipt of proposals and opening of technical proposals, and issue it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG
16.	Arranging to keep the financial proposals in protected place (i.e. safe) until they are opened publicly.	EG

Steps in FBS		Responsibility
17.	Evaluate quality of technical proposals on the basis of criteria/sub criteria and points specified in the RFP. Each member of the Evaluation Committee shall score independently.	EG
18.	Prepare the report on evaluation of technical proposals. Obtain the WB “No Objection” on Technical Evaluation Report.	EG
19.	Borrower shall inform all firms that submitted Proposal of their score and whether they met the minimum qualifying technical score specified in RFP. Simultaneously notify successful firms that they have secured the minimum qualifying mark and advise them on date, time and address for public opening of the financial proposals.	EG
20.	Open the financial proposals (Financial Proposals shall not be opened earlier than seven (7) Business Days from the communication of technical evaluation results to the Consultants) in the presence of evaluation committee members and representatives of the successful consulting firms who choose to attend. Announce the names of successful consulting firm and their technical score for each criteria, and the read aloud the proposed prices.	EG
21.	Prepare the minutes of the opening of financial proposals and promptly send it to the WB and to all consultants who submitted proposals.	EG
22.	Evaluate financial proposals. Reject proposals that exceed the indicated budget.	EG
23.	Complete the final evaluation report ranking the proposals according to their technical scores. Send the report to the WB for clearance.	EG
24.	Invite to negotiations the selected firm with the highest technical score.	EG
25.	Hold the negotiations with the highest ranking consulting firm.	EG
26.	If negotiations with the highest ranking firm fail to result in an acceptable contract, the next ranked firm will be invited for negotiations. Consult with the WB prior to taking this step.	EG
27.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract.	EG
28.	Obtain the WB “No Objection” on Contract to be signed.	EG
29.	Award of Contract and publication of Contract Award Notice	EG

Steps in FBS		Responsibility
30.	The Borrower shall provide a debriefing to all unsuccessful Bidders/Proposers/ Consultants whose request is received within this deadline of 3 business days	EG
31.	Sign the Contract with the consultant.	EG
32.	Submit a copy of the signed Contract to the WB	EG
33.	Return unopened financial proposals of firms who have not secured minimum qualifying mark during evaluation of quality of the proposals.	EG
34.	Publish information about the contract award in UNDB online. Send the same information to all consultants who have submitted proposals.	EG
35.	Provide explanation to any consultant who wishes to ascertain the ground on which its proposal was not selected.	EG
36.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Selection Based on Consultants' Qualifications (CQ) procedures would be used for small consulting assignments.

Steps in CQ		Responsibility
1.	Prepare the estimated cost based on TOR	EG
2.	Obtain the WB "No Objection" on the TOR.	EG
3.	Prepare criteria for evaluation of Expressions of Interest and publishing REOI at the online platform website and send it to the Bank for publishing in on-line edition of UNDB, requesting information on the consultants' experience and competence relevant to the assignment.	EG
4.	Appoint committee for evaluation of Expressions of Interest.	EG
5.	Prepare criteria for evaluation of Expressions of Interest.	EG

Steps in CQ		Responsibility
6.	Collect the EOIs received and file/copy them properly. Prepare the minutes on receipt of EOIs and issue it to the World Bank and members of the Evaluation Committee.	EG
7.	Evaluate Expressions of Interest and prepare the EOI Evaluation Report	EG
8.	Issue the RFP to top-ranked consulting firm from the short list.	EG
9.	Provide clarifications as requested by selected consulting firm.	EG
10.	Appoint committee for evaluation of proposals.	EG
11.	Receive combined technical-financial proposal.	EG
12.	Review the proposal and prepare the Minutes on the Proposal Review.	EG
13.	Invite the selected consulting firm to negotiations.	EG
14.	Hold the negotiations with the selected consulting firm.	EG
15.	If negotiations with the first-ranked consulting firm fail to result in an acceptable contract, the second-ranking firm will be asked for combined simplified proposal and invited for negotiations.	EG
16.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract.	EG
17.	Award of Contract and publication of Contract Award	EG
18.	The Borrower shall provide a debriefing to all unsuccessful Bidders/Proposers/ Consultants whose request is received within this deadline of 3 business days	EG
19.	Sign the Contract with the consultant.	EG
20.	Submit a copy of the signed Contract to the WB	EG
21.	Publish information about the contract award in UNDB online; send the same information to all consultants who have submitted EOIs.	EG
22.	Provide explanation to any consultant who wishes to ascertain the ground on which its proposal was not selected.	EG

Steps in CQ		Responsibility
23.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Individual Consultants (local and international) would be hired in accordance with Section VII of the Procurement Regulations.

Steps in IC		Responsibility
1.	Prepare the estimated cost based on TOR	EG
2.	Obtain the WB “No Objection” on the TOR.	EG
3.	Prepare criteria for evaluation of EOIs of individual consultants Publish advertisement in the national press and in Development Business (if needed), asking for CVs of individual consultants to be submitted as a part of the EOI.	EG
4.	Appoint committee for evaluation of EOIs of individual consultants.	EG
5.	Collect the EOIs and file/copy them properly. Prepare the minutes on receipt of EOIs of individual consultants and issue it to members of the Evaluation Committee.	EG
6.	Evaluate EOIs of individual consultants and prepare the Evaluation Report.	EG
7.	Invite the first-ranked individual consultant to negotiations.	EG
8.	Appoint the Negotiation Committee.	EG
9.	Prepare the draft Contract.	EG
10.	Hold the negotiations with the selected individual consultant.	EG
11.	If negotiations with the first-ranked individual consultant fail to result in an acceptable contract, the second-ranking individual consultant will be invited for negotiations. WB for approval might be required prior to taking this step.	EG

Steps in IC		Responsibility
12.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract.	EG
13.	Sign the Contract with the consultant.	EG
14.	Submit a copy of the signed Contract to the WB.	EG
15.	Inform unsuccessful consultants about successful completion of the negotiations.	EG
16.	Provide explanation to any consultant who wishes to ascertain the ground on which she/he was not selected.	EG
17.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Direct Selection of Individual Consultants

This method does not provide the benefits of competition and the transparency, so it is used in exceptional cases properly justified and approved. The following table delineates steps necessary for completion of DS and responsibility for their completion:

Steps in DS		Responsibility
1.	Prepare the TOR compatible with available budget.	EG
2.	Obtain the WB “No Objection” on the TOR.	EG
3.	Prepare a letter of justification for Direct Selection of Individual Consultants	EG
4.	Prepare the Letter of Invitation, which will ask the selected consultant to submit a financial proposal and the comments on the TOR.	EG
5.	Issue the LOI to selected consultant.	EG
6.	Provide clarifications as requested by the selected consultant.	EG
7.	Appoint committee for evaluation of financial proposal/ proposed price	EG

Steps in DS		Responsibility
8.	Review financial proposals	EG
9.	Review the financial proposal/proposed price and prepare the Minutes on the Proposal Review.	EG and evaluation committee
10.	Hold the negotiations with the selected consultant.	EG
11.	Incorporate results of the negotiations in a draft Contract.	EG
12.	Obtain the WB “No Objection” on Contract to be signed.	EG
13.	Sign the Contract with the consultant.	EG
14.	Submit a copy of the signed Contract to the WB.	EG
15.	Publish information about the contract award in UNDB online.	EG
16.	At the contract implementation stage, effective contract management is necessary for ensuring the consultant meet their contractual commitments by means of: i) tracking and monitoring cost, time, quality and deliverables; ii) managing relationships with the supplier/contractor/consultant and key stakeholders; iii) managing payments in accordance with agreed terms; iv) managing problems and issues as they arise, quickly, effectively, fairly, and in a transparent manner.	EG

Note: For all international and prior review contracts the standstill period is also a part of the procurement cycle (Paragraphs 5.78 to 5.80. of the Procurement Regulations).

Annex 3. DECLARATION OF IMPARTIALITY AND CONFIDENTIALITY

Project:

Tender:

Method of procurement:

Opening date :

I, the undersigned, acting as under and being member of the Evaluation Committee for the abovementioned tender, hereby declare that I have no direct or indirect links with any of the Bidders, whether individuals or members of a consortium, who have replied and submitted its bid in the framework of the said project, nor with any of the subcontractors proposed. In addition, I declare that, I have no actual, potential or perceived conflict of interest in relation to this procurement process and my role as a member of the Evaluation Committee and I undertake to carry out my duties with the highest degree of objectivity and integrity.

I confirm that, should I discover during the course of the evaluation that such a link exists, I will declare this immediately describing the circumstances giving rise to the conflict of interest.

I agree that I will have no contact with any bidder/proposer during the procurement. In particular, I will not:

- a. pass information or make comments to them about the procurement;
- b. receive any gift, gratuity, hospitality or any inducement from them;
- c. be in contact with, or meet them, or have any discussion about the procurement with them.

I will immediately pass any requests for information or meetings that I receive from any bidder/proposer to the Evaluation Committee Chair.

I understand that the procurement project's information, discussions, meetings, correspondence and material are confidential and I agree to keep this information safe and not supply this information to, or discuss this information with, anyone outside the Evaluation Committee.

Signed:

Date:

Annex 4. TERMS OF REFERENCE FOR E&S SPECIALISTS

REQUEST FOR EXPRESSIONS OF INTEREST

Georgia

Project Name: The Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs)

Project No: P173975

Loan No. 9239-GE

Assignment Title: Environmental Specialist

Enterprise Georgia (EG), within the Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) Project supported by the World Bank, is announcing expression of interest for candidates for the fulltime and local position of an Environmental Specialist.

The Project Development Objective for the Relief and Recovery for MSME operation is to provide relief to MSMEs and support their recovery, including by strengthening the enabling environment for access to finance.

Project Description

The Project will be implemented nationwide and will consist of four components:

Component 1 – Financial relief and recovery for MSMEs

Component 2 – Digital payments & financial infrastructure upgrading

Component 3 – Project management and monitoring

Component 4 – Contingent Emergency Response Component

A substantial portion of the Project activities fall under Component 1. Component 1 will be implemented by EG, which is a governmental economic development agency operating under the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia. It comprises of the following sub-components:

- *Sub-component 1.1* will provide micro-grants to finance working capital and fixed assets for micro and small firms.
- *Sub-component 1.2* will co-finance interest payments on loans underwritten by participating financial institutions (PFIs).

- *Sub-component 1.3* will provide partial credit guarantees for loans issued by PFIs.
- *Sub-component 1.4* will provide technical assistance for COVID-proofing and digitalization of MSMEs.

For the implementation of sub-component 1.1, EG may contract Contractor Organizations to manage the outreach, screening, application process, and monitoring of grant-financed activities under the micro-grant scheme. If these organizations are not involved, EG will undertake these responsibilities directly. With sub-components 1.2 and 1.3, EG will co-finance interest payments and provide partial guarantees for MSMEs to be delivered via PFIs. PFIs may be commercial banks, leasing companies or microfinance institutions. Sub-component 1.4 will provide training to businesses in digitization and COVID-proofing and will support the expansion of the content delivery for EG's "growth hubs" which aim to provide business skill training throughout the country over the next five years.

Environmental and social impacts under the Project are mostly anticipated under Component 1, which will provide financing for MSME activities. Components 2 and 3 will finance technical assistance and project management activities, respectively, and as such will not have a physical footprint on the environment or local communities and will not be associated with tangible environmental and social impacts. Component 4 will be activated to provide contingency funding under emergency circumstances. The definition of eligible activities under this component and related environmental and social screening and risk management measures will be described in a dedicated chapter of Project Operations Manual.

The possible environmental and social impacts of the Project are mainly associated with the activities of MSMEs that would benefit from grants, loan interest rate co-financing, or guarantees under Component 1. As the specific Project-financed activities cannot be determined at Project preparation stage, the present Environmental and Social Management Framework (ESMF) lays out the process, roles and responsibilities for the screening, management, and monitoring of environmental and social risks during Project implementation stage.

The range of possible impacts is broad and diverse, including but not limited to noise, dust, or odor generation, air, water or soil pollution, use of pesticides (relevant to agricultural enterprises), liquid and solid waste, including toxic/hazardous waste, use of natural resources, risks related to labor and working conditions, occupational health and safety, risks related to construction or rehabilitation works, among others. Additionally, key social risks of the Project may relate to the ability of all citizens, especially vulnerable and disadvantaged groups, to receive information, engage with, and benefit from the project in an equitable manner, and to access the project grievance mechanism. The Project may pose risks to biodiversity and/or cultural heritage if MSME activities are conducted in close

proximity to protected areas, natural or cultural monuments. These risks will be avoided or minimized to the extent possible and, where unavoidable, will be mitigated in line with the provisions described in the ESMF of EG, the national legislation of Georgia and the World Bank's Environmental and Social Standards (ESS) which are relevant for the Project.

Tasks and responsibilities

- Together with the Social Specialist, finalize Environmental and Social Management System (ESMS) of EG based on the ESMF and Environmental and Social Commitment Plan (ESCP) of EG; facilitate formal adoption of ESMS by the management.
- Develop and ensure ESMS reporting that is acceptable to the World Bank.
- Together with the Social Specialist, train staff of EG on the ESMS to explain respective roles, responsibilities, flow of information and integration into the mainstream business lines of the institution.
- Contribute to the development of the Project Operations Manual, including environmental, social, health and safety aspects of the Contingent Emergency Response Component of the Project.
- Ensure that the selected PFIs adopt and implement ESMS and conduct Environmental and Social due diligence assessments for activities of each MSME Beneficiary (under sub component 1.2) and Selected MSME Firm (under sub component 1.3) financed by the Project in line with the Exclusion List, national laws, the Project ESMF and Project ESMS.
- Together with the Social Specialist, provide inputs to quarterly project reports on the environmental and social performance of project activities.
- Provide support to Contractor Organizations under sub-component 1.1 in undertaking environmental and social screening of grant applications.
- Together with the Social Specialist, develop and provide training to Contractor Organizations and the selected PFIs on all environmental and social commitments and requirements under the Project.
- Regularly debrief Project Manager and Head of Project Management Committee on the progress in respect to the contract obligations performed, as well as on any related issues which might occur in the course of the implementation of the Project.

Reporting and Deliverables

The Environmental Specialist is expected to perform the above-mentioned tasks on an ongoing basis during the term of his/her assignment, to the satisfaction of the Project

Manager and Head of Project Management Committee. The deliverables will include but are not limited to:

- Trainings to Contract Organizations and selected PFIs on E&S commitments and requirements under the Project (together with the Social Specialist);
- Inputs to quarterly project reports on the E&S performance of project activities (together with the Social Specialist);
- Inputs to the Project Operations Manual;
- ESMS of EG (together with the Social Specialist).

Qualification and Experience

The candidate shall meet the following requirements:

- A bachelors' degree in natural science, environmental engineering or environmental management;
- Minimum 5 years' work experience in the environmental field, ideally in a position that also included exposure to the financial services industry;
- General understanding of the banking sector;
- Familiarity with World Bank's environmental, social, health and safety requirements (past experience of working under the World Bank financed operations would be an asset);
- Good command of the environmental regulations in Georgia and the modality of their enforcement;
- Experience in reviewing projects for environmental compliance, and experience with internationally-financed projects preferred;
- Ability to operate as an effective tactical and strategic thinker;
- Exceptional written, oral, interpersonal, and presentation skills;
- Strong time management and organizational skills with attention to detail;
- Computer literate, with working knowledge of Microsoft Word and Excel;
- Fluency in Georgian and English (verbal and written).

Note: EG reserves it's right to verify submitted references and use obtained information for evaluation purposes.

An individual consultant will be selected in accordance with the procedures set out by the Agency "Enterprise Georgia".

The evaluation of CVs will be conducted on a basis of the following criteria:

- General experience - 40 points;
- Experience in project reviews for environmental compliance - 30 points;
- Experience in of working under the World Bank financed operations - 30 points.

Interested consultants may obtain further information by email: mnozadze@enterprise.gov.ge

CVs of candidates in English language must be submitted electronically to the address below not later than, August 5th, **18:00 hours**.

The World Bank financed Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) Project

Attn: To the Administrative Department

E-mail To: hr@enterprise.gov.ge

Please include the title of the announced position in subject line of the email

REQUEST FOR EXPRESSIONS OF INTEREST

Georgia

Project Name: The Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs)

Project No: P173975

Loan No. 9239-GE

Assignment Title: Social Specialist

Enterprise Georgia (EG), within the Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) Project supported by the World Bank, is announcing expression of interest for candidates for the fulltime and local position of an Social Specialist.

The Project Development Objective for the Relief and Recovery for MSME operation is to provide relief to MSMEs and support their recovery, including by strengthening the enabling environment for access to finance.

Project Description

The Project will be implemented nationwide and will consist of four components:

Component 1 – Financial relief and recovery for MSMEs

Component 2 – Digital payments & financial infrastructure upgrading

Component 3 – Project management and monitoring

Component 4 – Contingent Emergency Response Component

A substantial portion of the Project activities fall under Component 1. Component 1 will be implemented by EG, which is a governmental economic development agency operating under the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia. It comprises of the following sub-components:

- *Sub-component 1.1* will provide micro-grants to finance working capital and fixed assets for micro and small firms.
- *Sub-component 1.2* will co-finance interest payments on loans underwritten by participating financial institutions (PFIs).
- *Sub-component 1.3* will provide partial credit guarantees for loans issued by PFIs.

- *Sub-component 1.4* will provide technical assistance for COVID-proofing and digitalization of MSMEs.

For the implementation of sub-component 1.1, EG may contract Contractor Organizations to manage the outreach, screening, application process, and monitoring of grant-financed activities under the micro-grant scheme. If these organizations are not involved, EG will undertake these responsibilities directly. With sub-components 1.2 and 1.3, EG will co-finance interest payments and provide partial guarantees for MSMEs to be delivered via PFIs. PFIs may be commercial banks, leasing companies or microfinance institutions. Sub-component 1.4 will provide training to businesses in digitization and COVID-proofing and will support the expansion of the content delivery for EG's "growth hubs" which aim to provide business skill training throughout the country over the next five years.

Environmental and social impacts under the Project are mostly anticipated under Component 1, which will provide financing for MSME activities. Components 2 and 3 will finance technical assistance and project management activities, respectively, and as such will not have a physical footprint on the environment or local communities and will not be associated with tangible environmental and social impacts. Component 4 will be activated to provide contingency funding under emergency circumstances. The definition of eligible activities under this component and related environmental and social screening and risk management measures will be described in a dedicated chapter of Project Operations Manual.

The possible environmental and social impacts of the Project are mainly associated with the activities of MSMEs that would benefit from grants, loan interest rate co-financing, or guarantees under Component 1. As the specific Project-financed activities cannot be determined at Project preparation stage, the present Environmental and Social Management Framework (ESMF) lays out the process, roles and responsibilities for the screening, management, and monitoring of environmental and social risks during Project implementation stage.

The range of possible impacts is broad and diverse, including but not limited to noise, dust, or odor generation, air, water or soil pollution, use of pesticides (relevant to agricultural enterprises), liquid and solid waste, including toxic/hazardous waste, use of natural resources, risks related to labor and working conditions, occupational health and safety, risks related to construction or rehabilitation works, among others. Additionally, key social risks of the Project may relate to the ability of all citizens, especially vulnerable and disadvantaged groups, to receive information, engage with, and benefit from the project in an equitable manner, and to access the project grievance mechanism. The Project may pose risks to biodiversity and/or cultural heritage if MSME activities are conducted in close proximity to protected areas, natural or cultural monuments. These risks will be avoided or

minimized to the extent possible and, where unavoidable, will be mitigated in line with the provisions described in the ESMF of EG, the national legislation of Georgia and the World Bank's Environmental and Social Standards (ESS) which are relevant for the Project.

Tasks and responsibilities:

- Prepare, conduct institutional training and awareness building, and implement, and monitor and report on the performance of EG's Environmental and Social Management System (ESMS) for the MSME Relief and Recovery Project with special focus on social aspects.
- Conduct awareness-raising activities for project stakeholders including but not limited to, implementing agencies (contractors) delivering micro-grants, PFIs, beneficiaries and beneficiary associations, internal stakeholders (different departments of EG and Government of Georgia), etc.
- Conduct monitoring to ensure that the project implementation is compliant with national laws as well as the Project's Environmental and Social Commitment Plan (ESCP) and ESMF, as well as labor, health and safety laws and World Bank's Environmental and Social Standards (ESS).
- Ensure that Selected PFIs and Contractor Organizations have human resources' policies and procedures consistent with requirements under national law and ESS2.
- Ensure effective project grievance mechanism (GM) is established, build awareness among all stakeholders and the public on the GM, manage grievance log, monitor and report on the status and functioning of the GM.
- Producing social audit review reports for the completed activities on a quarterly basis.
- Together with the Environmental Specialist, provide inputs to quarterly project reports on the environmental and social performance of project activities.
- Immediately communicate with the Project Manager in charge of the Project implementation in case of any incident or accident related to or having an impact on the Project, in accordance of World Bank standards.
- Together with the Environmental Specialist, finalize ESMS of EG based on the ESMF and ESCP of EG; facilitate formal adoption of ESMS by the management.
- Together with the Environmental Specialist, train staff of EG on the ESMS to explain respective roles, responsibilities, flow of information and integration into the mainstream business lines of the institution.

- Contribute to the development of the Project Operations Manual, including environmental, social, health and safety aspects of the Contingent Emergency Response Component of the Project.
- Together with the Environmental Specialist, develop and provide training to Contractor Organizations and the selected PFIs on all environmental and social commitments and requirements under the Project.
- Regularly debrief Project Manager and Head of Project Management Committee on the progress in respect to the contract obligations performed, as well as on any related issues which might occur in the course of the implementation of the Project.

Reporting and Deliverables:

The Social Specialist is expected to perform the above-mentioned tasks on an ongoing basis during the term of his/her assignment, to the satisfaction of Project Manager and Head of Project Management Committee. The deliverables will include but are not limited to:

- Quarterly social audit review reports for completed activities;
- Expansion and monitoring of grievance mechanisms, as well as recommended actions in response to grievances;
- Consultations on social aspects with beneficiaries and other relevant stakeholders;
- Trainings to Contract Organizations and selected PFIs on E&S commitments and requirements under the Project (together with the Environmental Specialist);
- Inputs to quarterly project reports on the E&S performance of project activities (together with the Environmental Specialist);
- Inputs to the Project Operations Manual;
- ESMS of EG (together with the Environmental Specialist).

Qualification and Experience

The candidate shall meet the following requirements:

- Bachelors' Degree in sociology, international relations, psychology, law or any other relevant social sciences;
- At least 3-5 years of relevant experience in assessing, managing or supervising social aspects of development projects and impact assessments;
- Strong time management and organizational skills with attention to detail;
- Computer literate, with working knowledge of Microsoft Word and Excel;

- Excellent verbal and written communication skills in Georgian and English;
- Work experience as a social specialist in/with the WB-funded projects and knowledge of the World Bank or another multilateral development bank' safeguard policies and requirements will be an advantage.

Note: EG reserves it's right to verify submitted references and use obtained information for evaluation purposes.

An individual consultant will be selected in accordance with the procedures set out by the Agency "Enterprise Georgia".

The evaluation of CVs will be conducted on a basis of the following criteria:

- General experience - 40 points;
- Experience in assessing, managing or supervising social aspects - 30 points;
- Experience in of working under the World Bank financed operations - 30 points.

Interested consultants may obtain further information by email: mnozadze@enterprise.gov.ge

CVs of candidates in English language must be submitted electronically to the address below not later than, August 5th, **18:00 hours.**

The World Bank financed Relief and Recovery for Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) Project

Attn: To the Administrative Department

E-mail To: hr@enterprise.gov.ge

Please include the title of the announced position in subject line of the email

Annex 5. EXCLUSION LIST OF THE WORLD BANK GROUP

- Production or trade in any product or activity deemed illegal under host country laws or regulations or international conventions and agreements, or subject to international bans, such as pharmaceuticals, pesticides/herbicides, ozone depleting substances, PCB's, wildlife, or products regulated under CITES.
- Production or trade-in adult entertainment.
- Production or trade in weapons and munitions.
- Production or trade in alcoholic beverages (excluding beer and wine).
- Production or trade in tobacco.¹
- Gambling, casinos, and equivalent companies.
- Production or trade in radioactive materials. This does not apply to the purchase of medical equipment, quality control (measurement) equipment and any equipment where the World Bank considers the radioactive source to be trivial and/or adequately shielded.
- Production or trade in unbonded asbestos fibers. This does not apply to the purchase and use of bonded asbestos cement sheeting where the asbestos content is less than 20%.
- Drift net fishing in the marine environment using nets in excess of 2.5 km. in length.
- Production or activities involving harmful or exploitative forms of forced labor²/harmful child labor.³
- Production, trade, storage, or transport of significant volumes of hazardous chemicals, or commercial scale usage of hazardous chemicals. Hazardous chemicals include gasoline, kerosene, and other petroleum products.
- Commercial logging operations for use in primary tropical moist forest.
- Production or trade-in wood or other forestry products other than from sustainably managed forests.
- Transboundary trade in waste or waste products, except for nonhazardous waste destined for recycling;
 - Persistent organic pollutants (POPs);
 - Non-compliance with workers' fundamental principles and rights at work;
 - Significant degradation of a national park or similar protected area; and
 - Real estate speculation.

Footnotes to WBG Exclusion List 1 This does not apply to project sponsors who are not substantially involved in these activities. "Not substantially involved" means that the activity concerned is ancillary to a project sponsor's primary operations. 2 Forced labor means all work or service, not voluntarily performed, that is extracted from an individual under threat of force or penalty. Three harmful child labor means the employment of children that is economically exploitive, or is likely to be hazardous to or to interfere with, the child's education, or to be harmful to the child's health, or physical, mental, spiritual, moral, or social development.

Annex 6. SCREENING TEMPLATE FOR SUBCOMPONENT 1.1

Name of the M/SE:			
Tax number of the M/SE:		Business identification code:	
Legal Representative:			
Address:			
E-mail address:		Telephone number:	
Purpose of grant:			
Assessment undertaken by:		Date:	

I hereby declare that:		Yes	No	Unsure	Comments
1.	The activities carried out by my micro or small business aren't included in the World Bank Group (WBG) Financing Exclusion List;				
2.	I have not been fined or otherwise sanctioned in the course of activity for violating environmental, community and/or occupational health and safety, and/or labor laws/regulations;				
3.	I am able to present evidence that I hold all permits/licenses required for the performed activity by the national legislation, and I'm the legal owner of all land premises on which financed activities take place;				
4.	The proposed activity does not lead to economic or physical displacement of people due to land acquisition;				
5.	The proposed activity implemented isn't located in a nationally and/or internationally designated protected area, or in the territory of a designated cultural monument or plot bordering the territory of a cultural monument.				

COMMENTS:

If responses to at least one of the questions is "No", the application is ineligible for grant funding.

If responses to questions 1-5 are "Yes" and/or "Unsure", the applicant is considered for subsequent stages of selection.

CONCLUSION:	Environmental and social screening	PASSED		FAILED	
-------------	------------------------------------	--------	--	--------	--

WBG Financing Exclusion List

Those activities that are illegal under country laws, regulations, or ratified international conventions and agreements, Weapons and munitions, Adult entertainment, Alcoholic beverages (excluding wine and beer), Tobacco, Gambling, casinos, and equivalent enterprises, Wildlife or wildlife products regulated under Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), Radioactive materials or unbounded asbestos fibers, Commercial logging operations or the purchase of logging equipment for use in primary tropical moist forest, Polychlorinated biphenyl compounds (PCBs, a class of synthetic organic chemicals), Pharmaceuticals subject to international phaseouts or bans, Pesticides/herbicides subject to international phaseouts or bans, Ozone depleting substances subject to international phaseout, Drift net fishing in the marine environment using nets in excess of 2.5 km in length, Transboundary trade in waste or waste products, except for nonhazardous waste destined for recycling, Persistent organic pollutants (POPs), Noncompliance with workers' fundamental principles and rights at work, Significant degradation of a national park or similar protected area, Real estate speculation.

Annex 7. SCREENING TEMPLATE FOR SUBCOMPONENTS 1.2 & 1.3

Project Name:	Location:				
Address:	Contact Person and Telephone:				
Industry:	Activity:			Facility Amount and Type:	
Type of project (tick x):	New	Extension	Existing	E&S Category: 1	
Date of Site Visit:	Prepared/Updated by: Position:				
Brief Project Description:					
Exclusion List activities (Y/N):					
Sector Specific E&S Issues (please specify): Potential risks related to the project are issues regarding:					
Instructions: • Please provide as much information as possible in the 'additional information' section to support the responses provided • Please provide a summary of the key issues after completing the questionnaire and include a categorization for the project • Please include an action plan if required • For sector-specific information on E&S risks, please refer to the First for Sustainability Factsheets and the IFC EHS Guidelines: ○ http://firstforsustainability.org/risk-management/understanding-environmental-and-social-risk/risk-by-industry-sector/ ○ www.ifc.org/ehsguidelines					
Assessment with applicable E&S Requirements					
	Question/ risk	Yes	No	N/A	ADDITIONAL INFORMATION (Please provide additional information to support all responses)

1. Risks related to site location					
1.1	Will the project/ business operations be located within or near the protected zones, or zones for which the government is considering an official protected status?				
1.2	Will the project/ business operations be a potential danger for the areas important for the local, regional or national cultural heritage? (During public consultations, local citizens should be required to render information on locations or structures on the official lists considered important which should be protected)				
1.3	Will all activities of the business operation occur on territory owned by the business i.e. their footprint will not pose any involuntary adverse impacts on the land, residence, assets, or livelihoods or affected persons (formal owners or informal users) as per evidence presented by the business and site screening?				
1.4	Is information on the business activity publicly available and have any local citizen, CSO or a NGO expressed their concern or position against the project/ business operations because of prior or possible future environmental or social impacts of the business operation?				
1.5	Is there any other aspect of a project/ business operations that could create a risk or could be considered as disturbance to local communities during ordinary operations or in special circumstances?				
2. Environmental Regulatory Compliance and Liability					
2.1	Are there any legal issues associated with the client's E&S performance?				
2.2	In the Company in possession of all required HSE permits and approvals (please attach copies)				
2.3	Has the Company paid excess charges or fines/penalties for non-compliance with HSE regulations and standards in the last two years? (please attach copies of most recent inspection report)				
2.4	Is the Company exposed to potentially significant HSE liabilities, such as those arising from land / groundwater contamination, related to the Company's past or ongoing operations? If yes, specify magnitude				

3. Management systems					
	Check the issues related to management system and once any of item below is selected, please specify a corrective action or explain why it is not needed: ☐ No written environmental and social policy ☐ No written human resources policy (e.g., employee rights/non- discrimination) ☐ No written fire/safety plan or emergency prevention/preparedness /response plan ☐ No environmental, health and safety training for employees ☐ No procedures for managing environmental and social risks ☐ No designated person in charge of environmental and social issues ☐ No internal process for sharing information				
4. Environmental issues					
4.1	Check issues related to air emissions and once any of item below is selected please specify a corrective action or explain why it is not needed: ☐ No valid permit for air emissions ☐ Smoke / exhaust gas is being produced and emitted with no use of proper filter ☐ Air emissions are not monitored				
4.2	Check issues related to wastewater effluents and once any of item below is selected please specify a corrective action or explain why it is not needed: ☐ Wastewater / liquids are being released / discharged to water (stream/pond/lake) or on terrain ☐ There are penalties from regulatory authorities for exceedance of established limits for wastewater discharge ☐ No wastewater treatment facilities or they operate improperly ☐ Leakages, disposals, liquid waste or wastewater drains to stream/river/pond/soil				

4.3	Check issues related to waste management and once selected please specify a corrective action or explain why not needed: ☐ Inappropriate storage / handling of hazardous wastes (evidence: scrap littering, linkages of liquid wastes, smell, no designated areas for waste storage and etc.) ☐ No contracts for hazardous, toxic and other wastes transfer/disposal (landfill, private collector, municipality) ☐ No person responsible for waste management ☐ There is evidence of land pollution and lack of waste handling mechanism				
5.	Safety issues				
	Check if adequate fire protection is in place (serviced fire extinguishers, hydrants with hoses, signs for fire equipment and safety practice, smoke/heat sensors, alarm system connected to these sensors, fire exits well marked and convenient?). If no, specify a corrective action.				
6.	Labor issues				
	Does the company have a Human Resource (HR) Policy and procedures that is consistent with the requirements of the national labor laws? Please highlight the major policies covered.				
	Check the labor issues and once any of item below is selected please specify a corrective action or explain why not needed: ☐ No Personal Protective Equipment provided (e.g., safety goggle/hard hat/protective glove) ☐ Inadequate employee health and safety measures (e.g., fall prevention/ventilation) ☐ Inadequate working conditions (e.g., air quality/lighting/confined spaces/on-site hygiene) ☐ Inadequate terms of employment (e.g., working hours/rest breaks/time off/overtime pay) ☐ Unequal employment opportunities (e.g., discrimination against gender/ethnic group/age) ☐ Payment below minimum wage ☐ Employees below minimum age ☐ Child or forced labor ☐ No process for employees to voice complaints ☐ No recognition of employee organizations/labor unions				

7.	Social issues																
	☐ Land acquisition required ☐ Displacement/resettlement of local communities ☐ Impact on local settlements/livelihood ☐ Impact on indigenous peoples ☐ Complaints from neighbors/communities ☐ On or adjacent to site of cultural/archaeological importance																
SUMMARY OF E&S ISSUES <i>(Please provide a summary addressing the management of the main E&S issues associated with the client's business)</i>																	
E&S Action Plan <table border="1"> <thead> <tr> <th>Issue Identified</th> <th>Action Required</th> <th>Completion Date</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> Progress as well as E&S related issues should be monitored while site visits.						Issue Identified	Action Required	Completion Date									
Issue Identified	Action Required	Completion Date															

Standard E&S clauses – guide to be included in facility agreements between PFIs and sub-borrowers
(Particularly for PFIS who will be developing new ESMs). Please see sample guide below that can be modified by each PFI along those lines:

Each sub-borrower shall:

- (i) Comply with all environmental and social laws of Georgia.
- (ii) Shall obtain, maintain and ensure compliance with all requisite environmental and social permits.
- (iii) Implement procedures to monitor compliance with and to prevent liability under any environmental law.